

Esterházy Pál
és
Thököly Éva
iratai

2. EGYÉB IRATOK

ESTERHAZYANA
A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ
Esterházy-közleményei

Sorozatszerkesztő
VISKOLCZ NOÉMI

Szerkesztőbizottság
KIRÁLY PÉTER, KISS ERIKA,
MONOK ISTVÁN, VISKOLCZ NOÉMI, ZVARA EDINA

Esterházy Pál
és
Thököly Éva
iratai

2. EGYÉB IRATOK

Sajtó alá rendezte

VISKOLCZ NOÉMI, ZVARA EDINA

KISS ERIKA, KIRÁLY PÉTER

Kossuth Kiadó – MTA KIK

Budapest, 2024

Készült
a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ,
a Magyar Nemzeti Múzeum,
a Miskolci Egyetem BTK Történettudományi Intézet
és a Szegedi Tudományegyetem BTK
Kulturális Örökség és Humán Információtudományi Tanszék
közreműködésével

A borítón: Thököly Éva (*Trophaeum domus Estorasianae...*, Bécs, 1700 – MNM)

A kutatást a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal
OTKA 132770 számú pályázata támogatta

ISBN 978-963-636-305-5

ISSN 2677-0253

Minden jog fenntartva

© Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ 2024

© Kossuth Kiadó 2024

Felelős kiadó

Monok István, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ főigazgatója

és Pappas Georgios, a Kossuth Kiadó Zrt. elnök-vezérigazgatója

A kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók

és Könyvterjesztők Egyesülésének a tagja

Műszaki vezető Papp Miklós

Nyomdai előkészítés Gróf Levente

www.kossuth.hu / kiado@kossuth.hu

A nyomtatás és a kötés a debreceni nyomdászat
több mint négy évszázados hagyományait őrző

Alföldi Nyomda Zrt. munkája

Felelős vezető György Géza vezérigazgató

Esterházy Pál és Thököly Éva iratai

Esterházy Pál nádor és második felesége, Thököly Éva iratainak első, a levelezésüket tartalmazó kötete¹ után ebben a munkában viharossá vált házasságuk, szétválásuk és pereskedéseik iratait, összesen 91 dokumentumot nyújtunk át az olvasónak. A kötet négy részre tagolódik:

1. Thököly Éva és Esterházy Pál viszályára vonatkozó levelek és levéltári források (1–49. sz.)
2. Thököly Éva és Esterházy Pál pere és egyezségek (50–67. sz.)
3. Thököly Éva végrendeletei (68–73. sz.)
4. Thököly Éva javaira vonatkozó iratok, leltárak (74–91. sz.)

Esterházy Pál (1635–1713) személyével a történeti és művelődéstörténeti szakirodalom sokat foglalkozott, tőle eltérően második felesége, Thököly Éva (1659–1716) egészen a legutóbbi időkig szinte ismeretlen maradt, legjobban is csak pár szavas említés szintjén jelent meg a közleményekben. Kiadványunk ezért, a házaspárnak az előző kötetben közölt levelezéséhez kapcsolódva, igyekszik a rendelkezésre álló gazdag forrásanyag révén bemutatni a hercegasszony nem mindennapi házasságának részleteit. Mivel jelen munka a levelezéskiadás folytatása, ezért eltekintünk a főszereplők bemutatásától.²

A FORRÁSOK

Kötetünk törzsanyagát elsősorban három levéltár szolgáltatta: a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltár Esterházy hercegi család levéltára, az Esterházy Magánalapítvány fraknoi levéltára (Archiv der Esterhazy Privatstiftung, Forchtenstein) és a bécsi ferences levéltár (Archiv der Franziskaner Wien). A legjelentősebb állag az Esterházy hercegi levéltár 41. számú *repositoriuma*, amely tulajdonképpen Thököly-levéltárnak is tekinthető. Ebben található ugyanis a Thökölyekre anyai ágon szállt erdélyi birtokok jogbiztosító iratai és az ezekkel összefüggő perek anyaga egészen a 18. századig.

Mindezen túl itt őrzik az 1670-es évek elején a Thököly-birtokok kincstár általi elkobzásának és a Thököly lányok gyámságának az ügyiratait, valamint az e kötetben közölt, Esterházy Pál és Thököly Éva közötti pereskedés 1700 és 1713 közötti dokumentumait. A *repositorium* jelenlegi formáját a hercegi család korábbi levéltárosai alakították ki, így módon külön helyet biztosítva ezeknek az öröklés és az örökség szempontjából fontos iratoknak. Ugyancsak jelentős forrásértékű és kiadványunk számára is fontos a fraknoi levéltár *Acta Varia* állagában lévő, Pál nádor korából származó anyag.

¹ *Esterházy Pál és Thököly Éva iratai 1. Levelezés*. Sajtó alá rend. Viskolcz Noémi, Zvara Edina, Király Péter, Kiss Erika, Bp., 2022 (Esterhazyana).

² Thököly Éva személyére és a házaspár kapcsolatára ld. Viskolcz Noémi, *Esterházy Pál és Thököly Éva*. In: *Esterházy Pál és Thököly Éva iratai*, i. m. 9–25.; Viskolcz Noémi, *Az öntörvényű palatinusné. Thököly Éva (1659–1716)*. Akadémiai doktori értekezés (kézirat), Miskolc, 2022.

Margit Kopp kismartoni művészettörténész Thököly Éváról szóló német nyelvű kismonográfiája³ nyomán világossá vált, hogy a hercegasszony 1700 utáni életének írásbeli hagyatéka, pontosabban annak a ferences rendet érintő része a Thököly Éva által pártfogolt Maria Lanzendorf-i ferencesekhez, majd onnan a későbbiekben az Osztrák Ferences Rendtartomány bécsi központjába került. A herceg-

asszony végrendeletének egyik fő kedvezményezettjeként a ferences rend évszázadokon keresztül sértetlenül őrizte a rá maradt iratokat, mintegy 3000 oldalnyi anyagot, amelyből a legfontosabbakat válogattuk be a kötetbe. Az eddig említettek mellett felhasználtuk még az Erdődy-, illetve az Illésházy-levéltárban lévő végrendelet-másolatokat.

A KÖZREADÁS ELVEI

Az iratok döntő többségét teljes terjedelemben közöljük. Mindössze Esterházy Pál titkárának, Jeszenszky Istvánnak, illetve bécsi megbízottjának, Völcsy Györgynek több témakört átfogó levelei jelentenek kivételt, amelyekből elhagytuk a könyvünk szempontjából lényegtelen részeket. A kihagyásokat [...] jelzi. A levelek külzetén található, a későbbi levéltárosok által készített tartalmi összefoglalókat mellőztük, kivéve, ha valami fontos kiegészítő információt tartalmaznak.

Amennyiben egy irat több példányban maradt meg, akkor az Esterházyak hercegi levéltárból származót adjuk közre főpéldányként, de annak szövegét mindig egybevetettük a többivel. A források összevetése azt mutatja, hogy az Esterházyaknál archivált dokumentumok – általában másolatok – nem mindig kínálják a legjobb olvasatot. Számos félreolvasást vagy félrehallást regisztráltunk: a német anyanyelvű írásoknak gondjuk volt a magyar helység- és személynevekkel, míg a magyaroknak a német fogalmakkal és elnevezésekkel. Mindezen túl esetenként előfordulhatnak kimaradt részek is. E tekintetben tanulságos Esterházy Pál és Thököly Éva egyezségének 1702. július 1-jén kelt, mindkettőjük által saját kezűleg aláírt és pecséttel

hitelesített eredeti példánya (kiadványunkban 55. sz.), amely több értelemzavaró hibát tartalmaz. Ettől eltérően a Thököly Éva tulajdonából származó, bécsi ferences levéltárbeli másolat jobb, logikusabb, és ezért bizonyára valósabb olvasattal szolgál. Ugyanígy, Thököly Éva bécsi hagyatéki leltárának az Esterházyaknál lévő másolati példánya (kiadványunkban 88. sz.) kimondottan figyelmetlen munka, sok félreolvasással, sőt kihagyással. Az inventáriumnak a bécsi ferenceseknél, illetve az Illésházy családnál fennmaradt példányai minden szempontból jobbak és pontosabbak.

A fentiek miatt a több példányban ismert iratok esetében minden olyan lényeges tartalmi eltérést jegyzetelünk, amelyek túlmutatnak az egyszerű ortográfiai különbségen. Amennyiben a kiadáshoz választott iratból hosszabb rész hiányzik, amely más példány(ok)ban megtalálható, azt kurzíváltan beillesztettük.

A házaspárnak az 1690-es években kibontakozó viszályáról döntő többségben magyarul írt dokumentumok szólnak, kiegészülve néhány német, illetve latin nyelvűvel. A további témakörökbe tartozók – a perek és egyezségek iratai, a végrendeletek és a leltárok – már főként németül íródtak. Forrásainkat lényegében betű-

3 Margit KOPP: *Denunziert – judiziert – rehabilitiert. Biografische Skizze zu Fürstin Eva Esterházy, geb. Gräfin Thököly (1659–1716)*, Eisenstadt, 2020 (Mitteilungen aus der Sammlung Privatstiftung Esterhazy Bd. 11.).

híven adjuk közre, a személy- és helyneveket betűhíven közöljük, de az eredetitől függetlenül következetesen nagybetűvel írva. A központosítás nélküli levelek és más iratok érthetőségét igyekeztünk – ott, ahol ez feltétlenül szükséges – a szöveg érteleme alapján tagoló központosítással segíteni, a mai helyesírási és központosítási gyakorlatot szem előtt tartva. A nyilvánvalóan újabb gondolatokat közlő részeket új mondatnak vesszük, és függetlenül az eredetitől nagybetűvel kezdjük. A sokszor hiányzó, illetve a maitól eltérő központosítást (például a sorzáró pont helyett vessző) egységesítettük.

A német forrásokat jellemző, a kézírás olvasását segítő szokványos mellékjeleket (*ÿ* és *ü*) nem jelöltük, helyettük mindenütt *y* és *u* szerepel. Az *u* hangértékben használt *v*-t jelzés nélkül *u*-nak írjuk át (pl. *vnd* = *und*), ugyanez vonatkozik *ü* hangot jelölő a kettőspontos *v*-re, illetve *y*-ra (például *jber* = *über*). A latin többszám *ij*-nek írt végződését *ii*-ként írjuk át.

A német és latin nyelvű szövegekben az író által jelzett közkeletű rövidítéseket és ragokat jelölés nélkül feloldottuk. A rövidítéssel jelölt mássalhangzó-kettőzéseket ugyancsak kiírtuk. Feloldottuk az igen gyakori szóvégi, többekévébe olvashatóan, de néha csak egy lendületes lefelé kanyarodó ívvel jelzett *-em*, illetve *-en* végződést. Ezt illetően figyelembe vettük a nyugat-magyarországi határvidéket jellemző Bécs

környéki dialektust, amely hímnem részes esetben *-m* helyett *-n* végződést alkalmaz (például *in einem Papier* helyett *in einen Papier*).

Ugyancsak feloldottuk a szinte mindig rövidített címeket, rangokat, állandó jelzőkkel megtűzdelt megszólításokat is (például *Kegyel-mkk* helyett *Kegyelmednek*, *Ur* helyett *Uram*, *fürstl. Gdn*, illetve *fürstl. dhrl.* helyett *fürstliche Gnaden*, illetve *fürstliche Durchlaucht, liebd.* helyett *liebden*, *H*, *HH*, vagy *Hr* és *Hrn* helyett *Herr*, illetve *Herren*, *seel.* helyett *seelig(e)* stb.).

A kötőjelként használt kettős vonalat (=) szimpla kötőjelként írtuk át, az akkoriban zárójelként használatos ferde vonal-kettőspont kombinációt */: :/* egyszerű zárójelként közöljük. A számokkal írt hónapneveket (*7bris*, *8bris*, *9bris*, *Xbris* stb.) jelzés nélkül kiírtuk (*Septembris*, *Octobris*, *Novembris*, *Decembris* stb.). Nem írtuk át a számok mellett szereplő ezret (*mille*) jelölő emelt *m*-et. (például *10^m = 10 000*)

A szavakban végzett közreadói módosítások (például hiányzó betűk pótlása) vagy bármi más beavatkozás szögletes zárójelben található. A szöveg érthetlenségét szögletes zárójelbe tett kérdőjel [?], téves írásmódját szögletes zárójelbe tett felkiáltójel [!], hiányos voltát vagy olvashatatlanságát szögletes zárójelbe tett három pont [...] jelöli.

Király Péter

Köszönetnyilvánítás

Köszönjük Monok István támogatását a bécsi ferences források megszerzésében,
emellett köszönetet mondunk a munkánk során az átolvasást és az értelmezést illetően
nyújtott segítségért és tanácsért Bubryák Orsolyának, Buzási Enikőnek, Fazekas Istvánnak,
Nagy Gábornak, Oliver Ruggenthalernek (OFM), Pásztor Emesének,
Tompos Lillának, Tóth Csabának, valamint az Esterházy Privatstiftung munkatársainak,
Florian Bayernek, Thomas Grubernek és Margit Koppnak.

Iratok

Thököly Éva és Esterházy Pál viszályára vonatkozó levéltári források

1. THÖKÖLY ÉVA DRASKOVICH JÁNOSNAK

Kismarton, 1691. május, nap nélkül

Ayanlom kegyelmednek, beőcsülettel valo szolgálatomat, mint édes Bátyám Uramnak!

Isten minden iokkal áldgya megh kegyelmedet. Nem vártam volna az kegyelmed Házastársátul¹ azonn rendtelenséget, beszédit és cselekedetit, mellyeket Kereszturatt létekor, az mideőn bucsu vételre ment volna kegyelmeddel edgyeűtt láttam szemeimmel, és hallottam, hogy mondotta kegyelmed mint discretus² Uri Ember, hogy én teőllemis bucsuzzék; de nem gondolván az kegyelmed intésévelis, háttal fordulván az én szobám felé csak el ment bucsu vétetlenül, az kit én eő kegyelmedteül nem érdemlettem, mert nagy Herczegi, és Uri Aszonyok voltak nálam, de ilyen rendteleneül edgyk sem bánt. Izentem azután Nádasi Istvánné Néném Aszony³ által, hogy miért cselekeszi ezeket? Arra aszt izente eő kegyelme, hogy akkor fogh én teőllem tartany, a' mikor az Bátyám⁴ királlyál [!] lészen. Az kegyelmed beőlcs itiletire hagyom, illetve illyent izenny, vagy sem?

Ebbeől az izenetbeől aszt magyarázom, hogy aszt gondollya eő kegyelme, hogy nékem az Bátyámban vagyon reménségem, és így Rebellioban⁵ akar eő kegyelme keverny. Eszt az [...] én magamon nem hagyom, bizonítsa megh eő kegyelme, micsoda legh kissebb Rebelliot tud ellenem, mind addégh unszolom Uramat eő kegyelmét, hogy eő Feőlséghe⁶ Parancsolattyáualis reá ereőltetessék eő kegyelme, hogy rakya reám az Rebelliot, ha mit tud.

Ezzel megh nem nyughatott eő kegyelme, hanem arra kevánta volna vennye Uramat eő kegyelmét, hogy engem megh keőteőztessen, és rekeszen edgy Várban. Hála Istennek, hogy az Urnak eő kegyelmének Isten teőbb eszet adott, mint eő kegyelmének; nem használt ugyan, és reméllem, Isten által nemis fogh használny aziránt azon eő kegyelme rosz szándékkal adott tanátsa. De megh teczett abbulis az eő kegyelme Istentelen igyekezete, mellyel nem hogy eőszve hozott volna benneűnk, ha mi egyenetlenégh volt volnais keőzeőttűnk, hanem inkább iobban eőszve kevánt benneűnk veszteny; az kiért az Feőlséges Isten, mind ezen az Világon, s mind az másikon, ugy áldgya meg eő kegyelmét az mint velem iot keván. Nincsen ezen az Világon az a Házasságh, az hol olykor valami egyenetlenség ne légyen, de abbol mindgyárást olyan képtelen lármát nem keőllenék csinálny annak, az kinek semmi keőzi hozzája nincsen, mint eő kegyelmének.

Az Posony Gyeűlés utánis csinált illyen izgágát keőzeőtteűnk, most úyobban nem hagyhatta. Kérem eő kegyelmét, harmadszor olyanban ne teőrye feyét, mert az kit most feűlem hallatára

1 Nádasdy Mária Magdolna (1647–?)

2 tapintatos

3 Thököly Mária (1656–1709 és 1711 között)

4 Thököly Imre (1657–1705)

5 lázadásba

6 I. Lipót (1657–1705)

mondott eő kegyelme és én Discretioiatul viseltetvén el halgattam, harmadszor talám olyanis érheti eő kegyelmét, az ki eő kegyelmének nem fogh tetczeny, s ha csak táuolrul hallomis az eő kegyelme ide valo ieövetelét, valamint az gonosz feőlyheők⁷ eleőt szoktak harangozny, szintén ugy kevánom el kereűlny eő kegyelmét. S' ha eő kegyelme edgyk ayton ki gyeón, el hitesse azt magával, hogy az másikon ki megyek, mert soha teőbbszeőr csak hírét sem kevánom hallani eő kegyelmének. Ha az Luciper személlye szerint yeőt volnais ki Pokolbul, nem csinálhatott volna teőbb galibát⁸ mint eő kegyelme, az kiért az Isten iteleő székj eleőtis nem adhat elegendő [!] számot.

En vagyok hitves Házastársa Uramnak eő kegyelmének, azért abban más ne árcsa magát, se keőzit. Kegyelmednek mint kedves Bátyám Uramnak azért irom eszt, s' kéremmis kegyelmedet, hogy mivel Ura kegyelmed, az ilyen rendetlenségéért fenétse megh és nekemis Attyámfia lévén kegyelmed, vagyok olyan reménségghben, hogy hozzám valo Attyafisághtul viseltetvén kegyelmed el foghya kévanny távoztatny az Aszontul efféle alkalmatlanságokat, az kikkel mind az Istennek, s' mind az Embereknek véthetny. Ezzel Isten tarcsa és éltesse kegyelmedet kedves egészségghben. Datum Kismartony, die May Anno 1691.

Kegyelmednek Beőcseülettel szolgáló Attyafja
Thökőly Eva m. p.

Csak az aláírás autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6784.

2. THÖKÖLY ÉVA DRASKOVICH JÁNOSNAK

Kismarton, [1691. június 11. előtt]⁹

Isten Minden Jokal álgya megh kegyelmedet!

Az kegyelmed Levelemre való válloszát vettem, melben mit írion, irtem. Az hol azt gondoltam, hogy ugy mint attyám fiatul oltalmot varhatok, ugy látom, hogy onnéd gyón ellenemre valo sok magyarázása. Igen meg ítéltém¹⁰ kegyelmedet azért, hogy azt iria kegyelmed, hogy csufaladássul izent az aszony¹¹ az Bátyám¹² felől. Teháát [!] kegyelmed engem csufnak tart. Nem érdemlettem én meg azt kegyelmedektül, hogy engem csufnak tarcson. Tudok olyan embereket, azkik meltán csufjaj lehetnek, s azokis az világnak. Én az Nádásdi Familiát soha nem ocsalottam, mert nekem nem az familia vétet, hanem az Aszony. En mi voltam, hogy azt hánya [?] kegyelmed, minek előtte engem el vett volnais Uram eő kegyelme, akoris voltam olyan, mint eő kegyelme mostann. Isten kegyelmébül Nagyobb Aszony vagyok eő kegyelmenél, s ez utánis remenlem, az Isten ezen álopotamban meg tart minden ellenségim ellenére. Roszakal valo társasságomat az aszony nem tudagya,¹³ mert akár kivel társolkodgyám én, eő kegyelmének ara semi gondgya. Az eő kegyelme Preceptorása valoban kivantatnék az maga háza kőrül.

⁷ felhők

⁸ bonyodalmat

⁹ Draskovich János válaszelevele 1691. június 11-én íródott, lásd kötetünkben: Nr. 3.

¹⁰ elítéltem

¹¹ Draskovich János felesége, Nádasy Mária Magdolna (1647–?)

¹² Thökőly Imre (1657–1705)

¹³ tudhatja

Uramat eő kegyelmét én igenis Böcsülem valamint illik, kívánomis hoszu illetét eő kegyelmének, hogy Isten sokáig éltetvén edgyút eő kegyelmével ez mostani ragolmazo nyelveket edgyút le űltethessük. Az hírek, hála Istennek, mént meg széntek¹⁴ az uta, miuta eő kegyelme oda bé¹⁵ vagyon, onnédis meg teczik, ki volt talaloia azon híreknek.

Iria kegyelmed, hogy győvendőbenis meg közönem az Aszony ténácsat. Talán nem vagyok oly esze veszet, hogy azt az ténácsot köszönöm meg, hogy engem Uram eőkegyelme egy várában falok közü rakasson. Az ilyen tanácsadással, ha gyakorta meg udvarollya kegyelmedék Uramat eő kegyelmét, reménlem én Istennemet, hogy eő kegyelménélis meg unattya kegyelmedek magát. Vala mennyi iot kegyelmedek én nékem kivan, inis annyi iot kivanok szűbül kegyelmedeknek. Dátum Kismarton, Die¹⁶

Kegyelmednek bocsülettel szolgáló Attyafia
Thököly Eva m. p.

Címzés: „Neostadium, Graecium, Petovium, Klinovincz”.

Csak az aláírás autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6785.

3. DRASKOVICH JÁNOS THÖKÖLY ÉVÁNAK

Zágráb, 1691. június 11.

Méltóságos Herczeghné Aszonyom!

Kismartonbul datum nélkül Nagyságod méltóságos Levelét vettem nagy alázatossan, mit irjon az Atyámfia¹⁷ Nagyságoddal Kereszturatt öszve szollás végett, értem. Hintóban oda menet annyira tudos vagyok benne, hogy az Atyámfia sokáigh halgatott és nemis akart felelni Nagyságodnak, valameddigh törhette, utólyára kintelen volt Nagyságodnak felelni, mikor immár az Nemzetségetis elő hánta volna Nagyságod. Kereszturat pedig miket szolott kegyelmes Herczegnek, mindenüt ielen lévén magam, ugy tetszik, semmi sem volt Nagyságod kárára, böcstelenségére, hanem sőt hasznára, mind mostani, annál inkább jövőndőbéli böcsületire és hasznára.

Méltóságos Aszonyom hogy izent légyen Nagyságodnak, hogy talám Bátyában¹⁸ bizik Nagyságod, igaz az, hogy azt izente, de ell hidgye Nagyságod, hogy csufságbúl csak izente légyen, mert egész Világh tudhatja azt, hogy mind Tököli kevés arra, hogy Nagyságodnak pártját fogadhatná, annál inkább nem elégséghe Nagyságod, hogy vele valami Rebelliot kegyelmes Urunk ellen csinálhatna.

Hogy Nagyságodtul búcsúvételten ment ell, oka az, hogy Nagyságodat latta nagy haragh miatt teli szemeit sirással. Hogy penigh mondta volna az Herczegnek, hogy Nagyságodat falban rakattná, azt bizony nem monta, de javallotta velem eggyütt, hogy az ros Tarsaságtúl el távoztatná Nagyságodat, olyantúl, az kik Nagyságodhoz nem hasonlók, és az kikkel az egész Bécsi Város

¹⁴ mind megszűntek

¹⁵ t. i. Bécsben

¹⁶ A keltezés befejezetlen, a nap hiányzik.

¹⁷ Felesége, Nádasdy Mária Magdolna (1647–?)

¹⁸ Thököly Imre (1657–1705)

Nagyságodat mocskollya, mellyeket mi ki nem szoptuk ujjainkból, ha nem Bécsben Udvarnál és másutis hallottuk. Hogy azért több jót kívánunk kegyelmes Herczegnek, hogy sem Nagyságodnak, azt Nagyságod gonosz néven nem veheti, mivelhogy az egész Országis inkább eő Nagyságának, hogy sem Nagyságának javát, sokáigh való éltét és nyugodalmas megh maradást kívánhattya.

Az Istenért, Nagyságod gondollya megh, mi volt, miből emeltetett föl, micsoda mostan, és ha, a' kitől Isten ójon bennünket, Herczegnek szeme hűnnék, mi lenne Nagyságod, ezeket mint véri Nagyságodnak, írnom kőlletik Nagyságodnak. Ha Nagyságod megh gondollya jól, miként jót kicséntől ily nagy méltoságra, Arvasághból Herczegségre, Isten megh veri Nagyságodat, ha kegyelmes Herczegnek háladatlan volna, kedvét nem keresné, és ugy nem szolgálna, nem ugy, mint Feleséghe, hanem mint maga, mind Attyafiai kicsintől nagyobra föl magasztaloíának.

Hogy pedig azt írja, hogy jövendőben ha Atyámfia föl megyen Nagyságodhoz, egyik Aiton ha Atyámfia bémegyen, másikán Nagyságod ki megyen, nem akarván szemben lenne Vele, az Nagyságodon ugyan fogh állani, de ell hidgye Nagyságod, hogy Nagyságod kedviért sem az Atyámfia, se En, se a' kinek esze vagyon, Herczeget abban nem hadgyuk, de nem eő Herczegséghe szolgálattára és udvarlására iárni fogunk. Vagyokis olyan reménségben, ha Nagyságod ezeket mind fontra tévén jól megh gondollya, rosz társaságot abban hadgya, hanem kegyelmes Herczegnek szolgálni és kedvét keresni fogia, jövendőben is az Atyámfiának az jo Tanácsot megh köszeni, hogy sem hogy háladatlan érette volna. Ezzel maradok

Nagyságodnak alazatos szolgália és Attyafia
G. D. J.

Datum Zabraghban [!], 11. Junii 1691.

Címzés: „Kismartonban”.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6933.

4. ESTERHÁZY KRISZTINA JOZEFA ESTERHÁZY PÁLNAK

[1691 nyárelő?]¹⁹

Jesus, Maria, St. Joseph

Meltosagos, Kegyelmes, Erdemem fölöt Kegyelmes Attyam Uram!

Nagy keserves, szir[al]mas, szanakozó szivel ertem és ertetök minnyayon ezen mostani löt dolgot, melyen bizony kesservessen szirankozunk, hogy herczegségnek mostani ideiben kölöt ily galibás²⁰ napókat érne. Isten boscasa [!] minden vetkeiket anak, az ki ily Bozúval²¹ iletli herczegségedet.

¹⁹ A levél Esterházyt hercegnek nevezi, vagyis 1687. december 8. utáni. Esterházy Mihály 1687-ben Sopronban, 1688–1691 Bécsben tanult, májusban vizsgázott, azután, 1691 őszétől már Itáliában tartózkodott.

²⁰ bajos, bajokkal teli

²¹ bosszúsággal

Bizony ninscen [!] az jo Mostaha Anyanknak²² semi oka rea, hogy herczegségetet minden vele valo jo Téteményért ily forman kesseritse.

Édes, kegyelmes, méltosagos, szerelmes Attyam Uram, kérem az nayg [!] Istenért herczegségetet, ha mar annira jöt az dolog, ne veyge [!] herczegséget Trefara ezen Alapotot és Magat ne keserisce [!] herczegséget, hogy Egéségeben kárt ne legyen [!], az ki nem scak [!] minékő[n]k lenne sziralmunkra, hanem az egész Magyar ország keserőségére. Burulván nagy alazotossággal herczegséget mé[l]toságos, kegyelmes lábai eléyében, és kérem s' kéryök mind feyenként az Istenek öt mélységes sebeyert, viselyen jo gondot maga Egéségére és etire, s' rendelyen oly igaz, hiv szolgakot, az kik örezid [!]²³ gondot viszelnek herczegségetre. Mindenek fölöt az Isten kedveért, az komornyékot tarsca [!] herczegséget maga melet, az ki oly hiv szolgálaja herczegségetnek.

Azonis kérem herczegségedet az Istenirt, mivel mar az Mihaly eöscém [!] uram²⁴ az oskolayot kidanolta,²⁵ hoszossa Magahosz s' köldene holnap erete, hogy mégis vigazdalna heledök²⁶ herczegségedet és mindenöt lene maga melet. Mink is feyenként Eyel Napal imatkozunk herczegségedért, hogy az uristen fordisca [!] megh ezen dolgot és oltalmazza minden szerescétlenségdöl [!] herscegségedet [!]. Ezek utan eldese Isten sok szamos Esztendokik herscegségedet [!] és anyalom [!]²⁷ az Boldogsagos szöz oltalmaba herscegségedet [!], magamat Koporsomig kegyelmes gratiaban. Maradok mindenben engedelmes szolgáló leanya

Esterhas Christina Josepha

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 743.

5. THÖKÖLY ÉVA ÉS THÖKÖLY MÁRIA PEKRY LŐRINCNEK

Kismarton, 1692. január, nap nélkül

Beőcseülettal valo szolgálatunkat ayánlyuk kegyelmednek!

Isten sok iokkal áldgya megh kegyelmedet Édes Sógor Uram! Kegyelmed el menetele utánis ieöttek leveleink azonn Emberinkteől, az kikteől már kétszer vetteünk. Iryák Telekinének²⁸ sok alkalmatlankodásit: azért kegyelmed vegye osztályra uyolagh, s osztán Apaffi Uramat²⁹ kinállya megh vélle mind az ketteőnk részével. Ha megh veszi eő kegyelme, io, ha pedigh nem, adgya annak, a' ki megh veszi azonn az árron, az mint Telekiné Groff Eszterhás Ferenczné³⁰ Aszszonyom Nénémteől megh vette.

22 Thökoly Éva (1659–1716)

23 öreki, örökké

24 Esterházy Mihály (1671–1721)

25 kitanulta

26 helyettük

27 ajánlom

28 Teleki Mihály (1634–1690) második felesége, Vér Judit (1631–1707)

29 II. Apafi Mihály (1676–1713)

30 Thökoly Katalin (1655–1701)

Azomban minthogy valoban nagy kárunkkal lett nékeünk azonn Erdély Jozságunknak mostany el adása, kireől beővebben irt most az a' minapi Ember, ha igy informáltattunk volna kegyelmed által, mint most, Száz Ezer forinttért sem adtuk volna. De minthogy Méltóságunknak sérelmével volna feől bontanunk a' Contractust,³¹ ha eő kegyelmének minden részeiben tellyeséteői lesznek mind szóval tett ígéreteknek, s' mind Contractusoknak, azért édes Sógor Uram, kegyelmednek akaránk értésére adnunk, ha prima Februarii le nem tészik az pénzt kegyelmednek és szóval tett ígéreteknekis eleget nem téznek, azután edgy nappalis feől ne vegye, mert My edgyátallyában reá nem állunk.

Hanem kegyelmed tégyen más tiszteket az Jozságokban, mivel ezekre panasz van, hogy mind az más részre vonsznak, s ieőyeőn ki, hiszem nékeünk teőbbel tartozik kegyelmed, mint másnak akarkinek. Azért az my hasznunkkal senkinek se kedvezzen, mert mi semmiképpen reá nem állunk, erreül irtunk Brezniai Uramnakis, hogy ha kegyelmed mint hogy oda valo, nem akarna eő kegyelmének vétteny, eő kegyelme semmiképpen reá ne állyon, mert hogy eddég való hasznátis csak megh emésszék, s' illy kevés pénzéért oda adgyuk anny ideigh irredemptibiliter, semmiképpen nem cselekedhettyeük, hiszun [!] ha valamit kezdenének, megh vetette az Ur itten az ágyát, megh orvosollyuk, mert az Uris ezekre az mostany informatiokra nézve másként gondolkoszik. Ezek után Isten éltesse jo egésségben kegyelmedet. Dátum Kismarton, die³² Januarii 1692.

Kegyelmednek mint io akaro Sogor Urunknak

Beöcseülettal valo jo akarioia
Thököly Eva m. p.
Gróf Thököly Maria m. p.

Csak az aláírások autográfok.

Megjegyzés: ehhez kapcsolódik: JAKAB Elek, *Az utolsó Apafi*, Bp., 1875, függelék XXXIV. 259–265.

Gróf Thököly Éva, Kata, Mária és Gulátsi Albert mint II. Apafi Mihály meghatalmazottja közt amazok erdélyi és magyarországi részekbeli jószágainak – gróf Bethlen Miklóssal kötött szerződés fölbontásával – tovább is II. Apafi Mihály és hitvese Bethlen Kata birtokában hagyása iránt kötött szerződés és záradéka.

A szerződést Pozsonyban, 1696. július 19-én kötötték.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6790.

6. FERDINAND HARDISCH ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1692. február 9.

Durchleuchtiger

Hochgebohrner Fürst gnädiger Herr Herr etc. etc.

Gleich Jezt Seint Ihro Hochfürtlliche gnaden die Frau gemahlin weinendt undt gaz betrüebt Zu mir khomben, unndt weilen Sye zur conservation Euer Hochfürstlichen gnaden Ehr undt reputation niemahlen eine extranea Hülf gesucht, noch bis dato, Es wäre dan mann bringe Sye

³¹ megállapodást, szerződést

³² A nap hiányzik.

zur Eyßersten³³ extremitet, dißes zu thun intentionirt ist, als Suht Sye ihr confidenz zu mir, wollwißendt, daß Eur Hochfürstliche gnaden mein gnädiger Herr sein, undt ich nichts thun werde, was nicht beeden Eur Hochfürstlichen gnaden zu dero Zeitlichen undt Ewigen wollErgehen geraichen khan. Ich bekens Eur Hochfürstliche gnaden, die liebe Fürstin ist ganz außer ihr, undt wintschet Ihr mehr den Todt als daß leben, wan Sye noh länger in gegenwertigen mortificatioen, undt despecten, so ihr Täglichs wider fahren, leben sollte, Sye ist resoluirt den Kayßer undt Pabsten umb Hülff anzu ruffen, wirdt Sye culpabl Erfunden werden, ist Sye bereith allestrengstt [*kihúzva*: „auf Sye“] aus zu stehen, hat Sye aber recht, so will Sye auch daß ihr daß recht beschehe. Gnädigster Fürst allerliebster Herr Vatter, ich sihe vor, daß die Sach ein weithes aus sehen habe,³⁴ wan Euer Hochfürstliche gnaden glauben, daß derselben in der Stille undt mit guethen khönte abgeholfen werde, welches Ich unmaßgeblich von getreuen Herzen demüetig rathe, beliebe Euer Hochfürstliche gnaden ein par Tag auf Eißenstatt zu khomben, undt mir dero dahinkhunfft in gnaden zu errindern. Ich will also balden Erscheinen, wans nur dißem Fasching nicht ist, nachdem äschermitwoch³⁵ bin ich alle tag beraith Eur Hochfürstliche gnaden gehorsambist aufzuwarthen, quid quid scribo, facio ex candido filiali affectum, aliud nullus quaerens interesse, quam gloriam, reputationem, et consolatam vitam celsitudini Vestram.

Vorgestern habe ich die 3. [?] memorialien übergeben, wider Sye, aber ungestempler nicht sein angenomben worden, Hab ichs gestern stemplen laßen und übergeben, nun ligt meiner schuldigkeit ab, die selbig zu sollicitiren. *Tantum constituatur Posonii apud Cameram diligens sollicitator, qui non sit famulus Camerae, ut is feruentius Suae Celsitudinis causas sollicitare valeat, caeteri enim ex respectu, quem habet, non audent facere, quae deberent. Quibus me paternae gratiae ac benevolentiae demisse contendo persistens.*

Celsitudinis Vestrae

Filius ac servus obsequentissimus
Servus humillimus, frater Ferdinandt Hartisch mpp.

Viennae, 9. Februarii 692.

Ich habe in solches mitleiden gehabt, daß ich selbst hab mit weinen müßen, undt schmerzt mich nur daß Eur Hochfürstliche gnaden als eines so großen Herrn reputation wegen nichts vor der welt leyden solle, wäre Ja allso böster einander recht liebend haben, undt in friden leben.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5465.

---

33 äußersten

34 A lap tetején: „Ihr Hochfürstl. gnd.“

35 Abban az évben: február 20.

7. THÖKÖLY ÉVA JAKLIN BALÁZSNAK

Tribuswinkel, 1692. február 24.

Méltóságos Cancellárius Uram!

Ajánlom kegyelmednek böcsülettel való szolgálatomat, Isten minden kívánta jokkal áldgya megh kegyelmedet!

Illyen gyámoltalan állapotomban kényszerítettem kegyelmedhez folyamodnom, mivel ugy veszem észre, hogy Uram eő kegyelme sok vadolkodásokkal vagyon Emberei által, a' mint hogy ugj értem, hogy j már a' méltóságos Cardinalt³⁶ is informáltatta, hogy én vagjok egyedül oka a' köztünk valo egyenetlenséghek. Én mind eddigis minden némő nékem töt kisebbétő Injuriakot³⁷ elhaltattam, de j már enyire kelvén a' dologh, kérem böcsülettel kegyelmedet, méltoztassék Uramnak eő kegyelmének megh jrnya, hogy illyen kisebbségekkel³⁸ ne illessen, mert böcsületesemet eiletemre böcsüllöm.

Hanem ha mi rövédséghe³⁹ vagyon tölem, adja hireme, én kész vagyok kegyelmedet magát is megh bírálnom, és eleiben terjesztenem képtelen Injuriámat. Eő kegyelme is terjessze méltó panaszit kegyelmed eleiben, és a' kinek Igassága lészen, tétettüdgység elégséges Satisfactio.⁴⁰ Holot penigh továbbis csak ugyan ezen gyalázatos állapotban kíván eő kegyelme engem minden Emberek nyelvél hordoztatny, és holta utánis gyalázatosan akar Testamentumja szerént hadny. Nékem adot Chlenodiumokot,⁴¹ mellyeket, ha kegyelmed megh lát, tized részére sem böcsüli anyira, a' menyire eő kegyelme mondgja. Én kegyelmed elöt protestalok, oka ne legjek, hogy ha minden némő ki gondolható modot felkeresek, mellyel párt fogot talallyak illyen igasságos igjemben, mert Isten és a világh elöt bñntelen vagjok mindenekben, a' kikben vádoltatom. Én mit kívántam légjen, midőn maga kívánta Uram eő kegyelme, hogy papyrosra tegjem kívánságimat, kész vagjok kegyelmednekis megh mutatnom, és ha képtelen kívánságot talál kegyelmed közték, maradgion abban. El várom eziránt a' kegyelmed jó Válaszát és ezzel ajánlom magamot a' kegyelmed jo akarattjában, maradok kegyelmednek

Böcsülettel való Joakaroja
Thökoly Eva etc.

Költ a' Tribisinkli malomban, 24. Februarii 692.

Punctumok

Köröisztúr Várát az Vároossal és Soprony Vámmal edgyütt, és eddig hozzá tartozando Faluival edgyütt. Azon kívül az Léka Jozságh, a' mit eddig tett Kereszturra, ezutánis hasonlokeppen tegyen. Fülest szabad legyen ki váltani. Schvarczenpakot mindennemő hozza tartozandoival

36 Kollonich Lipót (1631–1707)

37 sérelmeket, jogtalanságokat

38 lealacsonyításokkal

39 megrövidítettsége, kára

40 elégtétel

41 ékszereket

edgyütt. Kaboldot mindennemő hozzá tartozandoival edgyütt Lippai Portioián kívülis. Akit vett Rábaközben Keczelt, mindennemő hozzá tartozandoival edgyütt, bár csak Kereszturt holtomigh birhassam. Az Becsi kertet az Acs háza felével edgyütt. Mind ezeket addigh legyen szabad birnya mindennemő jövedelmevel edgyütt, a' migh Eözvegyül maradok, mindazonáltal az megh nevezett helyekben, az Majorokban adgyon száz fejős Tehenet, két száz magnak valo sertés marhát és mind anny Béres ekében valo vonyó marhát,⁴² a' mennyi eddigh volt, ezen marha had legyen libera dispositiomra⁴³ Eöt száz fejős juhál edgyütt. Mindgyart az Ur halálával adgyanak eöt száz köből Buzat, eöt száz köből Rozot, eöt száz köből Arpat, eöt száz köből Hajdinát, azonkivül a' ki az megh nevezett Várookban vagy Asztagokban,⁴⁴ vagy szemiben⁴⁵ akkor volna. Három száz toyo tyukot, száz Ludat, száz Pokat,⁴⁶ száz Réczét. Eöt száz Csöbör ó Bort, eöt száz Csöbör uj Bort válogatva;⁴⁷ azonkivül a' ki az megh nevezett Várookban volna. Tiz mása Vajat. Három rendbeli szekeres Lovat válogatva. Az menyasszony hintot két más hintóval, edgy fekete koccsival valogatva, két Tár szekeret⁴⁸ valogatva. Huszonnégy ezüst Tanyert, Tizennyolcz ezüst Tálot, hat eöregh⁴⁹ Tálot. Két eöregh ezüst Soó Tartót, az kik most az Asztalhoz járnak. Négy eöregh, ezüst, Asztalra valo Gyertya tartot; négy kisebb, Asztalra valo Gyertyatartót. Az eöregh medenczet mosdóval, azkit eö Fölséghe⁵⁰ a' Lakodalomra küldött. Azonkivül két ezüst, Aranyos mosdót Medenczestül; hat eöregh, ezüst Czapa Pahárt,⁵¹ két Arany Pohárt; hat eöregh, ezüst kupat; két eöregh, Asztalra való orat és ket eöregh, falra valo orat és három sebben valo orát. Tizenkét pár ezüst kést villástul. Huszonnégy kalánt.

Mivel az előbbeny Levél szerint nékem adott Sraibtischeket,⁵² azért mostis hat eöregh Szaibtischt kivanok és hat eöregh Tükröt. Tizenket darab Hollandiai karpitot, Tiz skarlat Szünyeg, Tizenkét vetett Agyat. Az fejer Ruhát egészen, Szoknyákkal, Vállokkal és mentekkel edgyütt, az aranyos Meny asszony Agyot suporlatostul,⁵³ az Fekete Agyot, a' kiben most hálunk superlatostul. Az Schraibtischekben valo ezüst és más féle eszközöket.

Az Smaragdos, Gyemantos Smukkot,⁵⁴ az kit edgyütt csináltattunk egészen; az Gyemantos, gyöngyös Smukot, az kisebbiket, az kit még jegy koromban⁵⁵ adott. Az tiszta Gyemantos smukot, azkit jegy koromban adott. Az tiszta Rubintos Schmukot, az kit még jegy koromban adott, az Jegy gyürüt az Társával edgyütt. Azon kívül a' kit adott kit jegy korában,⁵⁶ s' kit azután, Gyürüket.

42 igavonó szarvasmarhát (ökröt)

43 szabad rendelkezésemre

44 asztag: a learatott gabona kéréiből készült rakás

45 vagyis még learatlanul és kicsépeletlenül

46 pulykát

47 kiválasztva

48 társzeker: teherszállításra használt nagyobb, erős szekér

49 nagy méretű

50 I. Lipót magyar király által küldött mosdókészlet (lavabo)

51 teljes felületén sűrűn díszponcolt pohár

52 fiókos, általában kisebbfajta szekrény

53 mennyezetes ágy

54 itt: ékszerkészletet

55 menyasszony koromban

56 vőlegény korában

Az eöreg Saphyros Smukkot egészen. Az eöreg Gyemantos Nyakban vetöt,⁵⁷ az Gyöngyöt egészen. Az eöreg Arany Lánctot. Mindenféle Nochczaigokat,⁵⁸ a' kit jegy koraban, s' kit az után adott. Eötven ezer forintot Kész pinzül mingyárást halála után, az Micskei malommal és Soprony házzal, a' ki Convictus⁵⁹ volt az előtt, Libera dispositiomra, az Várok épületit és jobbításat az Árvák tartozzanak véghez vinny. Semmi adossággal ne tartozzam, seőt, ha az Ur Adosságai miatt valamelyk Várat vagy helt el találnák foglalny, azok közüll az kiket nekem adott, mást és hasonlot tartozzanak az Arvák nékem adny. E mellett az Ország Törvénye szerint az Urnak válogatva egyk köntösét.

A levél, az aláírás és a Punctumok nem Thökoly Éva kézírása.
MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6787.

8. FERDINAND HARDISCH THÖKÖLY ÉVÁNAK

Bécs, 1692. február 24.

Durchleuctige Hohgeborne Fürstin. etc. etc.

Gnädige Frau Muetter. etc. etc. Zu schuldigster beantwortung auf Euer Hochfürstliche gnaden heunt an mich abgelaßene gnaden Zeillen, hinterbringe Ich sovill, daß mir von denen negotiis die zwey Herrn, welche Ihro Hochfürstliche gnaden der Herr Vatter anhero naher Wienn ablegiert Haben,⁶⁰ nichts bewust seye, dan Ich von dennen selben bis dato kheinen bey mir gesehen, villeicht werden Sye sich heunt anmelden. Sobald Ich bößer⁶¹ werde, undt ausfahren khan, will Ich Ihro Eminenz Herrn Cardinal Kollonitsch aufwarthen unnd allda Erfahren, ob Sye Etwas dergleiches, wie Euer Hochfürstliche gnaden mir über schriben, in Commissio gehabt haben, welches Ich auch schuldigstermaßenn avisiren werde. Immitres werde Ich nicht Ermanglen, gott Inständig zu bitten, damit Er durch sein unEntliche barm Herzigkeit beede Euer Hochfürstliche gnaden ein guete verständung undt beständige lieb allergnädigist verlihen wolle, undt der uncraut [?] der Ehe Zerspaltung völlig ausrothe, in widrigem fahl warlich, warlich, Sage ich Euch, periclitiren beede Euer Hochfürstliche gnaden an ihrer Seelen Heyll, passiren ihr leben in einer Immerwehrd[e]nden Herzens na[i]gung, undt Sein der ganzen welt zu ainen schauspill, So Ich aus schuldigsten Devotion zum öfteren schon beseuffzet und beweint habe, wintschendt, daß meine zäher in disen Heyligen werkh so vill vermögten, als die Thränen meiner Heyligen Muetter Monica in bekherung Ihres

⁵⁷ nyakéket

⁵⁸ Nachtzeug: toalettkészlet sajátládájában

⁵⁹ jezsuita kollégium

⁶⁰ Bezerédy Ádám és Fábiánkovics Ferenc. Lásd Thökoly Éva levelét Fábiánkovics Ferencnek, Kismarton, 1692. március 1. Kötetünkben: Nr. 11. – Valamint Thökoly Éva Esterházy Pálnak, Kismarton, 1692. március 3. In: *Esterházy Pál és Thökoly Éva iratai 1., Levelezés*, i. m. 186–187. Nr. 204.

⁶¹ besser

Sohns Augustini. Amen Amen daß geschehe. Mit welchen Ich mich zu beherlichen Hohen Mütterlichen gnad demütigist Empfhele undt verharre

Euür Hochfürstliche gnaden
Treu gehorsambister Sohn unndt Vorbitter bey Gott⁶²
Servus humillimus, frater Ferdinandus Harditsch

In Eyll Wienn den 24. Februarii 692.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6943.

9. VÖLCSEY GYÖRGY ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1692. február 25.

Méltóságos Hercsegh, Kegyelmes Uram!

Fabiankovics és Bezeredi Urámék⁶³ által herczegséged úzenetit alazatosan megh értettem, hogj tudnja illik herczeghséged olljas velékedésben volna felőlem, mintha Én az Herczegh Aszonnal⁶⁴ tartanék és correspondeálnék,⁶⁵ ki Isten bizonságom, nincsen ugj, ném tudom kegyelmes Uram, mi okbul kőllenék azt cselekednem. Én az Herczegh Aszontul semmit sem várok, s' Herczeghséged magais jol tudgia, hogy nem jó akarom. Hogj pedig Herczeghségednek meg nem irtam az Herczegh Aszonnak itt létét, hitemmel⁶⁶ bizonyítottom, nem tudtam, mivel se az bélső, se külső házhoz nem szállot, hanem aláttomban, estve fele érkezvén, bizonnjos vendégfogadoban szállot. Annakis mi modon mentünk végére, referralhattják⁶⁷ herczeghséged Emberi.

Hogj Nadasdi Tamás kétszáz forintot ígért bizonnjos Adósságh megh zertzesse miat nékem, tudva vagion herczeghségednel, azt is abban hattam, nem egiéb okbul, hanem hogy az suspitiot⁶⁸ el kerűllem. Itt lévén Nadasdj Tamás Nadasdine Aszonnyal⁶⁹ eggiút háromszor híváltak Ebédre, de egyszer sem mentem. Ha azért herczeghséged parancsollja, hogy vigyázzak az Hercegh Aszonra, csak érthessem, lészen gondom rea, ha nem tudom, miben tellikis, mindeneknek végére megiek.

E napokban idegen Németek azt hirdetik itten, hogy az Herczegh Aszon Fraknobul az egész herczeghséged kincsét el vitette volna, és Tökölinek⁷⁰ küldötte volna. Legh kisebb dolgotis Udvarnál megh tudnak. Im, az Aulica Camara Decretumat⁷¹ ujobban le küldöttem herczeggségednek, kiis ninczen pro voto, megh olvasvan azért, herczeghséged külgie vissza, kívántatik az magari

62 Az aláírás előtt más kéztől: „durch leichtigster Hoch und wollgebohrner Reichß fürst”.

63 Fábriánkovics Ferenc és Bezerédy Ádám, Esterházy Pál bizalmi emberei.

64 Thököly Éva (1659–1716)

65 kapcsolatban lennék

66 adott szavammal, eskümmel

67 beszámolhatnak

68 gyanút

69 valószínűleg Nadasdy Istvánné Thököly Mária (1656–1709 és 1711 között)

70 Thököly Imre (1657–1705)

71 az Udvari Kamara határozatát

Cancellarin. Azomban tálám Dobrákőz⁷² végetis el érkezik az Informatio.⁷³ Hochburgh Uram kivannja tudni herczeghséged Resolutiojat⁷⁴ az Gabona iránt, úzentis herczeghségednek az Fraknaj Számtarto⁷⁵ által. Caeterum Herczeghséged kegyelmes Protectioja⁷⁶ alá alázatossan ajánlom magamat.

Herczeghségednek alázatos szolgája
Völcsey György m. p.

Viennae, 25. Februarii 1692.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5550.

10. JAKLIN BALÁZS ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1692. február 25.

Méltasagos Feiedelem!

Mit méltoztattik nékem Herczeghséged parancsolny circa brevia brevium,⁷⁷ leszen gondom reá, hogy ne akadaloztassék, ekkoraig még senki nem insinualta⁷⁸ magat. Azonban értettem Herczeghséged parancsolattyat maga beöczületes kőveti által, mely materiaban szinten tegnap vettem levelét a másik féltül,⁷⁹ kinek a páriat⁸⁰ Herczeghségednek elis kültem. E mellet it lévén Groff Nadasdi Tamas Uramis, attam seria admonitiot⁸¹ eő kegyelmének, ha ahoz akarna magat tartany. Vettem nagy hailandoságát észre a másik félhez. Több dolgoknak iobban mentek végére Herczeghséged emberi, miben legyenek. It most semmi ollyas hireink, hanem a Török nagy készületit hirdetik. Ezek utan maradok

Herczeghségednek alázatos kaplanya
Blasius Jaklin
Episcopus Nitriensis m. p.

Viennae, 25. Februarii 1692.

Címzés: „Lakompok”.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5468.

---

72 Döbrököz

73 tájékoztatás

74 döntését

75 Johann Kirchenknopf

76 oltalma, pártfogása

77 brevia brevium: rövid törvényszék

78 gyanúsította

79 Vagyis Thököly Évától: Tribuswinkel, 1692. február 24. Lásd kötetünkben: Nr. 7.

80 másolatát

81 komoly dorgálást, figyelmeztetést

11. THÖKÖLY ÉVA FÁBIÁNKOVICS FERENCNEK

Kismarton, 1692. március 1.

Woll Edler etc.

Hiemit dhue⁸² ich dem Herrn zu Wüßßen wie daß ich in Erfahrung bin kuhmen, daß der Herr wie auch Weßeredy⁸³ zu wien Auf undterschitlichen orten seint gewessen, und mich aldorten anklagt und belogen, nicht wie Eerliche leid, sondern wie falsche Susannen brieder.⁸⁴ Wan ihr waß Eerliches wider mich gehabt habt, worumb seit ihr vor meiner darvon geloffen [?] Ich bin auch dort gewesseßen, aber nicht haimblich, waß ich due dorffen alle leidt wüßßen. Ietzt waiß ich Recht waß der Fürst vor gescheidte gehabte Rädt hat. Ich hab zwar mit meinen ohren gehert, daß er beyen Fürsten gesagt hat, ich Puellt mit dem Graffen Nädästy:⁸⁵ hab gleich woll nichts darauß gemacht, hab vermeint Er würt aufheren, weil Er sicht, daß daß feür so starckh brindt.⁸⁶ So habt aber noch nicht genug, ihr falsche geschmäiß, wertß⁸⁷ schon sehen waß angefangen habt. Der mier Ein Hurn stuckh nach sagt ist ain schelm und Huntz fut,⁸⁸ biß Er mierß nicht bewaist. Sein muetter taußentmall in der hueren, der mier nichtß beweisßen kan. Solche huntz fütter, die sich schon auß gehuert haben, und die weiber gehabt haben, die aller landt und Welt Rechte schöffler Knecht Huren seindt geweßen, und weil sie ietzt selber nicht mer Huren kinen, so eyfern sie mit andern leiden, oder geben andern leiden Ursachen zum Eiffern. Ich bekenß, wan ichß gewüst hete, daß ihr zwey Partitmacher⁸⁹ wegen meinentwegen zu Wien wertß gewesseßen, wie ich hernach erfahren hab miesßen, ich wolt Euch abgeschickt haben, es soltß kein lug über mich Erdacht haben. Heitß Emlh [?] Fäbiánkovitz⁹⁰ und Rein auge der Weßeredy, so wahr ich gott anbette, wüll ich mich an Euch Rechnen [!] Eß miest nur kein teütscher Saldat in der welt sein, sein dag soltß kein Ungerlandt nicht segen, der falshe blindt und Verliebte Weseredy, soll mier Kein Rockh auf dem leib bleiben, ich laß ihm alle zwey augen auß stechen. Ihr schen gehabene Rätt habts sunst nichts gewüst, alß daß ich mit dem graffen⁹¹ gerödt hab. Ich laß mierß nicht verbieden mit Eerlichen leiden⁹² zu Röden, und ich kan auch keinem die Strasß verbiden, es kan ein ieder hingehen wo er wüll, der nicht gefangen ist. Ich hab auch nichts Verschult, daß ich gefangen war.⁹³ Eeß frösts,⁹⁴ und sauffts,

---

82 tue

83 Bezerédy Ádám

84 hamis, vén kéjencek

85 Buhlen, „ich buhle mit dem Grafen Nádasdy“, vagyis Thököly Éva Nádasdy Tamás társaságát keresi, kacérkodik vele.

86 brennt

87 werdet es

88 durva, a szuka kutya nemi szervére utaló káromkodás

89 pártoskodó

90 Fäbiánkovics Ferenc

91 Nádasdy Tamás (1661 k.–1734)

92 Leuten

93 wäre

94 frisst: az utalások mind Esterházy Pálra vonatkoznak.

und forts⁹⁵ über all umb mit denn weiber gestiet,⁹⁶ so in gantzen Unger landt ist (Ich schweig) aber ich allein mueß leiden. Habts Emther⁹⁷ sanh gantz in der stüll⁹⁸ an griffen, daß die gantze halbe Wien statt darvon gewüst hat. Eß vermeints, Eß habts lauter guete Freundt aber es ist weit gefält. Ist daß best man glaubt Eich nicht vüll, diesßes Eich, Ihr falsche Partiti macher, zur nachricht und solts nicht glauben, daß besser würt, nur schlechter mit Eüren lügen,

Schloß Eysenstadt denn ersten März 1692.

E. T.

P. S. Wan ich Einen Ungerischen Cancelisten hete gehabt so hete ich ihm ungerisch geschriben, weillen ich aber kein menschen niht hab so hab ich teusch lassen schreiben. Er soll nicht mer liegen⁹⁹ daß andere das Concept haben gemacht alß ich allein.

A külzeten: Dem Woll Edlen Herrn und Baron Franciscuß Fabionkovitz zu selbst Eigenen Handten St. Märtten.¹⁰⁰

Az egész levél idegen kéz írása, az aláírás Thököly Éva sajátja.
MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6786.

12. VÖLCSEY GYÖRGY ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1692. március 4.

Méltosághos hercsegh, kegyelmes Uram!

[...] Doctor Gilihel¹⁰¹ szollottam az Vukovics¹⁰² és Prankne megh fogatassa véget. Azt mondia Gilich Uram, bizvást megh fogattathattja herczeghséged, ha magyar Országban kápháttja, hanem vigyázva kől el járnai az dologban, hogj észre ne vegiék, mivel a' mint itten beszéllek, az herczegh Aszonnak Clenodiumi¹⁰³ mind Vukovits házánál vannak, főll szedi, veszj magát s' el sökig vele, ha valamit saidithat.¹⁰⁴ Hanem jo volna voltaképpen végére menni, hol legjenek azon Clenodiumok, mert ha bizonjossan végére mehetnénk, hogj Prankné házánál volnának, innénd ki menne Doctor Gilich az Vice Ispánnjal s el hoznak. Miképpen disponál¹⁰⁵ herczeghséged aziránt, el várja

---

95 fährt

96 Weiber Gestüt: a. m. kurvák falkája

97 Haupt Ämter

98 stille

99 lügen

100 talán Sopronszentmárton

101 Ludwig Gillich ügyvéd

102 Vukovicz János

103 ékszerei

104 ha valamit észrevesz, sejt

105 rendelkezik

Doctor Gilih Uram. A' mellet az Camerae Procurátor irt ez elmult napokban herczeghségednek, őró mest venné herczeghséged valaszát. [...]

Caeterum herczeghséged kegyelmes Protectioja ala alázatossan ajanlom magamat.

Herczeghségednek alazatos szolgaja
Völcssey György m. p.

Viennae, 4. Martii 1692.

P. S. Az Fő Hokmester¹⁰⁶ tett ajanlyast, hogy az Mihály Urfiat recommendálni¹⁰⁷ fogia eő Főlségének pro Baronatu.¹⁰⁸

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5551.

13. VÖLCSEY GYÖRGY ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1692. március 6.

Méltosághos Hercseg, kegyelmes Uram!

Cardinalis Koloniz Urammal¹⁰⁹ herczeghséged parancsollattia szerint szemben lévén, mindeneket repraesentáltam,¹¹⁰ kiis ajanlya kész szolgálatiát herczeghségednek. Pater Hardicsnál¹¹¹ az Bécsi Püspökkel¹¹² egiútt voltának, mivel Pater Hárducz kőszvényben fekszik, be nem giúhetet az Cardinalishoz, kiis valoban megh rágta Pater Hardicsnak a' fülét. Bécsi Püspök jelenlétében mindenképpen mentegette magát, sőt, azt mondgia, hogj Isten ne agia, hogy eő avassa közzit ezen dologban Szegény Bárát lévén. Az Istenért kérte az herczegh Aszonyt, accommodálná magát¹¹³ herczeghségedhez, már attul nemköl tártánj, hogj Pater Hardicz promoteálná¹¹⁴ az Herczegh Aszonynak dolgait, mert fél az Cardinalistul.

Hanem Cardinalis Uram azt javallya herczeghségednek, fogasson egj szekérben s' hozassa el Potendorffrul s' vitesse az kismartonyi Apácsák kalastromaban¹¹⁵ s' tartsa ottán, valamedigh nem accommodallja mágát. Megh lattya herczeghséged, hogy accommodálni fogia, mert ha az Császár¹¹⁶

---

106 Hofmeister: udvarmester

107 ajánlani

108 Esterházy Mihály magyar királyi udvarmesteri kinevezésére (1692. június 3.) vonatkozik

109 Kollonich Lipót (1631–1707)

110 előterjesztetem

111 Ferdinand Hardisch (1642/43–1699)

112 Ernst Graf von Trautson (1633–1702)

113 alkalmazkodik, tartja magát valamihez

114 előmozdítaná

115 A kismartoni ágostonos kanonisszák kolostora, melyet Esterházy Pál alapított 1678-ban Krisztina lánya számára.

116 I. Lipót (1640–1705)

Udvárában volnais az hercsegh Aszony, onnéndis kivehetné herczeghséged, ehez nem kól sok Caeremonia,¹¹⁷ azt mondgia Kardinalis Uram, mert ha hálászon hallasztja herczeghséged, vége nem lesz a' dolognak. Az Eöregh Svartzenburgh herczegh szintén ugj járt az házastársával, az is nem akarván accommodálni mágát az Urához, elhatta, kiis érette mévnén, bizonyos kálásztromban tétette, ennyihány hét múlva meg jobbitotta mágát, s' mindenekben accommodalta mágát az Urához.

Úgj értette Cardinalis Kolonicz Uram, hogj Nyari Familiából volna valaki herczeghséged Udvárában, kinekis volna kéréseti Morva táján. Egy böcsülletes Uri Ember giút az Cardinalishoz, kiis tett olljas Insinuátiot,¹¹⁸ hogj ha valaki talalkoznék, a' ki voltaképpen informátus¹¹⁹ volna az Nyari Familianak mi voltárul, giúne föl eő Eminentiajához azon böcsülletes Uri Emberhez küldenj, s' bizonyos Joszágot szerezne néki, kiis Nyari Familiahoz tártázandó volt régénten. Kit az kardinális parancsolattjabul akarván alázatossan jelentenem herczeghségednek. [...]

Semmi derekás híreket nem hallani moztanában, tával [?] értettem, hogj az Herczegh Aszony uyobban ide szándékozzik, kire vagiok vigyássással. Caeterum Herczeghséged kegyelmes Protectioja alá alázatossan ajánlom magamat.

Herczeghségednek alázatos szolgaja
Völcssey György m. p.

Viennae, 6. Martii 1692.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5552.

14. VÖLCSEY GYÖRGY ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1692. március 10.

Méltosághos hercseg, kegyelmes Uram!

Az hercsegh Aszony ma négj oratáiban, Dél után érkezvén az Pronknéval¹²⁰ ide szallot az belső házhoz. Hercseghséged megh Kismartonban megh parancsolta volt, hogj az Pranknének, se pedigh az Uranak szállást ne adgiak, sőt, admoneálljam¹²¹ eőket, hogj itt az háznál ne mutassák magokat, kitis végben vittem, de mint hogj az Hercseg Aszony magaval hozta eőket, ki nem úzhetem.

---

117 szertartás

118 rágalmat, gyanúsítást

119 tájékozott

120 Prankné: Thököly Éva bizalmasa, Vukovicz János második felesége.

121 figyelmeztessem

Mindazonaltal, ha parancsollja hercegységed, azt is végben viszem. Ugy értettem, most akarja az Hercsegh Aszony be adni az maga pánászait eő Fölségének¹²² és Kardinalis Uramnak.¹²³ [...]

De reliquo hercegységed kegyelmes Protectioja alá áházatossan ajánlom magamat.

Hercseghségednek alázatos szolgaja

Vólcsey György m. p.

Viennae, 10. Martii 1692.

Címzés: „Cito, Cito, Cito, Cito, Cito, Cito, Citissime”.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5553.

15. KOLLONICH LIPÓT ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1692. március 13.

Durchlechtig-Hochgebohrner Fürst etc.

Hochgeehrtister Herr Palatinus etc. Auf Euer liebden verlangen habe nicht unterlassen mich zu befeissen die differe[n]zen zwischen dero gemahlin und Euer liebden zuversöhnen, so ich auch hoffe wohl von statten gehen solle, in dem Sy gestern mit mihr verlangt hat zureden, und ich also bey denen Ursulinin¹²⁴ mit ihr geredet, in beysein des Pater Ketzketmeti,¹²⁵ und nach dem Sy mir weitläuffig ihr vermeinte Clagen vorgebracht, und ich ihr auf gesagt was ich geglaubt habe vonnöthen zu sein, ist der schlus dahin gangen, das Sy morgens sich mit Gott vereinigen und beichten und Communiciren werde, nacher Eysenstatt alsdan raisen, Euer liebden lieben und Ehren wie vor disen, auf niemand practiciren, so Sy nicht gern sehen, in hoffnung das Euer liebden Ebenfahls wie vor diesen Sy lieben, Ehren und versorgen lassen, und die bedienten ebenfahls, den gebührenten Respect und gehorsamb leisten lassen, die hinfihro auch nichts verlangen, was wider Euer liebden lieben willen auch Ehr schädlich, in hoffnu[n]g das Euer liebden Ebenfahls ihr nichts unbillliches sondern ihren stand gemäs versorgen werden, wie Sy dan iederzeit sich befeissen wird niemahls anderst ursach zugeben. Zweiflt mir also nicht das beederseits die vorige guete verständnus und liebe allezeit bleiben, und hoffe weillen ich selbstens nacher Eysenstatt und von danen nacher Stainamagern¹²⁶ gehen werde, ich werde Euer liebden sambt der Fürstin alda bedienen, und in freid und Einigkeit beysamben finden, worzu der Allerhöchste sein gnad und Segen verleyhen wolle.

Anlangent dan Herr Pfarer von Capouar so mir Euer liebden recommendieren, weillen ich nichts anderß als liebe und gutes von ihm weis, und niemahls anderß von ihm vernohmben, also

---

122 I. Lipót (1640–1705)

123 Kollonich Lipót (1631–1707)

124 Bécsben az orsolyitáknál.

125 Kecskeméthy János (1633–1712)

126 Stainamanger: Szombathely

werde ich umb so vil lieber auf Euer liebden hohe recommendation ihme ein Canonicat zu Raab Hiß [?] verleyhen wie ich dan in disen und allen anderen mich iederzeit befleissen werden zu sein Euer liebden

Schuldigster diener und Geistlicher vatter
Leopold Cardinal von Kolloniz

Wien den 13. Martii 692

P. S. Pater Hadiß¹²⁷ Prior, hadt sih als ein erlicher man, und Guedte geistlicher verholdten, kan ihme deßen zeignus geben.

Címzés: „Eisenstatt“.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5471.

16. THÖKÖLY ÉVA THOMAS WALLBERGERNEK

Kismarton, 1692. március 21.

Hochwürtiger in Gott geistlicher Herr etc.

Nach unser verrichter Sachen und in zuruckh kumen alhero naher Eyßenstadt, haben wür vermeint mier wern Ihr Hochwürten alhier antreffen, so haben wür schon nicht lenger warten kinen, daß ihr Hochwürten wern her kumben, haben auch sindhero¹²⁸ vernohmen, waß sie vor Händl hier angefangen haben, weillen mier seindt auß gewesen. Ich waiß schon nicht, noch wem man nach Gott solt glauben, und drawen,¹²⁹ in deme Zwahr die hülff den geistlichen vor gestelt wirt, in aller widerwerdigkeit, Ich aber kan mit der wahrheit sagen, daß alles umb ein sunst sey. Waß Vermeinen Ihr Hochwürden gegen mier, daß sie alle gedankhen und alle Worth gegen mier fallisch Vermainen. Wan ihr Hochwürden auf deß Fürsten oder auf mein Eer¹³⁰ nicht gedenkhen, so gedenkhen sie auf ihr geistliches gewüsßen, daß gott der gerechte noch in Himmel ist, und würt nicht lang die falsche Partitirey Ungestraffter lasßen, ist dan daß geistlich, lieber schauen sie in daß prefer¹³¹ hinein, alß eine Ehe Zerrüthen. Glauben ihr Hohwürden, daß mierß kein gemeiner hat gesagt, waß sie zu wien über mich geredt haben. Gedenkhen Ihr Hochwürden, daß sie und alle andere die falschlich wider mich geredt haben, weens künfftig beweisßen miesßen, wo sie mit Ihrem falschen Partitirey seint gewesen, derffen mier über all hin, daß ist woll ein Rechte schwahheit von ihnen, daß sie mier Meine leids¹³² haben abgeschafft. Wan sie dem gewaldt haben so seint mier auch selbsten nicht sicher, daß ich ihnen nicht mueß zu gnaden gehen umb die

---

127 Ferdinand Hardisch (1642/43–1699)

128 sinther: azóta

129 (ver)trauen

130 ehre

131 Brevier: breviarium

132 Leute

daffel,¹³³ mit düssen leiden haben sie angefangen, und mit dem andern weren sie ein Hut machen. In deme Ihr Hochwürden allzeit sagen, daß ich Eine Fraw bin, Ich kan ia schaffen ietzt sich ichß mit wem, sie beklagen, sie alle, daß ich keiner leid wüll halten, und dhuen¹³⁴ mier die all gemeine leidt abschaffen. wie wolt ein Rechtschaffner Mensch bey mier bleiben kinen, ist dan daß gleich woll eine Fraw, ia Eß geth mier nichts ab, auf disße weiß mueß ich nuer ihr Hochwürden Rueffen wan mier übel wirt, ich glaub allein ihr Hochwürden und kein ander werdt mier daß Kindt auß mein Leib nemben, und keine leid wollenß mier auch nicht zue lasßen.¹³⁵ Ich schwer es mit Gott, so guet alß es ihr hochwirden und der ober Pfleger haben die leid hin auß geschafft so guet schaffenß sie es wider herein, sunst solts mier auf dem Hoff hier nicht sicher sein. Ich wend mich Vorgestern an sie. Ich hete mein lebdag die falsch heit an Ihr Hochwirden nich gesucht, haben sie meine leidt abgeschafft so zallen sies auß, so guet alß sie mih alle dag umb die besoldung blaben [?], so gueth wüll ichs zu ihr Hochwirden,¹³⁶ seithen daß sies auß Zallen, dan ich habst nicht abgeschafft. Schlies gott befohlen actum schlos Eysenstadt denn 21. Märtii 1692.

Thököly Eva

A levél idegen kéz írása, csak az aláírás sajátkezű.
MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6792.

17. KOLLONICH LIPÓT THÖKÖLY ÉVÁHOZ

Kőszeg, 1692. április 1.

Durchlechtig-Hochgebohrne Fürstin,

Hochgeehrtiste geistliche Frau Tochter. Euer Liebden zu dienen bin ich nacher Lackembach mit dero Herrn Gemahel mich zu unterreden an heunt zu Mittag gewesen, und mit schmerzen Vernohmben, dz Euer Liebden nicht nach khomben seind, was Sy mir Versprochen, mit allen disen aber, so hat sich Herr Palatinus erklärt, weillen die Heilige-Zeit¹³⁷ alles zu Vergessen, was ihme in einen oder andern an Eur Liebden mißfallen, in Hoffnung das Sy hinfihro disen nachkomen werden, was ihnen zu Wien von mir vorgehalten, und aniezo von neuen reptiert wird.¹³⁸

Nemblichen das Sy ihr Öesterliche andacht verrichten sollen, und mit den fürsten als ihren Herrn gemahel in lieb, fried, gehorsamb beywohnen, und wie Vor disen ihre Sachen in deß Fürsten Schlösßer und Wohnung, und nicht in schlechten Orthen und Höfen Sy auffhalten, die bewuste fraue und ihren Mann¹³⁹ nach hauß lassen, und nicht bey Sich haben, sondern sich diser bedienten, so wohl manns als weibs Pershon bediennen lassen, wie Eur Liebden der fürst und Gemahel ihr zu

---

133 Tafel

134 tun

135 A margón „NB”, valószínűleg erre a mondatra utal.

136 Utána kihúzva: „schaffen”.

137 Kollonich a levélben többször is a közelgő húsvétra utal, ami az évben április 6-ra esett.

138 Ezek szerint Kollonich írt korábban Thököly Évának, a levél ma nem ismert.

139 Vukovicz János és felesége

geben und versorgen, mit Ehrbahren und Ehrlichen leithen, wieder welche weder Euer Liebden noch andern mit billichkeit werden Ursach haben sich zu beklagen, und von allen der gebührende respect wird gegeben und geleistet werden, und also in des fürsten geselschafft Euer Liebden khein abgang haben sollen, weder vor sich oder dero lieben kinder.

Den Schmukh, Kleidung etc. etc. so von Fürsten Euer Liebden geschenckht worden, verlangt der fürst ihnen nicht zu nehmben, noch weniger zu verbietten das Sy solchen nicht in der Verwahrung haben sollen, waß aber der fürst Euer Liebden nur zu einen auffbuz¹⁴⁰ und zu hohen Ehren tagen gelyhenen, und seines geschlechts Hauß kleinod zu verbleiben verlanget, wird er auch in vorfallenden gelegenheiten zu gewissen zeiten erlauben sich darmit zu ziehren, aber unterdessen in seiner verwahrung, weilen Sy von einen grossen Werth sein, behelten, damit khein schad oder verlust mit dem selbigen geschehe. In übrigen was den Grafen Thomam anbelangt, bleibt es bey disen, das weder schrifft, noch mindlich, noch wie es Nahmen haben mag, nicht Vorbey gehe, und ist ginug das ein Perschon [!] den fürsten nicht angenemb, also Weiter der fürst khein ursach zu sagen schuldig.

Und weillen nun Euer Liebden als des Fürsten Ehegegebene gemahlin schuldig zu gehorsamben, und der Fürst [!] schuldig Sy zu besorgen, wie er dan thun wird so wohl im leben, als nach seinem Todt (den Gott lang verhüetten wolle) also haben Euer Liebden nicht Ursach baurenheuser und baurenhöff zu khauffen in frembden Herschafftten, sondern vil besßer thuen so weit sich des Fürsten Willen erstreckht, des fürsten Wiehlschafft beobachten, Also hoffe ich, Sy werden mit den fürsten die Heilige feyrtag in Lieb und freuden zu bringen, so ich von Herzen wintsche.

Dan wan wider Verhoffen solches nicht geschehen solte, der fürst gezwungen wurde wider willen ander mitl vor die hand zu nehmben, und niemand sein, der ihme Unrecht, und Euer Liebden recht geben wurde, wor mit¹⁴¹ ich Euer Liebden glickselige feyertag wintsche, und in allen billichen sachen und gelegenheiten iederzeit verbleibe

Günß, den 1. April 1692.

Euer Liebden
Schuldigher diener und Vatter
Leopold Cardinal von Kolloniz

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6949.

18. THÖKÖLY MÁRIA ESTERHÁZY PÁLNAK

Dörföl, 1692. április 2.

Alazatos szolgatomat aianlom Nagyságodnak. Istenn bekövetkezendő szent inepeket¹⁴² engegye Nagyságodnak szerencsésen el irni töb következendökel egyöt, sziböl kivanom.

Az minapiban aménemő jobagyom Nagyságodnak hamisan suplikalt vala Elenem, melnekis Nagyságod biro Uram által tet parancolatjara mingyart vissza atata vala Marhait. És ugyan akor biro Uram elöt Terminustis atam vala neki, hogy bizonos adosagemat, kivel adosa marat vot mar

140 Aufputz

141 womit

142 Húsvét, abban az évben április 6.

réktől fogvast, hogy le tegye, mel jobagytul semi let képen nem tudom bi venem mindenestől azt az kevis adosagot, és mas szám adasi irantis Cvetaltatvan¹⁴³ magat velem, az utan joban ki tudodvan hamis divaisagot,¹⁴⁴ mivel hamisan tet fel némel punctumokat, mostan azért ujoban el kelet haitatnom marhaiat. Nem tudok semiképen viget érne vele, mert mingyart cak Nagyságoddal fenegettnek. Igy tudom mostis oda igyekszik Nagyságodhoz lentre [?] Nagyságodat busítani akarvan. Kérem azért alazatosan Nagyságodat, ne agyon hitelt az ő hamis szavainak, mert ő máskéntis csak egy ravasz devai, elég baiom vagyon ugyis velek, mert igen Nyakas, ros Emberek.

Amelet akartam vala Kismartonban Nagyságodnak alazatosan Udvarolnom, de ugy halotam hogy Nagyságod mar az inepekre oda nem megyen. Szinte ma vettem az Asszony ő Nagysága levelét, kibe iria, hogy igen beteges alapotal légyen és parancsolja, hogy az inepekre oda menyek ő Nagyságához.

Irtam ugyan ő Nagyságának, hogy iob volna Lakompakon tölteni az inepeket ő Nagyságának.

Ha tudnam azért, hogy megint rám valami suspicio¹⁴⁵ legyen, bizony inkap kivanam ithon töltenem az szent inepeket, jo lehet az Devocio¹⁴⁶ kedvértis ki keletnik menem valamel varosban. Azért akartam Nagyságodnak alazatosan tutara adnom, hogy ha Nagyságodnak vile nem vitteké, ha az Asszony kedvért ki megyek. Elegi banom, az előbeni alapotak irantis engem tetek némelyek vitkesi, penig bizony seminek oka nem voltam, inkap kivantam és kivanokis Nagyságodnak mindenkor alazatos, Engedelmes szolgálóia marani, hogy sem mint viteni. Az mint hogy maradok is mindenkor

Nagyságod alazatos szolgálóia
Groff Theököli Maria mpp.

Datum Dörföl
2. Aprilis 1692.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. Nr. 5543.

19. THÖKÖLY ÉVA KOLLONICH LIPÓTNAK¹⁴⁷

Kismarton, 1692. április 4.

Ihro Eminenz

Hohgebohne Reichs fürst, Hochwürdigster Herr Herr Cardinal etc. etc.

Gnädiger Herr Vatter, dero gnaden Zeilen habe ich mit diemitigen respect empfangen, und werde in allen so wohl mündlichen, alß schriftlichen befehl, alß ein unwirdige, doch gehorsambe Tochter nachleben, wie ich dan heint auf gnädigen befehl zu meinem Herrn Ehegemahl reise; were auch lengst dahin kommen, so ich nit Ihro Eminenz Höchst Verlangte ankunfft erwartet hette, welcher

143 quietáltatván, nyugtát adva

144 dévajságát (dévaj: hazug, hitvány)

145 gyanú

146 áhítat

147 A levélnek ugyanezen a jelzeten megtalálható egy másolata is, amely ortográfiai különbségek mellett itt-ott tartalmilag is jobb szövegváltozattal szolgál.

ich aber in gröster betrübnuß beraubt worden. Daß Ihre Eminenz befehlen, ich solte die bewuste frau sambt ihren man meiden,¹⁴⁸ bekenne ich in der wahrheit, daß ich beede seith meiner abreis nit gesehen. Werde mich auch einer und anderen Pershon leicht endtpern,¹⁴⁹ wan ich eine mir gebührende gesellschaft und angenehme unterhaltung haben werde; bin auch¹⁵⁰ auf den gnädigen befehl Ihre Eminenz beraith groß und klein¹⁵¹ abzuschaffen, welche meinem Herrn Ehegemahl mißfällig.

Ingleichen bin ich so wohl willig alß schuldig den mir gelechenen Haußgeschmuckh zu ruckh zugeben, daß ich aber unschuldig angegeben, ich hette solchen nit in Handen, sonde[r]n, in einen schlechten orth aufbehalten. Wird der augenschein mein unschuld zeigen, maassen [!] ich solchem in beysein Ihre Eminenz, dem fürsten meinem Herrn Ehegemahl zuruckh zugeben, mit Versprechen, daß ich in diesen und allen andern billigen meinem Herrn Ehegemahl werde gehorsamb sein. Wegen der Versorgung aber, so Herr Ehegemahl hinwider schuldig, Verlass ich mich auf Ihre Eminenz Vatterlichen schuz und Hilff, und getröbste mich deßhalb mit Ihrer Eminenz mündlich zu Unterreden, wie es dan auch wegen der schlecht erkaufften Höff in gnädiger gegenwarth gar leicht kan beygelegt werden.

Weilen ich dan in allen Ihrer Eminenz gnädigen befehl, und treu Vätterlichen rath nachlebe, alß hoffe nit, daß der fürst mein lieber Herr Ehegemahl ursach habe, andere mittel vorzu kehern, alß mich hinwider zu lieben, und mich sambt meinem Kindern zu versorgen.

Bitte demnach Ihre Eminenz umb die Wunden¹⁵² JESU *Christi*, und umb daß bittere leiden, so Er dise Wochen¹⁵³ vor unß gelitten, ia umb den bitteren todt Jesu selbsten, Ihre Eminenz würdigen sich zu unß nacher Eysenstatt, und machen ein endtliches mittel, ich bin es nit werth, iedoch erbarmen sie sich der unschuldigen frucht, so ich unter meinem Herzen trage.¹⁵⁴

Dan einmahl bin ich ganz Verlohren, daß ich mir selbst nit kan helffen, weilen aber Ihre Eminenz ein Vatter aller armen und Verlassenen Weisen, alß wollen Ihre Eminenz auch an mir die grosse Vatterliche gnaden erzeigen, und anhero Kommen, dan weilen Ihre Eminenz von Gott vor einen geistlichem beschützer *von Gott*¹⁵⁵ Verordnet sein, alß hab ich auch nach Gott zu Ihrer Eminenz mein Hoffnung, mit welchen ich mich und meinen Kindern, sambt unschuldigen frucht in leib in Ihrer Eminenz gnedigen schuz ergebe, und wünsche million glickhsellige feyertag, mich aber in dero gnaden empfehle und verbleibe.

Ihre Eminenz
dimitige, und unterthanige tochter und gevatterin
Eva firstin fon Esterhazin
Ain Geborni Grafen Thököly Eva m. p.

Eysenstatt, den 4. April 1692.

A levél idegen kéz írása, Thököly Éva aláírása sajátkezű.

Címzés: „Stainamanger”.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6789.

148 Prankné és férje

149 entbehren

150 A másik változatban: „ich”.

151 t. i. a személyzetéből

152 A másik változatban: „um die 5. Wunden”.

153 Utalás Húsvétra, azévben április 6.

154 Thököly Éva Esterházy Lipót Zsigmonddal (1692. május 23. – 1693. augusztus 8.) volt várandós.

155 Csak a másik változatban szerepel.

20. KOLLONICH LIPÓT ESTERHÁZY PÁLNAK

Szombathely, 1692. április 6.

Durchleuchtig-Hochgebohrner Fürst

Hochgeehrtister Herr Palatinus und Herr Sohn etc. Hierbey schliesse ihnen ein, was mir ist geschriben worden, hoffe also es werde mit Gottes Hilff alles guet gehen, und weillen Sy also schaffen, so wil ich wils Gott auf den Mitwoch bey Zeiten bey ihnen zu Lackenbach sein, und aldorten frühestuckhen, und hoffentlich einen beständigen friden schliessen, alß dan auf die Nacht nacher Edenburg gehen, wie ichs der Fürstin auch schreibe, ich wil nicht unterlassen so wohl ihr, als ihrer Fraw Schwester ein guete Predig machen, so ich hoffe auf allezeit solle außgeben.

Es ist gestern zu Mittag bey mir gewesen, Herr graff Kery sambt seine frauen, so eine Esterhazin ist,¹⁵⁶ wie auch herr graff Draskouiz¹⁵⁷ und graff Thomas Nadasty, ich hab allen dreyen die Passion Predig gemacht, ieden besonders und so vil vonnöthen gewesen, und von allen dreyen das beste versprechen erhalten, wie ich dan das Jubilaeum Zunehmen, Sie bereith gefunden, und hoffe es solle also sein verbleiben haben. [...]

Eur liebden

Schuldigster diener und Geistlicher vatter
Leopold Cardinal von Kolloniz

Stainamangern, den 6. April 692.

Címzés: „Lackhenbach”.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5473.

21. ESTERHÁZY MIHÁLY ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1700. augusztus 15.

Celsissime Princeps domine domine parens mihi semper Colendissime!

Humillimam Servitiorum, et Filialium obligatorum meorum paratissimam commendationem. Herczegségednek akartam alázatos Fíuj köttőleségem szerint meg irnom, mikint fólýanak az it lévő dolgok. Hála Istennek, máris alkalmassint meg éjedet az Herczek Aszony, és nem veszi már tréffára a dolgot, sótt, merem Herczegségednek meg dicsérnem és recomendálnom¹⁵⁸ Wólcese Uramot,¹⁵⁹ mert bizonyára mindenben elegendő hívségesképpen és szővessen¹⁶⁰ fáradosz

¹⁵⁶ Kéry Ferenc és felesége, Esterházy Borbála

¹⁵⁷ Draskovich János (1630–1692)

¹⁵⁸ ajánlanom

¹⁵⁹ Völcese György

¹⁶⁰ szívesen

ő kegyelme ebben az dologban. Sőt, annyira hozta ő kegyelme az Herczeg Aszonyt, uigy [!] hiszem, nem sókára meg valya mindeneket igazán mind ő kegyelmének, mind Herczegségednek. Azonkívíl senkitem bocsát ő kegyelme az Herczeg Aszonyhoz, a' ki perturbálhatná¹⁶¹ a dolgokat az égy Lodomilla Leány Aszonyon kívül, az ki semmi olyas dologot nem csellekszik, az melyet Wólcese Uramal nem köszleni, sőt, velem edgyótt minden nap az Vice Lond Marsalk Uramhoz gyártunk¹⁶² és szövessen vóltaképpen minden dolgokban fáradosztunk az Herczegséged szolgalotjában, melyet hassanlóképpen el nem mulatyuk¹⁶³ az Lond Marsalk Uram el gyóvetelekor, avalis contestáltván¹⁶⁴ mind Wólcese Uram az maga hívségéd Herczegségedhez, mivel egykor az Herczeg Aszony existens in tanta ampietate, meg akarta bőségesképpen remunerálni élteik Wolcsey Uramot, de rejectis omnibus,¹⁶⁵ inkább készéb let vólna az halálra, hogysémmint hívségít meg szegni Herczegségedhez. Hassanlóképpen magamis minden nap vólta képpen az Herczegséged dolgaiban szövessen fáradozak Fiui kőteleességem szerint, mind Vice Lond Marsalknál és Quarient¹⁶⁶ Uramnál, az kikis szövessen fognok az dologhoz és sincere¹⁶⁷ fáradoznak benne, Herczegségednek uigy [!] hiszem, contentumja¹⁶⁸ szerint lészen. Uigy hiszem, még e jóvő hétténis hal Herczegséged uy hireket az Bronkni¹⁶⁹ felől és az Vukovics¹⁷⁰ felől, melynekis előbenyi processussát¹⁷¹ elő fognak venyi, sine ulteriorj mora,¹⁷² melyeknekis bizvásd az maga kegyes gratiajával ezen hívséges fárotságokkért recompensatioval¹⁷³ lehet Herczegséged hozájok. Az Feleségem¹⁷⁴ gyermekimmel edgyótt Herczegséged Attyay kegyelmes gratiajában vélem edgyótt, recomendalyuk magunkat nagy aláztatossan. Datum Viennae, Die 15. Augusti 1700.

Celsitudinis Vestrae Humillimus servus et indignus Filius
Comes Michael Eszterhasy m. p.

P. S. Herczegséged az Istenért addig föl ne győjön, még mindenekről vóltaképpen meg nem tudassóttatik Lond Marsalk Uramtól. Minyájan aszt gyóvalyak,¹⁷⁵ máskint az egisz dolog perturbáltatnik.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 757.

161 megzavarhatná

162 Adam Anton Grundemann von Falkenberghez (1624–1711) járultunk

163 mulasztjuk

164 tanúsítván

165 Thököly Éva „gaz módra le akarta fizetni Völcese Györgyöt, aki mindezt visszautasította”.

166 Franz Antoni von Quarient (†1713)

167 őszintén

168 megelégedése

169 Prankné: Thököly Éva bizalmasa, Vukovicz János második felesége.

170 Vukovicz János

171 ügyét

172 további halasztás nélkül

173 viszonzással

174 Anna Margherita Tizzone Biandrata (1673–1755)

175 javallják, javasolják

22. BEZERÉDY ÁDÁM ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1700. szeptember 1.

Méltóságos Herczegh, nékem kegyelmes Uram!

Tegnap délután 3. orakor ide érkező Bécében, Landtmarsalk Uramis¹⁷⁶ csak hamar meghérkezett Uyhelbül.¹⁷⁷ Szinten a' midő az Landhauz¹⁷⁸ felé akart volna ma reggel menny, szemben voltam eö Nagyságával. Mindeneket reiterálván¹⁷⁹ előtte, ast mondotta, hogy eö Fölségéhez¹⁸⁰ ma estvére ki megjen a Favoritaban vagy Laxemburgban,¹⁸¹ s mivelhogy ma edszaka ott fogh lakny, s repraesentalny foghia a' dolgot.¹⁸² Onnénd vissza térvén ide, azon lészen, hogj hová hamarab vége szakadgjon a' dologhnak, az minthogj úgys [!] lészen. Landtmarsalk Uram magais holnapután talán ki fordul Herczegségedhez Kismartomban, s' némely állapotokrul beövebben akar beszéllyeny. Isten szemben juttatván Herczegségeddel, szóval jobban declaralom az itt valo dolgot Herczegségednek beöveb informatioval. Nemis mulatok¹⁸³ igen sokaig itten, csak az holnapi Judiciumot¹⁸⁴ várom meg a Landthauznal. Ezzel kívánom, az Ur Isten éltesse sokaig jo egészségben Herczegségedet szerencsessen. Viennae, 1. Septembris 1700.

Herczegségednek mint kegyelmes Uramnak

Alazatos szolgaja
Bezeredi Adam m. p.

Címzés: „Sintaviam”.¹⁸⁵

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 1754. Korábbi jelzete: Rep. 77. Fasc. L. Nr. 546.

23. THÖKÖLY ÉVA AZ ALSÓ-AUSZTRIAI LAND-UNTERMARSCHALLNAK

[Bécs], 1700. október 22.

Wohlgebohrner Herr etc. etc.

Günstiger Herr Landt Unter Marschall¹⁸⁶ etc. Ewer Gunst undt Freundschaft zu hinterbringen khan ich nit umbgehen, waß gestalten ich glaubwürdigst berichtet worden seye, wie daß mein

176 Adam Anton Grundemann von Falkenberg (1624–1711)

177 Bécsújrhelyből

178 az alsó-ausztriai rendek székhelye Bécében

179 megismételve

180 I. Lipót (1640–1705)

181 a császári család Bécs környéki nyári lakjai

182 be fogja mutatni, elő fogja adni

183 maradok

184 ítéletet

185 Semptére

186 Adam Anton Grundemann von Falkenberg (1624–1711)

Herr Ehegemahl (deme nit gnug ist, daß ich auf sein Einseithiges undt Ungegründtes angeben ex Capite imputati Veneficii, alß ob ich ihme giffit beygebracht hette, in einen fort-langwirig-undt prostituirlichen hauß arrest gezogen, undt ohne daß mir daß geringste de hoc Crimine erwiesen wordten, in denselben schon in die 12 Wochen mit meiner Höchst-undt biß in die Seel tringendten bestürtzung ohne einzigen trost, undt geringer Unterhaltung zu verbleiben getrungen werdte) sambt seinen bedienten undt Adhaerenten ohne scheüh alle meine so wohl beweglich- alß Unbewegliche Gütther in Hungarn zu invadiren, selbe zu depopuliren. In Specie aber in meine Bewohnung zu Margarethen Via facti einzufallen, die alda zur obsicht von mir Constituirte Bediente undt Beampte abzutreiben Meine Effecten undt Mobilien daselbst abthuen, auß denen fenstern ballen weiß herauß werfen undt sambt meinen sich alda befundenen Hungarischen Weinen hinweg führen zu lasßen. Wie auch zu Eysßenstatt so gar meine Leibs kläyder, Nachtzeüg, groß undt Kleines silber geschirr, geschmuckh, nebst obligationen, contracten undt briefschafften Unter sich zu bauschen, fern[e]rß zu Kitzsee, die dargewestenn Körner und getraydt zu Verkauffen und abführenn, daß alldortige Gestüett hinwegtreiben, die Schafferey abthuen zu lasßen, Meine activ schulden, und Nomina So ich denen Judten creditiert, einzutreiben, nicht weniger die mir zugehörige underthanen an sich zu ziehen, Von ihnen die mir schuldige gaben undt Robbathen einzufordern und zubegehren; Seinen älteren Sohn¹⁸⁷ aber Meine behausung zue Edenburg sambt allen Mobilien undt Haußrath, alß wan es sein äigenthumb were, einzuraumen undt zu übergeben, undt in Summa mich an meinen Haab undt gueth fast biß auff den letzten Pfenning und die schlechte Klaydungen, so ich an meinen Leib trage, totaliter zu Spoliren, sich gewalthättiger weiß Unterfangen habe.¹⁸⁸

Wan nuhn aber dergleichen gewalthättigkeiten in allen Rechten Höchst verboten seint, mithin meinen Herren Ehegemahl mir daß Meinige Via facti hinwegzunehmen, und mich zu depossessionieren, mein haab und gueth Ihme undt denen seinigen propria autoritate zu attribuiren nullo jure zugestandten, gestalten ich Meiner sachen noch dato äigenthumberin bin, auch inß künfftig hoffentlich Verbleiben werdte, und derentwegen mir alle competirende Beneficia Juris dieses Spolii und gewalts halber under meinen Herren Ehegemahl per Expressum hiemit reservire. Indesßen aber daß Meinige in frembden händten zu sehen mir allzuschmerzlich fallen will, absonderlich aber, weilen hierauß leichtlich abzunehmen ist, daß mehr erhohlter mein Herren Ehegemahl

Mit Verarrestirung meiner Persohn nur der Ursachen auff mich getrungen haben müesßen, damit er sich Meiner Gütter umb so Viel leichter bemächtigen khönen, alß werde ich Ewer Gunst undt Freundschaft umb die Remedirung sothaner Unfüegen undt straffmäßiger attentaten zu imploriren benöthiget.

Undt

Gelangt demnach an Ewer Gunst undt Freundschaft mein Ehrendienstichen anlangen Und bitten Sye geruhen den Fürstlichen Herrn beklagten, daß Er cum Spoliatus ante omnia Sit restituendus. 1mo alle meine Effecten, Wein undt Mobilien an daß Jenige orth und stell, allwo Er selbe unbefuegter Weiß hinweggenommen, hinwiederumb Unverletzter restituieren, wie auch 2do Ewer Gunst undt Freundschaft eine außführliche Specification der abgenommenen undt Vorhandenen Effecten und Mobilien alsobaldten einreichen und übergeben, Seinen älteren Sohn

187 Esterházy Mihály (1671–1721)

188 Thököly Éva káráról és követeléseiről 1702-ben készített részletes jegyzék: MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 213. Lásd kötetünkben: Nr. 82.

auß meiner behausung zu Edenburg in instanti abschaffen, wie auch aller Gewaltthätigkeiten sich enthalten solle, alleß bey 1000 Ducaten ipso facto contrario Verwirckten Pönfall, Undt Ihre Kayßerliche Mayestät Ungnadt gemessen auffzulegen. Mich cum protestatione Sumpuum Damnorum et Expensarum Salvo Jure quocunq̃ue empfehlend:

Ewer Gunst undt Freundschaft

Ehrenwillige.
Eva fierstin Esterhasin

A külzeten: 22. octobris 1700. L. V. M.¹⁸⁹

Ehrenwilliges Anzaigen und bitten.

Eva Fürstin von Esterhasi Contra Herrn Paul fürsten Esterhasi de Gallantha

A.

Primo restituierung In Vermelter Effecten Und Mobilien 2do Einreichung In vermelter Specification, Und 3^{io} aller gewalthätigkeiten enthaltung aufflag betreffend:

Dem Fürstlichen Herrn Beclagten ungehindert der Ferien umb ganz Fürderlichen Bericht 22. Octobris 1700.

Megjegyzés: a beadvány latin nyelvű átírata: MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 176-1.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 176-2.

24. THÖKÖLY ÉVA KOLLONICH LIPÓTNAK

[Bécs, 1700 ősze]¹⁹⁰

Ihro Eminenz

Bißhero habe Ich Armbe von Allen Menschen Verlassene, In 15 zehen Wohendtlichen harten und Spötlich Unvertinten Arest, Mein Einiges Vertrauen Auf Ihre Eminenz Alß Mein Pattron gehabt, Welihe Meine langwierige Verfolgung, So Wohl von Meinen Firsten, als allen, seinen bedienten bes[t]ens bekhandt Wahre, undt meine Einziges bitten alemohl gebesen,¹⁹¹ mich von ihme endzulassen. Nun Aber Gott seye Es geklagt, höre Ich, daß man mich, von diesßen verzweyflten arest, Weliches Ich Wägen des Ibeln¹⁹² Dractament vor Eine Kheihen [?] halten kanh, Wider In Eine Closter Will Stekhen. Wan soliches Solle geschehen, So siehe Ich, daß Ich Allein, under allen Ibeltettern un gnadt,¹⁹³ bey gott undt denen menschen bin, undt durch solihes Mein Ehr, sell, undt selikheid,¹⁹⁴ umb welihe Ich mich zuverschonen umb gotts gnadt, so Vielmahl gebetten, mieste Verliehren. Durch dises harte Urteil mieste Ich Auch an gottes barmherzigkeit verzweiffn, undt

---

189 Land Unter Marschall

190 A levél Thököly Éva bécsi fogsága idején, még az 1700. december 23-i uralkodói döntés előtt íródott.

191 gewesen

192 üblen

193 ungnad, ohne Gnade

194 Seele und Seeligkeit

mitt leib undt Sell zu grundt gehen. Anderst ist Ihr Eminenz, Wan Eine deme Mit Ihren Willen hinein gehet. Ich habe wider Ihro Mayestät Nichts gesindiget, Wie auch mitt kheiner Zauberey, Wie Meine Erlassste, Interesierdte, undt falsche feindt, von Mier haben öffentlich Ausgöben, niemalen umbgangen, also Were¹⁹⁵ ich niht hofen, daß mahn mich Mitt Anbelten [?] Straff Nicht zu Straffen. Mahte auch in meinen Absenheidt¹⁹⁶ in Mein Wenigen arrentey [?], Zum Einen Pettlerin Wehren,¹⁹⁷ Bitte also Ihr Eminenz, umb die Wundten Jesu, Weilen ich mich vor gott, nicht schuldig weis, undt meins fileiht, Wegen andern, die sich mehr vor heilig aus geben, Ihren iblin gottlosßen leben leiden, undt ihrer sindt abbiesen,¹⁹⁸ Ihr Eminenz Wolle die Wenig der bahrmherzikheidt Muehn, Sich Auffß Wenigesten Meiner Armen Selen Sich zu Erbarmen, Wollen Ihren Mayestät bitten damit, der Proceß Aufgehbt wirdt, mich in die freyheit stellen, daß ich doch nach so langen Arest, Nicht mit Ein anderen Klosterlichen, oder sunsten Ein andern offendlichen Spott bestrafft Werde, besonderlich Weillen ich nicht allein mit Einen Autentischen zeigen¹⁹⁹ sondern mit mein Crehenlichen [?] aydt, bekhrefftigen Will, daß ich niemahlens, in gettenkhen²⁰⁰ gehabt habe, meinen firsten umb daß leben zu bringen, wie auch niemahlens, mit khein, giffit umbgangen, undt disßes nur aus feindschaft vorgewendt, undt gesagt wirdt. Bitte also nochmalen Ihr Eminenz, Wollen so gnedig sein, mich in Mein Vorigen freiheit baldt zu stellen, damit ich nicht mit leib undt sell, verzweifle, welihe gnad, ich lebens lang, mit meinen gebett gegen Ihr Eminenz Einsetzen Werde, undt hiemit mich in dero fatterliche gnadt Empfele.

Eur Eminenz untermenige dienerin und unbiertige²⁰¹ dochter
Eva firstin Esterhasin

A levél teljes egészében idegen kéz írása.
MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6793.

25. BEZERÉDY ÁDÁM ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1700. október 23.

Méltóságos Herczegh, nékem kegyelmes Uram!

Hogy enny ideigh itt köletett mulatnom,²⁰² oka az, hogy az Urakkal, az kikén áll a' dolog, nem könnyen lehettem szemben. Az Nagy Erdeő irant Jeszenszky Uramnak²⁰³ irott Levelem által alázatosan informaltam Herczeghségedet. Úgy hiszem, mind az két rendbeli Decretum expeditatit²⁰⁴

195 a szó elpacázva, olvasata bizonytalan

196 Abwesenheit (?)

197 wären (?)

198 Sünden abbüßen (?)

199 Zeugen

200 gedenken

201 unwürdige

202 tartózkodnom

203 Jeszenszky István (†1724)

204 elküldetik

meégh az mai Postán, avagy pedig Ebergeny Uram²⁰⁵ bizonyos expressus²⁰⁶ magha Tisztviselője által küldi Posomban, mihelen kezéhez veheti, a' minthogy instaltamis²⁰⁷ azon Aulicae Camerae Praeses Uramnál,²⁰⁸ úgy magyar Cancellarius Urammalis,²⁰⁹ hogy expediáltassák mennél előb azon 2. Parancsolatott. Völçsei Uramnakis²¹⁰ meghattam, hogy urgeallya.²¹¹

Az Herczegh Aszon dolga irant egyebet Herczeghségednek nem irhatok, hanem Landtmarschalk Uram²¹² tegnap eö Feölségével²¹³ szemben lévén proponalta²¹⁴ s' kérte azon, hogy mar edgyszer eö Feölséghe méltoztatnék véget szakasztani. Reá felelt eö Feölséghe, hogy már nemis lehet sokaigh vontatny, igenis véghe leszen rövid nap alatt.

Kérdeztem Landmarsalk és Bucelleny²¹⁵ Uraiméktul, minemü vádolo Memorialist adott vagy akar eö Feölségének be küldeney Herczeghséged ellen az Herczegh Aszon? Erre azt felelték, hogy: igenis akarja vádolny Herczeghségedet arrul, hogy mindenet distrahallya,²¹⁶ és hogy a' Clenodiumait²¹⁷ kezéhez adny nem engedi. Erre feleltem azt, hogy: igen sinistre²¹⁸ teszi föl panaszat ebben az Herczeg Aszon, mert nem hogj valamiét distrahálná Herczeghséged, seöt inkább minden Jozságában és belső értékének conservatiojaban²¹⁹ sokkal job dispositiot²²⁰ tett Herczeghséged, mint annak előtte volt, mert az előtt csak Pronknénalis²²¹ alkalmas ezereket erő Portekaja²²² volt, s' másuttis imitt amott distrahallya, most pedig jobban conservaltatik absque ullo Periculo. Azon kívül pedig Herczeghségednek vagjon nagy reflexioia²²³ az két Gyermekeis, ha másért nemis, csak ezert sem kivannya Herczeghséged el vesztegetny valami értékét a Herczeg Aszonnak.

Grundeman Uram azt mondotta, hogj communcialny²²⁴ foghiak Herczeghségeddel ezen Panaszt, avagy talán magais ir Herczeghségednek a Herczegh Aszon. Tudom, Herczeghséged megh foghia adny jól a' választ, csak mód nélkül kedvező szóval ne irna Herczeghséged, mert semmit sem használ inkább eleitül foghást az ártott. Az minemü Schmukja²²⁵ volt, az eöregen²²⁶ kívül már mind ki küldözte ayandékban az Barátok²²⁷ által. Hát ha többet küldene föl Herczeghséged?

---

205 Ebergényi László (1654–1724)

206 gyorsan

207 kértem is

208 az Udvari Kamara elnökénél

209 Kollonich Lipót (1631–1707)

210 Völçsey György

211 sürgesse

212 Adam Anton Grundemann von Falkenberg (1624–1711)

213 I. Lipót (1640–1705)

214 előterjesztette

215 Julius Friedrich Bucelleni

216 eladja, széthordja

217 ékszereit, drágaságait

218 kedvezőtlenül, rosszul

219 megőrzésében, megtartásában

220 utasítást, rendelkezést

221 Prankné: Thököly Éva bizalmasa, Vukovicz János második felesége.

222 holmik, ingóságok

223 észrevétele

224 közölni

225 ékszere

226 a nagy méretűn

227 ferences szerzetesek

Ezen orában indulok Kismartomban, ott semmit sem késvén mingyart menten megjek Herczeghséged után Posomban, az hol beövebben informalhatom alázatossan Herczeghségedet mindenekrül. Az Ur Isten tarcsa sokaigh szerencsésen Herczeghségedet. Viennae, 23. Octobris Anno 1700.

Herczeghségednek, mint kegyelmes Uramnak

Alázatos szolgaja
Bezeredi Adam m. p.

Autográf.

Címzés: „Presburg”.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5950. Korábbi jelzete: P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 177.

26. ELIAS KAPUCINUS SZERZETES ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1700. november 17.

Serenissime Princeps, Beati Misericordesi quoniam ipsorum miserebit Deus

Christiana Charitate, ac Sacerdotali obligatione mea ductus, Prostratus iacet, Spiritualis Pater, pauperculus Fr. Elias Capucinus in persona Serenissimae filiae Spiritualis Suae Evae Principissae Esterhäsin, Coram Misericordiarum Sinu, Serenissimi, Benignissimi Principis, millenis ex Corde votis rogans, ac humillime Supplicans, ut (post 18decim Septimanarum Arrestum, post trinas dolorosissimas Infirmittates perpassas, post tantas) (Contra omne Scitum, aut Voluntatem Serenissimi Principis) per Seruos, ac Ancillam) Calumnias, mortificationes ac Usurationes doleratas²²⁸) tandem Misericordissime liberare non dedignet. Promitto, in nomine Spiritualis Filiae meae Serenissimae, imposterum Serenissimo, Cordiali Dilectissimo Coniugi omnem fidelitatem, Amorem, Obedientiam ac Reveretiam [!] Coniugalem: nec recordabit amplius, quod hactenus sustinuerit, sed pacem Concordiam, et amorem cum omnibus semper habebit. Sic deg ter Optim. Max. dabit Suam Caelestem Benedictionem temporalem, et post hanc momentaneam, Vitam, aeternam.

dabam Viennae 17. Novembris 1700.

Serenissimi Principis
fidelis Seruus
Fr. Elias Capucinus Confessarius

P. S. Petitio Serenissimi Principis ab Augustissimo (qui hoc lubens uidebit) debet fieri sine mora. Expecto responsum.

Címzés: „Cito: Cito: Citissime. Bosonium [!]”.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 1976.

---

228 toleratas

27. ESTERHÁZY PÁL ELIAS KAPUCINUS SZERZETESNEK

Pozsony, 1700. november 20.

Admodum Reverende in Christo Pater mihi colende.

Literas Admodum Reverendae Paternitatis Vestrae cum inclusis Conjugis meae Literis accepi, doleo sane ex corde, quod in hanc in foelicitatem Conjunx mea inciderit, et vellem si ea, quae contigerunt Eperjesini, facta non fuissent, sed siquidem insperate a Conjuge mea intoxicatus necessario vitae, et securitati meae prospicere debui, coactus sum ad altius tribunal causam meam appellare, unde cum non sic jam potestatis meae de illa disponere; praestolabor suae sacratissimae Majestatis uti supremi Judicis determinationem; interim spero quod cum Dei adjutorio fortassis habitum cum tempore pars utraque consolationem. quibus maneo.

Admodum Reverendae Paternitatis Vestrae

Amicus ad Serviendum paratus
Paulus Esteras mpp.

Posonii, 20. Novembris 1700.

Libenter ipsemet quoque loquerer ad Admodum Reverendam Paternitatem Vestram.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 7807.

28. JESZENSZKY ISTVÁN ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1700. november 27.

Méltóságos Herczegh, nékem nagy kegyelmes Uram!

Ajánlom érdemetlen, alázatos és hiv szolgálatomat Herczeghségednek. Amint Herczeghségednek előbeni leveletem alázatosan irtam, az utatul²²⁹ szemben voltam a Méltóságos Cardinal²³⁰ és Judex Curiae²³¹ urakkal. Vóltaképpen declaralván²³² a dolgokot és Herczeghséged véghső intentioját:²³³ Cardinalis Uram approbalta,²³⁴ mint hogy a Herczegh Aszony méggh mostis abban a nagy keménységghben perseveral²³⁵ és Herczeghséged ellótt szive titkat ki mondani s magát tellyességghel méggh alazni nem akarja, azért Herczeghséged várja méggh az eö Fölséghe²³⁶ resolutioját és

---

229 azóta

230 Kollonich Lipót (1631–1707)

231 Batthyány Ádám (1662–1703)

232 kinyilvánítva

233 szándékát, akaratát

234 helyeselte

235 megmaradt

236 I. Lipót (1640–1705)

experiallya,²³⁷ ha a kalastromban²³⁸ leheté reménség, a Herczegh Aszony keménségének jobbitásáru és magha megh alázásáru. De ha Herczeghséged és magha méltosághós házanak securitasa²³⁹ nélkül megh nem lehetne, akkor sem javalhatna Herczeghségednek receptiojat eö Eminentiaja. Másként ajánlotta maghát eö Eminentiaja, kész Herczeghséged dolghát secundalni.²⁴⁰ Méltóságos Judex Curiae uramnak declaralván ezeket a dolghokot, rea felelt eö Nagysága. Ma szemben akarván lenni eö Fölségével, magha informálni foghya eö Fölségét az egész dologhrul, s ell foghya hitetni eö Fölségével, hogy kívánnya Herczeghséged sententianak effectuatioját.²⁴¹ Azért holnap szemben lévén Judex Curiae urammal, végére megyek, micsoda válasza lött légyen eö Nagyságának. Egyébarant Land Marsalk uram²⁴² ismégh szollott eö Fölségével, s Bucelleny uramis²⁴³ az Herczeghséged levelét mutatta eö Fölségének, s eö Fölséghe megh égrte, hogy már ki adgya a maga resolutioját, lehetetlen, hogy már tovább haladhasson.

Mind P. Kacziaval,²⁴⁴ mind az Capucinussal²⁴⁵ szemben voltam és exageraltam²⁴⁶ nekik a dolghot, azon laborallyanak²⁴⁷ inkább, hogy a Herczegh Aszony valya megh Herczeghséged ellött a magha vitkét, és alázatossággal vegye eleit. Pater Kaczia nem exculpallya²⁴⁸ a Herczegh Aszonyt, s maghais mongya, hogy méltó, aztot kövesse. De a Kapuczinus a mint latom, mást sential²⁴⁹ és vitkesnek nem ösméri, avval mentvén a Herczegh Aszonyt, hogy az csak álom szerező Por lött volna.

A Herczegh Aszonnyalis ma szemben voltam, s vóltakeppen declaraltam, mely nehezen érzi Herczeghséged az Herczegh Aszony ingratitudejat²⁵⁰ ennyi sok jó tétemenyért, s csak vallana megh a magha vitkét, és Herczeghséged ellött megh alazna maghát, könyeben ésnék Herczeghségednek, s a magha dolghainak könyebségétis varhatna. Lattam, csak nem könybe fordultak a Herczegh Aszony szemei, de egy altallyában a magha vitkét tagadgya. Mondotta, hogy holnap mégh szemben fogh lenni velem és ir Herczeghségednek. Holnap ismégh megh járom az urakot s végére megyek az utakal, mi karban hatta légyen eö Fölséghe a dolghokot.

Hevenyesy uram itt vólt ugyan, de velünk nem közlette, micsoda instructioval járt legyen Herczeghségedtul. A Cameralis dolghokot addigh itt ellő nem vehetni, a mégh az az Informatio Palugyay uramtul ell nem jön.

Mondja Aichpigel uram, a mostani Spanyol országghi dolghok miatt valo sok foghlatatossághokra nézve nehezen veheti már elől uj Esztendő napnak ellötte, talán addigh azonban a Cassai

---

237 megtapasztalja

238 kolostorban

239 családjának biztonsága

240 segíteni, támogatni

241 ítéletének végrehajtását

242 Adam Anton Grundemann von Falkenberg (1624–1711)

243 Julius Friedrich Bucelleni

244 Franciscus Caccia (1648–1725)

245 Emericus Pfendner

246 kiemeltem, hangsúlyoztam

247 munkálkodjanak

248 nem mentegeti

249 mást gondol, vél

250 hálátlanságát

Camaráruilis megh érkezik a Bihar Vármegyei jászagh iránt való informatio. Azért ha latni fogom, hogy a Herczegh Aszony dolgha méh tovab halladna, e jövő hetfőn le megyék. [...]

Viennae, 27. Novembris Anno 1700.

Herczeghségednek Érdemetlen, alázatos és hiv szolgálja
Jeszenszky Istvan m. p.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 2540.

29. VÖLCSEY GYÖRGY ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1700. december 15.

Méltosághos Hercsegh, kegyelmes Uram!

Három rendbéli Leveleit a' mai Postán alazatosan vettem hercseghségednek. Eő Főlségének²⁵¹ szollot Landmarschalk Uram²⁵² el olvásván magához vette, maga fogia eő Főlségének praesentálni,²⁵³ jollehet, csak tegnap szollott a' Csásárral. Az Istenért is kérte eő Főlségét, szakassa véget, sok Motivumokat hozván elő, azt mondotta eő Főlséghe, hogj az únepek előtt véget szakasztya a' dologhnak.

Azomban hogj kigyűtt eő Főlségétül, a' Pater Wolff is ott volt, nem vette eszre Landmarschalk Urammat, Audentiat²⁵⁴ kérvén eő Főlségétül, de nem admittalta²⁵⁵ eő Főlséghe, hanem más napra halasztotta Audientiaját. Antoni Liechtenstein hercsegh is ott lévén, Landmarschalk Urammal elő fogták a' Pater Wolffot, kiis ottan megh beszéllette, hogj egj igen nagj instantiatul requiraltatot, hogj eő Főlségének szolljon. Nem akarta mindgiart megh vallani, ki légyen, tandem²⁵⁶ megh vallotta, hogj a' Hercsegh Aszonymnak. Landmarschalk Uram Lichtenstein Hercseghgel jol megh mosták a' Fejét, job volna Pater, hogj az Breviariumot²⁵⁷ és olvasot forgatnád és az Domus Professában²⁵⁸ maradnál, s ne avatnád magadat ilyen dolgokban. Ugy láttyuk, az egész Világh Papiak már az Aszonnjok dolgát forgatták s' tőb effelékkal az Lutránusokis megh botrankoznak. Eő kezte mentenni magát, hogj eő nem partallya²⁵⁹ a' Hercsegh Aszonyt, de ugian a' Jesuitaknak sem kől hinny. Megh tutta Landmarschalk Uram, hogj a' Pater Cacsia²⁶⁰ volt hercseghségednél. Azt mondgia eő Excellentiaja, annak se hidgien hercseghséged, mert hamis Barat²⁶¹

251 I. Lipót (1640–1705)

252 Adam Anton Grundemann von Falkenberg (1624–1711)

253 előadni

254 meghhallgatást

255 nem fogadta

256 végre, végül

257 breviarium: a zsolozsma imádságait tartalmazó imakönyv

258 jezsuita rendház

259 pártfogolja

260 Franciscus Caccia (1648–1725)

261 szerzetes

az. Kőveti²⁶² hercseghségedet Landmarschalk Uram, hogy leveleire valaszt nem adhatot, Isten tugia, szivessen faradoz hercseghséged részire.

A' Pater Wolff tegnap szollott a' Hercsegh Aszonnial, panaszolkodot igen reamis néki, hollot már nem is járok hoza, maga ad' a konyhára, 50 f. adtam kezében. Azt vallotta Pater Wolffnak, hogy nem volt az mérég, a'kit Hercseghségednek be adot, hanem csak Opium, kibül két Granumot²⁶³ adott be Hercseghségednek, mivel Hercseghséged nem alhatot; egy szóval mostis tagadgia, s' öröken tagadni fogia. Nem elegendvén megh három szobával, aztis kívánta föl nyitatni, az hol az aranjos nagy ágy vagyun. Azt föl nem nyitottam, mivel nincsen szükséghe rea, ha pedigh parancsollja hercseghséged, azt is megh cselekszem.

Az Pénznek nagioz részit már le olvastuk, nem leszen 7000 tób heja, de szombatig leszen dolgunk vele, mivel sok ollyas Pénz ván kőztők, a' kit el nem vesznek. Azon Emberik nem szollották az Inspectorral,²⁶⁴ 2 f. megh adtak volna az rosziert.

Az könyvekben már az únepek előtt nem kőthet a' könyvkőttő, mivel sok munkaja vagion. Az 4. könyv elkéssült,²⁶⁵ de Landmarschalk Uram nem tanacsollja, hogy most praesentáltassa eő Főlségének hercseghséged, mivel nem tudom mellyik minister olvásván, az könyvben rea talalt az Hercsegh Aszony képeré, az hol nagy dicsiretet téssen felőle, ki szakasztotta a' képét az könyvbül, ezt sok helljeken beszélik. In reliquo hercseghséged kegyelmes Protectiojaban ajánlom alazatosan magamat. Viennae, 15. Decembris Anno 1700.

Hercseghségednek Alazatos szolgálja
Vólcsey m. p.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6005. Korábbi jelzete: P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 181.

30. BATHYÁNY ÁDÁM ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1700. december 19.

Celsissime Sacri Romani Imperii Princeps, Domine mihi Colendissime

Salutem et obligatissimorum servitiorum meorum Commendationem! Adom értessere Nagyságodnak, hogy mái napon Pater Wolff Uram nálam lévén referálta, hogy az Aszony²⁶⁶ éránt kegyelmes Urunktul, eő Főlségetül²⁶⁷ ki jöt az Resolutio,²⁶⁸ hogy tudnyillik az Aszony valamely kalastromban relegáltassik.²⁶⁹ E mellet jelentette eő kegyelme aszt is, hogy mostis volnának

262 megköveti, elnézését kéri

263 granum: egy borsszem vagy árpaszem nehézségű súlymérték, gran (0,07 gr.)

264 felügyelővel

265 A szövegben említett könyv: *Trophaeum nobilissimae ac antiquissimae domus Estorasiae...* (Wien, 1700).

266 Thököly Éva (1659–1716)

267 I. Lipót (1640–1705)

268 határozat, döntés

269 kolostorba küldessék

némellyek, a' kik abban munkálkodnak, hogy az Relegation kívül még valami Pinzbéli Poenatis²⁷⁰ vethessenek az Aszony nyakában, mellyet meg értvén, hathatóssan exageráltam²⁷¹ eö kegyelmének, s' capacitaltam,²⁷² hogy azzal nem csak megh szomoréttatik Nagyságod, de az Aszonytul valo Gyermekének nyilvánóságos károk fogh okoztattny. Melyre nézve továbbis ajánlatta maga jo akaratját emletet Pater Wolff Uram, hogy azérántis fog eö Fölségének szollany. A' minthogy eddighis Nagyságod részéről ezen dologhban szivessen faradozot és cooperalodot²⁷³ eö kegyelme. Azomban penig minémü klastromban fogh relegáltattny az Aszony, az éránt bizonióssat nem irhatok Nagyságodnak, mivel még nem érthetem. Mind azonáltal mihelen érteny fogom, azonnal asztis Nagyságodnak értésére adnom el nem mulatom.²⁷⁴ Aminthogy ezeketis azért akartam Nagyságodnak értésére adnom, hogy arra vala Emberit küldvén, tudhassan maga dolgainak prospiciálny.²⁷⁵ Sőt, jonak itélném, ha magais föl fordulna²⁷⁶ Nagyságod, s' maga dolgat jo rendben hozná. Ezzel kívánom, Isten sokaigh éltesse Nagyságodat. Viennae, 19. Decembris Anno 1700.

Ejusdem Celsitudinis Vestrae

Servus obligatissimus obsequentissimus
Comes Adamus de Batthyany m. p.

P. S. Szintén hogy ezen Leveletem végszettem volna, vettem Nagyságod levelét, melyben mit irjon, megh értettem. Kívánok ebbenis magam fáradoznom, s' eö Fölségénel Nagyságod dolgait promoteálnom,²⁷⁷ de most bizonyos Curával élek, s' arra nézve ki nem mehetek. Mind azonáltal más jo akaroim által valamit el követheték Nagyságod reszéről, elmulatoja nem leszek.

Csak az aláírás autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5949. Korábbi jelzete: P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 182.

31. BEZERÉDY ÁDÁM ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1700. december 22.

Méltóságos Herczegh, nékem Kegyelmes Uram!

Tegnap estve ide érkezvén, mingyárt szemben lettem Landmarschalk Urammal.²⁷⁸ Már a' dologhnak semmi héya nincs egyéb, hanem scriptotenus²⁷⁹ adgyák ki az eö Fölséghe²⁸⁰

270 pénzbéli büntetést is

271 kiemeltem

272 győzködtem

273 együttműködött

274 mulasztom

275 utána járni

276 följönne Bécsbe

277 előmozdítani

278 Adam Anton Grundemann von Falkenberg (1624–1711)

279 írásban

280 I. Lipót (1640–1705)

resolutiojat, a' kit mais urgealt²⁸¹ magha Landmarschalk Uram, de csak nem jött ki, holnap ki adgyák bizonyossan. Azt mongja Landmarschalk Uram, hogy mihelen kezéhez veheti, mingjárt ide küld valamely Uri embert a' Herczegh Aszonhoz, a' ki denunciálja²⁸² az eö Fölséghe sententiajat²⁸³ ugj, hogj mindgjart csak hamar el mehessen. Ha holnap nemis bizonyossan, holnap utan el kölletik menny Tulnaban,²⁸⁴ a' hol már készen vagion mindennemü jó dispositio, Landtmarschalk Uram vagj Landtkocsis vagy Posta Lovakon akarja el vitetni a Herczegh Aszont. Völcsey Uramis el fogh menny Herczeghséged parancsolattja szerint.

Azmi az Intertentioját és más dolgait illeti a' Herczegh Aszonnak, holnap fogh velem végezny mindenekrül Landtmarschalk Uram, hogj Herczeghséged tudhasson disponalnj felőle. Ezen dologh mihelen veghez megjen, itten énis mingjárt indulok Kismartonfele, s' Herczeghségedet mindenekrül beövebben informálok. A' Posta által holnap bizonyossaban es voltaképpen tudósittany fogom Herczeghségedet. Kivánván, az Ur Isten tegje hoszu életüvé es szerencsésse Herczeghségedet. Raptim²⁸⁵ Viennae, 22. Decembris Anno 1700.

Herczeghségednek mint kegyelmes Uramnak

Alazatos szolgaja
Bezeredi Adám m. p.

P. S. Personalis Szirmaj²⁸⁶ és Hunyadj²⁸⁷ Uraimekat nem eresztik be a' Herczegh Aszonhoz, erössen megh vagjon hagjva Personalisné Aszonyomat²⁸⁸ sem. Landmarschalk Uram azt mondotta az el mult estve, hogj Pronknetis²⁸⁹ valamely helyben be rekeszteti, de távul a' Herczegh Aszontul, sub perpetue Custodia.²⁹⁰ Völcsey Uramnak irja Herczeghséged, hogj 50 forintot küldött, de semmi Pénzt nem hoztak. A Discantistakatis²⁹¹ le viszem magammal.

Címzés: „Kismarton”.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5951. Korábbi jelzete: P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 183.

---

281 sürgetett

282 kihirdeti

283 ítéletét

284 Tulna: Tulln an der Donau

285 sietve, sebtében

286 Szirmay István (†1711)

287 Hunyadi László

288 Talán Szirmay István személynök felesége.

289 Pranknét is

290 folyamatos felügyelet alatt

291 fiú énekeseket is

32. BEZERÉDY ÁDÁM ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1700. december 23.

Méltóságos Herczégh, nékem Kegyelmes Uram!

Az eö Fölséghe Resolutioját²⁹² ezen orában hozták irva La[nd]marschalk Uram²⁹³ kezéhez, hogy vagj az Barátok²⁹⁴ által, vagj más uton eö Fölségéhez ne folyamodhassék a' Herczegh Aszony, s' az által ne remoraltassék²⁹⁵ a' dologban. Csak ma estve késön foghia denunciatatny²⁹⁶ Landtmarschalk Uram ide a' Resolutiot ugj, hogj holnap ideien korán réggel absolute²⁹⁷ megh köllessék indulny. Absque ulterioribus inducys. Maga Hintajan s' 6 Lován viszik a' Herczegh Aszont, Völcsej Uram²⁹⁸ más Kocsin megjen hol mi Portékaval.

Landmarschalk Uram azt mongja, hogy talán megh csinialhattya az Apaczakkal a' Contractust²⁹⁹ 1200 forintra, ugj hogj minden Angarian³⁰⁰ 300. f. adgjon Herczeghséged, az mint hogj Völcsej Uram most anticipato³⁰¹ leis fogh tehetny annyit. Pronknét³⁰² meégh ednyhány napigh tartják itt sub Custodia,³⁰³ el viszik eötetis más mulató helre. Csak ezen dologh egészen véghez mehessen holnap, magamis azonnal alá sietek a' Discantistakkal³⁰⁴ edgjütt s' mindenekrül voltakeppen informálom Herczeghségedet. Kivanván, az Ur Isten sokaigh éltesse friss, jó egegységben Herczeghségedet szerencsésen. Raptim Viennae, 23. Decembris Anno 1700.

Herczeghségednek mint Kegyelmes Uramnak

Alázatos szolgaja
Bezeredi Adám m. p.

Címzés: „Kismarton”.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5952. Korábbi jelzete: P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 184.

292 I. Lipót (1640–1705) határozatát

293 Adam Anton Grundemann von Falkenberg (1624–1711)

294 szerzetesek

295 hátráltassék

296 kijelenteni, kihirdetni

297 pontosan

298 Völcsey György

299 szerződését

300 negyedévenként

301 megelőlegezve

302 Prankné: Thököly Éva bizalmasa, Vukovicz János második felesége.

303 felügyelet alatt

304 fiú énekesekkel

33. BEZERÉDY ÁDÁM ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1700. december 24.

Méltóságos Herczegh, nékem kegyelmes Uram!

Itt valóba nagy galibánk³⁰⁵ vagyok. Tegnap estve Gvarient Uram³⁰⁶ az eő Főlséghe Resolutioját cum denunciatione sententiae³⁰⁷ el olvásván a' Herczegh Aszonnak és erőssen megh mondván szovalis, hogy edgy általlyában csak el kölletik menny a Tulnaj Apaczak Clastromaban³⁰⁸ holnap reggel, ugymint már ma minden szükséges Partékajával edgyütt indullyon megh. Minek utánna el végezte Gvarient Uram ezen szavait, mingyárt excandescalvan³⁰⁹ a' Herczegh Aszony azt felelte, hogy nincs az az ember, a' ki eötet el vigye valamely Clastromban. Eö edgyáltallyaban bizony nem megyen, inkább száz darabra koncizoltattja magát, hogjsem mint el mennyen, s' inkább magais késsel által veri magát előb, minek előtte el vigyék.

Illy nagy Desperatioban³¹⁰ valo esesit es furiajat³¹¹ latvan Gvarient Uram, ki jött tőle, s' nékem megh beszelte, maga pedig az Unter Landmarschalkhoz³¹² sietet menny. Ezt én megh értvén, mingyárt mentem Landmarschalk Uramhoz s' referaltam a dolgot, kin igen főllötte megh haragudván, mingyárt izent az Uraknak, hogy holnap reggel, ugymint ma 9. orakor eöszve gyüllyenek a' Landhauznál,³¹³ énis legyek ottan, a' minthogy szintén csak most jöttem el onnénd. Landtmarschalk Uram azt mondotta, hogy mihelen véghe léssen az eő Conferentiajoknak, mingyárt be megjelen eő Főlségéhez és ezen dolgot voltaképpen repraesentallya, a' kire mingyartis lehessen resolutioja eő Főlségétül, hogy mit kölléssek in hoc Casu³¹⁴ cselekedny, mivelhogj opponallya magát³¹⁵ a Herczegh Aszony az eő Főlséghe Parancsolattya ellen. Meg hatta Landmarschalk Uram, hogy del után 2 orakor hozzá mennek, megh foghia mondany, miben legyen a' dologh, s' énis mi tévő legyek? Azert már Kegjelmes Uram, én ma el nem mehetek, a' Lovakatis itt köll tartoztatnom, mert azt mongja Landtmarschalk Uram, hogy absolute³¹⁶ legh aláb holnap után vagj hetfön csak el köll menny a' Herczegh Aszonnak, vagj akaria vagj sem. És így, ha mindennek bizonyossan végére mehetek 2 orakor Landtmarschalk Uramtul, ha holnap nemis, talán holnap után ugjan le mehetek Kismartomban, ha pedig Herczeghséged méltoztatik parancsolny, hogj egészen megh várjam ki menetelét a' dologhnak, Herczeghséged méltoztassek a' Posta által ezirant parancsolny, mit évő legyek, holnap föl jöhet a' Posta.

P. Kaczia³¹⁷ ezen szempillantásban vala nálam. Azt mondja, hogj: iam illa se resolvit ad meam ad laborationem quamvis cum summa difficultate quod omnino velit ire ad Clastrum, bár előb

305 gondunk, bajunk

306 Franz Anton von Quarient und Raal (†1713)

307 I. Lipót (1640–1705) döntését a kihirdetett ítélettel

308 a tullni domonkosrendi apácák kolostorába

309 haragra gyúlván

310 kétségbeesésben, reményvesztetten

311 haragját

312 Adam Anton Grundemann von Falkenberg (1624–1711)

313 Landhaus: az alsó-ausztriai rendek székhelye Bécsben

314 ebben az esetben

315 szembeszegül

316 mindenképpen

317 Franciscus Caccia (1648–1725)

cselekkette volna, eddigh már fele uttyánis lehetne. [*Betoldás a levél hátoldalán: de már ma késő volna, mivelhogy 12. az óra. Ugy látom, csak Vasarnap vagj hétfőn lehet el menny. Mindazonaltal maid 2. orakor megh tudom Landtmarschalk Uramnál.*]

Engemet szintén most hivat a' Herczegh Aszon. Valamint Herczeghséged parancsolta, mindeneket cum bona manira megh mondok, megh látom, mit fogh kivanny.

A' Fűszerszámot³¹⁸ Tarnoczi Uram³¹⁹ által küldöttem ala. Tovabba kívánom, az Ur Isten sokaigh éltesse szerencsessen Herczeghségedet s' érhesen sok szent Karacsony Innepeket jó egészségben!

Viennae, 24. Decembris Anno 1700.

Herczeghségednek mint kegyelmes Uramnak

Alazatos szolgálja
Bezeredi Adám m. p.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5953. Korábbi jelzete: P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 185.

34. BEZERÉDY ÁDÁM ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1700. december 27.

Méltóságos Herczegh, nékem kegyelmes Uram!

Tandem aliquando³²⁰ nagy nehezen az eö Fölséghe³²¹ második parancsolattya után a' Herczegh Aszon most estve 6 ora táyban a' magha hintajan más két rendbeli Portékas Szekerrel Tulna³²² felé el méne. Tegnap nap estig és ma deéligh aligh tudtunk efficialny,³²³ hogj itt ne maradgjon a' sok és szüntelenül valo practicajok miatt a' Baratoknak.³²⁴ Völcsej Uramis el ment, hogj az ott valo Apaczakkal megh csinálja a' Contractust³²⁵ és Herczeghségedet voltaképpen tudósétcsa felőle. Isten alá vivén holnapi napon egészen declaralom Herczeghségednek, miképpen és hogyan voltak a' dolgok. Kivanom, az Ur Isten sokaigh éltesse szerencsésen Herczeghségedet. Viennae, 27. Decembris Anno 1700.

Herczeghségednek mint kegyelmes Uramnak

Alázatos szolgálja
Bezeredi Adám m. p.

Címzés: „Kismarton”.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 5954. Korábbi jelzete: P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 186.

---

318 fűszert

319 Tarnóczy András

320 végre valahára

321 I. Lipót (1640–1705)

322 Tulln an der Donau

323 elérni, keresztülvinni

324 a szerzetesek mesterkedése miatt

325 szerződést

35. SZIRMAY ISTVÁN JELENTÉSE AZ 1700. JÚLIUSI ORVOSI VIZSGÁLATRÓL

Hely és dátum nélkül

Ego infra scriptus veritatis amore, et conscientiae stimulo ductus attestatum volo, subsequencia me ex ore domini Medici Ordinarii Eperiensis excepisse:

Dominum nempe Besseredy³²⁶ Celsissimi Principis Palatini officialem, pulverem quendam medicum, cujus materiae effectusve sit, sibi tradidisse examinandum, quem cum sibi haud esse perspectum, ingenue fassus esset, nigram allatam esse galinam, ut per praedicti pulveris sumptionem experimento in rei deveniri posset veritatem, toxicus num sit, nec ne? Pulvis ergo in quendam redactus massam galinae applicatur, ac a Domino Besseredy mox domum portatur, altera vero die mortua allata, cum secreteretur, et per anatomiam viscera et interiora quoque diligenti oculo inspicerentur, nec minima quidem veneni vel intoxicationis signa apparuerunt. Ita praenominato domino Medico adhuc in vivis existente, restante, et confirmante.

Stephanus Szirmay

AFW 46-D-I.

A levél tartalma:

Az eperjesi orvos elmondása szerint Bezerédi, a nádor és herceg hivatalnoka, átadott neki valamilyen orvosi port, hogy vizsgálja meg. Ez neki nem volt ismert, oda hoztak egy sötét tyúkot, hogy a por fogyasztásával tapasztalati úton lehessen eljutni az igazsághoz, mérgező-e vagy sem. A port beadták a tyúknak, majd Bezerédi elvitte, a következő napon pedig holtan meghozta, felboncolták és a beleket és belsőégeket megvizsgálták, a méregnek vagy mérgezésnek a legkisebb jelei sem mutatkoztak meg. Ezt a nevezett orvos megerősítette.³²⁷

36. JESZENSZKY ISTVÁN ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1702. július 8.

Méltóságos Herczegh, nagy, kegyelmes Uram!

Ajánlom alázatos hiv szolgálatomat Herczeghségednek. A mint mai nap reggell ell ment Bátyám uram, az után nyolcz órakor Kriechpaum urammal³²⁸ együtt voltam Land Marsalk urammal³²⁹ az Herczegh Aszonyrul való alkunak conclusioja miatt.³³⁰ Mar tellyessegel nem csak concludáltatott,

³²⁶ Bezerédi Ádám

³²⁷ A latin nyelvű levél magyar összefoglalását Nagy Gábor készítette.

³²⁸ Johan Jacob von Kriechbaum

³²⁹ Adam Anton Grundemann von Falkenberg (1624–1711)

³³⁰ Esterházy Pál és Thököly Éva 1702. július 1-jén kötött egyezsége.

de irásbanis vitetodótt mind az szerénth, a mint Herczeghséged intendalt és consentialt.³³¹ Csak egyedől abban legh inkab kívánnya az Herczegh Aszony a maga kívánságanak effectussát, hogy Herczeghséged consensussa és cooperatioja³³² által, eő Fölseghe circumscriptioja³³³ szerénth lehessen nagyob szabacságha. Ezek mind írásban már föll téve lévén, rövid nap alatt Land Marsalk uram az Contractust Kriechpaum Urammal edgyütt eő Fölseghenek praesentalni³³⁴ fogja per ratificatione.³³⁵ [...]

Herczeghségednek

Alázatos, hiv szolgaja
Jeszenszky Istvan m. p.

Viennae, 8. Julii 1702.

Címzés: „Kismarton”.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 2541.

37. JESZENSZKY ISTVÁN ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1702. augusztus 15.

Méltosaghos Herczegh, nagy kegyelmes Uram!

Ajanlom alázatos hiv szolgálatomot Herczeghségednek. Vettem alázatosan Herczeghséged kegyelmes levelét. Praevie³³⁶ voltam szemben Land Marsalk urammal³³⁷ és Scalvinioni urammal³³⁸ való difficultasokat declaraltam³³⁹ eő Excellentiajanak. Mondotta eő Excellentiaja, hogy Herczeghséged szabad ugyan evvel a summával, de örömet tudna, micsoda fundust³⁴⁰ tótt Herczeghséged az Herczegh Aszony contentatiojara,³⁴¹ mert reménli, ednyihány nap alatt ki fogh jónni eő Fölségétul³⁴² az Contractusnak confirmatioja.³⁴³ Az utan Völcsey urammal edgyütt voltam Scalvinioni urammal, és suavi modalitate proponaltam³⁴⁴ Herczeghséged részérul való dolghokat s declaraltam, micsoda confusioi és kárai következének Herczeghségednek, ha az

331 szándékozott és amiben egyetértett

332 együttműködése

333 elhatározása, döntése

334 előterjeszteni

335 jóváhagyásra

336 előzőleg

337 Adam Anton Grundemann von Falkenberg (1624–1711)

338 Hieronymus Scalvinioni (1642–1705)

339 előadtam a nehézségeket

340 összeget, jövedelmet, tőkét

341 megelégitésére

342 I. Lipót (1640–1705)

343 a szerződés jóváhagyása

344 illő módon előadtam

Camaraval való dolghot most nem complanalna³⁴⁵ Herczeghséged. Herczeghségednek reputatiojaban alván mind az két szökség, assecuraltam,³⁴⁶ hogy az idő alatt, a még az Confirmatio ki jön, még lesz az Herczegh Aszony Pénzeis. Mondotta, hogy nem az Herczeghséged dolghainak ell rontására, hanem inkább javára tött volt eő Nagysága azt az difficultást.³⁴⁷ Mert az utatul mind eő Fölségének, mind Camerae Praesesnek³⁴⁸ szóllott, hogy mivel ennyi summa Pénzt ki ad Herczeghséged, egyszersmind az Herczegh Aszonnyal való Contractusnak confirmatiojais még legyen. A mint hogy már (a mint referallya Scalvinioni uram) eő Fölséghe ellött relatioban vagy on azon Contractus, reménli, hogy a midőn szerdai, ugy mint holnapi subscriptiora fogh menni az Szarukői Expeditio, egyszer smind az Herczegh Aszony dolghatis ki köldi eő Fölséghe. És így szót adot Scalvinioni uram, hogy e jövő csötörtökön az 50^m ft. complanaltatik az Camaraval. Mint hogy ez a difficultas intervenialt³⁴⁹ vólt, még jartam az Camaras urakot, s magaval Camerae Praeses urammallis vóltam szemben és nyertem respiriumot³⁵⁰ az Pénz le tetelében.

Slezinger sidó³⁵¹ tagadgya, hogy az Ezüst mivnek Gyirajaért³⁵² égért vólna 22 ft. Illési³⁵³ referalhatta Herczeghségednek, minémő galiba vólt vele. Ha más Uri³⁵⁴ lenne ez az ezüst, a kinek sidoi vannak, csak ki osztana a magha sidoi közé azon az áron, a mint Jubilerektul³⁵⁵ vesznek; mivel másképpis nagyob része a mostani modi szerénth való munka. Jubilierektul penigh Gyiraját ez ilyen munkanak még nem vehetni 25 vagy 26 forintnak allatta. Azért maghamis látván károsnak lenni Herczeghségednek, mondtam Slezingernek, hogy ad interim³⁵⁶ csak zaloghban vesse azon Ezüstmivet; már valamint s valahogy ki köll teln az 15^m forintnakis. De már Herczeghségednek Contot és fundust köll csinálni, olly rövid idő alatt foll veszi az Herczegh Aszony 50^m forintyát.

Referalta ellöttem a Slezinger, hogy Herczeghséged az Czaicz hazanak³⁵⁷ egyik részét Pinzé fordetani maghát resolvalta vólna, ha stal [?] az Herczeghséged resolutioja szentül gondolkodot Herczeghséged, s Landmarsalk uramis approballya,³⁵⁸ mert az ott semmi hasznot nem tesz és ne talán Herczeghséged holta után máskeppen is ell ne veszne az Familiatul. Kérdezősköttem Slezingertul, itten masajat hogy lehetne ell adni, azt mongya, hogy vegére ment volna némely helyeken, ad summam 40 forintra, ha vihetni.

Én penigh tegnap lévén Kropf urammal,³⁵⁹ a midőn bőven szolottam vólna az Herczeghséged sok rendbéli dolghairul. Ellő hoztam, hogy az Herczegh Aszony Contentatiójára Czaichthazra

345 egyengetné el

346 biztosítottam

347 ellenvetést, nehézséget

348 az Udvari Kamara elnökének

349 ez a nehézség közbejött, megtörtént

350 haladékat

351 Wolf vagy Lebel Schlesinger

352 gira (márka): az ezüst egykori súlymértéke (kb. 245 gr)

353 Illésy Ádám

354 úré

355 ékszerkereskedőtől

356 átmenetileg

357 fegyvertárának

358 helyesli

359 Franz Joseph von Kropf

fundust tenni gondolkodnék Herczeghséged, azért eö Nagysága Bellicarum Cameralium instanciarum Referendariussa lévén, ha Herczeghséged arra resolvalna magat, kérdezősköttem, nem adhatnae eö Nagysága valami projectumot. Eö Nagyságais dicserte az Herczeghséged szándekat Landmarsalk Uram consideratioi szerénth. Azért csak írna megh Herczeghséged a magha resolutiojat, s kölldeé de quantitate et qualitate az Agyuk specificatioját, kész volna elaborálni eö Nagysága, hogy az Camara kész Pinzul fizetne megh Herczeghségednek masajaért ft. 50; és így, ha szaz masát rea szanna Herczeghséged, mingyárt ki telnék az ft. 50^m forint. Ez a Projectum fűgh az Herczeghséged resolutiojátul. Az aranyokat 4 forinton ki adhatni, de fölleb nem. Ezzel Herczeghséged kegyelmességében alázatossan ajánlom maghamot,

Herczeghségednek

Alázatos, hiv szolgaja
Jeszenszky Istvan m. p.

Viennae, 15. Augusti 1702.

Címzés: „Kismarton”.

Autográf.

Részben kiadta: Magyar–zsidó oklevéltár, V. köt., 2. rész, pótkötet, (1701–1740). Szerk. GRÜNVALD Fülöp, SCHEIBER Sándor, Bp., 1960, Nr. 914. 31–32.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 2545.

38. JESZENSZKY ISTVÁN ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1702. augusztus 17.

Méltóságghos Herczegh, nagy, kegyelmes Uram!

Ajánlom alázatos hiv szolgálatomot Herczeghségednek. Herczeghséged kegyelmes levelét alázatossan vettem. Sok galibaval tud véghez menni a' Szarukói³⁶⁰ dologh. Nehezen érkezhetik rea az ember, ha a Camaraval való alkut manuteneáltassa-é³⁶¹ az kamaras Urakkal, vagy az Pénz letételben való difficultasokat superallya?³⁶² Csak az 15^m forintnak öszve szerzesében micsoda galibak és confusiok interveniáltak, sok vólna Papirosra föll tennem.

Tandem³⁶³ ma a Slezinger³⁶⁴ egészlen maghara vette és Oppenheimerrel³⁶⁵ complanaltatta. Az arany Poharokra vett föll ft. 5^m. Az aranyok tesznek ft. 3000. és azon kívül lazi³⁶⁶ két garast.

---

360 Szarvkő

361 áll-e még az ajánlata

362 vagyis: még alkudozik a kamarával, vagy leteszi a pénzt?

363 végre, végül

364 Wolf vagy Lebel Schlesinger

365 valószínűleg Samuel Oppenheimer

366 l'aggio: felár

Az Ezüst miv iránt mégh nincs megh az alku, de arrais fundust tótt a sido Slezinger ft. 5^m, aki teszen ft. 13^m. Az resultáló két ezeret a kis smukra³⁶⁷ föll akar venni valahol. Az ezüst mivnek ell adassában micsoda kérdések ellől fordultak, az Illésy³⁶⁸ tészen relatiot Herczeghségednek. Scalvinioni urammall³⁶⁹ való kérdéseknekis veghe lótt Landmarsalk uram³⁷⁰ consensussa által, mert nem fundamentum nélköl kételkedzik mégh Land marsalk uramis, micsoda eventussa³⁷¹ leszen az Herczegh Aszony dolghanak, mivel némely rosz akaroi Herczeghségednek csak ugyan azon vannak, hogy az Herczegh Aszonyon megh vegyék az 30^m forintot és restituatassék tam in pristinum libertatem, quam in integrum dominium omnium suorum.

Ma voltam Landmarsalk uramnál és e véget bőven szollott eő Excellentiaja, és hogy ezen dolghok antevertatassanak,³⁷² egyet ért Kaunicz³⁷³ es Scalvinioni uramékkal. Es mivel est negotium Conscientiae,³⁷⁴ nem hiszi, hogy eő Fölséghe azt megh cselekedgye. Erre a Consideratoria nézve, hogy Scalvinioni uram scrupulussa³⁷⁵ talaltatassék, Land marsalk uram ez szerénth vegezett eő Nagyságával, hogy erre az nagy szökségre nézve az 50^m forintot igenis le teszi az Camaranak de in illum Casum, hogy ha az Herczegh Aszonymnak rehabealni³⁷⁶ köllend az magha Joszághát, hogy quo ad Evictionem specificè fundussa legyen Scalvinioni uramnak, az idő alatt a mégh len Herczegh Aszony dolganak véghe szakad eő Fölséghe ellött, hogy az Szarukői Perennalitasrul³⁷⁷ való levél, a kit most nyér Herczeghséged, ad interim securitasul Scalvinioni uramnál maradgyon, erga reciprocas reversales Domini Scalvinioni. Ezt az modalitast az dolghoknak facilitasaért concludalván Land marsalk uram, énis megh allottam raita, mert a kamaraval vége lévén a dolognak, egyet teszen akár Herczeghségednél, akár ad interim³⁷⁸ Scalvinioni uramnal maragyon a levél. Scalvinioni uram azomban ma ujonnan igaz Parolajára fogatta, hogy nem szönik addigh minden modon eő Fölseghét adurgealni,³⁷⁹ hogy rövid nap allatt determinatassék³⁸⁰ az Herczegh Aszony dolgha.

Csak már Herczeghséged idein hoza foghjon, hogy az Herczegh Aszony 50^m forintja készen legyen, mert banna Land marsalk uramis, ha vegezés szerénth ezen kész Pénz iránt nem adimpleálhatna³⁸¹ Herczeghséged az Conditiot. Ha az Czaicht hausbul³⁸² való fundust ellő nem akar venni Herczeghséged, máskeppen köll idein gondolkodni Herczeghségednek. Való dologh, az írásban vétettem, mert szaz masa helet ezert akartam vólt tenni, mivel ezer masa

367 ékszerre, ékszerkészletre

368 Illésy Ádám

369 Hieronymus Scalvinioni (1642–1705)

370 Adam Anton Grundemann von Falkenberg (1624–1711)

371 kimenetele, végződése

372 ezen dolgok megelőztetessenek

373 Dominik Andreas Kaunitz (1655–1705)

374 lelkiismereti ügy

375 kételye

376 vissza kell adni

377 perennalitás: örökösség

378 addig is, átmenetileg

379 sürgetni

380 határozatassék meg

381 teljesíthetné

382 fegyvertárból

50 forintyaval 50^m forintot teszen. Ezell Herczeghséged kegyelmességében alázatossan ajánlom maghamot.

Herczeghségednek

Alázatos, hiv szolgája
Jeszenszky Istvan m. p.

Viennae, 17. Augusti 1702.

P. S. Az Perennalitas iránt való Privilegium csak e jövő Szombaton megyen subscriptiora, az magyar Cancellarian való donatiokis³⁸³ készen vannak mar, nem tudom, honnan teszi le Herczeghséged taxajokot,³⁸⁴ mert masképpen nem akarjak ki adni.

Címzés: „Kismartony”.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 2546.

39. VÖLCSEY GYÖRGY ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1702. október 24.

Méltóságos Hercsegh, Kegyelmes Uram!

Hercseghséged Landmársalk Uramnak³⁸⁵ szollo Levelét praesentáltam eő Excellentiajanak, ugy az eő Főlséghe³⁸⁶ Levelétis el köllött olvasnám. Igen akarja Landmarsak Uram hercseghségednek Resolutiojat, az Levelét maga fogia praesentálni eő Főlségének, csak hercseghséged is constanter³⁸⁷ megh maradgion az föl tett szándékjaban és ne immutállya,³⁸⁸ mert a' mint Landmarsak Uram szovaibul értettem, eő Főlségheis megh itily hercseghségedet.

Azt jól tudgyuk, hogy hercseghséged nem igen kívannya a' Hercsegh Aszonyt magához venny, hanem mint Kőrösztény, az ellenségénekis kész megh engedni.³⁸⁹ Landmarsak Uram magais azt mondgia, hogy nem Ellenséghe az Hercsegh Aszonnak, ha hállaná, hogy emendállja Életét.³⁹⁰ Magais allaboralna,³⁹¹ hogy hercseghségedet ara disponálhatna,³⁹² hogy hercseghséged vissza venné, de még eddigh semmi ollyatt nem hállot felőle, hanem ha ennyhany Esztendő mulvá jobitánna

---

383 adománylevelek is

384 illetéküket

385 Adam Anton Grundemann von Falkenberg (1624–1711)

386 I. Lipót (1640–1705)

387 kitartóan, következetesen

388 változtassa meg

389 megbocsájtani

390 megjavítja életét, vagyis megjavul

391 szorgalmazná

392 rávehetné arra

megh mágát a' Hercsegh Aszony. Eő Fölségének szollo Levelet maga Praesentálni fogia Landmarsalk Uram és instálni fogh,³⁹³ hogy Cardinalis Uram³⁹⁴ továbbá kőzét ne avassa a' dologhban.

Az Marványos Ember még h annyi Marvány követ ő sve nem szerezhetet, hanem irt Passaviumban,³⁹⁵ azon lészén, hogy megh szerezhesse. Az Hállokatis most szerzi ő sve az Jáger,³⁹⁶ mihelyest ő sve szerezheti, álá viszi Kismartonban.

Ezzel Hercseghséged kegyelmes Protectiojaban alázatossan ajanlom magamat. Viennae, 24. Octobris 1702.

Hercseghségednek

Alazatos szolgaja
Völcsej m. p.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 4211.

40. JESZENSZKY ISTVÁN ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1705. november 28.

Méltóságos Herczegh, nagy, kegyelmes Uram!

Ajánlom alázatos, hiv szolgálatomat Herczeghségednek. A mint az tegnapi levelemmel az dolgokrúl alázatossan udvarlottam Herczeghségednek, az után ugjan tegnap estve felé vóltam szemben Referendarius Schik urammal,³⁹⁷ és micsoda rendelés légyen az udvartul Herczegh Aszony contentatiojára,³⁹⁸ ab ovo genuine informáltam.³⁹⁹ Az instantiát avval concludálván,⁴⁰⁰ hogy azmely sententianak executiojaért instal⁴⁰¹ az Herczegh Aszony, azon executio Plene inhibealtassék,⁴⁰² és az Herczegh Aszony az maga Contentatioja éránt az assignalt fundusra,⁴⁰³ úgy mint az magyar kamarára és per consequens az ujheli harminczadra relegáltatassék.⁴⁰⁴

Azt reponálta azon Referendarius,⁴⁰⁵ hogy ám bár ezek úgy legyenekis, hogy az Herczegh Aszonyt Herczeghséged prostitutiójára⁴⁰⁶ nézveis az magistratus impiese nem hadhattya úgy, a mint eddigh

---

393 kérni fog

394 Kollonich Lipót (1631–1707)

395 Passauba

396 vadász

397 Georg Friedrich von Schick

398 megelégitésére

399 a kezdetektől híven tájékoztattam

400 a kérvényt úgy összefoglalva

401 amely ítéletnek végrehajtását kéri

402 végrehajtást megakadályoztassák

403 a neki meghatározott összegre

404 a bécsújhelyi harminczadra küldessék

405 azt válaszolta az ügyintéző

406 gyalázatára

volt, mivel Herczeghséged semmi némő Interest ell tova⁴⁰⁷ két esztendön fölöl néki nem fizetet, a kibül tudnia illik kölletet vólna az Herczegh Aszonymnak élni. Azért az Herczeghséged moratoriumja respectu aliorum Creditorum, simul et respectu Principissae quo ad Capitale stal; de respectu interesse, melyet ell mulatott⁴⁰⁸ Herczeghséged fizetni az Herczegh Aszonymnak, abban nem kedvezhet Herczeghségednek az Judicium,⁴⁰⁹ hanem ea in Parte ki adatik az sententianak Executioja.⁴¹⁰

En arra feleltem, hogy az mi az 50^m forintbul resultaló Capitalist illeti, azt az Computus⁴¹¹ megh mutatya, de ugy vélem, hogy alégh lészen azon Capitalisbéli restantia⁴¹² három ezer forintigh való, az többi Partim az negligáltt Interesse, Partim más Praetensiok, melyekis in universum extendáltatnak 20^m forintigh, mely éránt Herczeghséged tartya magát az eő Fölséghe kegyelmes resolutiojához, és másképpen de hac summam nem adhat contentatiot Herczeghséged az Herczegh Aszonymnak. Hanem ex assignato fundo Camerali; quo ad praesentum quo vero ad futurum Herczeghséged most actu van alkuban, hogy az 80^m forintnak Interessérül Draskovicsné Aszonymmal⁴¹³ assignallyon fundust, hogy Herczegh Aszony minden fél Esztendöröl fél Esztendöre föll vehesse infallibiliter⁴¹⁴ az maga Interessét.

Errul Levenburgh urammallis⁴¹⁵ szollottam s reménlyis, hogy Herczeghséged Intentionja szerénth véghez fogh mehetni az alku, de eddigh még nem restauralhattuk az tractatust, hanem két három nap mulva. Herbeville⁴¹⁶ cedalta az Regimentet⁴¹⁷ a maga vejének.

Utolyara az vólt a Resolutiom Referendarius uramtul, hogy quo ad resultans Capitale etiam ex 50^m florenis imperturbate hagja hic Herczeghséged, de a mi az neglectum Interest⁴¹⁸ illeti, abban 14 napot hagynak Herczeghségednek, hogy contentálja Herczeghséged az Herczegh Aszonyt, máskép 14 nap mulva ki adatik az Executio Herczeghséged ellen.⁴¹⁹

Az dolgokat ez szerénth ki tanulván, ma regel mentem Folkra uramhoz,⁴²⁰ és ab ovo representáltam, kérvén, mint hogy eő Nagysága vólt egyik mediator és Affidator⁴²¹ az dologhban consulálna az eő Fölsége resolutiojának és Herczeghséged méltosagának.

Folkra uram az dolgokat megh értvén inhaereal,⁴²² hogy több fundust nem adhat ujheli Harminczadon kívül, s addighis, hogy az jövedelmet in hunc sui [...] nem szették, ezen kárt és hatra maradatis nem tudja csak az Herczegh Aszonymnak tulaidonétani. Masképpen nem tudgya Herczeghségedet segéteni, hanem hogy ezen dolgokat declarative tegyem föll Papirosra

---

407 idestova

408 elmulasztott

409 ítélet

410 az ítélet végrehajtása

411 elszámolás

412 tőketartozás

413 feltehetően Nádasdy Mária Magdolna (1647–?)

414 kétségbevonhatatlanul

415 Johann Jakob von Löwenburg (1670–1732)

416 Louis Herbeville (1639–1709)

417 átadta az ezredet

418 a kamat meg nem fizetését, elmulasztását

419 végrehajtás indul Esterházy Pál ellen

420 Otto Christoph von Volkra

421 közvetítő és jótálló, biztosító

422 ragaszkodik

memorialiter Herczeghséged nevével, e jövő kedden maga foghja proponálni in Consilio,⁴²³ és azon leszen, hogy az Aulicanak nevével mennyen Intimatio Austriaca Cancellarium, hogy az Executio suspendáltatassék,⁴²⁴ és Herczegh Aszony az ujheli Harminczadra relegáltatassék.

Az 20^m forinton kívül nem tudom, mennyire megyen még, melyel ados leszen még Herczeghséged uj Esztendeigh. Bár csak aztot köldhetne megh Herczeghséged, hogy az ember repraesentalhatna az Iudicium és más Instantiak⁴²⁵ előtt. A mellé az Computustis szükséghe volna föll köldeni, mellyel docealhassuk⁴²⁶ itten, hogy uj esztendeigh többel nem ados Herczeghséged. Ezen Computus Tarnóczi uramnal fog extalni.⁴²⁷ Ez idő alatt több emberekkal Herczeghséged dolgában szemben nem vóltam. [...]

Ezzel Herczeghséged kegyelmességében alázatosan ajánlván magamot, maradok Herczeghségednek

Alázatos, hiv szolgája
Jeszenszky Istvan m. p.

Viennae, 28. Novembris 1705.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 2552.

41. JESZENSZKY ISTVÁN ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1705. december 2.

Méltóságos Herczegh, nagy, kegyelmes Uram!

[...] Az mely három rendbéli levelet hozot most Tarnoczi uram⁴²⁸ az marsalattus⁴²⁹ executioja éránt, azon Punctumban már praevie⁴³⁰ be attam Folkra uram⁴³¹ által Herczeghséged nevével a memorialist, hogy mennyen az Aulica Camerarul Intimatio az Intima Cancellariara, az eő Fölsége⁴³² Resolutioja szerénth az Executio talaltatassék, és az Herczeghségednek az Herczeg Aszony 20^m forintigh való Contentatioja az magyar Camarara relegáltatassék.

Ezen Memorialist az tegnapi Consiliumban vitte be Folkra uram, és magát ex officio ajánlotta, hogy megh lesz az Expeditio, és Herczeghséged Manutenealtatik az eő Fölsége Resolutiojában, Szauberer Secretariushoz⁴³³ relegáltattam pro Expeditione.

423 maga fogja előterjeszteni a tanácsban

424 az Udvari Kamara nevében menjen az utasítás az Osztrák Kancelláriára, hogy a végrehajtást felfüggeszék

425 ezt képviselhesse a bíróság és más hivatalok előtt

426 taníthassuk

427 Tarnóczy Jánosnál lesz

428 Tarnóczy János

429 az alsó-ausztriai rendek landmarschalli hivatala

430 előzőleg

431 Otto Christoph von Volkra

432 I. József (1678–1711)

433 Carl Joseph Sauber

Groff Draskoviczné Aszonyom⁴³⁴ előtt volt már infirmatio, hogy Continualtatassék az alku; praevie penigh attam értésere Levemburgh uramnak,⁴³⁵ hogy az eö Nagysága kedveért micsoda Punctumokra disponaltatathatik Herczeghséged, ohaitva varja Levemburgh uram; de Draskoviczné Aszonyom menti magát mégh mostis az tractatustul propter debilitatem. [...]

Nagy dolghokat hallok, melyeket Herczeghséged akar Kismartombul, akár Fraknobol csak egy declaratio által mind az Fölséges Háznak, mind az Hazának nagy haszonra és az magha méltóságának reparatiojára hozhatna. Ezzell Herczeghséged kegyelmességében alázatosan ajánlván magamot, maradok

Herczeghségednek

Alázatos, hiv szolgája
Jeszenszki Istvan mpp.

Viennae, 2. Decembris 1705.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 2553.

42. JESZENSZKY ISTVÁN ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1705. december 4.

Méltóságos Herczegh, nagy, kegyelmes Uram!

Ajánlom alázatos szolgálatomat Herczeghségednek. Alázatosan vettem Posta által az Hercegséged méltóságos levelét. Postárul mégh nem jött kezemhez az ellöbbeni Herczeghséged méltóságos levele. Tegnap Lendvai⁴³⁶ által csak szóval üzenhettem megh Herczeghségednek, hogy Folkra uram⁴³⁷ által sörvetvén [!] az Aulican az eö Fölsége⁴³⁸ resolutiojarul való Intimatiot.⁴³⁹ Azt mondta, hogy az memorialist, melyet be attam Herczeghséged nevével, maga atta Camerae Praeses⁴⁴⁰ kezéhez, se tegnap, se ma Consilium nem lévén, mégh nem proponáltatott, hanem javallasa szerentt magamnak szemben köll lennem Camerae Praesessel. Aztis javallotta, hogy pro majori securitate⁴⁴¹ az Intima Cancellarian az moratoriumért⁴⁴² ugyan csak Installyunk. Széntén most ment e véget Gallya uram⁴⁴³ Szailers uramhoz.⁴⁴⁴

434 feltehetően Nádasdy Mária Magdolna (1647–?)

435 Johann Jakob von Löwenburg (1670–1732)

436 Esterházy Pál inasa

437 Otto Christoph von Volkra

438 I. József (1678–1711)

439 bizalmasan tájékoztatást, tudósítást

440 az Udvari Kamara elnöke

441 a nagyobb biztonság kedvéért

442 fizetési haladékért

443 Galya András

444 Johann Friedrich Sailer (1646–1715)

Draskoviczné Aszonyommall⁴⁴⁵ elégé kívánnam végét érni az dolognak, hogy Levenburgh uramtúl⁴⁴⁶ is megh menekednék Herczeghséged, és ha valami Pénzt lehetne föll venni, azt az Herczegh Aszony Contentatiojára fordéthatna Herczeghséged. Eppen most micsoda czedulaját veszem Levenburgh uramnak, alázatossan includalom. Mingjárt foghok mennem Levemburg [!] uramhoz és ujonnan fogohk szollanom, mit köllessék cselekednünk.

Tarnoczi uram⁴⁴⁷ az Herczegh Aszonynak liquida praetensioinak deductiojában faradozott, melyet alázatossan includalok. Herczeghséged csak 20^m forintra tartott számot, azomban 31^m forintnalis föllyeb megjen a mint az Computusbul megh láttya Herczeghséged. Bár csak az 20^m forinton föllöl valo summát lehetne complanalni⁴⁴⁸ Herczeghségednek. [...]

Ajanlvan alázatossan magamot Herczeghséged kegyelmességében,
Herczeghségednek

Alázatos, hiv szolgája
Jeszenszky Istvan m. p.

Viennae, 4. Decembris 1705.

Címzés: „Kismarton”.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 2554.

43. JESZENSZKY ISTVÁN ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1705. december 18.

Méltóságghos Herczegh, nagy, kegyelmes Uram!

[...] Ez ell multt napokban szemben akarvan lennem Draskoviczné Aszonyommall,⁴⁴⁹ mint hogy mentette maghat, hogy méggh senkit sem admittál.⁴⁵⁰ Azért irtam vólt eö Nagyságának, mivel 1. Januarii esztendeje mulik, hogy 180^m forinttul egy egész Esztendeigh semmi némő Interest⁴⁵¹ nem fizetett Herczeghségednek, azért tudván azt Herczeghséged, hogy Pénzi vagyon és Herczeghségedis tartozik a maga Creditorinak⁴⁵² fizeni, maradhatatlanis Herczeghséged miattok, azért tenne seria dispositiot,⁴⁵³ és legh alább az Interest pro hic et nunc⁴⁵⁴ tedgye le Herczeghségednek. Ezen

445 feltehetően Nadasdy Mária Magdolna (1647–?)

446 Johann Jakob von Löwenburg (1670–1732)

447 Tarnóczy János

448 kiegyenlíteni

449 feltehetően Nadasdy Mária Magdolna (1647–?)

450 enged magához, fogad

451 kamatot

452 hitelezőinek

453 határozott rendelkezést

454 itt és most

levelemre Hofmaszternéje⁴⁵⁵ által micsoda választ adot, az czedulát aláztatossan includalom Herczeghségednek. Herczeghséged méltóztassék magais serio⁴⁵⁶ irni néki, mert másképp nehezen satolhattyuké⁴⁵⁷ tőle csak az Interestis. Levenburgh uram⁴⁵⁸ untalan özenget és ir ream, hogy bár csak negligált Interestérül lehetne Contentatioja.⁴⁵⁹

Az Herczegh Aszony dolgában csak benne hatta Herczeghségedet Seiler Uram⁴⁶⁰ és az Austriaca Cancellaria, semmit sem vihettünk véghez nálok. Legh ellőszer Folkra uram⁴⁶¹ által micsoda memorialist be attam az Aulica Camara[ra], hogy Herczeghségedet manuteneallya az eő Fölséghe resolutiojában, és az Aulica Cancellaria által inhibeatassa Marchallatusnak executioját,⁴⁶² az conceptust in originali⁴⁶³ aláztatossan includalom Herczeghségednek.

Kívánsághom szerénth az Aulica Camara mingyárt irtis e véget Intimatiot⁴⁶⁴ az Aulica Cancellariara, melyet Gallya uram⁴⁶⁵ által praesentalattam az Consiliumban. A mint hogj Seiler uram még az ellött assecuralt vólt, hogj mivel eő Fölsége resolválta, igenis még lészen az Inhibitio.⁴⁶⁶ Schik Referendarius⁴⁶⁷ penigh hasomlokeppen [!] mondotta és bízattott: 15 praesentis⁴⁶⁸ végére akarvan menni bizonyossan. Gallya urammal együtt mentünk Schikhez, hogj mivel az Inhibitionak expeditioját a Cancellarian sörgettük és ottan nem talalkozik,⁴⁶⁹ periculum lévén in mora, resolutio szerénth légjen praecisus Herczeghséged de securitate.⁴⁷⁰ Még az annak ellötte penigh egy héttel nálá lévén azt kívánta, hogj Herczeghséged nevelis adgyak be memorialist, és melléje annectályam⁴⁷¹ az marchalatus Certificatoriainak Copiait,⁴⁷² melyet meghis cselekettem, és mutatis mutandis⁴⁷³ a mint az Camarára, az szerénth ideis be attam vólt. Akkor hát már kezdi mondani, hogy mind az Herczeghséged memorialissa, mind az Camara Intimatioja proponaltatván in Consilio,⁴⁷⁴ azt találták, mint hogj az Herczegh Aszonnak az Interestbül köll élni, és eddig Herczeghséged semminémő Interest nem fizetet. Az igazságh nem engedi, hogy éhel halová tegyék az Herczegh Aszonyt, azért executionak cursussát nem inhibeathattya⁴⁷⁵ a Cancellaria. Arra sem kényszeríthetik, hogy az Camarat, vagy az Camara által assignaltt fundust acceptallya⁴⁷⁶ az Herczegh

---

455 udvarmesternéje

456 komolyan

457 sajtól, kipuról

458 Johann Jakob von Löwenburg (1670–1732)

459 megkaphatná-e a ki nem fizetett kamatot

460 Johann Friedrich Sailer (1646–1715)

461 Otto Christoph von Volkra

462 az Udvari Kamara tiltsa meg a bírósági végrehajtást

463 a fogalmazványt eredetiben

464 bizalmas tudósítás

465 Gallya András

466 eltiltás

467 Georg Friedrich von Schick

468 folyó hónap

469 nem található

470 a veszély miatt hajtja végre a határozatot a biztonság kedvéért

471 csatoljam

472 a bíróság bizonylatainak másolatait

473 a szükséges változtatásokkal

474 a tanácsban előterjesztvén

475 a végrehajtás folyamatát nem tilthatja le

476 a felajánlott jövedelmet fogadja el

Aszony, és Herczeghségedtől ell álljon. A midőn Gallya urammal Herczeghséged részirül való dolgokat exegeráltul [!] vólna Schiknek, semmit sem akart felelni, hanem relegált⁴⁷⁷ bennünket Seilerhez. Onnan mingyárt mentünk Seilerhez Galya urammal, és obtestáltam,⁴⁷⁸ szálljon mághában, nem de nem jól tudgya eő Excellentiaja, hogy az ell multt majusban 50^m forintot nagy faracsagal föll vett vólt Herczeghséged magha creditumára és kemény obligatoriara, mely Pénzbul mingyárt leghis legh ellőszer akarta vólt Herczeghséged contentalni Herczegh Aszont az egész praetensioirul.⁴⁷⁹ Az udvar azomban megh tudván Herczeghségednél ezen summa Pénzt, mind maga eő Fölsége szollott Herczeghségednek, mind Salmis,⁴⁸⁰ Cardinalis⁴⁸¹ és Camerae Praeses⁴⁸² által özent Herczeghségednek, hogy azon Pénzt adgya bi Herczeghséged eő Fölségének az Publica necessitasokra;⁴⁸³ assecuralván Herczeghségedet eő Fölsége Herczeghségedet [!] és az udvaris, hogy az Herczegh Aszonynak Contentatioját magokra valallyák, ugy hogy Herczeghségednek többi semmi galibaja ne légyen. Per longum et latum declaralvan az dispositiokatis,⁴⁸⁴ melyek rendelve vannak az Herczegh Aszony Contentiojára. Non obstantibus his omnibus⁴⁸⁵ csak ugyan semmit sem vihettem véghez. Csak azt felelte Sailer uram, hogy az eő tisztí vólt proponalni az dolgokat in Consilio.⁴⁸⁶ Az Consilium mint hogy ugy talalta ex pluralitate vocum,⁴⁸⁷ nem szolgálhat Herczeghségednek, és igassagnak folyassát nem impedialhattya.⁴⁸⁸ Eő néki udvarhoz költvén menni, több resolutiot nem adhat. Annak okaért 16 praesentis tizen két órakor ide jöttek az hazhoz marschallatus két Comisszariususa Herczegh Aszony solicatoraval⁴⁸⁹ és ell olvasták az maghok Comisszioját, melyet Herczeghségednek ujabb Certificatio által értésére adnak, az kit ell köldöttem. Gallya uram a mint vet vólt Instructiot Doctor Keszlerrel,⁴⁹⁰ az szerént felelt és repulsioval⁴⁹¹ élt, hogy Herczeghségedtul ez éránt senkinek nincs Comisszioja. Ezelőttis az szerénth declaráltam a motivumokat, valamint Seiler uram ellött azt mondották, hogy maghok relatiojokban fogják attingálni.⁴⁹²

A kölső ház erántis az szerénth eset a felelet; ugj hallom Hortenstein, és Fillingreis ki mentek; Protestatio formán mondottam azon Comisszariusok ellött az Herczegh Aszony solicatorának, hogy hogy hadgya abban ezen Passzust, és többről több kölcséget mi tegyen, mert Contentatiojának köll lenni, de expansainak refusioját⁴⁹³ nem remélheti. Azt mondta a solicator, bár csak most

477 átküldött

478 esdekeltem, könyörögtem

479 követeléseiről

480 Karl Theodor Otto zu Salm (1648–1710)

481 Kollonich Lipót (1631–1707)

482 az Udvari Kamara elnöke

483 közszükségletekre

484 széltében-hosszában előadva azokat a körülményeket (a hercegasszony számára elrendelt dolgokat)

485 mindezek ellenére

486 a tanácskozáson (tanácsban)

487 többséggel, többségben

488 nem akadályozhatja

489 ügyvédjével

490 Georg Christoph Kessler

491 visszautasítással

492 foglalkoznak vele

493 költségeinek megtérítését

valamely ezer forintot le tehetne Herczeghséged, hogy lehetne mivel élni, megénth disponáltatnék, hogy egy ideigh bikével lenne.

Ezeket Folkra uramnak tegnap mind exagerative referaltam, csudalkozott, hogy az Cancellaria nem alkalmaztatta magát az eö Fölsége resolutiojahoz, és az Aulica Camara Intimatiojahoz. Azt felelte tovább, hogy most nem tudja miképpen segíthessen Herczeghségednek ezen dologhban. Az kamaranak semminémö jövedelme most nem lévén se Harminzadokbul, se máshonnan; hanem ajánlotta magát, hogj fogh szollani magais mind Seiler uramnak, mind Sinczendorf uramnak.⁴⁹⁴ Tovább azt jávalotta, hogy Herczeghséged méltóztassék maga levele által ezeket Panasz képpen eö Fölségének és Salmensisnek repraesentalni, hogy Herczeghségedtül sub assecuratione ki vették a Pénzt, melybül akarta Herczeghséged az Herczegh Aszonyt contentalni, azomban mar most ilyen karban és despectusban marad Herczeghséged, az eö Fölsége Assecuratioja mellett. Talallyon modot az udvar, vagy hogy contentallya az Herczegh Aszont 20^m forintal, vagy inhibealtassék az tova valo Executionak Paszussa, a még magyar kamára által fogh lehetni Herczegh Aszonymnak Contentatioja.

A mint Kesztlér [!] és Folkra uramis beszéli, még talán két terminussa leszen Herczeghségednek, a még az a valóságos ultima executio Peragaltatik, és valóságosan ell foghlaltatik a jorzágh; víz kereszt napigh azomban itten feriak⁴⁹⁵ vannak, már a törvények nem folynak. Gudenus uramnakis⁴⁹⁶ attuk értésére, hogy az comißsariusok föll mentek jorzághában. Ezen három rendbéli Certificatioiat, méltóztassék Herczeghséged visza köldeni, mivel Kesztlér kivannya.

Camerae Praesesnek is méltóztassék irni Herczeghséged, mind az Herczegh Aszony dolga éránt, mind Dvornikovicziana és Korgeniana summák éránt. Ezen dologhban minémő memorialist attam bé az Posoni Kamara opinioja mellé aztis alazatossan pro informatione includalom. Az 4400 fl. resultaló Interes éránt való Instantia mostis Molard uramnak haereal, annakis méltóztassék irni Herczeghséged, hogy adna fundust, tam de praeterito, quam de futuro,⁴⁹⁷ hogy Contractus szerént angariatim⁴⁹⁸ lehetne be vénni az 65^m forintnak Interességét. Elég motivumi vannak Herczeghségednek. Követem alazatossan Herczeghségedet az hoszu relatiomrul, mivel ugj kivannya az dolognak mivolta. [...]

Ezzell Herczeghséged kegyelmességében alazatossan ajánlom magamot
Herczeghségednek

Alázatos hiv szolgálja
Jeszenszky István m. p.

Viennae, 18. Decembris 1705.

Megjegyzés: A levélben említett, Jeszenszky István által elküldött iratokra, amelyek ma már nincsenek meg, a margón külön A. B. C. betűk utalnak.
MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 2557.

494 feltehetőleg Philipp Ludwig Wenzel von Sinzendorf (1671–1742)

495 ünnepnapok

496 Johann Christoph von Gudenus (1632–1705)

497 a múltra és jövőre nézve

498 negyedévenként

44. ESTERHÁZY PÁL SÁNDOR GÁSPÁRNAK

Fraknó, 1706. február 14.

Isten sok iokkal álgya megh kegyelmedet!

Továbbis gondolkodván az Az [!] Atyámfia contenta[t]iojárul, iobbat nem találok, mint ha Sárvárt viszá veszem Draskovicz Uramtól, s' így lehetne az contentatio Primo: az Atyámfia praententioia facit fl. 31000. Ennek contentatioiára Hantgraf Uram ad fl. 6000. Item uiobb assignatoria vesz Hantgraf Uramnak ad fl. 4500. esztis oda kel deputálni. Item az minemő tiz ezer forintot akar Draskovit Uram Levenburg Uramnak⁴⁹⁹ adni aszt inkább agya nékem interesre, és így aszt is oda kel adni az Atyámfiának. Item az minemő interesrel mégh nékem tartozik, asztis deputálljuk oda, bár csak ött ezer forintot agyon, és így töb nem lesz hátra circiter ött ezer forint, annak ioszág zálogosítása nélküli Isten io voltábul talán szerét tehetjük, s' vége lesz az Atyámfia dolgának, mert hogy én az ő discretioiára hagyam magamat, abban mod nincsen. Az mi az Uifalui, avagy Sz. Mikloss⁵⁰⁰ zálagetását [!] illeti, az csak magais többet importál az Malommal együtt 30^m forint Capitalisnak interessénél; ugy az Czornay's az Marciual⁵⁰¹ együtt, és így ell gondolhattya kegyelmed, minemő kárban esném, főképpen, ha ad iniquas conditiones⁵⁰² kellenék lépnem. Leuemburg Uram dolga volna leg könnyeb csak az Atyámfia dolgán eshetnének által: kegyelmed (si ad huc fieri potest)⁵⁰³ szollyon Draskovicz Urammal, én az ő kegyelme contentuma szerént alkuszom megh ő kegyelmével, ha kedve vagyon az sárvári dologhoz. Mert én egyátallyában quetáluán már az Atyámfia az 6000 forintról 25^m forintos falut nem tudok ezekben az ioszágokban, mindenik sokkalis többet érvén Zálagbannis annál.

Ha pedig az Atyámfiának Hantgraf 4500 forintis assignáltatik, s' Draskovicz Uramis ad valamit, az restantia sokra nem megyen, s' csak várakozzék Husvétig, avagy Sz. György napig arrólis, ha az békesség megh lészen, Isten által contentálom. Holot pedig kegyelmegek már végezett, et possibile amplius non est, rem mutare,⁵⁰⁴ gyalázatommalis extremitásra köll fakadnom, s' az tiz forintot érő ioszágokat háromért köll el zálogositanom, mert absolute az Atyámfiátul megh köll menekednem. Kegyelmedet kérem, hová hamaréb tudóséczon mindenekről, mert megh nem irhatom, minemő buban, és anxietásban⁵⁰⁵ vagyok ezen dolog miatt. Tudván minemő io szivvel légyen az Atyámfia hozzám, sok io tétémeny[e]mért minemő hálaadással fizetett s' fizet mostis, de azt már Istenre hagyom, s' patienter szenvedem ezen Isten méltó büntető ostorát. Azomban az ide valo hirekről aszt irhatom kegyelmednek, hogy se Török, se Tatár ioszágimmal ugy nem bánt, mint ez az Magyarság. Mindennap égetik, pusztíttyák ioszágomat, gabonámat czépeltetik s' viszik, úgy minden maiorságimat, egy szoval mindene praeda, el anyira, hogy az egy reszemen valo sanyargatáson kivöl nem különbözik állapotom Job kárvallásinál, s' talám aszt föllyül is hallagya.

499 Johann Jakob von Löwenburg (1670–1732)

500 Fertőszentmiklós

501 Marc: Márcfalva

502 a fenti feltételekkel

503 amennyiben ez lehetséges

504 ha már nem lehet változtatni a dolgokon

505 aggodalomban

Patientia. Ugy légyen, az mint Isten akaria. Isten megh álgya kegyelmedet. Frakno, 14. Februarii, 1706.

Kegyelmed Joakaroia,

Eszterhás Pál m. p.

A levél baloldalán, hosszában:

Ím, most értem, hogy post factam bonorum expilationem iobbágimat insurectiora kénszerítik, s' Sopront aggreidiálni akariak, s' atta az Bolfi,⁵⁰⁶ Rákosi, Megyesi szölöket tövestül ki vágiák.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 7847. Korábbi jelzete: P 108. Rep. 41. Fasc. E. Nr. 268.

45. ESTERHÁZY PÁL SÁNDOR GÁSPÁRNAK

Fraknó, 1706. február 22.

Generose Domine Amice Nobis observandissime

[...] Drázkovicz Uram bár azon 10^m forintott ne tette le vólna Levenburgh Uramnak,⁵⁰⁷ hanem az Attyánkfiának. Levenburg Urammal mind könnyebben végezhetünk volna mint az Herczegh Aszonnyal, amintis ha lehatt mod az dologhban azon 10^m forintott kérje föll kegyelmed Levemburgh Uramtul, adgyuk aztis az Attyánkfiának és így 18^m foréntott tenne a kit le tennénk nékje, és így 13^m forinttal plus minus maradnánk mégh adosok az Attyánkfiának, mellynekis omnibus mediis adhibitis⁵⁰⁸ valamint s hogy lehetne szerét kőllene tennünk és az Herczegh Aszszonyt contentalnunk, mert valameddigh nem contentaltatik mink bizony addigh Bécsben föll nem megyünk, tartunk az mocskossághtul és galibátul. Szollyon kegyelmed Hunyady Uramnakis,⁵⁰⁹ ha valahol lehetne ednyhány Ezer Foréntott találunk, hogy csak egyszer már menekedhetnénk megh az Attyankfiátul, mert addigh nyuktunk nem leszen, Isten tudgya Drázkovicz Uram hoze pénzt vagy sem Horváth országbul, ezen galibát nem egyébnek hanem az Camarának köszönhettyük, hogy az 20^m forint dolgában (kitis bizonyosnak tartottunk lenny) s ugy megh csalatkoztunk. Im az Attyánkfia dolgában az egész quietántiakat una cum computu⁵¹⁰ tiz darabbul allott föll küldöttük kegyelmed kezéhez, mellyekbül világossan ki teczik mit vett föll az Attyánkfia s mit nem, s az Computus is mint hogy ment véghez.

Ertjük, hogy az Attyánkfia Felinget praetendálna Restans pénziben, hiszem magais jól tudgya hogy azt Gudenus Uram⁵¹¹ biria, ebben nincsen mod; azt my igen jól tudgyuk, hogy eő az magáét ide nem ajándékozza, annak megh kőll lenny, de szállyon magában, hogy az mostany háboru údőben olly hertelen contentatioja nem lehatt, mivel sehonnan jövedelmünk nincsen, minden

---

506 balfi

507 Johann Jakob von Löwenburg (1670–1732)

508 minden eszközzel

509 Hunyadi László

510 az elszámolással együtt

511 Johann Christoph von Gudenus (1632–1705)

Joszágunk ellenségh torkában és birtokában vagyon. Maga láttya az Attyánkfia miként s hogy vagyunk érette, hogy contentálhassuk, de ingyen sem tudunk rola gondolkodny, hogy a hova bizodalunk volt, ott annak megh csalattassunk. [...]

Ezzel Isten sokáigh jo Egésséghben éltesse és szerentséltesse kegyelmedet. Frakno [áthúzva: 27.]
22. Februarii Anno 1706.

Generosae Dominationis vestrae

Amicus ad officia paratus
Paulus Esterhazj m. p.

P. S. Nem győzöm czudálnom, hogy engem az Atyámfiának szabad exequálni,⁵¹² s' én nékem Draskovicz Uram adossága iránt megh köttetik kezem, hiszem pro 180^m forint Capitalisnak a' prima Januarii Anni 1705. usque ad 1. Martii az ki tészen 14 holnapig liquide ados fl. 12.600 és így defalcatis defalcandis⁵¹³ megh vehetni raita, sótt megh az Capitalist is; és így igen könnyen megmenekedhetném az Atyámfiától.

Az aláírás és az utóirat sajátkezű.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 7850.

46. NÁDASDY MÁRIA JOZEFA ESTERHÁZY PÁLNAK

Olmütz, 1706. március 3.

Hoch undt wohl gebohrner Fürst, Gnädiger Herr Herr Vetter;

Alldieweillen ich, auß Eür durchlaucht Herrn Prefectus an mich ergangenen schreiben gnüglichst ersehen, die Hohe Gnadt welche Eür durchläucht mein Gnädiger Herr Vetter vor die Ewitschka⁵¹⁴ haben, in deme sie derselben zwey tausend fl. des unterhalts gnedigst ertheilen wollen, mit Condition das selbige ihr lebttag alhir in unßern geistlichen Hauß beharren solle, nun erfordert es meine gehorsame schuldigkeit, Eür durchläucht zu berichten, wie nemlichen unser liebwehrteste oberin, samt der ganczen gemeinde, sich hieren zu verwilligen billiches bedienten tragen kunten, sindemahlen, die Ewitschka, vors Erste ein schir stets kranklente person, vors ander aber in deme sie keinen sinn noch lust zu einem geistlichen leben also auch das kloster leben nicht wohl schmeket, und die Einschrenkung ihren ohne diß öftermahlen sehr wildten humor umb viel vermehren wird, da ihro doch nicht unwißend, wird bleiben können, das sie sich haftung wird zu machen haben auß dem Kloster zu komen, nichts destowöniger aber in einziger Consideration Eür durchlaucht meines gnädigsten Herrn Vettern, entschliset sich die wolehrwürdige Muter dises zu thun und die Ewitschka an zu nehmen, iedoch mit folgender bedingnuß, ohne welchen es kaum möglich wäre. Erstlich damit die alhie restirende schulden durch zeit ihres hirseins möchten

512 foganatosít, végrehajt

513 leszámítva a leszámítandókat

514 Eva Maria Magdolna Goldstein

abgezahlet werden, vors anderte sie an beth gewandt, weiser wösch, und sommer und winter klaydung vor ihrer anhero kunft wohl ausstaffiret werden möchte, dritens, damit sich die hohe gnadt Eür durchläucht vor sie in so weith erstrekete, das die zwey tausend in drey tausend möchten verendert worden, sie auch dises Capital dem geistlichen Hauß gleich mit ihrer anhero kunft einrichte; dan erwögen Eür durchläucht selbsten, daß solche von denen interessen der zwey tausend fl. die Ewitschka auszuhalten kaum möglich währe maßen von den interesse ihro zur kleydung nichts mehr als 40 fl. übrig bleibt, wo aber ehender dise anzuwenden, wan sie krank wehr sorget vor die apotheken Consoliae [...]

Also hirinfals einer gnädigen resolution, und ehesten nahricht, als die ich mich Eür durchläucht bestendig hoher Gnadt untertänig empfiele undt versichre lebenslang ungeendert mit allmöglichen respect zu beharren.

Eür durchläucht meinen gnädigen H. Vettern unterthänig gehorsamste Dienerin undt Mahmb Maria Josepha von der Heimsuchung

Mariae Ursulinern Naydastin
Ollmücz, den 3. Martii 1706.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 7856.

47. THÖKÖLY ÉVA SÁNDOR GÁSPÁRNAK

Tribuswinkel, 1708. november 8.

Monsieur

Meg valam édes Szandor Gaspar Uram, hogy nem kicsén alteratiummal⁵¹⁵ kölötik érzem ezen mostini [!] hercseg [!] adossága irant kegyelmedtől való véghetetlen alkumat, kének végét érnem Istentul szivesen kívánék, latván, hogy mastis cak az én karomban farad kegyelmetek. De hiszem azt magais jól tuggy kegyelmed, hogy nem cak az pénzt, hanem mindent oda tartozik kegyelmetek hozni, az hova én kívánom. Azért nem tudom, micoda okosságal kivanyák az hercseg Emberei, hogy én utánok jariak és az pénzt fel veni mást kölgyek föl Bécben az kventántiával,⁵¹⁶ azt sem tudván, hogy menyit fognak le tenni. Én az Rorernek⁵¹⁷ azt mondotam, hogy az pénzt, az kit akarnak le tenni, ide hozák az én kezemhez, nem meszi lévén Tribisbinchlli [!]⁵¹⁸ Béctől. S az menyit föl vészek, anyiért gvetáalom,⁵¹⁹ de hogy én azon írást, az kit az én doctorom⁵²⁰ által ide köldetek suscribalva⁵²¹ más által kezekhez adasam, az Istentelen kívanság. Ugy hiszem, hogy ök maguk sem

515 bosszankodással

516 quetantiával: nyugtával

517 Rhorer István József

518 Tribuswinkel

519 quietáalom: nyugtázom

520 ügyvédem

521 aláírva

nagy okoságnak tartanák, ha azt celekedném, tudván, hogy Pauer⁵²² it létében nalam, még fél Esztendő Interest iránt volt difficultasung,⁵²³ az kit ő nem mutathatott, hogy meg volna fizetve. S emelet egy más laistromotis köldet Jeszenski Uram,⁵²⁴ az kit meg köldtettem kegyelmednek, s ha kegyelmed igazan akar hozza szolany, magais egyebet nem monthat, hanem hogy az herceg azt mint aiandikon attá, és azért semit sem kívánt. Tette volna le kegyelmeteknek anak ideiben az Interest, oda maradhatott volna ezen bagetel Vigtuli (azért az kegyelmed maga jo körösztiny lelki ismiretíre hagyom) ha jo okosagal, Reputatioval,⁵²⁵ maga hercegi szavának vissza huzásával, az ki nagyob jo lelki ismérettel, kivanhatyaé az hercseg azokat jól meg gondolván, s hogy suk [!] ezerszer több joban töltezett ő énékem, és nem cak az hercseg, hanem az az esztelen Tanácsis, az ki ilyen Istentelen dolgokra vészé az herceget. Boldog Isten, mirt nem disputalyuk azt, az kit más rosz szemilyeknek (az mit az szivek kíván adnug [!]) s aval nem tartoznánk, de az mint jo, cak énékem tugya kegyelmetek az szamban való falatot szamlalné. Noha ingyen semit sem ad, Pokolban van azon Eskövés, az kit az hercek mind az szegeny Apamnak,⁵²⁶ s mind énékem sokszor tet.

Isten légyen igaz biro. Meg valam, hogy nagy botrankozasom van az hercseg dolgaiban és kételkedsem ödvessegeben. Nem tudván sem oraiat, sem napiat uttulso Veszedelmének és Isten elöt valo nagy szamadásanak, migis mindent az lelkén akaré az más Vilagra vini. Nem eligsig meg még utulso cöb⁵²⁷ Véreigis engem mortificalni,⁵²⁸ és az mind nem rigenis történt, ha Isten irgalmasága nem let volna velem, eleget igyekezet mind itemre, böcsöletemre és minden irtékemre jarni, de az igaz Isten, sem az igasag nem engete, s ez utan sem fogia engedni (az kiben mostis farad), s az én Tanacom az, hogy okot ne agyon az hercseg az szolasra, mert félek túle, hogy vilagoságra jőnek töb dolgokis, az kit örömost el temettem volna. Jeszenskiis bár joban gondolkodnék az lelkiről, én ellenem tud tanacot adni, s azt be szamlalné, az kit az herceg maga sem kívánt, de job volna, ha ő azon sok ezer spendazót [?], az kit ő, az herceg nagy is sok Ezer kárával masoktul föl vet (az kit nem cak én tudok) visza adna, s az hercsegnek az kárat meg téreteni. Ha kivanya, hosszabb laistromot köldhetek néke, mint ő énékem köldet. Az Joseph fiamtolis⁵²⁹ vet mar 700 f. azért, hogy az apiatul tartására valo kölcséget ki szerzete Néké. Ezek egy szolgatul mint szep dicsiretíre valo dolgok. Azért, ha az pénzt le akaria kegyelmetek teni, én itten vagyok, ide hozhatni, anyira kvetalom,⁵³⁰ az menyit föl veszek.

De ides Szandor Gaspar Uram, énés nem vártam volna kegyelmedtől ezt az galibamot, az kinek senki egyib nem oka kegyelmednél, hogy olyan kvetantiat nem akarnak veni, mind edig attam. Sem az herceg, sem masok edig difficultást nem tettek, egyedöl csak kegyelmed verte az feiekben. Örömost tudnam, mi haszna van kegyelmednek és gyermekének bene, és közéis nincsen. Most latom, minimö jo akarom volt kegyelmed, az kiírt az Isten is ugy algya meg kegyelmedet. El hitese kegyelmed magaval, hogy ezért az jo Atyafisagért kegyelmednek és gyermekének holtik érdemes

522 Leonhardt Bauer (†1717)

523 hiányunk

524 Jeszenszky István (†1724)

525 jó hírnévvel, megbecsüléssel

526 Thököly István (1623–1670)

527 csöpp

528 lelkileg meggyötörni

529 Esterházy József (1688–1721)

530 quietáalom, nyugtázom

köszönetel lések. Halom aztis, hogy kegyelmednek elenére van, hogy az Tököly familiával Atyafisagban van,⁵³¹ és azokbul szenkit csak latni sem kíván. El higye kegyelmed, hogy az mi familiánknak sem nagy Conselatioia van az kegyelmed atyafisagaval. (Ugy hiszem, hogy kegyelmednek sem esig bectelenségére az mi atyafisagung), de ha kegyelmed minikönk föl mongya, énés anál örömost cedálok.⁵³² El varom az kegyelmed jo valaszát, én azonban aianlom az Istennek oltalmában kegyelmedet, maradok

kegyelmednek becöletel szolgáló
Thököly Eva m. p.

Tribis binkl, 8. Novembris 1708.

P. S. Az quetantiákból is ki fog tecseni, ha ezen specificalt victualit az interesben vettem-é föl. Ez ipen cak gyermekség előis hozni, és szenki okos Ember nem fogja dicérni. Ebölis ki tedcség az Istentelen paszio, pacientia.⁵³³ Az igaz Isten mind [...] Istenek vagyon és az az [... igazs]ágom [?].⁵³⁴

Címzés: „a Eysenstatt”.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6791. Korábbi jelzete: P 108. Rep. 41. Fasc. E. Nr. 304.

48. SÁNDOR GÁSPÁR THÖKÖLY ÉVÁNAK

Sopron, 1708. november 14.

Méltosagos Herczegh, nagy, jo kegyelmes Aszonyom!

Triwesbinklibül⁵³⁵ ezen holnapnak nyoltsadik [!] napián költ, de nem tudom, hol késet, szüv győkerébül irot, buzgo, méltóságos levelét, Herczeghségednek tartozo szolgai kötelességgel nagy alázatossan vettem.

Miért akarja most egészen az én kegyelmes Uram eő Herczeghsége Herczeghségedet contentalny, ell hittem mind secretarius Jészenszky Istvány, s mind Rhorer⁵³⁶ Uramék által Herczeghséged informáltatny magát méltoztatott, annyvalis inkább, hogy némellyekben difficultast praetendál⁵³⁷ Herczeghséged, az pedigh ezerekre megyen, a menny pénzt akarnak Herczeghségednek most edszersmind le tenny. A computus arrais szükséges, hogy a kérdések tolláltassanak, azok tolláltatván

531 Sándor Gáspár felesége, Thököly Erzsébet

532 visszavonulok, kilépek (a rokonságból)

533 istentelen szenvedés, de türelem!

534 Az utóirat vége a levél felbontásakor szétszakadt.

535 Tribuswinkelből

536 Rhorer István József

537 nehézségeket támaszt

az Restantiak⁵³⁸ megh füzettessenek, hogy Herczeghségtek között ezen Materiából gyakrabban izetlenségre származható okoknak nyaka szakastassék. Herczeghségednek is vala ez Kivánsága, hogy egészen ezen fel forgo Restántiákrul contentáltassék Herczeghséged.

Rhorer Uram, hogy fél Esztendei Interesben exerdálna, nincs hiremmé, s nemis lehet ezt ő kegyelmének ell követny, mivel Herczeghséged Quietantiaival s más Documentumokkal kell mindeneket megh bizonyttany.

A Quietantia iránt nem lehet neheztellése Herczeghségednek ellenem, mivel midőn kezemben atták, másokis jelen valának és revideálták. Nyugot elmével lehet Herczeghséged az én igaz szolgálai kötelességemben, soha olait tűzben öntenem nem kívántam, mostis inkább őrvendezném Herczeghségtek csőndességét és az egész respectussal Herczeghséged méltóságos kezeit tartozo szolgálai igaz kötelességgel kész voltam s vagyok csokolnom. Erre nézve ártatlannak ítélhet mind Isten, s mind Világh Herczeghséged kemény neheztelésére. Kivánván, levelem talallya szerencsés órában, fris egészségben Herczeghségedet és magamat Herczeghséged kegyelmességében ajánlván, mint nagy, jo kegyelmes Aszonyomnak maradok

Herczeghségednek

Sopron, 14. Novembris 1708.

Engedelmes, alázatos, igaz szolgálja
Sándor Gáspár

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 6760. Korábbi jelzete: P 108. Rep. 41.
Fasc. E. Nr. 306.

49. JESZENSZKY ISTVÁN ESTERHÁZY PÁLNAK

Bécs, 1708. november 17.

Méltóságghos Herczegh, nagy, kegyelmes Uram!

Sipos Peti⁵³⁹ által Herczeghségednek két rendbéli méltóságos levelét alázatosan vettem, együtt az includaltt Herczegh Aszony Computussát illető Quietantiakkall. [...]

Rettenetes afflictus⁵⁴⁰ ember vagyok és éppen martyrja vagyok a Herczegh Aszonynak az további indignatiói⁵⁴¹ miattis. Manet alta mente repostum⁵⁴² és tellyességel ell hitette magával, hogy azon panaszos az ő prostitutiójára⁵⁴³ való levélnek, melyet Herczeghséged az ell multt majusban, vagyis Juniusban ő Fölségenek⁵⁴⁴ és a Fő komorniknak írt vólt, nem más, hanem én

538 megfizessék a hátralékot

539 Sipos (Parapatics) Péter

540 meggyötört

541 felháborodása, méltatlankodásai

542 Lelkem mélyébe rejtem, Nem felejtem el soha. (Vergilius, *Aeneis*, Liber I, linea 26.)

543 gyalázatára

544 I. József (1678–1711)

voltam Authora és kóhologa a prostitutiojának. Hollott eppen akkor itten a betegh agyomban inkább az örök életről gondolkottam. Aztis maghában okul hozza vévén, hogy én csak önnön magamtul imputaltatnom⁵⁴⁵ aztot akarom, az kit Herczeghséged ajandékon ell engedett néki. Már Evincalta azt eö Herczeghségénél⁵⁴⁶ a Doctor Paur,⁵⁴⁷ hogy azon praetendalt⁵⁴⁸ fél Esztendőben nem akarjuk megh csalni eö Herczeghségét, s nem talaván éppen semmi okot és ratiot, melyre már föll ne vegye a Pénzt, és ne subscribállya azon Computust és quietantiat,⁵⁴⁹ melyet Doctor Paur ala köldött vólt eö Hercegségének, hanem már azt gondolta ki, hogy tegnap föll köldötte Wukovicz Uramat⁵⁵⁰ minden irás szerént való Plenipotencia⁵⁵¹ nélkül, hogy a Pénzt itten tólem föll vegye, és valamint én szeretem, azon szerent Wukovicz maga neve alatt quietallya Herczeghségednek. Azomban sem az utolsó Contractust ad restituendum nem köldi, sem azon quietantiat, kit doctor Paur pro subscriptione alá köldött vólt eö Herczeghségének. En ezeket ez szerénth megh értvén, engedelmes modon reponaltam⁵⁵² az eö Herczeghsége ellenem való érdemetlen indignatioira, és kértem Wukovicz Uramat, hogy szállyon magában csak ezen instituáltt actussabulis elucescál⁵⁵³ mely syncere és igassagossan kíván procedalni⁵⁵⁴ Herczeghségeddel. Mind azonáltal arrais resolváltam magamot, hogy Doctor Keszler⁵⁵⁵ [!] együtt és Wukoviczal mennyönk Doctor Paurhoz, és lássuk, miképpen securitassa⁵⁵⁶ lehessen Herczeghségednek, hogy a Herczegh Aszony doctora, és Wukovicz subscriptiojarais ki adom a Pénzt, csak azt az Quietantiat és reversalist subscriballyák,⁵⁵⁷ kit én csinalok. Nem tezett subscribalni Wukovicznak, azért ujjabb exhortatioval⁵⁵⁸ Doctor Paurtul ma ment vissza Triebesbinkliben, és nagy reméneget adott, hogy subscribaltatya Hercegh Aszonnyal azon Computust és Quietantiat, s e jövő hetfön vagy kedden ismégh föll jön ad Complationem Complandorum.⁵⁵⁹

Mutattam Wukovicznak azt az strictus és rigorosus Computust,⁵⁶⁰ hogy eddigh sponte⁵⁶¹ tartoztattam és judicialiter⁵⁶² mégh bé nem attam, tudvan, hogy mégh nagyob langot vetne az eö Herczeghsége haraghja, melyel nem másnak árt, hanem magat haragal emesztí és életit rövidéti, azért Wukovicz által könyörögtem, hogy eö Herczeghsége inkább maga hozabétsa a maga életit, s élyen csendességben. Már ettül köll varnunk, a mégh Wukovicz visza jön. Ha penigh továbbis

---

545 beszámítom

546 megmutatta, bebizonyította Thökoly Évának

547 Leonhard Bauer (†1717)

548 megígért

549 ne írja alá az elszámolást és a nyugtát

550 Wukovicz János

551 teljes körű felhatalmazás

552 feleltem

553 kitűnik

554 becsületesen és igazságosan kíván eljárni

555 Georg Christoph Kessler

556 biztosítéka

557 nyugtát és kötelezvényt írnak alá

558 intéssel

559 elsimítani az elsimítandókat

560 rövid és szoros elszámolást

561 magamtól

562 hivatalosan

minden okosság és igazság ellen recalcitralni⁵⁶³ fogh, várom Herczeghséged Parancsolattyát, ha Doctor Keszler által ell kezgyeme az törvényes utat. [...]

Herczeghséged kegyelmességében alázatosan ajánlom magamot, maradok
Herczeghségednek

Alázatos szolgája
Jeszenszki Istvan m. p.

Viennae, 17. Novembris 1708.

Autográf.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 2570. Korábbi jelzete: P 108. Rep. 72. Fasc. 27. Nr. 9.

Thököly Éva és Esterházy Pál pere és egyezségei

50. I. LIPÓT URALKODÓI DÖNTÉSE

Bécs, 1700. december 23.

Von der Römischen Kayserlichen auch zu Hungarn, und Bohaimb Königlichen Mayestät Erzherzogens zu Osterreich unsers Allernädigsten Herrns. etc. Raths, und Regentens des Regiments der Nieder Osterreichischen Landten, wie auch Landt Unter Marschallens in österrech unter der Enns, Herrn Adam Antoni Grundeman von Falckhenberg auf Waldenfels, und Egeregg, Herres des Herrschafften Siesßenprun, und Englstain⁵⁶⁴ wegen, der Hochgebohrnen Frauen Eva Fürstin Esterhasin, gebohrner gräffin Teckelin hiemit Ex officio anzufügen.

Demnach Erst Allerhöchst gedacht Kayserliche Mayestät über den, von disem Löblichen gricht⁵⁶⁵ abgefordert auch Allerunnterthänigst Erstaten bericht, und guettachten sich unter zwey und zwanzigsten dis Allernädigist Resolviert, daß Sye Frau Fürstin Esterhasin der begangenen Veneficien halber, bis auf weithere Resolution in das Frauen Closter zu Thulln geführt werden: auch der Fürstliche Herr Palatinus selbigen Closter, die unterhaltung, und andere necessaria verschaffen solle.

Also hat man solches allergnedigisten Entschlußes, Sye Frauen Fürstin hiemit Erindern wollen, deme dieselbe sich allerunnterthaingist zu submittiern wissen wirdt.

Actum Wien den 23. Dezembris 1700.

AFW 46-D-I.

⁵⁶³ ellenáll, ellenszegül

⁵⁶⁴ Süssenbrunn und Engelstein

⁵⁶⁵ Gericht

51. THÖKÖLY ÉVA KÉRVÉNYE AZ URALKODÓHOZ

Hely nélkül, 1701. június 30. előtt⁵⁶⁶

Allerdurchläuchtigst, großmächtigst und unüberwindlichster Römischer Kayßer, auch zu Hungarn und Böheimb König, Ertzhertzog zu Österreich etc.

Allergnädigster Kayßer, Landtsfürst und Herr Herr. etc. Euer Römisch Kayserliche Mayestät ruhet annoch in frischen angedencken, waßgestalten selbe noch untern 20 Decembris nechst verwichenen 1700 Jahrs sich lauth einer durch daß Land Marschallischem ghericht an mich ergangenen intimation, worvon Copia A.⁵⁶⁷ allergnädigst dahin resolviret haben, daß ich jener verbrechen halber, deren mich mein Ehegemahl der Fürst Esterhäsi Königlicher Hungarischer Palatinus beschuldiget, bieß [!] auf weitere resolution in daß frauen Closter zu Thuln geführt, Inmittels aber von Ihme mir die unterhaltung und andere necessaria verschafft werden sollen. Ob nun wohl dieße allergnädigste Verordnung meinerseiths mit weit größerer Schörffe, als Jemahlen Euer Römisch Kayserliche Mayestät allermildeste intention geweßen, noch Immerhin volzogen wird.

So thut man iedoch Hingegen ex parte vorerwehnt meines Ehegemahls dem Jenigen, so vermög sothanen allergnädigsten resolution et ratione der alimentation und herbeyschaffung aller Nottwendigkeiten Ihme vorerwehnt maßen auferlegt worden, gebührent nicht nachleben. Gestalten von dennselben ich über die mir, noch in verwichenen Jahr zur Abraiß auf Thuln behändigte 300 fl. ungeachtet vieler von einen löblichem Landt marschallischen gericht vergebentlich an Ihn ergangenen auflagen weder Heller noch pfennig heraus bringen können, daß also ich bey allen meinen Haab und guth, welches von Ihme meinen Ehegemahl selbst Krafft einer vormahls zu obermelten Landt Marschallischen ghericht eingegebenen specifiation wießentlich weit über 120.000 fl. geschäzet worden, die große noth und Mangel in meinen ohne dem mir zu genugsamb harten Straff gereichenden inhafftirung, leyden und Außstehen muß. Unterdeßen aber gleichwie mehrerhalter mein fürstlicher gemahl alsobald nach meiner beschehener anklage und arrestirung sich erstermelt meiner Haabschafft liegend: und fahrend sowohl in Hungarn als Österreich sambt all meinen schriefften und obligationen, deren unterschiedliche auf Ihn selbst von wegen mir schuldigen vieler Taußent gulden Lauten thun, propria autoritate citra confectionem inventarii nicht ohne nachdencken und verwunderung der ganzen gerechten Welt bemechtiget hat. Also fahret Er notorie noch Imer forth, von Aller solcher meinen eigenthättigen occupirten Haabschafft, so mir entweder eigenthümblich zu gehört, oder Ich von Ihme pfandtweiß Innengehabt, alle nutz und Nießung wieder rechtlich zu sich zu nehmen, ohne daß ich wießen Kan, in was standt ein und anders von meinen gütern defacto sich befinde. Allermaßen Er es dahin gebracht hat, daß aniezo nach wircklich geschöpfften allergnädigst definitiv resolution und Sentenz A. nach welcher sonsten auch denen ärgisten Malificanten alle Communication erlaubt wird, ohne außtruckhlichem Landtmarschallischen befehl Keine einzige Persohn, von welcher ich den Standt meiner gütter erforschen, oder auch sonsten einen geistlichen trost nehmen solte, zu mir zum reden laßen wird. Indem doch von diesßer schärffe in dero allergnädigsten resolution oben A. einiges worth nicht gemelt wird, soviel aber bringe ich leyder gleichwohl in erfahrung, daß vielgedachter mein gemahl

566 A külzet szerint az uralkodó 1701. június 30-án utasítja a tartományi bíróságot (Landmarschallisches Gericht), a bíróság augusztus 5-én rendelkezik.

567 A margón: ‚A‘. – A pontatlan keltezéssel hivatkozott irat: AFW 46-D-I. Uralkodói döntés 1700. december 23. Lásd kötetünkben: Nr. 50.

mit den meinigen anderst nicht alß wan durch mehr höchstgedachte dero Allernädigsten resolution A. indeßen beraubt und es nun mehro seyn eigenthumb worden wären Wirtschaffe und disponire, da doch hingegen sothanner dero Allernädigsten resolution und bestraffung A. einige confiscation meiner gütter expresse (uti iuxta dispositionem Nov. 134. Cap. final. alioquin requireretur (nicht annectiret, weniger dieße meine gütter Ihme meinen Fürstlichen gemahl per eandem resolutionem Clementissimam A (ut quae tanquam paenalis ultra expressa extendi nequit) zu erkent worden, daß alß ich undisputirlich noch wie vor rechtmäßige Eigenthumberin bin, und mit dem meinigen tam inter vivos, quam mortis causa ohne Jedermans Irrung zu disponiren macht habe, und wie aber nun (ich meinen Adversarium der mich Criminaliter angeklagt) derenthalben wieder Ihn ich nicht quaevis competentia hiemit Solennissime reservire) und noch zu dato, nachdem über sothanne anklage erfolgten Allernädigsten Ausspruch mir die Nothwendigkeiten aus nicht unbekandten uhrsachen aller gerichtlichen auflaagen ungehindert, zu praestiren waigert, in meinen Haab und guth, beforderist, da an Ihme ich große schuldforderungen habe, eigenes belieben walten zu laßen, keines wegs schuldig bin, also hab ich billig zu mein und meiner Erben indemnisirung dahin zugehen, damit zwischen Ihme mein fürstlichem Ehe Consorten und mir ratione bonorum richtigkeit gemacht und demnechst daß meinige einen, zudem ich daß verthrauen haben werde, pro hic et nunc zu seiner verwaltung gegen ordentlichen zuthun mir habende Raittung überlaßen werde, damit aber alles dieße ohne alle weitläuffigkeit Summarissime, wie man ohne dem unter Eheleith zu procediren pfelet, abgehandlet und sabotirt werden möge.

Gelangt an Euer Römische Kayserliche Mayestät mein allerdemüthigst höchst flehentliches bitten, die geruhen an daß löbliche landtmarschallische gericht, und zwar weillen dero LandtMarschall wieder offt besagten meinen fürstlichen Ehegatten nacher freundschaftt oder affinitet, wie auch seiner leiblichen tochter dabey versirenden Interesse halber nicht gern einen Richter abgeben wird, an dero Landtuntermarchalln, als welcher derselbe auch wieder auch pro Judice agnosciret, die Allernädigste verfiegung zu thun damit von daraus eine Commission, bey welchen Er mein gemahl alle zu seinen handen genohmmene schuld- und andere Verschreibungen produciren, anbey von wegen der bießhero gehebenen nutzung, wie auch ratione alles dessen, so nicht in natura wieder restituiret werden kan, oder sonst in gelt abzustatten ist, vollständige richtigkeit machen solle, ganz fürderlich angeordnet und demnechst daß ausstendig gemachte quantum sambt aller meiner übriger Haabschafft liegend und fahrend namens meiner einen mir anständigen Inspectori, so ich benennen und darzu genungsamb bevollmächtigen werde, cum omni causa abgetretten, und ungeantwortheet werden mögen; zu allernädigst billichster gewehrung mich de Expensis, Damnis, Sumptibus ac interesse protestando mit vorbehalt aller mir competirenden behelff, pro administratione Justitiae omni meliori modo allerdiemüthigst empfehlend

Euer Römische Kayserliche Mayestät
 Allerdemüthigste
 Eva Fürstin Esterhasin

Áthúzva: „L. S. Johann Michäel Hormayr“

A külzeten:

An

Die Römische Kayserliche auch zu Hungarische und Böheimb Königliche Mayestät Erzherzogen zu Österreich etc. etc. Allerdemüthigstes höchstbilliches Bitten Evae Fürstin Esterhasin Pr.

ingebettene allergnedigste verfiegung an dero Landtmarschallen in österreich unter der Ennß die abtret- und restituierung meiner von den fürsten Paul Esterhasi meinen Ehegemahln wieder rechtlich occupirten hab und gütter cum omni causa betreffend dem Herrn LandunterMarschallen zu zustellen, der soll die gebetenen Commission verordnen.

Per Imperatorem den 30. Junii 1701.
Johan Eylers Dr.

Praesentatum 5. Augusti 1701.

Zu gehorsambster folge vorstehend: allergnedigsten Kayserlichen decrets wird hierauf ein Commission an zu Herrn Commissarien aber Herr Johann Carl Geymann Freyherr, der Römischen Kayserlichen Mayestät Cammerer und einer löblichen Nieder Österreichischen Landschafft Herren Standts verordneter und Herr Johan Philip Edler Herr von Andlern höchstgedacht Ihro Kayserliche Maiestät Nieder Österreichischen Regiments Rath mit dießer auflag verordnet, daß sie den Herrn Fürsten Esterhasi auf einen beliebigen tag für sich erfordern, und In vermelder anforderungen und pflegender richtigkeit halber verrechnen auch hierüber mit gutachten relationiren sollen

5. Augusti 1701.

Későbbi tartalmi kivonat:

701. 5ta Augusti

Instantia Dominae Principissae Evae Eszterházy, contra Celsissimum Principe Paulum Eszterházy Maritum suum ratione occupationis Bonorum et fructuum perceptionis querulantis, et pro Sequestratione Supplicantis ad suam Majestatem porrecta.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 193.

52. THÖKÖLY ÉVA KÉRVÉNYE AZ URALKODÓHOZ

[Tulln an der Donau, 1701. szeptember–október]

Allerdurchleichtigster Großmächtigster und unüberwindlichster, Römischer Kayser, auch zu Hungarn, unnd Böhaimb, König, Erzherzog zu Österreich etc.

Allergnädigster Landts Fürst, unnd Herr, Herr etc. Vor Euer Römisch Kayserlichen Mayestäts allerhöchstem Gnaden thron fälle ich elendigste, in meiner Closter-Thulnerischen Gefangenschafft, vor Leydt, und trüebfall fast verschmachende Fürstin, allerdemüttigist zue füessen nider; nicht in meinung, nach der einmahl wider mich ergangenen allergnädigsten Definitiv Resolution .A.⁵⁶⁸ de dato. 23ten Dezembris 1700. ein Deduction meiner Unschuldts zue machen, oder auch durch

---

568 A margón megismételve az „A” jel, utalva arra, hogy a függelékben mellékeltek az iratot. A hivatkozott uralkodói döntést lásd kötetünkben: Nr. 50.

culpierung des ienigen, so mich angeclagt, mich zu exculpieren, sondern einzig, unnd allein, Euer Römisch Kayserliche Mayestät allerdemüttigist Supplicando vorzustellen. Was gestalten ich vors Erste Bereiths unterm 9ten Augusti vorigen Jahrs in Wienn deren ienigen Verbrechen halber, deren mich mein Fürstlicher Gemahl beschuldiget, höchst schimpfflichst inhafftiert, hernach aber zue volge höchstgedacht dero Kayserliche Resolution A. in daß Jungfrauen-Closter zue Thuln gefänglich überbracht worden seye, Daß es also nunmehr Über daß iahr ist, daß ich armseeligste Fürstin meiner Freyheit beraubter, in hartter gefängnus Verharre, unnd dieses zwar

Andertens ohne allen Geist oder Weltlichen Trost, gestalten meine Feindt so viel [*kihúzva*: gerichtet, *helyette a margón*: wider mich außgewirckhet] daß Ungehindert die Kayserliche Resolution oben .A. nichts solches enthaltet. Kein einzige Person, Geistlich oder Weltlich, von der ich einen Trost nehmen, oder vom standt meiner Güetter mich informiren khönnen, zue mir ohne Special Landtmarschallischen erlaubnus, zum reden, noch de facto zuegelassen wirdt, in meinung mich auf solche weiß, unnd vermittels tausendt anderen mir angethuenden torto, und verursachenden Unwillen mich in Verzweiffung, und den Todt selbsten, obwohlen ich nie dahin condemnirt worden, per indirectum zue bringen, unnd in der Keichen elendiglich crepiren zue lassen. Gestalten dann auch

Drittens Mein Fürstlicher Gemahl gleich, nachdeme Er durch seine anlagen mich in Verhafft gebracht, alle mein Haab- unnd güetter, abermahlen wider die Kayserliche Resolution oben .A. via facti nicht ohne nachdenckhen der gantzen gerechten weldt occupiert, zu aigenem nutz Verwendet, und zum Theil veräusseret, dahingegen aber eine geraume Zeith hindurch mit Verachtung aller gerichtlichen aufflaagen, und sothanner allergnädigisten Resolution .A. [*a margón beszúrva*: die mir darinnen zur Suppeditirn anbefohlene necessaria verwaigert hat] dergestalt daß ich öftters nicht eines Kreützers zue meinen täglich unumbgänglichen Notturfften mächtig gewest [*egy mondat olvashatatlanul kihúzva*] und waß daß mehriste ist. So hab ich

Viertens die so lange Zeith daß ich zu Thuln eingespörter verharre, noch Keine einzige gesunde Stundt gehabt, sondern bin theils wegen des weich, und feichten luffts, so für meine complexion nicht taugen will, theils auch von wegen nicht habenden sonst gewöhnlichen bewegungen, und conversation, in ermanglung eines medici (den ich offt, wan ich unversehens in eine Schwachheit fahle, erst den anderten, oder dritten tag haben khann) mit solchen immerwehrenden geschwulsten, und andern Zueständen lauth Attestation .B.⁵⁶⁹ noch bis auff diese Stundt dergestalt gequält, daß ich unmöglich lenger bey nicht erfolgender baldiger entlassung mein leben, welches mir zue nehmen Euer Römisch Kayserliche Mayestät allermildeste intention nie gewesen, zue erhalten wüste. Und wie nun

Fünfftens Leicht zu gedenkhen, das alles obiges ich allen [*további három szó olvashatatlanul, áthúzva*], was ich unglückhseelige, und viehlstaltig-gelittenen Verfolgungen halber, wie nicht weniger von wegen immer wehrender noch täglich zue nehmenden Kranckheiten halb todt Fürstin ein gantzes iahr hindurch in meiner gefangenschafft außstehen miessen, mir Vill härt, und schwehrer, als manchem der eines andern gewohnt ist, eine .10. iährige condemnierung auff Raab, oder auch der todt selbst ankommen thue, unnd dan ohne deme auch Euer Römisch Kayserliche Mayestät auch wider die argiste maleficanten, welche so gar sich wider dero allerhöchste Mayestät selbst vergrüffen, die iustitz nie also zu administriren pflegen, daß nicht dabey auch dero angebohrne Kayserliche Clementz iederzeit mit verspüret werde, also lebe ich der allerdemüttigst-tröstlichen zueversicht, Euer Romische Kayerliche Mayestät werden noch, so lang wirig-hartten außgestandtnen bueiß auch mir, wegen eines angebenen Verbrechens, dadurch nur einer meines

---

569 A margón ,B' jel, utalva arra, hogy függelékben mellékelték az iratot.

gleichens, nemblich mein Fürstlicher Ehegemahl sich beleidigter befindet, nicht weniger gnadt, unnd barmherzigkeit allermildest widerfahren lassen.

Gelangt Solchem nach an Euer Römische Kayserliche Mayestät Mein allerdemüthigst fueßfehliges bitten, Selbe geruehen in aller mildesten behertzigung alles obiges, so ich deren von meinem Fürstlichen Gemahl geclagten Verbrechen halber, in meinem mehr dann iahr langen so hart und schwehren arrest berichths [!] außgestanden hab, und länger nicht lauth oballegirter attestacion meines medici, mit conservirung des mir bey so Vielem [!] leiden noch einzig Übrigen lebens, ausstehen Khann, dero angebohrnen allerhöchsten Clementz nach mir elendigsten Reichs fürstin zue einer absonderlich Kayserliche Gnadt an dero Landt Unter marschallen die allergnädigste Verordnung daß ich sothannen arrests (aller massen ohne deme dero Kayserlicher Resolution oben .A. nicht auf Ewig, sondern mir auf weithere Verordnung lauthet) nu[n] mehro entlassen, und wider auf Freyen Fueß gestellt werden solle, ergehen zuelassen [*a margón beszúrva*: mich zue allermildestest gewohrung allerdemüthigst Empfehlend; *kihúzza*: Der allerguettigste Gott, so auch den grösten Sündern Verzeicht wirdt diese an mir noch göttlichem exempel allermildest erweysende guedt, und barmherzigkeit mit hunderstelligen himmlischen gnaden ersetzen, Ich aber in ewig allerschuldigsten dankhbarkheit verharren.]

Euer Römisch Kayserliche Auch Königliche Mayestät

Allerdemüthigst fueßfallige
Eva Esterhasin Fürstin

A külzeten: An die Römische Kayserliche auch zu Hungarn unnd Boheimb Königliche Mayestät
Erzherzogen zu Österreich etc.

Allerdemüthigst Fueßfällig Hochflehentliches bitten
Evae Fürstin Esterhasin

Über nunmehr mehr dan iahr lange inhafftirung auso [!] inberührten hochsterheblichen motiven
allergnädigste entlassungs auff lang an dero Landt Unter Marschallen.

Kiadta: KOPP 2020, i. m. 183–186.
AFW 45-A-I.

53. I. LIPÓT URALKODÓI DÖNTÉSE THÖKÖLY ÉVA ÉS ESTERHÁZY PÁL ÜGYÉBEN

Bécs, 1701. október 21.

Von der Römisch Kayserlichen auch zu Hungarn und Böhaimb Königlichen Mayestät
Ertzhertzen zu Osterreich unsers allergenädigster Herrns etc. Rhat und Regenten der Nieder
Österreichischen Landten auch Landt Under Marschallen in OesterReich unter der Enß, desß Edl
gestrengen Herrn Adam Antoni Grundeman von Falckhenberg auf Waldenfels unnd Egereckh,
Herrn zu Sießenbrunn, Heindorff und Englsstain⁵⁷⁰ wegen dem hochgebohrnen Herr Paul
Fürsten Esterhasi von Gallantha etc der Römisch Kayserlichen Mayestät würrkhlichen geheimen
Rhat, Cammerern, Rittern desß goldenen Flusses etc. hiemit anzufiegen, und weit demselben

⁵⁷⁰ Waldenfels, Egeregg (Egereck, Linz), Süßenbrunn, Haindorf és Engelstein

erinnerlich sein, waß gestalten allerhöchst gedacht Ihro Kayserliche Mayestät iungesthin den 6ten Septembris eine Hoff commission zu dißem zihl und Ende allergnädigist verodtnet, Waß man die zwischen den Herrn Fürsten und desselben frawen Gemahlin wegen deroselben Güetter entstandtene Streittigkeiten beylegen, ietzt berierhete der Fürstin Güetter und Mittel in richtigkeit bringen, volgents mit guetachten darüber nach Hoff gehorsambist relationieren solle; Nun ist, waß bey der den 26ten vorbemeltes Monnaths vogenohmenen Hoff Commission vorkommen, mehr allerhöchst gedacht Ihro Kayserliche Mayestät gehorsambist vorgetragen und darüber allergnädigist resolviret worden.

- 1° daß die fraw fürstin nacher St. Pölten sicher transferiret, alda vorhero die anstalt etwo bey ainem Burger, oder wo die glegenheit sein wirt, zu einer Logierung für dieselbe gemacht,
- 2do von dem Herrn Fürsten die Underhaltung, und alle darzue erforderliche Nothurfften Hergeschossen,
- 3^{io} nachgedachter frawen Fürstin von dannen zuwaichen, oder mit desß Herrn Fürstens bedienten zu correspondieren dergestalten verbotten seye, daß sofehrn Sye dises Verbott in einem oder andern ohne Ihrer Mayestät allergnädigsten Verwilligung überschreiten würde, nicht allain die pro liberatione sua offerierte Dreysßig Taußend gulden ipso facto verfahlen, sondern darüber noch fünffzig Taußend gulden verwürkht, beynebens ain, als andere weeg wieder Sye verere Straff vorbehalten seye.
- 4to der Herr Fürst neben der sequestrations Raittung eine Specification seiner fürstlichen frawen Gemahlin Vermögens zu der Hoff Commission geben.
- 5to Der frawen Fürstin Bestölten, die in der unterm 15ten instehentes Monaths octobris von Hoff an das Löbliche Landt Marschallische Gricht herab gedigenen allergnädigist Kayserliche Resolution numerierte Notthurfften, und dan auch von denen in dem verpetschierten Fascicul (welches in beysein deß Herrn Fürstens Mandatarii nach recognoscierten Pettschafft in desß Löblichen Gerichts Cancelley zueröffnen, und die originalia aufzubehalten) verwahrten Instrumenten authentische abschriften gefolgt und dann Schliesßlichen der Königlich Hungarischen Hoff Cancelley von Hoff auß (wie alberaith beschehen) intimiert werden sollen, daß Sye beede thail circa differentiam Bonorum, ob der Herr Fürst ein violentus occupator, und ob es nich[t?] der vorgeschutzten sequestration der frauen Fürstin ligendt-, und fahrendter mittlen legaliter hergangen seyen, mündtlich vernehme, so dann die beschaffenheit mit einem nach desß KönigReichs Hungarn Saatz- und ordnungen eingerichten guetachten nach Hoff relationirn.

Alß hat man dieser ergangenen allergnädigsten Kayserlichen Resolution den Herrn Fürsten hiemit erindern wollen, actum Wien den 21ten Octobris Anno 1701.

A külzetten: Dem hochgebohrnen Herrn Paul Fürsten Esterhasi von Gallantha, Erbherrn der Herrschafft Frackhno, Colluschbrun [!] und Eißenstadt, deß Heyligen Römischen Reichs wie auch Rittern deß guldenen Flußes [...] ⁵⁷¹

Későbbi feljegyzés: „1701. 21^a 8^{bris} Intimatum Landmareschallatus Austriacus in negotio differentiae inter Celsissimum Principem Paulum Eszterházy et Domina Consortem ejus Evam Tököly vigentis, perduto Domino Principi assignat.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 199.

---

571 A címzés többi részét takarja a papírfelzet.

54. THÖKÖLY ÉVA KÖVETELÉSEI

Hely nélkül, 1702

Projectum Accordae⁵⁷²

1. Hogy az mobiliakért, a' kivel az Méltosságos Herczegh⁵⁷³ tartozik, bizonyos summáru, adgyon Obligatoriát,⁵⁷⁴ mivel most kész pénzül nem fizethet: Az Zafiros arany mivet pedigh, és gyöngyös szoknyáját, in natura⁵⁷⁵ adgya visza.
2. Az kőpcsinyi Jóságot Residentiájúl, az Herczegh halála után, ha eléb történnik, kivanom. Ha pedig az mobiliak praetensioinak,⁵⁷⁶ kik engem törvény szerint illetninek, cedálok,⁵⁷⁷ tehát azon Jósággh minden Onus⁵⁷⁸ nélkül iletem napjáigh nálam maragyon: ugy hogy rendemhez képpes mind az gyász megh csinaltatassék mind pedigh az szobákat fekete posztoval bé vonnyák, azokhoz tartozandó mobiliakkal egyót: de az 80 ezer forintnak külömben folyon az Interesse.⁵⁷⁹
3. Mint ezeken kívül, ajánlom magamot, az édes Uram gratiájában, meg ismirt igaz szeretetiben, jó akarattyábúl, szeretetibül ajándék-képpes nevezzen valami mobiliákat, Ezüst Credentiát,⁵⁸⁰ és valami Carpitokat is, a' Posonyi Háznál s' ugy az Bécsi Háznál is szálást.

A külzeten: Projectum Accordae inter Celsissimum Principem Paulum Eszterhazy et Dominam Consortem ejus Evam Tökölyi in eundae.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 219-1.

55. THÖKÖLY ÉVA ÉS ESTERHÁZY PÁL KÖZÖTTI EGYEZSÉG⁵⁸¹

Bécs, 1702. július 1.

Zu vernemben einen beständigen unwiderruefflichen Vergleich, so anheünt zu Enndt gesetzten Dato zwischen dem durchlaughtigen Hoch gebohrnen Fürsten unndt Herrn Herrn Paul Esterhasy etc. etc. an ainem, dann der auch durchleughtigen Hochgebohrnen Frauen Frauen Eva Fürstin Esterhasin gebohrnen Gräffen [!] Töckhely, andern Theills auff ein beständiges tractirt unndt geschlossen worden;

572 megegyezés tervezete

573 Esterházy Pál (1635–1713)

574 kötelezvényt

575 természetben adja vissza, tehát ne készpénzfizetéssel váltsa meg

576 követeléseinek, igényeinek

577 lemondok

578 teher

579 kamata

580 ezüst asztali készlet

581 Az iratnak két másolata létezik: 1) EPA Forchtenstein, Acta Varia Bündel 199, Bécs, 1707. július 1. a Magyar Királyi Kancellária titkára, Somogyi Ferenc által készített hiteles másolat; 2) AFW 45-D-II. egykorú másolat.

Unndt zwar demnach erstgemelte Frau Fürstin Esterhasin wider ihren Fürstlichen Herrn dermahl⁵⁸² vilfältige grosse praetensiones unndt anforderungen gestellet, alß nemblichen 1mo Eine Schuldt obligation auff Himbach⁵⁸³ pro 22500 fl. Sambt dem hiervon außständigen Interesse. 2do Eine Pfandt Verschreibung auff das dorff Gschieß pro 22000 fl. 3^{io} eine abermahlige Pfandt Verschreibung auff den Marckh St. Margarethen pro 25000 fl. 4to eine dergleichen auff Jägersdorff pro 10000 fl. 5to abermahl eine auff Kißger⁵⁸⁴ pro 15300 fl.⁵⁸⁵ 6to Unterschidliche zu gedachtem Kißger⁵⁸⁶ ihr zugehörige grundstückh pro 3600 fl. 7mo Fünff⁵⁸⁷ alda ligende Noßbärische⁵⁸⁸ Unterthanen pro 5600 fl. 8vo Eine Pfandt Verschreibung auff Hricso und Podraggo⁵⁸⁹ pro 8000 fl. 9no daß Hauß zu Edenburg pro 4500 fl. 10mo Eine Pfandt Verschreibung auff den Edl Hoff St. Margarethen pro 2000 fl. 11mo das ihr eigenthumblich zu gehörige Gutt Heiligenstein mit seinen appertinentien. 12mo Ingleichen das Huldingsche⁵⁹⁰ Gutt. 13mo Ein Capital bey Herrn graffen Thomas Nadasti pro ...⁵⁹¹ fl. mit seinen Interesse. 14to Unterschidliche bey denen Juden anligendt geweste Capitalien pro 21350 fl.⁵⁹² sambt den anständigen⁵⁹³ Interessen. 15to Ein Capital bey Herrn Ackay⁵⁹⁴ pro 2200 fl. mit dem Interesse. 16to Unterschidliche hin unndt her gelegene Häußer unndt Weingarten pro 3550 fl. 17mo nahmhafter auff allen dißen Gärtten haftende Unterthanen außständige Bestandt-gelder unndt Bestellungen. 18vo Die von allen andern⁵⁹⁵ Güttern, Grundstückhen, unndt Capitalien von dem Herrn Fürsten Zeit wehrenden ihres Arrests gehobene Nutzung undt Interesse. 19mo nahmhafter auff ihren Güttern verhanden geweseene Quantität von Wein, Getraydt, Vieh, unndt Würthschafft mobilien. 20mo Vilfältigen von ihr frauen Fürstin vor ihrer arrestirung hinterlassenen Geschmuckh, Silber, Klayder, Leingewandt, Weyßzeüg, Bethgewandt sambt andern Hauß Mobilien unndt Varnussen,⁵⁹⁶ unndt Letztlichen eine ordentliche Administrations-Rechnung über die Zeith ihres arrest bey Solchen Güttern geführten Würthschafft verlanget unndt praetendiret hat; Alß hat vor alle diße erst specificierte anforderungen so wohl, alß vor alle übrige, so Sie Frau Fürstin, es seye wider ihm oder andere in dem Königreich Hungarn, worunter aber 7bürgen nit begriffen seyn solle, biß auff gegenwärtige Stundt hat, haben khönte, oder zu haben vermeinet, ihr Fürstlicher Herr Gemahl Sie folgender Massen zu befridigen unndt zu contentiren, sich crafft gegenwärtigen Vergleichs, rechtsbeständig verobligirt unndt verbunden; Unndt zwar

Erstlichen solle vilgedachter Fürstin das in der Trentschiner Gspanschafft ligende Huldingsche⁵⁹⁷ Gutt mit allen seinen zu gehörungen unndt appertinentien alßo gleich sambt

582 Az AFW jelzetű példányban: „Gemahl”.

583 Az EPA és az AFW jelzetű példányokban „Himbach” javítva „Limbach”-ra.

584 Az AFW jelzetű példányban: „Kitsee”.

585 Az AFW jelzetű példányban: 18300 fl.

586 Az AFW jelzetű példányban: „Kitsee”.

587 Az AFW jelzetű példányban nem szerepel.

588 Az AFW jelzetű példányban: „Natvadische”. A Naszvadi (Nasvadi stb.) család Köpcsényben volt birtokos.

589 Az AFW jelzetű példányban: „Hiruzo und Podagria”.

590 Az AFW jelzetű példányban: „Huldinische”. Hölgyi Gáspár feleségétől, Balassa Zsuzsannától származó vágbesztercei jószág.

591 Az összeg helye a P 108 és a EPA jelzetű példányokból kihagyva, az AFW jelzetű példányban: „10^m fl.”

592 Az AFW jelzetű példányban: „21380 fl.”

593 Az AFW jelzetű példányban: „ausständigen”.

594 Akay István

595 Az AFW jelzetű példányban nem szerepel.

596 Fahrniß: ingóság

597 Az AFW jelzetű példányban: „Huldinische”.

beiden Jure inscriptio von ihr in 8000 fl.⁵⁹⁸ possidirten dörrfern Hricso und Podraggo⁵⁹⁹ widerumb zugestellt unndt eingeraumbt werden, mit dißer Bedingnus: das Erst berichte zwey dörrfer von ihr Titulo inscriptio genossen, von ihrem Fürstlichen Herrn Gemahl ohne höchst erhöbliche Ursachen Zeith ihres Lebens nit redimirt werden, unndt nach der Fürstin Todt, auff ihren Herrn Sohn Graffen Josephum, gleichwie die Unten benennte 80^m fl. fallen sollen.

Andertens überlassen seine Fürstliche Durchlaucht dero Fürstlichen Frauen Gemahlin, die bey Herrn Graffen Thomas Nadasty anligende Schuldt-post in Capitali so wohl, alß Interesse, Versprechen auch ihr alle hierzu gehörige obligationes unndt instrumenta getreulich zu extradiren, auch nach möglichkeit zu einbringung dißer Schuldt seine Hilff unndt assistenz zu laisten.

Drittens sollen alßo gleich alle unndt Jede der Fürstin zugehörige Mobilien unndt Varnussen (außgenohmen Wein, Getraidt, Vieh, unndt waß auff denen Güttern zur Würthschafft gehörig ist) in Specie aber geschmuckh, Silber, Kleyder, Tisch, unndt Leingewandt, Spalier, bilder, Zühn, Kupffer, Mössing, in Summa alle ubrige Hauß Varnusßen ihr widerumb eingehändiget unndt übergeben, auch anhero nach Wienn, oder wohin sie es sonst verlangen wirdt, gelieffert. Wie ingleichen.

Viertens von denen So genannten Hauß-Kleynodien, der Diamantenen Geschmuckh⁶⁰⁰ eigenthumblich dargestellt⁶⁰¹ unndt eingehändiget werden.

Fünfftens versprechen unndt verobligiren Sich Hochgedacht seine Fürstliche Durchlaucht der Fürstlichen Frauen Gemahlin innerhalb monaths-frist ohne einzige wider-redt oder auffschueb alhir in Wienn eine Summam Geldts benantlichen Fünffzig Tausendt Gulden in gutter gangbarer [!] Müntz, baar unndt richtig außzuzahlen unndt zuerlegen; über dises

Sechstens solle noch ein Capital per achtzig Taußendt gulden bey Verpfendt- unndt Versicherung⁶⁰² alles seiner Fürstlichen Durchlaucht gehörigen Haab unndt Gutts, ligendt- undt fahrendts, gegenwärtig unndt zukhünfftig-nichts noch niergendts darvon außgenohmen, in gedachtes Herrn Fürsten Händen unauffkhündtlich, so lang der Herr Joseph im Leeben seyn wirdt, dergestalten, unndt auff folgende Bedingnussen anligendt verbleiben, daß

Sibendens von dißem Capital der 80^m fl. gebührende Interesse zu 6. pro cento von heünt dato an seinen anfang nehmen, unndt von halb zu halb Jahren der Frauen Fürstin, so lang ihr der Allmächtige das Leeben fristen wirdt, unndt zwar anticipate richtig bezahlt undt gerichtet werden solte; da aber

Achtens über kurz oder Lang nach dem Unerforschlichen willen Gottes Sie Frau Fürstin dises Zeitliche gesegnet, so sollen alß dann unndt in solchen fahl Erst mentionirte 80^m fl., alß ein von der Mütterlichen Anfrauen [!] herstammendes Gutt einzig unndt allein auff deroselben Herrn Sohn Graffen Joseph fallen, auch hieran die Freyle Tochter Theresia einzigen theill nit haben, noch die geringste anforderung dißfahls machen khönnen, an deme Sie⁶⁰³ von ihrem Fürstlichen Herrn Vattern wegen dißer von der Mütterlichen Anfrauen herrührenden Erbschafft, gänzlich Befridiget, unndt contentirt worden ist; Im fahl aber

Neüntens erstberührter Herr Graff Joseph noch vor seiner Fürstlichen Frau Mutter mit todt abgienge, so sollen in dißem fahl öftters gemelte 80^m fl. ihr Frauen Fürstin widerumb zu dero

598 Az AFW jelzetű példányban: „80^m fl.” Téves összeg.

599 Az AFW jelzetű példányban: „Hirizo und Prodagia”, vagyis Hricsó és Podhrágy.

600 Az AFW jelzetű példányban: „der Sametene geschmuckh” – sametene: samentliche, sämtliche.

601 Az AFW jelzetű példányban: „zugestellt”.

602 Az AFW jelzetű példányban: „verhypothezirung”.

603 Az AFW jelzetű példányban: „indeme sie schon”.

Freyen Disposition eigenthumblich zu- unndt anheimb fallen; Jedoch versiehet sich derselben Fürstlicher Herr Gemahl, ist auch der Beständigen Hoffnung sie werde bey dißem erst benennten Casu bey etwa machender leztwilligen Disposition ihrer Mütterlichen Lieb, treü, unndt Schuldigkeit nit vergessen; dafern aber

Zehendstens obberührter Herr Graff Joseph nach seiner Frauen Mutter, jedoch ohne Leibs Erben absterbe, so sollen alßdann vilmentionirte 80^m fl. denen Jenigen zufallen, welchen es von Rechts unndt Billigkeit wegen gebühren wirdt; Wie imgleichen

Ailffstens, wann Vilgemelter Herr Graff Joseph vor seiner Fürstlichen Frau Mutter, unndt diße nach ihm, Jedoch ohne disposition, dißes Zeitliche gesegneten, so sollen alß dann so wohl diße 80^m fl. alß die übrige Verlassenschafft dem zufallen, welchem es de Jure gebühren⁶⁰⁴ wirdt.

Zwölffstens alles das Jenige, welches in denen bevorstehenden punctis 6. 7. 8. 9. unndt 10 von denen 80^m fl. ist gemeldet, auch geschlossen worden, solle ebenfahls auff die oben §pho 1mo benente zwey dörrffer Hricso unndt Podraggo⁶⁰⁵ zuverstehen seyn, unndt in allen vorgesehenen fählen, auff solche weiß observirt werden; In deme aber

Dreyzehentens offt gemelte Freyle Theresia auff die berührte 80^m fl. alß ein von der Mütterlichen Ahnfrau herrührendes Erb-gutt, nit unbilliche Sprüch unndt Anforderungen gehabt, oder zu haben vermeinet, derentwegen aber schon von ihrem Fürstlichen Herrn Vattern durch eine absonderliche tractation unndt Vergleich endtlichen⁶⁰⁶ Befridiget, unndt hindann gefertiget worden ist, alß verbünden unndt verobligiren sich hiemit seine Fürstliche Durchl[aucht] dero Fürstliche Frau Gemahlin wider erstberührte freyle Tochter Theresiam, auch dessen Erben unndt Nachkhomben wegen erstgemelten Ähnlichen Erbgtutts Jederzeit rechts beständig zu schützen, zu schirmen, unndt zu vertreten.

Vierzehendstens, ferners Versprechen Seine Fürstliche Durchlaucht entweder noch 10^m fl. in baarem Geldt dero Fürstlichen Frauen Gemahlin zuerlegen, oder die bey denen Patern Augustinern auff der Landtstrasse alhier haftende schuldt, So gleichfahls 10^m fl. außtraget, über sich zunehmen, unndt der Fürstin hirumben extradirte obligation ihr cassirter, sambt einer gehörigen Quittung zu extradiren.

Fünffzehendts, sofern die Patres Franciscaner in Lanzendorff die ihnen von der Frau Fürstin angeschafften 5000 fl. noch nit völlig empfangen, solle ihnen noch das restirende Quantum von ihrem Fürstlichen Herrn Gemahl gänzlich bezahlt unndt entrichtet, dißfahls aber der Frauen Fürstin nichts abgerechnet, oder defalcirt werden.

Sechzehentens, ingleichen solle von allem dem Jenigen, waß die Frau Fürstin biß auff gegenwärtige Stundt entweder in ihre eigene Hände, oder aber andere auff ihre anweyßungen oder im Nahmen ihrer empfangen, nit das geringste abgerechnet, auff- oder innen behalten, sondern alles obstehende getreulich bezahlt, unndt erfolgt werden.

Sibenzehentens, die charta bianca von Herrn Mednyansky⁶⁰⁷ eine Bürgschafft die Closter Jungfrauen zue Eyßenstadt betreffend, solle der Frau Fürstin in originali zugestellet werden; über dies alles

Achzehentens Zusagen seine Fürstliche durhlaucht dero Fürstliche Frauen Gemahlin einen gutten Zueg von 6. Pferden, sambt der Fürstin zugehörige Wägen unndt Schlütten,⁶⁰⁸ wie auch 10. Muth getraidt, unndt 100 Emmer Wein also gleich einzuhändigen.

604 Az AFW jelzetű példányban: „zustehen”.

605 Az AFW jelzetű példányban: „Hiruzo und Podagra”, vagyis Hricsó és Podhrágy.

606 Az AFW jelzetű példányban: „gänzlichen”.

607 Mednyánszky Pál (†1708)

608 Schlitten

Neünzehentens, gegen dißen nun in vorgehenden 18 paragraphis außführlich declarirten Vergleich, undt von seithen IHro Fürstlichen durchlaucht Herrn Fürsten Palatini gethannen verbündtlichen Versprechen unndt Zusagungen, sollen hiemit nit allein alle zu Anfang gegenwärtiger Transaction⁶⁰⁹ Specificirte Sprüch, praetensiones, unndt anforderungen, sondern auch alle unndt Jede, so dessen fürstlichen Frauen Gemahlin, so wohl Jezt, alß in das khünfftige wider gedachten Herrn Fürsten, dessen Erben unndt Nachkhomben hat, haben khönte, oder zuhaben vermeinte,⁶¹⁰ worunter auch in specie der etwan sich ereignende Verwittibungs-fahl begriffen seyn solle, gänzlich cassirt, annullirt, null- unndt nichtig seyn; Ingleichen

Zwainzigstens thuet benente⁶¹¹ Frau Fürstin sich aller unndt Jeder biß auff diße Stundt in dem Königreich Hungarn habender aigenthümer, Güter unndt Gülten⁶¹² außständt,⁶¹³ Restanzen, in Summa aller anforderungen, wider wen sie auch immer seyn khönten, ausser waß ihr Vermög dißes gegenwärtigen Vergleichs zustehet, sich gänztlichen begeben, denenselben renunciiren, auch selbige sambt unndt sonders ihrem Fürstlichen Herrn Gemahl cediren⁶¹⁴ unndt übergeben, mit welchen Er gleich mit seinen übrigen aigenthumblichen Haab unndt Gutt nach Belieben schalten unndt walten khöne unndt möge. Jedoch sollen hierunter weder ihre Anforderungen in Sibenbürgen oder anderen Ländern, noch auch da etwann in das khünfftig ihr in dem Königreich Ungarn, es sey durch Erbschafft oder andere Weeg, was zukommen solte, wie imgleichen die bey der Cammer zu Prespurg, ihr angewißene 6000 fl. kheines weegs begriffen. Jedoch in solchem Erbs-fahl⁶¹⁵ das Jus ihrer Successorum, so Sie etwann ex aviticis⁶¹⁶ haben khönten, jeder Zeith ihnen in Salvo verbleiben; Hingegen

Ein unndt Zwainzigstens. Versprechen auch seine Fürstliche Durchlaucht so wohl vor sich selbst, alß ihre descendent-Erben, unndt Nachkomben, dißen wohl bedachtlich geschlossenen Vergleich in allen seinen puncten unndt Clauseln, beständig zu halten, auch getreulich zu erfüllen; begeben auch anbey sich, unndt renunciiren allen unndt Jeden wider dessen Fürstliche Gemahlin gehabt oder zuhaben vermeinten gegenford[er]ungen, dergestalt unndt auff solche weyß, daß selbige allzumahl von nun an gänzlich abgethann, cassirt, unndt annullirt seyn sollen.

Schließlich unndt Letztlichen, verbündet unndt verobligirt sich hochgedachter Herr Fürst bey IHro Kayserlicher Mayestät sein eüßerstes⁶¹⁷ bey zutragen, unndt dahin verhilfflich zu seyn, damit seine Fürstliche Gemahlin ihres Langwehriigen arrests, ohne ihre Unkhosten oder Entgeldt, auff weyß⁶¹⁸ und manier, wie es höchstgedacht IHro Kayserliche Mayestät allergnädigist anzubefehlen, unndt zu determiniren belieben wirdt, dermahl eins entlediget werde, wie dann Sie Frau Fürstin hiemit sich außtruckhlich ercläret, daz sofern wider verhoffen Sie mit einzigen weithern arrests Befreyung nit begnadet wurde, Sie an dißen gertroffenen Vergleich kheines weegs gebunden seyn.

---

609 Az AFW jelzetű példányban: „Tracta[ti]on”.

610 Az AFW jelzetű példányban: „vermeinet”.

611 Az AFW jelzetű példányban: „oft benente”.

612 Gült: birtokból származó bevétel, haszon

613 Az AFW jelzetű példányban: „Schulden, Ausstand”.

614 valaki javára lemondani, valamitől visszalépni

615 Az AFW jelzetű példányban: „Erbschaffts fahl”.

616 ösöktől származó

617 äußertes

618 Az AFW jelzetű példányban: „auf waß weiß”.

Wormit dann nochmahlen⁶¹⁹ alle unndt Jede gegeneinander Jezt oder inß khünfftig gehabte, habende oder zu haben Vermeynende Sprüch, praetensiones, forder- unndt gegenforderungen gänztlich cassirt unndt annullirt; Sie Fürstliche Herr unndt Frau transigenten aber, dißen geg[en] wärtigen Vergleich bey ihren Fürstlichen Ehren, auch einem Christen wohl anstehenden unndt gezühmenden trauen unndt glauben, in allen stuckhen undt puncten treulich zuerfüllen, beständig zuhalten, unndt unverbrüchlich nachzukhomben verbunden, unndt schuldig seyn sollen, darwider Sie einige Exceptio Juris vel facti, in Specie aber, doli mali, inductionis metus Causa, rei non sic, vel aliter gestae, laesionis⁶²⁰ ultra dimidium vel enormissimae; wie ingleichen einziges moratorium, Stillstandt, restitutio in integrum, protestatio, Contradictio, unndt alle dergleichen beneficium oder außflucht⁶²¹ (welchen allen beederseiths hiemit per Expressum renunciaret wirdt) schützen noch schiermen mögen, sollen, noch khönnen; Alles getreulich unndt ohne gefährde; Urkhundt dessen haben gegenwärtigen Vergleich, worvon zwey gleich lautende exemplaria auffgerichtet worden, beede Fürstliche Contrahenten mit ihrer Handtschrifft unndt Petschafft gefertiget, auch die mit unterschribene Herren gezeügen unndt beyständt zu gleichförmiger mitfertigung; doch ihnen ohne Nachtheill unndt schaden, dienstfreundtl[ichst] erbetten; Anbey ist Jedem theill freygelassen worden, hierüber die allergnädigste Kayserliche ratification anzusuchen, oder aber diße transaction bey der Königlich Hungarische Hoff Canzley, oder dem Herrn Judice Curiae, oder in denen Capitulis einzutragen, oder aber bey Einem Löblichen Landt Marschallischen Gericht in das Landt-gedenckh buech ein verleiben, auch bey dem Weyßpotten⁶²² ambt ordentlich Vormerckhen zulassen,

So geschehen Wienn den 1ten Julii 1702.⁶²³

Paulus Esterhazy m. p.

Eva Fürstin Esterhäsin m. pria

Otto Ehrenreich Graff von Operstorff Undt Traun m. p.⁶²⁴

Johan Jacob von Kriechpaum m. p.

A külzetten Esterházy Pál kézírásával: Contractus cum Principissa ratione suae praetensionis die 1. Julii Anno 1702.

Megjegyzés: 1) az aláírások mind saját kezűek; 2) a Magyar Országos Levéltárban lévő, lepecsételt és aláírt példánnyal alapján egyezik a Magyar Kancellária által kiadott, Fraknóban őrzött hitelesített másolat, de ebben az átiratot készítő titkár egy-két szöveghibát javított. Ettől a két irattól számos helyen eltér az egykor Thököly Éva tulajdonában volt bécsi másolat. A tartalmi szempontból lényegtelen nyelvtani, szórendi és ortográfiai eltéréseken túl ez a változat több esetben jobb, logikusabb és ezért bizonyára helyes olvasatot kínál.

MNL OL P 108. Rep 41. Fasc. D. Nr. 229.

619 Az AFW jelzetű példányban: „Womit demnachmahlen”.

620 Az AFW jelzetű példányban: „Cessionis”.

621 Az AFW jelzetű példányban: „Außflucht”.

622 Weisbote: birtokok tulajdonjogára vonatkozó bírósági döntések végrehajtója

623 Az AFW jelzetű másolat itt véget ér.

624 Otto Ehrenreich von Abensberg-Traun

56. I. LIPÓT URALKODÓI DÖNTÉSE

Bécs, 1702. október 27.

Von der Römischen Kayserlichen auch zue Hungarn undt Böhaimb Königliche Mayestät
Erz Herzogen zu Össterreich etc.

Unseres allergnädigsten Herrn wegen, der Frauen Evae fürsstin Esterhasin von Galantha, hiemit in gnaden anzuzeigen, Es seye ietzt allerhöchst ernahnt⁶²⁵ Ihrer Kayserlichen Mayestät mit mehrern gehorsamst vorgetragen worden, so wol der Jenige Vergleich, so zwischen ihr frauen fürsstin, und ihrem Herrn gemahl in Monath Julio dieses Jahrs geschlossen, undt aufgerichtet: als auch was darüber wegen desßen allergnädigsten ratification,⁶²⁶ und sonsten ferneres beederseites schrüfftlich angebracht worden.

Wie nun Hierauff mehr allerhöchstgedacht Ihro Kayserliche Mayestät umb einstmahlen der sach ein Endt zumachen, allergnädigst resolvirt,⁶²⁷ daz es bey denen vorhin schon bewusster masßen veranlassten dreiszig Tausendt gulden sein ungeändertes verbleiben haben auch deren würklich und unfehlbarer Erlaag ihner Acht Tagen a Die intimationis⁶²⁸ gegenwertiger resolution, richtig undt paar beschehen sollen, undt zwar dieses Entweders von ihrem Herrn gemahl, so fehrn es noch bey angeregten Vergleich sein bewendten haben, undt selbig wie hierumben schröfflich gehorsamst gebetten worden, Confirmiert, und ratificirt worden solte, oder

aber im widrigen, undt gegen Cassir- und wider aufhebung⁶²⁹ so thanen vergleiches, von ihr Frauen Fürsstin, welcher solchenfahles auch Ihre Güetter undt Effecten, wie sie solche vor dem arrest gehabt und genosßen, ohne abgang, oder hinterhalt, cum omni causa also gleich restituirt, und eingeraumbt, benebens auch derselben Ihre Wollständige Eliberation und freyheit ertheilt. Übrigens aber Ihrem fürsstlichen Herrn Gemahl seine an sie frau fürstin etwo habente Sprüch und forderungen Competente loco et ordine absonderlich zuersuchen undt auszuführen allweges reservirt, undt vorbehalten sein: und verbleiben sollen.

Also hat man desßen Sye frau fürsstin (allermaßen es ebenfahls auch an dero Herrn Gemahl beschehen) hiemit nachrichtlich zu den End Erindern wollen, damit ain und anderer theil sich darnach zu richten, undt obstehendte allergnädigste resolution gehorsamst zu befolgen wüsßen möge.

Der Frauen Evae Fürsstin
Esterhasin von Galantha
zuzustellen

Per Imperatorem
Wienn den 27. Octobris 1702.

AFW 46-D-I. – További két német nyelvű másolata: AFW 45-D-III, AFW 46-D-II.; latin nyelvű átírata: AFW 45-B.

625 ernannt

626 hivatalos engedélyezés, beleegyezés

627 eldöntötte

628 közlésének, kihirdetésének napjától

629 Kassierung: visszavonás

57. THÖKÖLY ÉVA KÉT VÉGREHAJTÁSI KÉRELME

Bécs, 1704. április 22.

Praesentatum 22ten April 704.

Ich Endts geferttigter, alß der Hochgebohrnen Fürstin undt Frauen Frauen Evae Esterhasin, des Heyligen Römischen Reichs Fürstin de Galantha, bestelter Advocat, gebe hiemit gwaldt und Vollmacht, dem Edlen Herrn Philipp Oßwaldt von Mayerberg,⁶³⁰ Verordneten gerichts Weispotten,⁶³¹ bey denen Nieder Österreichischen Landts Rechten, das er den Jenigen Ansz, welchen bey dem Löblichen Landt Marschalischen gericht, von Hochgedacht meiner Fürstlichen Frauen Principalin, wieder dero Fürstlichen Herren gemahl, den durchlauchten Hochgebohrnen Herr Herr Paulum Esterhäsi, des Heyligen Römischen Reichs Fürsten de Galantha, und des König Reichs Hungarn Palatinum, untern 3ten Instehendten Monaths Aprilis, wegen des an dennen in dem 1ten Julii 703 [!] ⁶³² aufgerichteten Vergleichs, §5to iner Manathlichen Frist zum Bezahlen pactirten 50,000 fl. Capital Schuldigen Rests, welcher Nebst Interesse, undt uncosten, in iaco auf 12,500 fl. sich belaußen wirdt, auf all sein Herrn Fürstens haab undt guett in genere in Speice aber auf desßen in undt vor der Statt gelegene Heuser, undt gartten, und den von seinen bestandt Wirth bey St. Ulrich⁶³³ einzunehmen habendten bestandt zinsß, Item auf die Gütter Hartenstein, Welling undt Schwarzenbach,⁶³⁴ sambt allen darzue gehörigen gilden, Unterthanen, gefölln, Mayr- oder schäfflerhöff, Weingärten, Wießen, ackher, überländt, undt grundt dienst, zehendt, wädter, teicht, undt fisch wäsßer, Jagten waidten, bestandt zinsß, táz, undt ungeldt Urbar, undt drilt steuer, wie auch unterthannen-ausständ, sambt allen auf obigen güettern, undt Heusern, verhandenen Vorradth von Viech, Wein, traidt, undt anderen Frichten, fihren solle, undt möge, wann dieses beschicht, will ich es für genehmb, undt ihne Herrn Weispotten Allerdings schadloß halten. Zu Urkhundt mein Hierunter gestelte handtschrift undt Pettschaffts förttigung. So geschehen Wien den 22ten April 704.

Johann Martin Hoche
Landt schreiber

L. S. Leonhardus Bauer dr.
mandatario nomine

Philipp Oswald Mayerberg megjegyzése:

„Ist dem bey dem Weispotten Ambt sich befindtendten original gewaldt gleichlautent Collatiert Wienn den 8. Maii 1704.

Philipp Oswaldt v. Mayerberg
W[eis]poten
Sid inirter Gewaltt”

AFW 45-A-I.

630 Philipp Oswald Mayerberg

631 Weisbote: birtok- és birtoklási ügyek bírósági végrehajtója

632 Téves évszám, ugyanis az egyezséget, amire utal, 1702. július 1-jén kötötték. Lásd kötetünkben: Nr. 55.

633 Bécs St. Ulrich plébániája a mai VIII. kerületben, Josefstadtban található.

634 Felling

Bécs, 1704. április 22.

Praesentatum 22ten April 704.

Ich Endts gefertigter, alß der Hochgebohrnen Fürstin, und Frauen Frauen Evae Esterhasin, des Heyligen Römischen Reichs Fürstin de galantha, bestelter Advocat, gebe hiemit gwaldt und Vollmacht, dem Edlen Herrn Philipp Oßwaldt Edlen von Mayerberg, der Nieder Österreichischen Landts Rechten Verordneten gerichts Weispotten, daß er den Jenigen Ansaz, welchen bey dem Löblichen Landt Marschalischen gericht von Hoch gedencht meiner Fürstlichen Frauen Principalin etc wieder dero Fürstlichen Herren gemahl dem durchlauchten Hochgebohrnen Herr Herr Paulum Esterhasi, des Heyligen Römischen Reichs Fürsten de Galantha, und des Königreichs Hungarn Palatinum untern daßz 3tes Instehendten Monaths Aprilis etc., wegen des in dem geschlossenen Vergleich einzuhändigen versprochenen zugs von 6 pferdten, sambt zueghörigen wagen, und Schlitten, wie auch 10 Mueth getraidt und 100 Emmer Wein, welches alles zum geltt angeschlagen sambt expens, uncosten, undt schädten, wenigst biß 6000 fl. sich belauffen wirdt, auf alle sein Herrn Fürstens Haab undt Guett in genere in Speice aber auf desßen in undt vor der Statt gelegene Heuser, undt Gärten, und den von seinen bestandt Wirth bey St. Ulrich einzunehmen habendten bestandtzinsß, Item auf dis [!] Güetter Hartenstein, Welling undt Schwarzenbach, sambt allen darzue gehörigen gilden, Unterthanen, gefallen, mayr, oder schüfflerhaff[e]n, Weingarten, Wiesn, ackher, vberländt, undt grundt dienst, zehent, wälder, teicht, und fischwasßer, Jagten waidten, bestandt zinsß, táz, undt ungeldt Urbar, und dritl steuer, wie auch unterthanen ausständ sambt allen auf obigen güettern, und Heusern, verhandenen Vorradth von Viech, Wein, traidt, und anderen Frihten, fihren solle, und möge, wann dies beschicht, will ich es für genehmb und ihm Herr Weispotten Allerdings schadlos halten, zu Urkhundt desßen mein Hierunter gestelte handschrift undt Pettschafft förttigung, so geschehen Wien den 22ten April 704.

Johann Martin Hoche
Landt schreiber

L. S. Leonhardus Bauer dr.
mandatario nomine

Philipp Oswald Mayerberg megjegyzése:

„Ist dem bey dem Weispoten Amt sich befindtendten original gwaldt gleichlautent Collatiert Wienn den 8. Maii 1704.

Philipp Oswaldt v. Mayerberg
W[eis]poten
Sid inirter Gwaldt”

A külzeten későbbi levéltárosi feljegyzés: „1704. 22^a Aprilis. Vidimata copia Plenipotentialium pro parte Dominae Principissae Evae Tököly bona Celsissimi Principis Pauli Eszterhazy Austriaca Domos et hortos Viennenses, Bona Hartenstein, Fellingh et Schwartzenbach per officiolatum Weispott dictum ad valorem 6000 flor. exquendi.”

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. E. Nr. 254.

58. EGYEZSÉG ESTERHÁZY PÁL ÉS THÖKÖLY ÉVA KÖZÖTT
THÖKÖLY ÉVA PÉLDÁNYA

Fraknó, 1706. március 18.

An heüt Zu Endtgesetzten Dato ist zwischen dem Durchlechtig-Hochgebohrnen Fürsten undt Herrn Herrn Paulum Esterhasj de Galantha (cum pleniss: tit:) an ainem, dann desßen fürstlichen Frawen gemahlin der auch Durchleüchtig-Hochgebohrnen Fürstin und Frauen Frauen Evam Esterhasin de Galantha andern Theills über dem vorhin unter 1ten Julii 1702 aufgerichteten Haut Vergleich in puncto deren in §pho fünfften enthaltenen fünffzig tausßent gulden Capital, wie auch deren in §pho sequente von achtzig tausßent gulden Capital von Halb zu Halb Jahr anticipato zureichen versprochenen 6. pro Cento Interesse diße Verers güettliche abredt durch abg[e] forderte gepflogen, folgendts von Beeden Hochfürstlichen Principalen ratificirt worden.

Demnach Nemblichen Hochgedachter Fürstin an obberührten Interesse von achtzig tausßent gulden dann dem Capital pro fünffzig tausßent gulden unndt davon pariter gebührendten Interesse zu 6. pro Cento, von Zeit obgedacht geschlossenen Vergleichs biß 23ten Martii 1703. inclusive zu unterschiedenen mahlen nur drey tausßent ailff gulden fünff zehen Kr. folgendts biß 23ten Junii ejusdem anni widerumb nach undt nach Neün und zwäntzig tausßent gulden, wie nicht weniger ab hoc dato biß 18ten Septembris besagten Jahrs inclusive mehr nicht, denn noch andern zwölff tausßent achthundert gulden, pariter successivis vicibus abgestattet, mithin Herinfahls an seithen Hochernenten Fürstens mehr berührter Contract nicht gebührent adimplirt, undt dahero Sie die gnädigste Fürstin wider Ihm bey dem Landtmarschallen gehricht die Execution zu ergreifen bemiesßiget worden, solche auch biß auff V[e]hrlaubt, undt Com[miss]ion, undt herüber sub Dio beschechenen Verbal-Einantwortung mit grosßen Unkosten behebt hat; dahingegen aber mehr Hochernenter Fürst unterdesßen noch Verrer acht tausßent gulden theills baar theills durch richtig undt acceptirte anweisung würcklich erlegt, undt wegen desßen waß er Weither an Capital, Interesse, auch Expens-Unkhosten undt schaden zu bezahlen hette, sich nach billichen dingen zu vergleichen erclärt hat; alß ist zu ein Stellung weiterer disreputirlichen Execution undt ersparung vererer unkosten, auch stiftung besßerer verständnuß zwischen beeden fürstlichen Ehegathen, so vill die von achtzig tausßent gulden bißhero verfallenen Interesse, wie auch das geclagte Capital der fünffzig tausßent gulden una cum Interesse expensis ac damnis anbetrifft, vergleichen und beschlosßen worden.

Erstlich Ihre Hochfürstliche gnaden der Fürst Seiner Fürstlichen Frauen gemahlin für allen ruckhstandt von denen biß 1ten Julii lauffenten Jahrs Exclusive verfallenen Interesse, wie auch für den Rest von obigen funffzig taussent gulden Capital, sambt den von dißem Capital pariter gebührendten Interesse, wie auch denen in beeden punctis bißhero verursachten Expens- Unkhosten- undt schaden, pro-Pausch drey undt Zwaintzig Taußendt, fünff Hundert gulden Reinisch erlegen, undt von heutigen Dato an, mit Sechs pro Cento Interesse verInteressiren und Neben dem die den 1ten Julii Instehenten Jahrs, undt 1ten Januarii 1707. et deinceps von mehrberührten Achtzig Tausßendt gulden anticipato zu bezahlen habende verere Interesse separatim entweder der Fürstin selbst in Wienn, oder Ihrem all dort bestellten gevollmächtigten, gegen ein-oder anderes quittung, baar unndt zu Cassa, in guetter gangbahrer- und Keiner Callada unterworffenen Mintz abstaten solle; Undt zwar die Helffte von obigen drey und zwäntzig

tausßent fünff Hundert gulden una cum Interesse noch vor außgang eines Halben Jahrs, Nemblichen vor dem 19ten negst folgenden Monaths Septembris die anderte Helffte aber vor außgang eines ganzen Jahrs, Nemblichen vor den 19ten Martii 1707 gegen welcher erfolgter bezahlung so dann

Andtertens die gnedigste Fürstin von Jhrer auf deß Fürstens Häußer und güetter erhaltenen Eüßeristen Execution, undt Domino Praetorio abzustehen schuldig sein solle, damit aber

Drittens Sie die Fürstin umb so vill weniger sich zu besorgen habe, daß etwa nach Verstreichung obiger Terminen sie über dißen neüen Vergleich, die gerichter de novo behelligen undt die Excution de novo zu prosequiren haben möchte, haben Ihro Hochfürstliche gnaden der Fürst, mit der Hieroben Spho Erstens vorgesehenen bezahlung, Vor den 19ten Septembris lauffenten- undt respective 19ten Martii Khünfftigen Jahrs, so gewiß zu zu halten versprochen, alß widrigenfahls, da Nemblich lapso uno vel altero Termino noch etwas an obigen Rest der drey und Zwanzig Tausßent Fünff Hundert gulden, und denen von dißen Rest zu bezahlen pactirten 6 pro Cento Interesse ausständig sein würde, die Herrschafft schwartzembach cum omnibus appertinentiis, Seiner Hochfürstlichen Frauen gemahlin zu einer Conventional-Straff frey eigenthumblich ipso jure verfallen sein, Sie auch deren possess mit- oder ohne gerichtlichen beystandt zuergreifen, und neben dißer straff gleichwohl wegen deß Rest Ihrer praetension so wohl an Interesse, alß Capital bey andern des Fürsten Haab und güettern, vermittls prosequirung der ad extremum behebten Execution sich zuerhollen befüegt sein Ihn den Fürstenn auch hierwider einige Exceptio Juris vel facti, doli, metus, rei non sic, sed aliter gestae, usurariae pravitatis, erroris Calculi, Item laesionis enormissimae vel ultra dimidium, weniger allegatio Casus fortuiti, etiam extraordinariii, et insolitis, noch ein Moratorium oder stillstandt von Hoff schützen solle, allermassen Er sich aller dißer Exceptionen sambt- undt sonders freywillig- und wohl bedachtlich begibet; Jedoch aber

Viertens sich dißes per expressum außdinget, daß Ihme per partes diße bezahlung zu laisten bevorstehen, Jedoch aber auch die Fürstin nie weniger alß Tausßent gulden in abschlag anzunehmen schuldig sein, die abschlags bezahlung auch iederzeit vor allem in defalcation deren pro rata temporis so wohl von denen 80^m fl. alß auch dem Vergliche[n] Rest Pro drey und zwanzig tausßent Fünff Hundert gulden Verfallenen Interesse gerechnet, und waß alßdann darüber bezahlt wird in abschlag deß Capitals Computirt werden solle; Alles getreülich undt ohne gefährdte; Zu wahrer Urkhundt desßen, undt damit dißer Vergleich in denen transigirten punctis nicht weniger, alß in dem Übrigen der Haupt-Vergleich unverbrüchlich Observirt werden möge, seindts dißes Vergleichs zwey gleichlauthendte Exemplaria aufgerichtet – undt Jeden Theill eines Unter deß andern ferttigung zu gestellet – dabey aber pactirt worden, daß nachdem dißer particular-Vergleich völlig adimplirt sein, solche Exemplaria ad Cassandum extradirt, und von der Fürtin den Fürstem behörige quittung eingehändiget werden solle. Actum Schloß Forchtenstein den 18ten Martii 1706.

Paulus Esterhazy

Dieses Vergleichs instrumentum Ist Ihro Hochfürstliche gnaden undt Herrn Herrn Palatino Hungariae über die nach inhalt einer von der gnadigst Fürstin aigenhändig gefertigten mir

vorg[e]wiesener original quittung den dato 28. Novembris lauffenden iahres ad cassandum zuruckgestellt worden. Actum Wien den 29. Novembris 1708.

Leonardus Bauer
Alß Hochgedachter Fürstin
bestelt gewester Advocat

Megjegyzés: Esterházy Pál aláírása saját kezű.

A külzeten: 40 – Contractus inter Celss. Principem et Principissam ratione Restantiae 50^m Florinis, et ab 80^m Florinis anticipato provenientis ac usque ad 1. Januarii 1706. inclusive omnino anticipate Computati Interesse, in alio Contracto 1. Julii 1702 emanato fundatus. Praesens itaque Contractus simul etiam prospacificatarum Duplicis ordinis Restantiarum Compactum in se Continens quomodo adimpletus, et plenare complanatus sit, extat a Parte Principissae Quietantia 28. Novembris 1708. emanata: Iste igitur Contractus per Principissam ad Cassandum restitutus, et per Principissae Advocatum Dominum Baur recognitus est, propter futurum etiam Computum asservandus. – Hic Contractus emanavit 18. Martii 1706. Ad Cassandum restitutus 29. Novembris 1708. A No. 26. A B. – Vergleichs Contractt von den durchl. Fiersten Wegen der schuldiger Pezallung betreffent 1706.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. E. Nr. 274.

59. EGYEZSÉG ESTERHÁZY PÁL ÉS THÖKÖLY ÉVA KÖZÖTT

Bécs, 1706. december 15.

Mi Szentsighes Romay Imperiumbéli Herczegh, Galanthay Esterás Páll, Frakno Varának eörekös ura, Magyar Ország Palatinussa (tit.) egy részrül. Más részrül Késmárky Groff Tökoly Eva, Felül említet Romay Herczegh, Galanthay Esterhás Páll uram házastársa. Magunkra válalván, két aghon lévő maradékénknak, succesorinknak, és Legatariusinknak egy szoval mindazoknak, valakiket, ezen alul írt dologh, most avagy jövendeőben akar mely mod, és szín alat, illetne, és illethetne terheket. Vallyuk ez írásunkkal. Hogy minek utána 1700dik esztendőben Eperjest litúnkben némő, némő küztüm Galanthay Eszterhás Páll és emlétett Attyámfia küzt túrtint szerencsétlen okok mia, nem utulso egy mástul valo idegensigek, és kedvetlensigek szármoztak volna, kire nézve említet ödeőtől fogvást, mind ekorai gh egy mástull el lennünk, és megh írt attyámfiának késmárky Groff Tökölyi Eva Asszonynak Austrai Tartományban maga lakását vedni kelete.

Mind kétt részrül megh gondolván életünknek inkább már rüvidebb hogyses hozsab voltát. Elúttünk lévén lévén [!] sok uri feő rendek fáradozásáis, csendes elmével őregh korunkban, hátra lévő kevis napjainkat, akarván el túltenünk, és ne talantán ezen el mulando, vigezisünkel, származhato Pörök, és egyenetlensigeket, két rész maradikink küztis, el akarván távoztatnunk. Annak okaert.

Legh elsüszeris. Felül jelentetet, és szerencsétlenül történt, és edd igh küztünk fent álló, idegensigeket szerzú okokat, mind két részrül örök feledikenyisighben vévén, azokat ezen szán szandékkal szabad akaratumkull let vigezisünke ereivel semmisi teszük, és meg másolhatatlanul erütlenítjük.

Másodszor. En Esterhás Páll, ezen vigezisem ereivel mindennémő akár mely névell nevezendő Jozzagim váraim, ahoz tartozando Pertinentiaimban,⁶³⁵ említet Attyámfiát Groff Tökölyi Eva

⁶³⁵ tartozékaimban

Aszont, akarom oly Aszonnak, valamint említett és kúztűnk let idegenkedisek elüt tartatot, és beöcseöltetet, az szerint tartassik és beöcseöltessik. Ki iránt Tiszteimnek és Szolgáimnak parancsolattyokis leszen tülem.

Harmadszor. Említet kedvetlenkedisek, és kúztűnk származot, el távozásunk elütt, a mennyi udvari cseledgye volt, ezutánis megh irt attyam fia, annyit tarthasson, mindazonáltal azok az én Consensusombull fogatatassanak. Kiknekis fizetisek én, ugy mint Eszterháss Páll Jozságim jövedelmibüll legyen, kivel tiszteim tartoznyis fognak.

Negyedszer. Ha keöntös és más hasonló szükségiei ledninek attyám fiának Groff Tököli Eva Asszonynak, rendi és alapottyához képest. Azok irántis, En Eszterhas Pal Attyám fiának gondgyát viseltetem, és megh szereztenem igyekezem valamint annak elütte.

Eötodszer. Isten Titkában lévén kinek kúztűnk illetit toáb [!] tergyeszteni méltoztatik. Ha Istennek eő Szent Fúlsighinek ugy tecsik hogy én Esterhás Páll Attyámfiánal, Groff Tököly Eva Aszonnal, eléb e világhbull kimulnik, ákor, es nem eléb, Eözvegyi Residentiáull, az az lákásull, Attyámfia nemes Mosony Vármegyében lévő, Köpcseny névő Váramhoz, ahoz minden nével nevezendeő és tartozando Pertinentiáéhoz jövedelmihez maga ereivel nyulhasson, és mind addigh, valameddigh az én nevetem viseli birhassa es használhassa minden terh, és raita fekvő adosagok megh fizetisek nélkül. Hanem ha mi Creditorok azon jozságomhoz Just tartanának, tartozanak maradikim más Jozságimbul, avagy azok jövedelmibüll azokat nem csak megh eligeteni, hanem említet Attyám fiát minden Törvényes haborgatok ellen sub onere evictionis, megh irt Vár, és Jozságom bírásában oltalmazni. Holta utan pedig attyámfiának szállyon arra, kire én Esterhas Pall Testamentumbéli rendelisem tartani fogya. Ezt hozza tévén, mivel említet Köpcseny Jozzagom maid 18 ezer forintig jövedelmő. Azért a mely alul irt 80 ezer forintal attyámfiának tartozom, és attul Interest fizetnem magamat küteleztem, attull ug[y] mint 80 ezer ft. folyo Interest azonnal szünnyik, valamikor hálálommal megh irt Kopcseny Jozságomhoz felül nevezet attyámfia nyulni fogh.

Hatodszor. En Groff Tököli Eva Aszony méltoságghos Ferjem, hozám viletlenül mutatot, kegjes hailandosággha és szeretetiért valaminémő keresetim, vigezisim Kútisim,⁶³⁶ Contractusim és Törvényküzi Processusim, eő kegyelme avagy maradiki ellen, akar magyar, akar Nimet Országghban voltak, lehetek, avagy most avagy jövendőben lehetninek, mind azokat ezen vigezisimmal le teszem, erütlénitem, semminemü Just azok iránt titkon vagy nyilván fent nem tartván. Hasonlot értvén azon ingo avagy res mobilisekrül, a kik akar az elüt, akar akor, a mikor említet kedvetlensigek és el tavozások kúztűm és méltoságos Férjem küzt eredet, magami voltak, és akár méltoságos Férjem, akar emberi⁶³⁷ kezekhez jutottak. Azon mobilisek irántis semmi némő akar magyar akar Nimet Orzághgi Processus, és Törvény által lehető, és volt Jussomat és keresetemet fent nem tartom, hanem aztis annulalom semmisi teszem.

Hetedszer. A minémő Jussom említet méltoságos etc. Férjem halálával, akár ingo, akár ingatlan jövaihoz egymástul let keresményekhez, az az Coaquisitiokhoz⁶³⁸ nékem Groff Tököly Eva Asszonynak Eözvegyi, akár kereső Féll, avagy akár más mod, és szin alat lehető Jussal, nékem lehetne, avagy volna, annak ellene mondok, azokban semminémő Just, keresetet, akár Törvényesen akár másképen magamnak fent nem tartok, hanem méltoságos Férjemre Eszterhas Pall Ur eő

636 kötéseim (kötelezvényeim)

637 Esterházy Pál emberei

638 közös szerzeményekhez

kegyelmire [*beszúrva a margón: „maga szabad dispositioja szerint”*] Maradékára transferalom,⁶³⁹ [*kihúzza: „ki irantis szabadon disponalhasson”, helyette a sor fölé beszúrva: „s adom”*].

Nyolczadszor. A mely 16^m fl. kész Pénzbeli adosághom méltosághos Ferjemnil vagyon, s’ az éránt eő Herczegségétül lévén bizonyos Contractusomis, hogy e következő 1707. esztendőben esendő Martius havában le titeti, azon contractusomat ennek ereivel cadálom [!], tartozván, azt vizsais adnom, ugi hogi eő kegyelme vagy maradiki, három esztendő forgása alat, említet 16^m fl. részenként kész Pénzül tartozanak le tenni. Mind azonálat, ezen vigezisünk ideitül fogvást, attul semmi Interest ne kívánhassak. Ha hogy pedigh magam méltoságos etc. Férjem Jozságábul, említet három esztendü alat, megh irt summát ki szedhetem, szabadossan cselekedhessem, kireis én Eszterhás Pal, magamat, maradikimat kütelezem.

Kilenczedszer. Amely Contractusom nekem Groff Tokoli Eva Aszonynak, meltsóságos Ferjemtul 80^m fl. álló summámrul van, annak ezen vigezisemmel, nem akarok praejudicálnom, hanem az kezemnil maradván, annak minden reszeiben eleget titetni kívánok. Melyre, én Eszterhás Pall nem csak léptem, és ezen Punctum[okban] írt, attyámfianak akarattyán megh nyugottam, hanem ezen vigezise[m]elis, jelentet 80^m fl. álló és adot Contractusomat uiietom. Keőtelezvéen magamat, hogy attul folyo Interestét elüti Contractusomban fel tet Conditioik szerint holtomigh megh adatatom, es fizetetem.

Tizedszer és utulszor. Mind két részrül felül írt Punctumink, és végezisünk megh tartására, és alandoságára, magunkat, Maradikinkat eörökössön, és megh másolhatatlanul kőtelezűk, nem használván az ellen, se titkon, se nyilván semminémő ellen mondasok, az az Contradictioik, Revocatioik,⁶⁴⁰ se magunk, se maradikink kepeben és nevekben. Ha nem, ha mi ollyassak, ne talantan történénekis azoknak semmi erejek, vagy hathatosságok lehessen. Hanem amint felül jelentet, örök álandosága legyen. Actum Viennae, 15. Decembris 1706.

A külzeten: 1706. 15^a Decembris. Copia Contractus inter Celsissimum Principem Paulum Eszterházy et Dominam Eva Tököly consortem ejus post divortium ratione intertentionis ejusdem Dominae initi. MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. E. Nr. 285.

60. THÖKÖLY ÉVA VÁLASZA ESTERHÁZY PÁL JAVASLATAIRA

Hely nélkül, 1707. március előtt

Az Méltoságós Herczegh meg küldött Punctumira való Herczegh Aszony válasza

Először. Föllyül jelentett, és szerencsétlenül törtint, és eddigh kösztünk fön álló akar micsoda sziny alatt idegenségeket szerző okokat, mind az két részrül örök feledékenségben vévén, azokat ezen szánszándékkal szabad akaratunkbul lett végezésünk erejével, semmisé teszük, és meg másolhatatlanul erőtlenétyük.

639 átadom, átruházom

640 revocatio: visszavonás

Másodszor. Én Eszterházy Pál ezen végezésem erejével emlétett Attyámfiát Gróff Tökölly Éva Aszóny Feleségül ad Thorum et Forum [!]⁶⁴¹ hozzáam veszem, és minden némö akar melly nével nevezendö Jóságim, Várain, s ához tartozandó pertinentiáiban⁶⁴² valóságos Aszónynak vallom, és teszem, Tiszteimnek, és akar melly néven nevezendö szolgálaimnakis ugyan ezen végezésünk által parancsolljúk, hogy nevezett Attyámfiát Aszonyoknak ismérjék, böcsüllýék, parancsolattyátul, és akarattyátul Jóságunk gyarapéttására nézve fügjenek;

Az harmadik punctum el maradhat.

Negyedszer. A személyyéhez képest, és státussához illendö köntöst, és a ruházatott minden Esztendöben tartózný fogóm, mind magának, kedves Hazas Társomnak, mind pedighlen a' Cselédgyének-is meg szerezny, és megh-is csináltatny, vagyis a' helett [...] ⁶⁴³forintott az Köpcsený Jósággh jövedelmébül meg adny.

Az eötödik Punctumban föl vagyon téve, hogy az Köpcsený Jóságghnak jövedelme föl megyen Esztendönként 18. Ezer fórintra, a' ki ha valóságosan annyit importál,⁶⁴⁴ mind az Eözvegyi Jussára nézve, Herczegh Aszóny residentiáin, mind pedighlen az 80 Ezer fórinttul proveniálandó Interességének⁶⁴⁵ ki fizetésére, acceptállýa:⁶⁴⁶ Ugy mind azon által, hogy ha az föllyül nevezett 18. Ezer fórintokat azon Köpcsený Jósággh nem importálna, tehát tartózzanak a' Méltóságos Herczegh Successori,⁶⁴⁷ más Jóságokbul, azon summát, ugymint 18. Ezer fórintokat, az mennyire a' Köpcsený Jóságghnak jövedelme héjános vólna suppléálný,⁶⁴⁸ és hozzá fizetny Esztendönként: És mivel a' valo, hogy az emlétett Jóságghban kevés, és szegény Borok teremnek; Arra-nézve rendöltessék Herczegh Aszony számára, és italára, s' asztalára a' kereszturi Hegyekbül bizónýos számu csöbör bör, Esztendönként. Ahoz applicáltassék a' Köpcsený Jóságghoz Eözvegyi Residentiájul a' Posóný Ház-is kertel edgyütt, és a' szükségghnek idein a' Bécsy háznál légyen szállása eö Herczegségének. A Köpcsený Vára pedigh, és az házak púsztán lévén, hogy a' szükséges mobiliák nélkül ne maradgyanak, tartózný fógnak méltóságos Herczegh Successori, Herczegh Aszony statussához képest illendö minden-napi szükséges mobiliákrul provideálný,⁶⁴⁹ és a' szobákat fekete posztóval bé vonýatny; És akkor, a' midön az Ur Istennek ugy tetcsenek, hogy Eözvedgységre a' Herczegh Aszony maradna, és ha színtégh mindgyárt a' Temetés után a' köpcsený Jóságot appraehendálná-is,⁶⁵⁰ tartózzanak mind azon által Méltóságos Herczegh successori, Herczegh Aszónynak egy Esztendöbéli szükséges provisiojával:⁶⁵¹ mert ne talántán olykor találná Eözvedgységre maradny, a' mikor az Jóságghban semmi életre való szükséggh nem találkoznék: Méltóságos Herczegghnek sem esnék hólta-után-is dicséretire: Ha az Eözvegye mindgyárt halála

641 helyesen: thorum et mensam: ágyhoz és asztalhoz

642 tartozékaiban

643 az összeg helye kihagyva

644 behoz, jövedelmez

645 bejövö kamatának

646 elfogadja

647 utódai

648 kipótolni

649 gondoskodni

650 megkapná is

651 provisio: készlet, ellátás, ellátmány

után ki rekesztnék Férje lakó helyébül, és minden szokás szerént való beneficiumoktul⁶⁵² megh fósztatnék.

Az hatodik, és hetedik Punctumok, ki mondhatatlan, kemény, és eddigh az házások között szókatlan, és halhatatlan kötésekbul állanak, az mellyeket ha subscribálná⁶⁵³ a' Herczegh Aszony: Az Méltóságos Herczegh halála után (a' kinek az Herczegh Aszony hószü, és szerencsés életett kíván) egy szolgáló leánnális, alább való maradna; mert annak legh alább az eö Conventiobéli⁶⁵⁴ fizetését meg adgyák, de az Herczegh Aszonytul, az eü Törvény szerént való Jussát (mellyet minden firfiu az eö Feleségének a' maga Jóságábul, az eü rendi, és statussa szerént tartózik adny) el vennék, az kiért minden Uri Dáma ki nevetne, és meg-is csúfólna az Herczegh Aszont jövendöben, seütt más rüt ítéletet-is tehetnének érette eü Herczeghsége felöl; az ki minden Nemzetségének, és gyermekeinek kissebségére esnék, hogyha ilyen nyilván való Országunk Törvényében fundált Aszónynok Jusságátul szánszándékkal recedálna:⁶⁵⁵ kit is maga Méltóságos Herczegh bölcs itéletire és az igaz lölky ismételre hagyván, és submittálván⁶⁵⁶ az Herczegh Aszony, bizik, és az maga reménségét az igaz, és el válószthatatlan, házosságbul kötelességhbul származó szeretetben tellyességessen ejti; Hogy az Méltóságos Herczegh, mind élteben, mind pedigh hólta után-is az Herczegh Aszont, az eü Herczeghsége igasságos Jussában, ugy mint egy magyar Országi Palatinushoz, és Imperiumbéli Herczeghez illik, megh tartya, és az eránt eléghsleges securitást⁶⁵⁷ ád: arra nézveis, hogy az föllyül irt Punctumok szerént, a' Méltóságos Herczegh egyebet nem rendölt az Herczegh az Herczegh Aszonymnak, csupán csak azt, a' ki az Herczegh Aszonymnak sajáttya vólt, és a' kit az Herczegh Aszony Törvény szerént-is megh kereshetné, és azon Törvény megh-is adná eö Herczeghségének.

Az hetedékre. Az Ország Törvénye szerént. Ha az Férjeknek halála történnék, az megh hagyott Eözvedgye nem csak minden némö ingó Jóságiban részesül, de az edgyütt keresett Jósága-is eütett edgyeránt illeti; kéhez képest ha az Méltóságos Herczegh a' meg nevezett hatodik Punctumban specificált Jusban,⁶⁵⁸ mobilisekben, és Jóságokban, az Herczegh Aszonyt nem akarja törvény szerént részessé tenny, a' helett rendöllyön bizonyós summa Pénzt, legh alább jó emlékezetiért az Herczegh Aszonymnak, és valamelly Jóságghra inscribállya:⁶⁵⁹ És ezen kívül mégh mind az kettőnek Méltóságáért, és böcsületiért, hogy ne köllessék Herczegh Aszonymnak egy közönséges Dáma módgyára élny, aszthalhoz való ezüst Credientiát-is⁶⁶⁰ rendölly, a'hoz örök emlékezetre Törvény szerént való legh jobbik ruhát, hat Lovat, és egy Hintot-is. Az minémeü az Méltóságos Herczegh személlye ellen való praetensioi, és kereseti lehetnének az Herczegh Aszonymnak, azokat a' Herczegh Aszony cassállya;⁶⁶¹ De mások ellen akar kik legyenek, az kik eö Herczeghsége mobiliáit distrahálták,⁶⁶² maga Jussát, és keresetit fönt tartya; Ugy hogy szabad

652 javadalmaktól

653 aláírná

654 szerződésnek megfelelő

655 visszalépne

656 alárendelvény, alávetvén

657 biztosítékot

658 meghatározott, részletezett jogosultság szerint

659 ráírassa, vagyis ráterheltesse

660 asztali ezüstnemű

661 visszavonja, megsemmisítse

662 széthordták

legyen annak idejében Országunk Törvénye szerint ellenek procedálny,⁶⁶³ és a' maga Ingó Jóságát, és az mobilisét meg keresny, mivel az őllyan kereset, a' Méltóságos Herczeghnek kárára, a' vagy-is böcstelenségére nem célóz: Másikint-is az Herczegh Aszony az édes Fiának,⁶⁶⁴ és más igaz Successorinak praejudicálny⁶⁶⁵ nem akar; A minémü mobiliái pedig a' Méltóságos Herczeghnél találkoznak, azokat sókszori szép ajánlyása szerint, vissza várja az Herczegh Aszony. A kik pedig nincsenek, és distraháltattanak, remény eü Herczeghsége, hogy igéreti szerint, nem kívánnya megkároséttanyaz Herczegh Aszonyt, hanem inkább többet főghadny eü Herczeghségének.

Az nyólczadikra. A melly 16. Ezer forint kész Pénz-béli adosságom méltóságos Férjemnél vagyon, s' az eránt eü Kegyelmetül lévén bizonyós Contractusom-is,⁶⁶⁶ hogy ez mostany folyó 1707. Esztendőben esendő Martius havában le téteti,⁶⁶⁷ azon Contractusomat cassálom, tartózván azt vissza-is adnom; Ugy hogy eü kegyelme, vagy maradéki egy Esztendő főrgása alatt, emlétett 16 Ezer forintott részenként kész pénzül tartózzanak le tenny; Mind azon által, ezen végezésünk idejűl főghvást, attúl semmi Interest ne kívánhassak; hogyha pedig magam az Méltóságos Férjem Jóságibúl emlétett egy Esztendő alatt az meg irt summát ki szedhetem, szabadon cselekedhessem; kire-is Én Eszterház Pál magamat, és maradékimat kötelezem.

Az kilenczedikre. Az melly 80. Ezer forintott Én Tökölly Éva, halálom után, Fiam Eszterház Jósephnek rendöltem, és én Eszterház Pál azon 80. Ezer forintbul proveniálandó legale Interesét⁶⁶⁸ fizetnem tartózzom, kötelezdem mostis arra magamat, hogy holtómigh attul járandó Interest Sex per Centum⁶⁶⁹ meg fizetem, vagy pedig emlétett Attyámfia Köpcsény Jóságom jövedelmébül szabadon maga-is meg vehesse, holtom után pedig az Köpcsény Jóságot appraehendálván, ha az ötödik punctum szerint azon Jóság 18. Ezer forintokat importálna, tehát akkor mindgyárt az Interesnek fizetése cessállyon. Ha pedig 18. Ezer forintott nem importálna, tehát más Jóságbul, az mint az ötödik Punctumban föl van téve, suppleáltassék azon summa. Hózzá tévén azt, hogyha Fiam Eszterház Jóseph találna előbb nálomnál meg halny, azon 80. Ezer forint szállyon vissza reám, szabad dispositiomra.⁶⁷⁰ Ha pedig nevezett Attyámfia az Eözvegyi állapattyát változtatná, vagy pedig az Eözvedgységben e' Világhbul ki mulna; tehát successorim magát Attyámfiát, vagy pedig successorit, Legatáriusit,⁶⁷¹ és Cessionariusit,⁶⁷² azon Köpcsény Jóságbul külömben ki ne tudhassák, hanem csak az 80. Ezer forintnak egyczers-mind leendő le tételével, ugy mind azon által, hogy azon Esztendöbéli fructusokat,⁶⁷³ és Proventusokat,⁶⁷⁴ nem külömben mindenféle mobiliákatis az Attyámfia ha státussát változtatya, ha pedig abban halála történnék, Successori, Legatariusi, és Cessionariusi, szabadóssan a' Jóságghnak robotájával szedhesse, és el vitethesse,

---

663 eljárni

664 Esterházy József (1688–1721)

665 előre ítélni, sérelmére szolgálni

666 megállapodásom, szerződés

667 kifizeti

668 törvény szerinti kamatot

669 hat százalék kamat

670 rendelkezésemre

671 örököseit

672 cessionarius: engedményes, akinek a javára átengednek valamit

673 terményeket, jövedelmet, hasznot

674 jövedelmeket

szedhessék, és el vitethessék. Mind ezeket így adjustálván,⁶⁷⁵ szabad légyen én hozzáam Tökölly Évához, minden jó akaróimnak járný, s' azokhoz semmi idegenség ne mutattassék: És ha valamely szolgálka akar az Aszony, s' akar az Ur részérül, monta montákat⁶⁷⁶ hintene, a kibül a' jó, s' Istenes együtt való lakás turbáltathatnék,⁶⁷⁷ az óllyan mindgyárt, ha comprobáltatnék⁶⁷⁸ ellene, kivettessék az Udvartul: Seütt ha történet szerént az Ur részérül találkoznék az óllyan szolgálka, a' ki a' félét el követne, és azért, a' praescribált⁶⁷⁹ mód szerént meg nem büntetődnek, s' kintelenétetnék a' miatt inkább az Herczegh Aszony közülök ki menny, és csöndessen lölky, s' Testi nyugodalma kedviért maga saját Jószágában lakását venny, tartózný fógók én Eszterház Pál illendő Intertentiójúl⁶⁸⁰ az Attyámfiának eléghségessen providéálnom.

Utólszór. Mind az két részrül föllyül irt Punctumink, és végezésünk megh tartására, és állandóságára magunkat, és maradékinkat kötelezdük.

A külzetten: Puncta ex parte Principis Evae Tökölly ad ineundum cum Principe Paulo Eszterházy Marito Suo Contractum proposita; *a levélíró kezével:* Az Méltóságos Herczegh meg küldött punctumira való Herczegh Aszony válasza.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 221-1.

61. THÖKÖLY ÉVA BEADVÁNYA AZ URALKODÓHOZ

Hely nélkül, [1707. május után – 1708. március 2. előtt]⁶⁸¹

Allerdurchleuchtigist, Großmächtigist unnd unüberwündlichister Römischer Kayßer, auch zu Hungarn unnd Böheimb König etc.

Allergnädigister Kayßer, König, unnd Herr Herr etc.

Daß Eüer Kayserliche Mayestät auß dem auff angeben meines Fürstlichen Gemahls mir vormahls angekündten langwührigen Arrests (nachdeme díßer in sich gegangen, unndt wie er in den an Eüer Kayserliche undt Königliche Mayestät gestelten Allerunderthänigisten Original Memorial „A” contestiert, auß antrüb seiner Conscienz selbst umb meine Eliberierung, et ut ego, prout formalia sonant, totali, atque integrae libertati meae Clementisßime restituerer, allergehorsamst Suppliciret hat) auff mein hierüber beschehenes allerdemüthigistes repraesentiern ain unndt anderer erheblichkeiten mich in vorige vollkommene libertet, unndt Freyheit, nach Inhalt der an mich ergangenen Intimation „B” de Dato „21” Octobris vorigen Jahrs allergnädigst zu restituern geruhet haben, davor erstatte hiemit allerdemüthigist schuldigisten Danck; ob nun wohl Eüer Kayserliche Mayestät ungezweiflet allergerechtigste Intention gewesen, mich hierdurch generaliter,

675 elrendezvén

676 mendemondákat

677 háborítaná, megzavarná

678 rábizonyítódik, 'bebizonyíttatik

679 előírt módon

680 illendő módon eltartani

681 Egyrészt Esterházy József és Maria Octavia von Gilleis zu Theras und Sonnenberg eljegyzésére 1707 májusában került sor, másrészt 1708. március 2-án kiadott rendeletében az uralkodó említi Thökölly Éva ezen beadványát.

et plenarie in integrum zu restituiren [*margóra beszúrva*: Wie eß auß dieser Beylag oder Copia Clar zuersehen, da die 30.000 fl. noch zur Zeit glorwürdigster gedachtnus Leopoldi I^{mi} meinewegen seint erleget worden], so dörrfte eß Jhedoch heünt oder morgen von widerwerthigen Leüthen nur pro restitutione Speciali et mera Indulgentia, Sive remissione paenae, quae, ut habet L: fin: C: de general: abolit: Quos liberat, notat, außgedeüthet, unndt sowohl in- alß außßer dennen gerüchtern mir nicht wöniger alß meinen Erben weiß nicht waß für ungleiche Objectiones gemacht werdtten, bevorab da mein leiblicher Sohn zudato in würcklichen Ehe Contracten mit ainer Uralt-Adelichen, unndt Ihro Mayestät jederzeit Treüesten Familia v. Gileiß undt Staremburg stehet; welchem übel dan zeitlich vorzubiegen, nimb zu Eüer Kayserliche undt Königliche Mayestät ich nochmallen meinen aller demüthigsten Recurs, fueßfällig bittent Eüer Kayserliche undt Königliche Mayestät geruhen entweder durch ein fehrneres an mich erlasßentes Decret, oder auch durch ein Patent, tanquam Augustissimum Testimonium allernädigst zuerkennen, unndt zu Declariern, daß ich generaliter et plenarie in Integrum restituiert, mithin nicht allein in vorige Ehr, Würde, Recht, unndt Gerechtikeit dergestalten gesezet seye, daß mir de praeterito ainiges Verbrechen, oder Condemnation von niemand, wer der auch immer seye, vorgeworffen, wöniger mir, oder dennen meinigen disß ohrts die geringste Nota oder Mackl imputiert werdtten solle, noch köne. Zu allermildister gewehung mich allerdemüthigist empfehle.

Eüer Römisch Kayserliche auch Königliche Mayestät
Allerdemüthigiste
Eva Fürstin Esterhasin von Galantha

A külzeten: An Die Römisch Kayserliche Auch zu Hungarn, unnd Böhaimb Königliche Mayestät
Allerdemüthigistes Bitten. Evae Fürstin Esterhasin von Galantha Pro Ein Allernädigstes Kayserliches
Decret plenariae et integrae Restitutionis meae etc. betreffend.
Kiadta: KOPP 2020, i. m. 187–188.
AFW 46-B–II.

62. I. JÓZSEF URALKODÓI DÖNTÉSE

Bécs, 1708. március 2.

Wir Joseph etc.
(Mittler Titl.)⁶⁸²

Bekennen öffentlich mit dießem brieff, und thuen Kund allermänniglich, daß Unß die Hochgebohrne Unser liebe Andächtige, Eva des Heyligen Römischen Reichs Fürstin Esterhasin, gebohrne Gräffin Töckelin allergehorsambst erindert, daß, ob zwar Wir noch vorhin auf ihres

682 A P 108 jelzetű példányból hiányoznak a címek, a két AFW jelzetű példány tartalmazza: „Wir Joseph von Gottes gnaden Erwehlter Römischer Kayßer, zue allen Zeiten Mehrer des Reichs, in Germanien, zue Hungarn, Böhaimb, Dalmatien, Groatien, Slavonien, König, Ertz Herzog zue Öesterreich, Hertzog zue Burgund, Steyr, Kärnthen, Crain, und Wirtenberg, Graff zue Tyrol und Görtz. etc. etc.”

Gemahls, des Hochgebohrnen Pauli, des Heyligen Römischen Reichs Fürstens Esterhasi von Galantha, Erbgraffens der Graffschaft Forchtenstein, Rittern des Guldenen Flusses etc. Unßers geheimben Raths, des Erbkönigreichs Hungarn Palatini, auch lieben Oheimb und Fürstens Liebden allerunterthänigstes Anlangen, und von ihr beschehene Vorstellung ein und anderer Erheblichkeiten sie nach Inhalt eines ihr Fürstin den 21. Octobris des abgeruckhten 1706ten Jahrs zugefertigten Hof-Decrets in vorige volkohmmene Libertet und Freyheit allergnädigst zu restituiren geruhet hätten, auch ohnzweifflich Unser gnädigste Intention gewesen wäre, sie hierdurch generaliter et plenarie in integrum zu restituiren, so dörrfte es jedoch mitler zeit von widerwärtigen Leüthen nur pro restitutione minus plena et mera Indulgentia, sive remissione poenae außgedeutet, und sowol in als ausser denen Gerichtern ihr fürstin nicht weniger, alß ihren Erben einige ungleiche objectiones gemacht werden; Welchem übl⁶⁸³ dan zeitlich vorzubiegen, Unß sie Fürstin nochmahlen allerdiemüthigist gebetten,⁶⁸⁴ Wir geruheten entweder durch ein Verrers an sie erlassendes Hof-Decret, oder durch ein Patent tanquam Augustissimum Testimonium allergnädigst zuerkennen, und zu declariren, daß sie generaliter et plenarie in integrum in vorigen Stand restituirt, mithin nicht allein in vorige Ehr, Würden, Recht und gerechtigkeiten dergestalten gesezet seye, daß ihr de praeterito einiges Verbrechen, oder Condemnation von Niemanden, wer der auch immer seye, vorgeworffen, weniger ihr, oder denen ihrigen diß orths die geringste Nota oder Macul imputirt werden solle, noch könne.

Wann Wir dan gnädiglich angesehen der Fürstlichen Supplicantin diemüthigistes Anlangen, und daß auch obgemelt, Ihr fürstlicher Gemahl über die von demselben derentwegen abgefordert: und allergehorsambst erstattete Erklärung hierwieder nicht allein kein bedenckhen getragen, sondern nochmahlen alles gebillichet, und in der fürstlichen Supplicantin Begehren zu condescendiren erachtet.

Alß haben Wir mit wohl bedachten Muth, gutem Rath und rechtem Wissen, von ihr fürstlichen Supplicantin alle Mackhl nit allein gänzlichen abgenohmben, annullirt, und verdilget,⁶⁸⁵ sondern sie auch allerdings und vollkommentlich in vorige Ehr, Würde, Recht und gerechtigkeiten: nicht weniger in die Possess und Nutzniessung ihrer ohne das nicht verwürckhten Güetter (jedoch daß solches dem zwischen mehrged[achten] ihrem Gemahl und ihr Fürstin geschlossen- und von Unsers in Gott seeligist ruhenden Herrn Vatters Mayestät und Liebden etc. gnädigst bestätigten Vortrag [!]⁶⁸⁶ in alweg ohnpraejudicirlich seyn solle) allergnädigst restituirt und gesezet.

Thuen daß auch, restituiren und sezen sie, wie obgemelt, in vorigen Stand, Ehr, Würde und Weesen aus Römisch- Keyser- König- und Landtsfürstlicher Machts Vollkommenheit hiemit wissentlich in Crafft diß brieffs, Meinen, Sezen, Wollen, und befehlen, daß der wider sie Fürstin Esterhasin angestellt- geweste Inquisitions-Process, und was weiters darüber erfolget, abolirt, abgethan und cassirt, mithin derselben an ihren Ehren, Standt und Weesen nichts praejudicirlich: noch verklienerlich seyn, weniger derselben, oder Ihren Erben einiger Fähler, Verbrechen, oder condemnation ietzt, oder ins Künfftig von jemanden, wer der, und wo es auch seyn mögte, inn- oder ausserhalb Gerichts, noch sonst an einigen Orthen oder Versamblungen fürgeworffen werden solle.

---

683 Übel

684 Utalás Thököly Éva 1707-ben beadott kérvényére. Lásd kötetünkben: Nr. 61.

685 vertilget: vertilgt

686 Vertrag

Gebiethen darauf allen und jeden Unsern nachgesetzten Geist- und Weltlichen Obrigkeiten, Praelaten, Grafen, Freyherrn, Rittern, Knechten, Statthaltern, LandMarschallen, Landts-Haubtleüthen, Vicedomben, Vöggen, Pflegern, Verweesern, Burggraffen, Landrichtern, Burgermeistern, Richtern, Räthen, Burgern, Gemeinden, und sonst allen anderen Unsern Ambtleüthen, Unterthanen und getreuen, was Würden, Stands oder Weesens die seynd, hiemit gnädigst und wollen, daß sie mehrgedachte Fürstin Esterhasin bey dießer Unserer Kayser- König- und Landtsfürstlichen Restitution frey, sicher, und ohne alle Beleidigung bleiben: derselben allerdings ruheiglich frewen, gebrauchen, und geniessen lassen, darbey kräftiglich schutzen, und handhaben, darwider nicht thuen, noch das jemand anders zuthuen gestatten, in kein weiß noch weeg, alß Lieb einem ieden seye Unser schwäre Ungnad und Straff, und darzue ein Pöen,⁶⁸⁷ Nemblich Zweinzig March Löttigen Golds zuvermeiden, die ein jeder, so offt er fräventlich hierwieder Thätte, Unß halb in Unser Cammer, und den andern halben Theil der beleidigten Fürstin, oder ihren Erben unnachlässlich zubezahlen verfallen seyn solle; das Meinen Wir Ernstlich. Mit Urkhund dieß brieffs, besigelt mit Unserm Keyserlichen anhangenden Insigl; der Geben ist in Unserer Haupt- und Residenz-Statt Wienn den 2ten Monaths Tag Martii, nach Christi Unsers Lieben Herrn und Seeligmachers gnadenreicher Geburth im 1708. Unserer Reiche, des Römischen im 19. des Hungarischen im 21. und des Böheimbischen im dritten Jahre.

Ad Mandatum Sacrae Caesaræ Majestatis proprium.

Joseph L. S.

Johann Friedrich freyherr Seileren

Philipp Ludwig von Sinzendorff

Ad Mandatum Sacrae Caesaræ Majestatis proprium.

Frantz Antoni Freiherr von Quarient⁶⁸⁸

A külzeten, későbbi, levéltárosi megjegyzés: 1708. 2da Martii Absolutoriae restitutoriae in prioris dignitatis gradum [kihúzza: Josepho Imperatoris] intuitu habiti processus Inquisitionalis Eva Tököly consorte Principi Pauli Esterhazy.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. E. Nr. 297. – További másolati példányok: 1) AFW 46-D-I.; *kiadta*: KOPP 2020, i. m. 87–88., 90.; 2) AFW 46-D-I.

---

687 poena

688 Csak az AFW jelzetű példányok végén szerepelnek az aláírások.

63. ESTERHÁZY PÁL ÉS THÖKÖLY ÉVA ELSZÁMOLÁSA

Hely nélkül, 1708. október 31. – 1708. november 28.

Anno 1708. den 31. Octobris zwischen Ihro Fürstlichen Durchlaucht Fürst Palatino Esterhaßa etc. etc. und dero Fürstlichen frau gemahlin gepflogener abrechnungs Extract wie hernach folget.

Wegen von 80 ^m fl. in dem untern 1. Juli 1702. außgefertigten Haupt Vergleich begriffenen Capital, biß Endt 1706. Jahrs Lauffent, Jedoch ein halb Jahr vorhin zu zahlen, daß ist den 1. Juli zu entrichten gehabtes interesse, ist lauth quittung von 12. Septembris 1706. richtig bezahlet.		
Den. 1. Jenner 1707 fahlet ⁶⁸⁹ eben von dißen Capital anticipato ain Halb Jähriges interesse a	fl. 2400	
Item den 1. Juli anticipative gleichermaßen ein halb Jähriges interesse	fl. 2400	
Eben also, und nicht anderst den 1. Januarii, und 1. Juli 1708 zusamben auf ganzes Jahr zu zahlen anticipato	fl. 4800	
Nun an den 23.500 fl. Capital (welches von dennen in dem untern 1. Juli 1702. (wie oben) aufgerichten haubt vergleich P[aragra]pho fünffstens begriffenen 50.000 fl. und davon biß 18. Martii 1706. beloffenen Interesse, Item von 80.000 fl. eben in dissem Vergleich enthaltenen Capital Paragrapho Siebentes angezogen und biß 1. Juli exclusive auch 1706. Jahrs anticipato verfallenen Interesse herrieret) über den 10. May 1706. bezahlte 7180 fl. und auch pro rato Entrichtetes Interesse, die geblibene 16320 fl. Ertragen von 18 Marti 1706. biß lesten Junii 1707 ein interesse auf 15 1/3 monath zu	fl. 1251	Xr. 12
Dißen, dito yber abgeführte 16.000 fl. ist gebliben an Capital	fl. 320	
Diße 320 fl. Erdragen von lesten Junii 1707 biß dito 708 interesse	fl. 19	Xr. 12
Summa der anforderung biß lesten Junii 1708.	fl. 11.190	Xr. 24

Folgt die guetmachung

1707. den 10. Jenner bezahlt	fl. 400
den 16. Februarii	fl. 500
den 17. dito mehrmahlen	fl. 1000
Item den 19. Augusti erlegt	fl. 150
Item von Siggendorff 50 und von Hornstein 50 zusamben 100 Mezen weizen empfangen a	fl. 150
Mehr von Siggendorff 100 Mezen Korn	fl. 100
Von Forchtenstein 22. Emer Weinn mit gemachten priß a 3 ½ fl.	fl. 77
1708 in Monath Febr. bezahlt	fl. 1000
den 27. Junii erlegt	fl. 1000
Item den 26. Septembris	fl. 1000

---

689 fehlet (fehlt)

mehr empfangen 31 $\frac{3}{4}$ Emer Weinn a fl. 3 macht ohne Vaß	fl. 95	Xr. 15
Von Siggendorff empfangen zu Sam ⁶⁹⁰ Weiz 50 und 50 Mezen Korn, macht	fl. 125	
Den 8. Octobris 1708. abermahlen erlegt in paaren	fl. 1500	
Summa	fl. 7097	Xr. 15
Die Praetensions Summa wie endtstehet ist	fl. 11190	Xr. 24
die daran bezalte Summa bringt	fl. 7097	Xr. 15
Rest also noch	fl. 4093	Xr. 9

Daß obstehenter Rest pr. vier Tausend drey und Neünzig gulden 9 kr. mir bezahlet, mithin ich wegen der funffzig Taussent gulden Capital, und davon ausständig gewesten Interessen so wohl, alß auch wegen der von 80.000 fl. obbemelten Capital 1. Juli lauffenten Jahr 1708. und vorhin mir anticipato zu bezahlen gehabtten Interesse, dergestalt contentirt worden seye, daß herentgegen wegen der hieroben etwa nicht specificierten mir biß daher successive gelifferten Naturalien hinführo nichts abgezogen werden solle. Thue ich mit vorbehalt meiner übrigen Vermög Ersten den 1. Juli 1702. außgefertigten Vergleichs habentten Praetensionen hiemit bezeige, und Crafft dißes quittire. So geschehen Wienn den 28. Novembris 1708.

Eva Fürstin Esterhasi⁶⁹¹

A külzetten: Computus et Quietantia Celsissimae Principissae, qua mediante exolutum est per totum Capitale 50.000 florenorum et ejusdem Interesse virtute primi Contractus de dato 1. Julii 1702. initi eidem Principissae debitum: Item complanatum est etiam ab alio Capitali florenorum 80.000 eidem Principissae anticipato solvi debitum Interesse, usque ad 1. Julii 1708^{vi} inclusive omnino anticipato jam persolutum; et sic jam est complanatum hujusmodi 80.000 florenorum Interesse usque ad 31. Decembris 1708; et jam anticipato ex post deponendum veniet pro 1. Januarii 1709^{mi} juxta eundem Contractum 1. Julii 1702. initum. Viennae 28. Novembris Anno 1708.; *későbbi kézzel:* ad Fasciculum 329. N° 4°.

EPA Forchtenstein, Acta Varia Bündel 199.

64. ESTERHÁZY PÁL ELISMERVÉNYE

Pozsony, 1708. december 26.

Recognoscályuk,⁶⁹² hogy most ell multt Novemberben számot vetvén generaliter az Atyánkfiával,⁶⁹³ a minémő három rendbéli Quietantiája⁶⁹⁴ az Atyánkfiának volt Nemzetes Rhorer István Perceptorunk⁶⁹⁵ kezénél, az ki tudnyillik az ő kegyelme számadássit respiciállya, és ingrediállya.⁶⁹⁶

⁶⁹⁰ zusammen

⁶⁹¹ Az aláírás sajátkezű.

⁶⁹² elismerjük

⁶⁹³ Thököly Éva (1659–1716)

⁶⁹⁴ nyugtája, elismervénye

⁶⁹⁵ számvevőnk, bevételezőnk

⁶⁹⁶ szemrevételezi és összegzi

ugi mint az első Quietantja sub dato 2. Augusti 1706. két ezer forintrul szollo; második sub dato 17. Februarii 1707. Ezer forintrul, és harmadik sub dato 19. Augusti 1707. száz ötven forintrul, és egj mind az három rendbéli három ezer száz ötven forintrul sonáló:⁶⁹⁷ azon három rendbélj Quietantiát emlétett Perceptorunk nekünk resignálnván,⁶⁹⁸ és mi az két utolsot az Atyánkfiának in Originali⁶⁹⁹ vissza adván, az harmadikát penigh maghunk kezénél az Atyánkfia Actáj között megh tartván, azon három rendbéli summarul (aki 3150 forintokat téssen) emlétett Perceptorunkot quietálljuk. Datum Posonii 26. Decembris 1708.

Paulus Esterhazi

Id est fl. 3150.

Megjegyzés: Esterházy Pál aláírása saját kezű.

A külzeten Rhorer István kézírásával: N. 48. Celsissimi Principis loco Principissae super florenis 3150. EPA Forchtenstein, Acta Varia Bündel 199.

65. ESTERHÁZY PÁL ELLENBEADVÁNYA

Hely nélkül, [1710. október 22.]

Hoch und Wohlgebohrner Herr Graff etc.,

Günstiger Herr Land Marschall und Herr General L. O. etc.

Nachdeme mich meine Frau gemahlin noch untern 17ten Januariis 1704. ut A.⁷⁰⁰ wegen Vermög zwischen uns getroffenen Vergleichs worvon Extract B. vermeindlich noch abgängiger Mobilien gerichtlich zu belangen angefangen, nachgehends aber ex diffidentia causae hiervon supersediret, und einige Jahr lang still geschwigen, ist selbe den 2ten Decembris 1709. mit C. widerumb hervorgekhommen, und mit disen anbringen mir einseitige anforderungs Specification D. zuekhommen lasßen, volgends auch den gebottsbrief E. erhalten, woriber ich den 16. May disß Jahrs meine haubtsächliche Exception sub F. erstattet, und so vill dienstlich ernideret, wasmasßen die in B. verglichene außfolglasßung Ihr Frauen Klägerin Inhalt beykhommen der mir behändigten quittungen G. H. J. K. L. M. beraihths vorlängst geschehen, undt mir von keinen anderen Ihr zuegehörigen Mobilien Fahrnusßen, oder anderen Effecten, etwas wissend, noch ex meo mandato vorenthalten worden, mithin von mir die grundloße Specification oben D. so wohl in quanto alß quali, umb so vill billiche in abred gestellet seye, alß ohne deme Rechtens quod nemo sua privata annotatione sibi debitorem Constituere possit, mithin gebetten, mich von gegenseitiger impetition oben A zu absolviren, und dise Frau Klägerin a limine judicii abzuweisen.

Item habe ich zwahr woll geglaubet, man wurde hierauß den unfueg gegeuthlichen [!] ⁷⁰¹ ansinens von selbsten erkennen, und mich fürohin mit weitteren gerichts Behöllungen

---

697 szóló

698 átadván

699 eredetiben

700 A margóra minden egyes melléklet első említésekor feljegyezték annak betűjét.

701 gegentlichen

verschonen, Man ist aber an statt deme, daß die Frau Klägerin Ihre intentirte Klag über meine negative erstattete Exception mit rechtlichen beweisthomb in ordine Stabiliren sollen, untern 23. Septembris disß Jahrs mit einen seithen Sprung sub N. hervorgekommen, und sich der Ursachen über Mehrbedeithe Specification oben D. ad Juramentum in litem offerieret, alldieweillen erstlichen putative landkindig wäre, daß ich zur zeith der Frauen Klägerin arrestirung all Ihr haab und guett beweglich- und unbeweglich occupiret hette, welche occupation sye pro violenta ausgegeben. Ich aber Inhalt kayserlicher Resolution hiebey O. pro Sequestratione ausdeuten wollen, von darumben aber nicht berechtigen können, weillen ich von keinen Richter pro Sequestro verordnet gewesen, mir auch nicht zuegestanden wäre, einen selbst aigenen Richter abzugeben.

Wan aber auch andertens ich pro Sequestro gehalten werden wollen, so wäre mir obgelegen, ein ordentliches Inventarium aller Sequesteirten Effecten aufzurichten in desßen entstehung aber und weillen keines aufgerichtet worden, hette ich Ihr drittens dem beweiß, was und wie vill Fahrnusßen ich Sequestriret, dergestalten pracludiret, daß Sye unmöglich die von Ihr formirte Specification oben D. in quali et quanto per testes vel documenta liquidiren khönte, wie dan auch eben, viertens die von mir allegirte quittungen nichts zur sach thäten, weillen hoc ipso, daß kein Inventarium errichtet worden, auß welchen zuersehen währe, wie vill mobilien Ich occupiret, oder Sequestriret, auß solchen quittungen nicht zu entnehmen währe, ob alles was meinerseiths occupiret, restituiret worden, und weillen dan schließlichen Rechtens quod contra omnes illos, qui se rebus alienis sine inventario immiscent, in litem jurari queat per allegata jura.

Solchemnach hat sye gebetten Ewer gunst undt freundschaft gerueheten selbe über Ihre Specification oben D. ad juramentum in litem zu admittiren und zu desßen ablegung beliebigen tag, und stund zu benennen, so umb meine Erklärung zue decretieret und mit P. urgieret worden ist.

Dise nun Ewer gunst und freundschaft zu schuldigen Ehren, gegen der Frauen Klägerin aber ohnbefänglich zuerstatten, so will ich mich vor allen auf meine haubtsächlich erstatte exception oben F. bezogen und hieraus pro iudiciali confesso acceptieret haben, daß die Frau Klägerin so wohl nider von den Herrn Lorenz Randthartinger Nieder Österreichischer Vicedomb Amts Expeditore quittirten Specification oben J. alß denen übrigen von Ihr eigenhändig gefertigten quittungen G. H. K. L. M. enthaltenen geschmuckh, Silber und andere mobilien und Effecten wircklich empfangen, übrigens aber mit keinen wahrhafften buechstaben zuerweisen vermögt habe, daß sich noch mehr andere Ihr zuegehörige sachen in meinen handten befinden, oder ex meo mandato vorenthalten worden seyn solten.

Das sye, aber Ihr einfahlen lasßen, die von Ihr einseitig formierte Specification oben D. mit dem von Ihr ultroneé offerirten Juramento in litem zu verificiren, kan ich von darumben nicht zuelasßen, alldieweillen in gegenwertiger Vorfällenheit der Frauen Klägerin alle ad deferendum hoc iuramentum erforderliche Requisita ermangelen, dan

Erstlichen ist es Juris decisi, quod ad hoc ut jus jurandum in litem deferri possit, duo conjuncti in Requirantur, nempe difficultas probationis; et dolcis sive delictum adversarii uti Communiter tenent.

DD. post Part: in l: inactionibus H. de in litem juran: et l. si quando C. unde Vi: Pal [...] in l. unica opposit 25 l. de Sent. qua pro eo etc.

So vill nun aber andertens daß erste Requisitum, videlicet difficultatem probationis anbelanget, khan solches die Frau Klägerin der Ursachen nicht vorschützen, alldieweillen sye zu dato noch mit

keinem rechtlichen jota erweisen, daß Ihr die in der Specification oben D. angemerckhte pretiosa, wie auch gold, Silber, und andere effecten und mobilien Jemallen eigenthomblich zuegehörig gewesen, welches eigenthomb aber sich durch derley Juramenta propria et ultrovea ex eo nicht verificiren lasßen khan, cum nullus in causa propria ad dicendum testimonium admittatur.

l. omnibus l. de Testibus et l. nullus 10, H. eodem.

Sye auch durch brieff und zeugenschafften adeoque via ordinaria schon wurde zu erweisen gewust haben, wan deroselben daß eigenthomb gethaner Effecten Re vera zueständig gewesen währe, also daß Ihr difficultas probationis keines wegs in weeg gestanden währe, beforderist da sye in vorbedeiter Specification gleich anfangs einen blau sammeten mit Perl gestickhten undt von Ihr auf 7000 fl. angeschlagenen rockh, auch sonsten einen geschmuckh von Saphier und den anderen von Diamant praetendiret, welche freylich wohl noch zu dato in natura verhanden dahingegen zierlichist widersprochen ist, daß Ihr solche stuckh eigenthomblich zuegehörig gewesen, wohl aber zu erweisen ist, ich auch iurato betheuern khan, daß ich solche und mehr dergleichen für Haus Kleinodien destinieret und machen lasßen, auch Jederzeith darvor gehalten worden, mithin der Frauen Klägerin so wenig alß mein schloß Eysenstatt zuegehörig gewesen seyn, und gleich wie nun dises erster Requisitum allerdings ermanglet, also khan sye mir auch

Drittens Respectu Secundi Requiriti einigen dolum oder delictum von darumben nicht zuermuethen, weillen sye mit nichten erweisen, daß ich violentus occupator Ihrer sachen gewesen, Oder mit denenselben nach Ihrer beschehenen arrestierung daß geringste disponiret habe, sondern was sye hinterlasßen und Ihr gehörig zu seyn befunden worden, habe ich ohne einigen aufenthalt Ihr abfolgen zu lasßen befolchen, und mich auch ultro in dem zwischen uns getroffenen Vergleich, worvon der Extract oben B. alsogleich freywillig erbotten, auch inhalt deren quittungen oben G. H. J. K. L. M. wircklich extradieren lasßen, gestalten ich dan mit r[e]inen gewissen einen Körperlichen ayd zu gott schwören khan, auch mich hierzu auf erforderenden fahl hiemit iudicialiter offerire, daß mir von einigen weitteren Effecten, so der Frauen Klägerin zuegehörig gewesen, außser eines Salz Väsßl, worvon ich erst Jüngsthin nachricht erhalten, und welches ich ingleichen ausfolgen zu lasßen v[e]rbietig, nichts wissend seye, und da ich auch Kunfftig ein mehrers erfahren solte, derselben fideliter zu extradieren nicht underlasßen wolle; und weillen dan

Viertens sye mit nichten erweisen, daß Ihr durch mich ainiger schaden geschehen, oder was Ihr zuegehörig gewesen gefährlicher weis vorenhalten worden, also ist auch auf daß vor Ihr in der privat annotation oben D. ausgeworffene und taxirte quantum der Ursachen die geringste Reflexion nicht zumachen, weillen bekhtanten Rechtsens, quod, ubi damnum cessat, ibi et aestimatio damni cessare debeat.

Laurent. de Rod. in tract. de Usurii Vers. nunc venit. n. 14.

Ohne deme auch sonsten, wan gleich in all-ungestandenem Fahl daß iuramentum in litem statt hette, solches anderster nicht alß praevia Judicis taxatione deferieret werden khunte, ich bin aber bereits vorhin verstanden, daß solches in gegenwertiger voffallenheit ex nullo capite, und auch von darumben keinen plaz finden khönne, weillen man nicht ein mahl in claris, daß der Frauen Klägerin die in D. specifizierte Effecten Jemahlen zuegehörig gewesen seyn, vill weniger in geringsten erweisen ist, daß ich solche violenter apprehendiret, und darmit nach aigenen belieben disponiret haben solte, welche violentia doch einen solchen, der sich dises Remedii extraordinary zu bedienen suechet, und in defectu aliarum probationum ad iuramentum in litem offerieret, nebst anderen Requisiten auch haubtsächlich [!] zu erweisen obliget,

ita est textus ad literam
in l. si quando, vis C. unde vi.

Ibi: si quando, vis in iudicio fuerit patefacta, deinde super rebus abreptis, vel invasis vel damno dato tempore impetus quaestio proponatur, si non potuerit, qui vim sustinuit, quae perdidit singula com probare, taxatione a Iudice facta pro personarum atque negotii qualitate Sacramento aestimationem rerum, quas perdidit, manifestet nec liceat ei, ultra taxationem a Iudice factam iurare: womit dan respondendo ad Contraria partii adversae der Erste gegentheilige einwurff, da mir nemblichen die Frau Klägerin eine violentam occupationem zuezumuethen vermainet hat, mit dem schon seine abfertigung bekhommen hat, da solche von mir zierlichist widersprochen, gegenseiths aber nur blosßwertig asseriret, mit einigen rechtlichen iota aber nicht erwisen worden ist, belangendt

ad 2^{dum} die mir imputirte Sequestration ist solche ad hoc forum nicht gehörig sondern in der Kayserlichen Resolution oben O. außtrucklich enthalten, das derentwegen die sach bey der Ungarischen Hoffcanzley untersuecht, und sodan die beschaffenheith mit einem nach des Königreichs Ungarn Satz und ordnung eingerichten guettachten nacher Hoff Relationiret werden solle, das aber

Ad 3^{tium} der Frauen Klägerin der beweiß was, und wie vill Fahrnusßen Ihr entgangen, dergestalten praecludiret worden, daß sye die von Ihr angezogene Specification oben D. in quali et quanto per testes vel documenta ohnmöglich solte liquidiren khönnen, ist von mir schon vorhin in abred gestellet, und anbey demonstiret worden, das sye vor allem das aigenthomb diser Specificirten Effecten legaliter zuerweisen schuldig seye, und da sye auch solches zum theill darthuen khönte; So wurde sye doch mit disem erforderlichen beweisthomb nicht auslangen, das ich das Jenige, so Ihr aigenthomblich gewesen violenter apprehendiret, oder zu meinen Handen bekhommen, habe, Masßen dan landkindig, daß vor wenig Jahren meine sambentliche in Ungern gelegene guetter undt herrschafften, außßer des einizgen schloß Forchtenstain, von denen Rebellen occupiret, undt Spolieret worden, mithin wan auch einige der Frauen Klägerin zuegehörige Effecten aldorten verbliben, ich derentwegen zu einiger Verantwortung nicht obligiret seyn kunte, undt zwahr umb so vill weniger, weillen die quittung oben G. H. J. K. L. M. so vill ausweisen, daß ich der Frauen Klägerin alles, was sye dazumahlen ihr gehörig zu seyn angegeben, fideliter extradiren lasßen, undt ob ich gleich.

Schließlichen dahin ausgestellt seyn lasßen khan, quod regulariter contra omnes, qui rebus se alienis immiscent, in litem jurari queat, so bin ich aber beraihs verstanden, daß wir Erstlichen in disen Casu nicht versieren, und wider mich nicht erwisen seye, daß ich mich in der Frauen Klägerin sachen immisciret, und darmit das geringste disponiret habe.

Andertens aber ad hoc ut iuramentum in litem deferatur, noch mehr andere requisita erforderlich, und anbey noch dises in sonderbahre Consideration zu ziehen seye, daß mir die frau klägerin vorhin eine ganz andere specification Ihrer vermeintlichen Effecten undt Mobilien halber zuekommen lasßen, aniezo aber ad immensum zu schwören sich erbotten, und wohl zu glauben ist, daß wan man Ihr auch ein quantum von mehr dan 100.000 fl. an die Handt gegeben, Sye hierüber ingleichen daß Juramentum in litem abzulegen, kein Bedenckhen tragen wurde, worzue mich aber auf keine weis erklhären, noch einwilligen khan. Undt wie zumahlen auch Endlichen auch die gegenseiths allegirte Nieder Österreichische gerhabschafft Ordnung von darumben nicht zu reflectiren, weillen solche nur allein inter pupillum et tutorem statuiret, adeoque ex eo,

quod probatio per juramentum in litem sit multum singularii et exortitans, pluribusque Regulis Juris derogans; neutiquam extra casum, in quo loquitur extentenda, alß

Gelangt disennach an Ewer gunst und freundschaft mein dienst[williger] bitten dieselbe geruehen die Frau Klägerin mit ihren unstatthabenden ansuechen oben A. una cum Refusione Sumptuum et expensarum de quibus protestor a limine Judicii abzuweisen, mich empfehend.

Euer gunst und freundschaft dienstwilliger
Paulus Fürst Esterhasi

Kesßler dr. Juris⁷⁰²

A külzeten: Praesentatum 22. Novembris 1710.

Land Marschal

Abgefordert [*beszúrva baloldalón:* „fürzuhalten“] ohnverfängliche Erklárung nebst dienstlichen bitten. Pauli Fürstens Esterhasi des Königreichs Ungern Palatini Contra Frauen Evam Furstin Esterhasi [...] cum refusione sumptuum et expensarum a limine judicii abweisung.

22. Novembris 1710.

Késöbbi levéltáros megjegyzés: Replica Celsissimi Principis Pauli Eszterházy ad Actionem Dominae Principissa Evae Tököly consortis suae in foro Austriaco contra praedictum D. Principe ratione excontentationis suae erectam facta.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. E. Nr. 317.

66. THÖKÖLY ÉVA NYUGTÁJA

Tribuswinkel, 1711. január 22.

Quittung

Pro zway Tausend vier hundert gulden Reinisch welche mein fürstlicher Gemahl mir an meinen Capital alß ein halb jährig vom 1. Januarii lauffenden Jahrs Anticipando zu bezahlen verfallenes Interesse durch Herrn Stephan Joseph Rohrer alß ermelt meines fürstlichen Herrn gemahls gevollmächtigten unter heüntigen dato paar⁷⁰³ und ohne abgang außgezahlet worden; welches ich mit meiner hierneben gestelten fertigung bezeügen mueß.

Datum Schloss Triebeswinckhl den 22. Januarii 1711.
Eva Fürstin Esterhasin

A külzeten: 51. 1710. Quittung pro zway Tausend vier hundert gulden betreffend.
EPA Forchtenstein, Acta Varia Bündel 199.

⁷⁰² Georg Christoph Kessler, Esterházy Pál ügyvédje Thököly Éva elleni ügyében.

⁷⁰³ bar

67. JESZENSZKY ISTVÁN LEVELE ESTERHÁZY PÁLNAK,
MELLÉKELVE THÖKÖLY ÉVA KÖVETELÉSEI

[Bécs, 1711. december 19. előtt]

Méltóságghos Herczegh nagy Kegyelmes Ur

[...] Tovab Hercegh Asszony dolgában recenser be adatott törvényes írás, mely által sörgeti, vagy adjon Hercegséged in forma választ azon Punctumokra, az kik in forma Amicabilis Proponaltattak volt Augusztusban Brondais⁷⁰⁴ és Hóhi uram⁷⁰⁵ előtt való Commissióban és azon szerénth akarjae Hercegséged Continualtatni az Amicabilist; vagy ha azon Proponált Punctumokra nem accedál amicabiliter Hercegséged, tehát Continualtattassék de rigore Juris a Passus, és Judicialis második replicát adjon be Hercegséged doctora, melyre nézve im kezemben ada Keszler⁷⁰⁶ uram azon Amicabili modo Proponalt Punctumokat, kiket im acudalok Hercegségednek. Adjon választ Hercegséged, mennyire Condesandalhat [!] Hercegséged Amicabiliter. [...] Wien 19. Decembris 1711.

Hercegségednek Alazatos Szolgája
Jeszenszki Istvan

A levélhez csatolva külön lapon Thököly Éva követelései:

Hiemit Volgt Die letzte resolution meiner Praetension

1mo Verlange 20000 fl. gleich Paar, oder genugsambe Versicherung

2do Den mit Perl gestickten Rockh, wie auch den geschmukh, mit Sambt dem Prisalet

3° daß Leingewandt

4° Wittibliche unterhaltung wenigist 3000 fl.

5to Eine residenz gleich im Königreich Hungarn zu absigniren

Megjegyzés: Jeszenszky István levele sajátkezű, a követelésjegyzék idegen kéztől.

MNL OL P 125 Esterházy Pál nádor levelezése Nr. 2590.

---

704 feltehetőleg Franz Jakob Brandis

705 Johann Martin Hoche

706 Georg Christoph Kessler

Thököly Éva végrendeletei

68. THÖKÖLY ÉVA VÉGRENDELETE

Kismarton, 1688. április 4.

Attyanak, Fiunak, Szent Lelek Istennek Nevében Amen.

Az rettenetes sententia⁷⁰⁷ Istenteől eő Szent Feőlségheő ki lévén mondatva, hogy minden éleő Embernek megh keőll edgyszer halny, ugy mindeneknek maga dolgait keőll alkalmaztatny, hogy mideőn az utolso Ora el ieőn, a' melyben ki szolléttatik, mindenekben io készeűlettel találtassék. Mihez képest énis, az én Istenemnek legh kisebbik férgecskéje, gondolván utolso ideőmreől, mivel mostany nehéz állapotommalis,⁷⁰⁸ nem tudom, ha Isten eő Sz. Feőlséghe szerencsésen engedie által mennem rayta vagy sem? Elseőbenis kívánok az igaz Romai egyedeűl idveőzítteő hitben élny, s' meghis halny; Kérvén nagy alázatossággal az én Terempteő, és megh válto Istenemet, vegye az én beűneős leőlkeőmet Szent Országában, az eő Véghetetlen io voltáért, s' nagy kin szenvedésiért, s' az Szepleőtelen Szeűz Mária, Istennek Szent Annya érdemiért, ugy az Mennyei Szenteknekis esedezésiért. Azomban az mi kevés értékem énnékem vagyon hogy holtom utánis, az én szerelmes Uramnak vagy Gyermeimnek valami alkalmatlansága, ne légyen, s' imide amoda ne ragadoztassék, ilyen rendelést tészek.

Elsőbenis semmi Eősteől maratt Jozságom nem lévén, mivel Arva Várából csak edgy Gyász keőnteősben hozatvan alá, ieőttem Méltóságos Szentseges Romai Birodalombéli Herczegh Esterás Pál Magyar Ország Palatinussa, ugy mint az én szerelmes Uram eő kegyelme Udvarában, Groff Theőkeőly Mária Néném Aszonnyal eő kegyelmével, és így, az mi értékem vagyon énnékem, mind itten szerzettem, s' az en szerelmes Uram eő kegyelme io akarattyából vagyon. Arrul azért én szabadgyában disponálván.⁷⁰⁹

Elseőbenis hagyok Két Ezer Misére, Ezer forintot, ugy hogy, Száz Száz forint osztassék azon helyekre, és szentegyházakra, Boldogh Aszonyra az Feőrteőn túl, Kismartony Barátoknak,⁷¹⁰ Laurétomi Barátoknak, Soprony Barátoknak, Lékai Barátoknak, Bondorffi Paulinus Barátoknak,⁷¹¹ Posony Franciscánusoknak, Szent Annában, az Remete helyben, Bécsben, az halottak Kápolnáíában, és így Két Ezer mise telik ki.

Másodszor. Hagyok Eőt Száz forintot egész Kápolnára Feőrteőn tul valo Boldogh Aszony Barátok Szentegyháza mellett, az hol minden héten edgy Mise mondassék, az en beűneős Lelkemért.

Harmadszor. Hagyok Száz forintot, hogy avval edgy szép Boldogh Aszony keő képet⁷¹² csinállyanak s' oszlopot az én Nevemre, ugyan ottan Boldogh Aszonnál, az országh uttya mellett.

707 ítélet

708 Esterházy Józseffel volt terhes, aki 1688. május 11-én született.

709 rendelkezvén

710 barát: szerzetes, itt a ferencesek

711 pálosoknak

712 szobrot

Negyedszer. Hagyk az ittvaló Szent Joseph Calastromában leővő Apácza Aszonyoknak⁷¹³ Három Száz forintot, imádkozzanak érettem, Miséketis mondgyanak érettem. Item hagyk Ispitályban⁷¹⁴ az szegényeknek Száz forintot, imádkozzanak szegény beűneős lelkemért.

Eöteődszeőr. Hagyk az Hegyen tul valo Laurétomi Boldogh Aszony Clastromára, Ezer Tallért, ugy hogy edgy Páter tartassék ottan, az ki minden nap Misét mondgyon érettem eltemben, holtom utánis beűneős lelkemért eőreökeössen.

Hatodszor. Hagyk az Bécsi Klok Pámhoz,⁷¹⁵ azoknak az szegényeknek száz forintot, imádkozzanak érettem, Miséketis mondgyanak érettem.

Hetedszer. Hagyk Néném Eszterhás Ferenczné Aszonyomnak⁷¹⁶ Eőt száz forintot. Item edgy Kilencz gyémántos rauten kerék rosás gyeűreűt.

Nyolczadszor. Hagyk Néném Nádasdi Istvánné Aszonyomnakis,⁷¹⁷ Eőt száz forintot, s' ugyan olyan rauten gyémántos gyeűreűt. Item Hat Tehenet.

Kilenczedszer. Hagyk az Feyér cselédimnek az fizetéseken feöllyeűl keőzeőnségessen el osztván keőszteők, az Eőregének teőbbet, az apraiának kevesebbet. Két száz forintot.

Az teőbbit pedigh a' mi illeti, légyenek az én édes Gyermeimé ugy hogy ha Isten áldásából Fiam lenne, azé légyen minden jom, Teresia és Francisca Leányimnak Négy Ezer forinttal tartozván mind azáltal beleölle. Holott pedigh Istennek eő Sz. Feőlségének ugy tetzenék, hogy Maradék nelkeűl ki mullyanak edes Gyermeim, avagy talám Clastromban találna valamellyk Leányom menny, bé érvén Három Ezer forinttal. Kérem az Istenértis az én szerelmes Uramat, hogy emlétett Gyermeimét, ereővel, s' akarattyok ellen Calastromban menny ne kénszeréttse, se az szerzetben ne adgya, mert hiszem ezeknek féryhez menések eő kegyelmének, se eleőbbenny Gyermeiknek kárára nem lészen, ugy várhattya azutánis Isten áldását magára, s' mind gyermekire eő kegyelme. Holott pedigh Isten akarattyából s' io tetzésébeől megh nevezett edes Gyermeim megh halnának, s' edgyk sem lenne életben, tehát, minden néven nevezendeő iavaim szállyanak az én szerelmes édes Uramra, s' az eő kegyelme Gyermeikre, maga szabad dispositioia⁷¹⁸ szerint. Ehez hozzá értem asztis, az mit szerelmes Uramnak sok fáradozássi, s' költségi után adott eő Feőlséghe ez el mult Esztendeőkben, ugymint Huszon két Ezer Eőt száz forintot, kiis nem szeűleőimteől maradt, hanem csak grátiaul [!] adatott. Mely adosságh az Also Lyndvai Jóságon vagyon, seőt ha mit teőbbet is szereznek ieővendeőben Isten áldásából, azokis feöllyeűl megh irt rendelésem szerint vétessenek, s' maradgyanak.

Kérem nagy szeretettel eő kegyelmét, az feöllyeűl megh irt beűneős leölkeőmért hagyott dolgokat io modgyával véghben vinny, s' vitetny ne nehesztellye.

Végezetre. Ayánlom továbbis az én Terempteő, és megh válto Istenemnek, az én beűneős lelkemet, annakutánna esedezem az minden macula nélkeűl⁷¹⁹ valo Szepleőtelen Szeűz MARIANAK, méltosztassék Szent Fiának érettem legh kissebb szolgálóyáért esedezny, s imádkozny; ugy az egész Mennyei Szent Seregeknekis alázatossan keőnyeőrgéők, hogy Istent imádgyanak az én

713 A kismartoni ágostonos kanonisszák kolostorában élő apácáknak.

714 ispotály: kórház, szegényház

715 Klagbaum: bécsi ispotály, járványos betegek kórháza és szegényház

716 Thököly Katalin (1655–1701)

717 Thököly Mária (1656–1709 és 1711 között)

718 szabad rendelkezése

719 makulátlan, büntetlen

beüneős feiemért, hogy ki mulván az árnyék Világhbol – véllek edgyeútt Dicseőithessem az tellyes Szent Háromság edgy bizony Istent, eőreőkkeőn eőreőkknén. Amen.

Költ Kismartomban, die Quarta Aprilis. Ezer hat száz nyolczvan nyolczadik Esztendeőben

Thököly Eva m. p.

Csak az aláírás autográf.

A külzeten: Thököly Éva sajátkezű írásával: „Testámentom”. Utólagos levéltári feljegyzés:

„1688 [javítva: 99-ről] 4^a Aprilis. Testamentum Dominae Evae Tököly, Celsissimi Principis Pauli Eszterházy Consortis”.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. F. Nr. 324-2.

69. THÖKÖLY ÉVA VÉGRENDELETE

Hely nélkül, 1708. augusztus 16. – 1716. augusztus 22.

Praesentatum 22. Augusti 1716.

In Nahmen der Allerheiligsten, und unzertheilten Dreyfältigkeit,
Gott des Vatters, Sohns, und Heiligen Geistes. Amen.

Demnach Ich Eva Fürstin Esterhäsin Reichs Fürstin und Palatinin, Ein gebohrne gräfin Thöckelin, zu gemüeth geführt die von beständigkeit des menschlichen leben, und das nichts gewisers alß der Todt, nichts ungewisers aber alß die Stundt seye, derentwegen habe ich (damit nach meinem hintritt über kurz oder lang nach dem unerforschlichen willen Gottes, meines wenigen Vermögen halber Einiger Zwispalt, oder Strittigkeit sich nicht ereignen) Gott lob noch bey gutten Verstandt, Sinn und Vernunft, auß freyer eigenen bewegnus mein hernach folgendes Testament, und letzten Willen, wie es in Einen und anderen solle observiret werden, hiermit verfasßet, und zu Papier Eigenhändig gebracht, wie folgt und zwar.

Erstlichens. Befelche ich Nach meinen Tödtlichen Hintritt Mein arme Seel Gott dem Allmächtigen in seine grundlose gnadt und barmherzigkeit, Inbrünstiglich bittend, derselbe wolle durch das Theyre allerheiligste blueth, und Verdienst Jesu Christi unsers Erlösers und Seeligmachers, mit der Höchst Vermöglichen Vorbitt der ohne Mackl der Erb Sündt Empfangenen Mutter Gottes Maria, selbe meine arme Seel in die schaar aller auserwöhlten an und auf zunehmen.

Mein Todter Leichnamb aber solle in den ordens Kleydt der Heiligen Clara in dem Franciscaner Closter zu Maria Lanzendorff (so fern ich in den Wienerischen greiß,⁷²⁰ oder gegend solle abscheidten) Widrigen fahls aber in den Negsten Franciscaner Closter nach Christlichen gebrauch begraben werden, wie ich dan den Convent alwo mein Ruhe bethl hiermit also Ein heiligen allmosen vermacht drey hundert gulden, id est ..... 300 flo.

Für heiligen Meesen, Leuchter, Liechter, oder andere Begräbnuß unkosten vermache ich drey hundert gulden, id est ..... 300 flo.

---

720 Kreis

Ingleichen für lesung heiligen Meeßen durch die Erste drey Tag nach meinen absterben (welche so fern sie Innerhalb diser drey Täg in selben Closter nicht können gelesen werdten, in andere Clöster gleich sollen außgetheilt werdten) drey hundert gulden, id est ..... 300 flo.

Andertens. Will ich daß am orth meine begräbnuß für mich Jährlich Ein Aniversarium⁷²¹ gehalten werdt, und Ein ieder Pater denselben orths vor mich sollen Tag ein heilige Meeß lese, zu desßen Bestreitung ich ein Capital von Sechs hundert gulden vermache, id est ..... 600 flo.

Drittens. Vermache ich zu verrichtung Meiner geliebden und kirch farthen (so ich Endtweders meinen damahligen beicht Vatter, oder Einen sunst vertrauthen Persohn Schrifftlich anvertrauen werdt) Jedoch mit diser außdrücklicher Condition, das der Jenige, deme dise Commission auferlegt werdt, dem Executori Testamenti die Unkosten verreitten, so noch Etwas übrigs, ad pia Causa applicire, acht hundert gulden id est ..... 800 flo.

Viertens. Sollen von Meinen vermögen Drey Tausendt gulden an Einen sicheres orth angelegt werdten und das Interesse von hundert funffzig gulden, Einen von den Pater Provincial⁷²² des Franciscaner orden assignirenden Closter zu disen Endte angewiesen werdten, daß auf bedachten Closter wochentlich zwey heilige Meeßen für meine arme Seel auf Ewig sollen gelesen werdten, id est ..... 3000 flo.

Fünfftens. Vermache ich Ebenfahls von den Pater Provincial benennten Closter zu Einer Ewigen liecht vor dem venerabili Tausendt gulden, welche also baldt an Einen sicheren orth angelegt, und von dem Fahlenden Interesse, die unkosten sollen bestritten werdten, id est ..... 1000 flo.

Will doch daß Ebenfahls Monatlich auch Ein heilige Meeß für Eine arme seele, die gar kein hilff auf diser Weltdt haben, solle gelesen werdten.

Sechstens. Zu aufrichtung Eines Epitaphii vermache ich vier hundert gulden, desßen Verfertigung ich einer vertrauten Personh werdt überlassen, waß dis aber nicht solle geschehen, wirdt es dem Herrn Executori Testamenti Recomendirt, id est ..... 400 flo.

Siebentes. Legire Ich für drey Tausendt heilige Meeßen, welche gleich nach meinen Todt durch die provinz der Österreichischen PP. Franciscaner iede für 30 Xr. zu lesen ausgetheilt sollen werden tausendt Thaller, id est ..... 1500 flo.

Achtens. Vermache ich denen PP. Franciscaner in Ungarn alß zu schmickh,⁷²³ Fraukirchen, Tirnau, St. Catharina, Edenburg und Eysenstatt, zu Loretha den PP. Serviten, zu Maria Thall denen PP. Paulanern, auf jeden orth für heiligen Meeßen zu lesen funffzig gulden, den PP. Augustinern zu Paaden⁷²⁴ aber auch zum heiligen Meeßen vermache hundert gulden id est ..... 500 flo.

Neüntens. Denen PP. Capucinern zu Wienn in der statt auf den Neüen Marckh per modum Elemosina ein hundert gulden, Item für 400 heilige Meeßen zu lesen zwey hundert gulden, id est ... 300 flo.

Denen PP. Reformirten Augustiner in der Statt für 200 heiligen Meeßen Ein hundert gulden, Item zum Klagbaum⁷²⁵ denen armen damit sie vor mich betten sollen, vermache ich auch hundert gulden, id est ..... 200 flo.

Zehentens. Vermache ich denen PP. Augustiner Luckenhauß,⁷²⁶ damit sie alle Jahr für meine Seel Aniversarium halten, und alle Monath Ein heilige Meeß für mich lesen Tausendt gulden, so

---

721 évforduló

722 Alois Hörmann 1708–1711 közzött az osztrák ferences rendtartomány provinciálisa.

723 Sümeg

724 Baden bei Wien

725 bécsi ispotály, szegényház

726 Lockenhaus, Léka

an Ein sicheres orth angelegt solle werdten, und zu Einen beyhilff zu vollendung des von mir angefangenes gebeües drey Tausendt gulden, id est ..... 4000 flo.

Ailffhtens. Vermache ich für die Spittäler, und andere arme leith, so sich an den orth meiner begräbnuß befünden Ein hundert gulden, id est ..... 100 flo.

Und zwelff arme Weiber zu Kleyden auch ..... 100 flo.

Zwelfftens. Den PP. Franciscaner auf Ihrer Intention zu Linz, weilen sie altordt kein Closter haben vermache ich meine praetension, welche noch Edtliche Tausendt gulden auß Tragt auf die ungarischen Cammer, und die bezahlung schon ordentlich ist Eingerichtet gewesen. Item von Meinen Capital zu disen noch zwelf Tausendt gulden, idest ..... 12.000 flo.

Jedoch mit diser ausdrücklichen vorsehung, damit sie alle Jahr vor meine Seel Ein Aniversarium halten, und alle Wochen zwey heilige Meeßen lesen auf Ewiglich schuldig sein sollen.

Dreyzehentens. Vermache ich zu aufrichtung einer Bruderschafft vor die armen Seelen in Feegfeüer Nacher Linz (in fahl aber zu Linz kein Franciscaner Closter solle erbaut werden) nacher Ybbs vier Tausendt gulden, id est ..... 4000 flo.

Welche an Ein sicheres orth solle angelegt werden und Jährlich zu bestreitung der bruderschafft Nothwendigkeiten, sollen verinteressiret werden, wie auch die obbemelten zwelff Tausendt gulden, sollen sambt der praetension auf der ungarischen Cammer, an Ein anderen orth apliciret werden.

Vierzehentens. Legire ich meinen Herrn Ehe gemahl Herrn Paul Esterhasy Reichs fürstin [!] und ungarischen Herrn Palatino Meinen Ehe Ring mit Einen grossen wie Herz formirten Rauthen diamandt, Jedoch mit diser Clausula und obligation, daß benennter Ring nach seinen Hintritt auf meinen Sohn Josephi oder seine hinterlasßene Erben falle.

Funffzehentes. Damit dis mein Testament umb so weniger disputirlicher seyn möge so Thue ich meinen einzigen Sohn Joseph über dis, waß Ihme schon bereiths in vivis gegeben und lauth des gemachten Contracts achzig Tausendt gulden auß Traget, Noch meinen über die Donau gelegene⁷²⁷ Herrschafft Podragga, und Reiz,⁷²⁸ sambt Donadorff bey Ybbs mit allen appertinentien und zugehörigen, Jedoch mit diesen beysaz, daß Er die darauf haffende Schuldten endtrichte.

Item so vermache ich ihme Titulo institutionis, das ganz diamandtene Briselet, oder Prust Stuckh, wie auch das große mit Rauthen diamandt fersezte [!] Peramit oder Haar Nadl.

Item die grosse schnur halß Perl mit 40 Stuckh, ferners ist mein Will und Meinung, daß wan der Joseph Mein Sohn, vor meiner mit Todt abgehen, und Eheleibliche Kinder nach sich verlassen, solte alß dan solche Kinder, so viell alß ihrer zu zeith meines absterbens beym leben seyn werdten, ihm in seiner portion und legat substituirt sein sollen, in fahl aber wan Er ohne leibs Erben solle mit Todt abgehen, solle besagtes legat verkaufft werdten, und für den werth für uns und unsere verstorbene Freündt heilige Meeßen gelesen und anderen gutten Werckhen angewendet werden, wiedrigens will ihm unter betrohung und Comination meines Mütterlichen fluechs verbunden haben, diesen geschmuckh auf keine weiß, zu verkauffen, zu verschenckhen, oder auf andere weiß zu veralieniren, sonder so lang von ihme leibs Erben verhandten, zu einen gedächtnus alß ein Hauß geschmuckh auf zu behalten.

Sechzehentes. meiner Tochter Theresia, vermählten gräffin Erdedin⁷²⁹ (weilen sie schon von mir durch den mit dem Fürsten gemachten Contract⁷³⁰ völlig abgefertiget, und ich folgsamb ihr,

727 Bécs, illetve Kismarton irányából tekintve a Dunán túli.

728 Podhrágy és Ricsó

729 Esterházy Anna Terézia (1684–1755), Erdődy György (1676–1759) felesége.

730 Utalás az 1702-es egyezsége, lásd kötetünkben Nr. 55.

nichts mehr schuldig wäre) umb danoch ihr meine Mütterliche affection zu Erweisen, Resolvire mich ihr zu vermachen, Meinen schwarz sameten mit Perl gestickten Reichen ungarische Pelz, auf gleiche weiß (wie oben bey meinen Sohn) alß wan sie mein Tochter vor meiner absterben solte, ihr hinterlassende Kinder substituire.

Siebenzehentens. Meiner Frau Schnur alß des Graff Josephs seiner Frau gemahlin,⁷³¹ legire ich denen kleinen, mit Einen grossen Sofir und Rauthen diamand versetzten piramid oder Haar Nadl, Item meine zwey zu Tribis Winckhel habende Galanteri Kästen mit den gläseren Thüren, sambt den darin befindenden Galanteri sachen, sambt den Roth atlassenen mit gold gestrickten beth Teckhen, und solchen Tisch debich.

Achtzehentens. Vermache ich den graff Jörg Erdedi meiner Tochter ihren Herrn⁷³² gemahl hundert ducaten in specie, id est ..... 400 flo.

Neünzehentens. Der gräffin von Turnon alß meiner liebsten Frau schwester⁷³³ vermache ich mein mit Karten Perl und diamandt versetztes Priset, oder Prust Stuckh, sambt darzue gehörigen gleichen Neüen Stuckh haar Nadl, und zwey mit diamandten versezte Muschel Perlene ohrhengl, sambt zwey Tausend gulden in geldt, id est ..... 2000 flo. Wan sie aber vor meiner absterben solte soll dises legat auf ihren Sohn Paul Nadasti fallen.

Zwainzigstens. Vermache ich den Graff Paulo Nadasti, alß meiner Schwester Sohn, meinen zu Tribis Winkhl Erkauffte Untere Mühl mit allen zugehörigen apertinentien, und grundt Stuckhen, damit Er aber in Ruhigen Possess möge bleiben, will ich solchen von aller sonst der Herrschafft Tribis Winkhl angeschafft dinstbahrlichkeiten befreyet haben. Item weil Er sonst nit viel begüethert, also legire ich Ihme noch zwey Tausendt gulden in goldt, sambt Sechs S.V. Khie,⁷³⁴ und vier oxsen zu Tribis Winkhl, id est ..... 2000 flo.

Ein und zwainzigstens. Vermache ich Ebenfahls Meiner Frau Schwester, Eleonora von Turnon,⁷³⁵ ihre Tochter Ein Prust Stuckh, oder Priset mit diamandt, und Rubin versezt, wie auch zwey mit Rauten diamandt versezte Rosen Ring, sambt einen in paaren geldt von zwey Tausend gulden, id est .. 2000 flo.

In fahl sie aber Ein Closter gehen soll, und folgsamb ihren Standt in geistlichen verändert, solle dises legat auf ihren Herrn Bruder Paul Nadasti fallen, außser von den zwey tausend gulden, kan die helffte den Closter, alwo sie eingekleydt gegeben werdt.

Zwey und zwainzigstens. Vermache ich meiner anderen Frau Schwester gräffin von Lebenburg⁷³⁶ seeligen Dreyen hinterlasßenen Herrn Söhn, alß graff Antoni, Josepho, und Francisco, Einen Jeden Tausendt gulden, id est ..... 3000 flo.

Drey und zwainzigstens. Deren Closter Frau, alß in der Eysenstatt, und Presburg, bey der Societät St. Ursula, alß Tochter von meiner Frau Schwester seeligen vermache ich, benenntlich der Antonia Esterhasin, hundert gulden, den anderen zweyen zu Prespurg Jeden funffzig gulden, id est ..... 200 flo.

Vier und zwainzigstens. Den Herrn Graffen von Turnon alß meinen Herrn Schwager⁷³⁷ vermache ich wegen seiner mir geleisten diensten zwey Tausendt gulden in geldt, id est ..... 2000 flo.

731 Maria Octavia Gilleis zu Theras und Sonnenberg (1688–1762) ekkor Esterházy József menyasszonya volt, 1709. december 22-én kötöttek házasságot.

732 Esterházy Anna Terézia (1684–1755) és férje, Erdődy György (1676–1759).

733 Thököly Mária (1656–1709 és 1711 között), harmadik férje, Johann Heinrich Baptist Tournon (†1716 után).

734 Kühe

735 Thököly Éva unokahúga, Johann Heinrich Baptist Tournon és Thököly Mária leánya.

736 Thököly Katalin (1655–1701), Johann Jakob von Löwenburg (1670–1732) volt a harmadik férje.

737 Johann Heinrich Baptist Tournon (†1716 után)

Fünff und zwainzigstens. Denen Closter frau zu Eysenstatt⁷³⁸ vermache ich, alß der Jezigen frau Dechantin, Clara Andreasin, Francisca Bezeredin, Renata Listain, Rosina Zizin,⁷³⁹ alß meinen guetten freündinen einer jeden funffzig gulden, id est ..... 200 fl.

Sechs und zwainzigstens. Legire ich der frau Baron Sandor Gasparin,⁷⁴⁰ alß meiner befreundtin, zwey Haar Nadl, derer Jede mit fünff Rauthen diamandt Versezet ist, wie auch dero Sohn Ladislao, in ansehung der dienst, so mir sein Vater Erwiesen, tausendt gulden, id est ..... 1000 fl.

Sieben und zwainzigstens. Denen wohlehrenwürdigen Patribus, Francisco Caccia, Emerico Pfendtner, und Joani Hueber (alß Welche mir in Meiner Trübseeligkeiten meisten an die Handt gangen) Vermache ich Jeden auß Ihnen Tausend gulden, id est ..... 3000 fl.

Wan aber lauth Ihrer Regul sie solches gelt zu ihren particular genuß nicht fehg sein, also ist mein gänzlicher Will und Meinung, daß dies gelt in Meinen Nahmen, durch dem Herrn Executorem Testamenti, oder Einen anderen, auf Eine Herrschafft oder Closter angeleget, und so dan das Interesse alß Ein Allmosen von diesen Capital zu obgedachter Patrem Eigenen Nothwendigkeiten, oder büecher etc. gereicht werdte. So fern aber wieder [!] meiner Willen dis Allmosen obgedachten Patribus nicht gereicht Wurdte und sich Einer, anderter, oder dritter beklagen solte, solle solches nach des beklagenden Willen anderen armen außgetheilet werden. Wofern aber Einer anderter, und dritte, mit Todt wurde abgehen, so solten Jedes mahl die Ihm Vermeindte Tausend gulden Erhalten, und für solche zu meinen und seinen Seelen Trost zwey Tausendt heiligen Meeßen gelesen werden.

Acht und zwainzigstens. Den Statt Pfarrer zu Eysenstatt Herrn Märckhl⁷⁴¹ legire ich zwey hundert gulden, über dies solt Er Hundert heiligen Meeßen für mich, und andere arme Seelen Welche, alhier auf dieser Weltt gar kein hilff, oder gedächtnuß haben, id est ..... 200 fl.

Neun und zwainzigstens. Meinen bestelten, den Herrn Leonhardt Doctor Pauer, legire ich fünff hundert gulden, id est ..... 500 fl.

Dreyßigstens. Der frau von Kautten, Eine gebohrne Baronin von Kriechbaum zu Tullen,⁷⁴² alß meiner guetten Freündin legiere ich Vier Hundert gulden, in geltt, sambt zwey armb bändl mit goldt Eingefasten gesundt Steinl, und diamandtenen Vnter Märschl, wie auch zwey gleiche Ring mit Einen Schmaragd und Sechs diamandten, id est ..... 400 fl.

In fahl sie aber vor Meiner sterben solte, soll dies legat zum heiligen Meeßen vor ihre seel apliciret werdent.

Ein und Dreyßigstens. Der geistliche Jungfrau Josepha Kneidingerin zu Tullen Vermache ich funffzig gulden, in geltt, id est ..... 50 fl.

Zwey und Dreyßigstens. Der freyle Catharina von Praun, vermache ich Wegen ihren langwührigen diensten in geltt Tausendt gulden, id est ..... 1000 fl.

Item das oliven farbe Kleydt, Manto, und Rockh, in fahl aber dies nimer verhanden wäre, soll man ihr ein anderes dergleiches geben, die Klag,⁷⁴³ Wie auch mein Tägliches leingewandt völlig, außßer daß in No. 35 für die Hilaria Hueberin und auch anderen wirdt benenet werden, und nachfolgenden Nahmen wirdt zu Ersehen seyn, zwey aufgerichte bethen sambt zwey seidenen

738 A kismartoni ágostonos kanonisszák kolostora (Chorfrauenstift).

739 Andrásy Klára, Bezerédy Franciska, Listhy Renáta és Zichy Rozália

740 Sándor Gáspár felesége Thököly Erzsébet volt.

741 Matthias Markhl (1649–1725)

742 Maria Polixena von Kauthen, született Kriechbaum

743 Klagkleid: gyászruha

beth deckhen, und beth fürhäng von der Indianischen leinwandt, sambt den bethstatt, zwey Mantili, drey Läzel, die Hauben sambt den Pänder alle, so nicht anderen benennt wirdt, die halß Perl mit Pischel, so in zwey schnur stehet, und seyndt zahl Perl, Ein Rosen formb, von Rubin verseztes Ring, zwelff zinn schisßl, so viel Täller, Vier zinnerne Schlisßl Rauff.

Drey und Dreyßigstens. Vermache ich der Frau von Prankckh⁷⁴⁴ alß der Ehefrau ietzt des Heren Johann Wukowiz, die wegen meiner so viel unschuldig gelitten, und vmb daß Ihrige ist Kommen, in geld Tausend gulden, id est ..... 1000 flo.

Item ein seidenes ganzes Kleydt, sambt gürtl, und läzel, drey par leylacher sambt den Kisß ziehen.

Vier und Dreyßigstens. Den Herrn Johann Wukowiz wegen der mir geleisten diensten, vermache ich Tausendt gulden in geld, und die Klag, id est ..... 1000 flo.

Fünff und Dreyßigstens. Der Hilaria Hueberin, Welche ich alß Ein zucht Mädln angenohmen, und Weilen Sie Einen weillen in daß Closter, also hab ich mich durch ein geliebde,⁷⁴⁵ sie in das Closter zu promoviren verbundenen, und zwar Schrifftlich, vermache ihr also zu dieser Intention in geldt Tausendt gulden, id est ..... 1000 flo.

Item Ein seidenes (ohne goldt) Kleydt, Rockh, und Manto, gürtl, läzel etc. Ein hundert gulden zur Hochzeit, oder auß staffirung, id est ..... 100 flo.

Wie auch die Klag, Ein Tuzet hemeter, so viel für diecher, Sechs par von den gäst beylacher, sambt darzu ghörigen Küß zeichen, Sechs Tisch diecher, drey Tuzet Tisch salvet, Sechs handtücher, zwey hauben sambt den bandten, Ein aufgerichtetes beth, von beth gewandt, sambt Eine seidenen beth deckhen, Ein Tuzet zinn schisßl, vnd so viell zinn Täller. In fahl sie aber nicht soll in ein Closter gehen, Vermache ich Ihr gleich woll, Über die Sechs hundert gulden, so ich ihr in diesen fahl verschrieben, in ansehung Ihrer lang Wührigen dienst, zwey hundert gulden sambt dem obbemelten Mobilien, id est ..... 200 flo.

Sechs und Dreyßigstens. Vermache ich der Freyle Francisca von Thürhaimb, alß meiner guetten Freundin, zu Einer gedächtnus, Ein mit sieben Rauthen diamanten Verseztes Halß Creüzl, sambt den Einschichtigen Stein so darzue gehört.

Sieben und Dreyßigstens. Vermache ich der Frau Wedlin Wittib zu Scheibs, die Eine geistliche Mutter der Patern franciscanern ist, Wegen ihren dienst, hundert gulden, id est ..... 100 flo.

Acht und Dreyßigstens. Meinen bedienten, alß Erstlich der Veronica,⁷⁴⁶ Weilen sie schon lang in diensten vermache ich über ihr ordinarii Jahrs besoldung Ein Klag kleidt, drey par von gäst leylacher, sambt darzu gehörigen Kiesß Ziechen, drey Tisch Tiecher, Ein Tuzet dischsalvet, Ein Unter beth, sambt Ein langen, und zwey haubt Polster, Ein beth deckhen, sambt hundert funffzig gulden, id est ..... 150 flo.

Item den Jacob alß Meinen Schreiber zu Donadorff, die auch lang in diensten, noch zu seiner außständigen Jahrs besoldung, Ein Klag Kleidt, sambt hundert gulden, id est ..... 100 flo.

Den anderen bedienten, so wohl Man alß Weibs Persohnen, Über ihren auß standigen Jahrs besoldung Wan sie bleiben, Ein Klag Kleidt, und allen noch auf Ein Jahr besoldung.

Neun und Dreyßigstens. Ferners meinen hernach benennten Testaments Executorem Verschaffe zu Einer kleinen Erkhandlichkeit, und angedenkhen in geld Einen ieden zwey Tausend gulden, id est. .... 4000 flo.

744 Prankné, Thököly Éva bizalmasa, Vukovicz János felesége.

745 Gelübde: fogadalom

746 Veronica Dorinkovic, később Lahnerin.

Waß nun Schliesßlichen Über abstattung obiger legaten, wie auch deren Etwan nach meinen Todt sich hervor Thuenten schulden, übrigen verbleiben wirdt, soll alles durch meinen Herrn Executores Testamenti, und obgedachter dreyen Paterem zu milden Sachen nach ihren gueth befunden verwendet werden; allermasßen ich Meinen heylandt und Seelig maker, Jesum Christum zu meinen Universal Erben (in Christlicher Hoffnung, daß Er mich herentgegen seiner Ewigen Erbschafft Theilhaftig machen werde) hiemit Eingesezt, zu Executorem dieses meines letzten Willens aber von den löblichen Ungarischen Nation Herrn graffen Nicolaus Illeshasy, alß bemelten König reichs Vngarn Hoff Canzler, von der Löblichen Teutschen Nation aber den Herrn Franz Antoni Edlen Herrn von Quarient Kayserlicher Hoffrath, und Referendarium in ansehung ihrer vortrefflichen Conduit hohen vernunft adelichen Tugendt und redlichkeit, mit sonderbahren vertrauen benennt, und gebetter haben Will, daß sie aus lieb, und zu Ehren Meines Eingesezten Universal Erbens die ihm zu seiner Göttlichen Ehr vermeinten Erbschafft antretten; und alles mein hinterelasenes Vermögen in ihre Verwahrung, und Possess nehmen, darvon die Etwo verhandtene schulden, außßer Waß auf Donadorff noch hafftet, und mein Sohn Verstandener Masßen zu übernehmen hat, wie auch alle obbelmte, oder noch hinführo Weithers durch Codicill verschaffende legata, so geschwindt alß Es immer möglich ist (damit nemblich mein Seel nicht desentwegen in Jennen Weldt leyden möge) abstaten, daß einige aber, waß über abzug aller schulden, und legaten übrig verbleibt zu milden Sachen, und Meiner Seelen zu nuzen nach ihren guett befunden verwenden wollen, und sollen. Wie ich dan Ihnen auch zu solchen Endt mein beweglich sowohl, alß unbewegliche güether außßer desßen was Ein, oder anderen Nahmentlich verschafft Worden, zu veralieniren⁷⁴⁷ alle fueg und macht hiermit Ertheillet haben will, damit aber diese Executoria vor besagten Herrn graffen Illeshasy, alß bemelten Königreichs Ungarn Hoff Canzler, und Herrn Franz Anthony Edlen Herrn von Quarient Kayserlicher Hoff Rath und geheimben Referendarium, in Ihren großen VerRichtungen nicht allzu schwerfallen möge, alß will ich denenselben Einen Rechts, wie auch Einen Wirtschaftts Verständigen, Nemblich Herrn Leonhardts Pauer der Rechten Doctor, und Herrn Johann Wakowiz [!] Meinen Jezigen Hoffmeister dergestalt zu geordnet haben, daß beede meinen Herrn Principal Executores die direction und zwar in Hungarischen Sachen den Herrn graffen Nicolaus Illeshasy, in anderen aber alß in Öster Reichischen Sachen herrn Franz Antoni Edlen Herrn von Quarient Kayserlicher Hoff Rath und geheimben Referendarium zu führen, und zu befehlen, obige zwey zugeordnete aber alß äffter Executores die arbeith haben, und nach iennen befehl, und gutt befunden die Stüfftbrieff, so wohl alß Stüfftungen Ein richten, die Effecten Versillbern, die auß ständt gerichtlich oder güttlich Eintreiben, aller orth die gewindschte⁷⁴⁸ richtigkeit verschaffen, und mit Einen worth alles waß zu vollziehung dieses meines letzten Willens nöthig seyn wirdt, ins werckh sezen, und befördern sollen. Damit nun auch diese zwey äffter Executores sich daß Werckh mir zu lieb, und für die Ehr gottes desto Eyffrigen angelegen seyn lasßen mögen, alß solle von allen dem, Was übrig seyn wirdt, Ein iedwederen fünff hundert gulden abgezogen, und Ihnen zu Einer Ergötzlichkeit für ihren bemühung geben und gelasßen werden. Der Rest aber verstandener Masßen zu milden Sachen angewendet werden. Zum Fahl aber ein, oder anderer von diesen äffter Executoren vor meiner mit Todt abgehen, oder auch sich meiner sach nicht annehmen wolte, solle in der Wahl meiner Herren principal Executoren stehen, andere an statt ihrer zu benennen. Wan aber einer

747 eltulajdonítani, eladni

748 gewünschte: kívánatos

von ihnen mein principal Executorem vor meiner absterben solte, oder die Executerei nicht annehmen wolte, solle an statt des Herrn graffen Nicolaus Illeshasy von der Königlich Hoff Canzley Ein anderen Ungarischer gewissenhafter Cavallier, an statt des Herrn Franz Antoni Edlen Herrn von Quarient aber von dem Unter Landt Marschallischen gericht, Ein anderer Landt Man ernennet werden.

Ferner ist mein Will, und Meinung, daß wan der graff Joseph alß Mein sohn vor miener mit Todt abgehen und Eheleibliche Kinder nach sich verlasßen solte, alß dan solche Kinder so viell alß ihren zu zeith meines absterbens bey dem leben seyn werden, ihm in seiner portion und legat substituirt seyn sollen.

In Übrigen, wo ich diesem Testament Kein auß drückliche Substitution gemacht hab, will ich die portion oder legat des Jenigen, welcher vor meiner absterben mögte, meinen ein gesetzten universal Erben Christo Jesu, wie ich alles von desßen reichlichen Seegen Erhalten hab, wiederumb heimb falle.

In desßen allerheiligsten machung dan ich meinen letzten Willen hiemit beschloßen, Jedoch aber mir solchen Wiederumb auf zu heben, oder auch durch mündlich, oder schriftliches Codicill zu ändern oder gar zu Cassiren vorbehalten, bey nebens geordnet haben Will, daß wan dieser mein letzter will nicht alß Ein zierliches Testament solte gelten Können, wenigst alß Ein Codicill, donation, auf den Todtes fahl oder anderen letzter Will gelten, auch auf erforderten fahl Jhro Kayserliche Mayestät selbsten zu supplirung alles desßen, waß desßen meinen Testament an zierlichkeit, oder sonsten abgehen mögte allerunterhänigst Erbetten werden, in Übrigen aber die ienige, denen in diesem letzten Willen gedacht worden. Falls sie nicht Ihren legat zu frieden seyn wolten, desßen Verlusstiget seyn, und beynebens in ienner Welt, von meinen göttlichen Erben die Ewige straff zu beförchten haben werden.

Wormit ich dan diesen Mein letzten Willen in Nahmen gottes beschloßen, und mich noch mahlen grundlose barmherzigkeit gottes befehlen haben will. Zu diesen Wahren urkundt hat ich gegenwändig meinen letzten Willen, durch und durch Eygenhandig geschrieben, und unterschrieben auch mein gewöhnliches Pettschaftt bey gedrukht. Wienn den 16ten Augusti 1708.

L. S. Eva Fürstin Esterhasin
Eine gebohrne gräffin Thöckelin

P. S. 22. Augusti 1716.

An heüt ist dises Testament vor Herrn Landt Marschallen in beyseyn des Herrn Joseph graffens Esterhasy eröffnet und publicirt worden. So bey der Canzley aufzubehalten, und denen Interessirten auf anlangen davon abschrift zu ertheillen.

die 22. Augusti 1716.

Außwendig

Johann Adam Edler Herr von Fabricz, Kayserlicher Rath und geheimber Registrator und Taxator L. S.

Johann Georg Keeß, alß Schriftlich erbettener zeüg. L. S.

Johann Michael von Puechberg Kayserlicher Hoff Cammer registrator und Taxator L. S.

Joseph Theodor Reytmayr Dr. alß Schrufftlich erbettener zeüg. L. S.

Johann Friederich Maderer Dr. alß Schrufftlich ersuchter zeüg. L. S.

A külzeten: Testaments-Abschrift Weyland Frauen Eva Fürstin Esterhasin gebohrne gräffin Thökelin etc. HStA, Erdödy levéltár, 1716. Lad. 3. Fasc. 4. No. 6.

70. THÖKÖLY ÉVA VÉGRENDELETE

Bécs, 1711. július 1. – 1716. szeptember 4.

Praesentatum 4. Septembris 1716

In Namen der allerheiligsten undt Unzertheilten Dreyfaltigkeit,
gott des Vatters, Sohns undt Heiligen geistes amen

Dem nach ich Eva fürstin Esterhasin Reichfürstin und Balatinin ein gebohrene gräffin Theckelin mir zu gemieth geführt die menschliche sterblichkeit, undt daß nichtß gewissers alß der todt, nichts ungewüssers aber als desßen Zeit undt stundt seyen, alß habe ich bey gesundten Leib, Voll Kommenen Verstandt, Sinn undt Vernunft, wol betächtlich⁷⁴⁹ auß Eigenen willen ungezwungen undt ungetrungen, undt zwar da ich es wol befuegt gewesen von meinen wenigen hab undt guett einig undt allein zu mehrerer ruehe Meiner armen Sell, undt damit Künfftig nach meinen hintritt über Kürz oder Lang nachdem unerfodrschlichen willen gottes meines wenigen Vermögen halber Zwispalt oder strittigkeit sich nicht Ereigne, disen meinen Lezten willen verfast, undt selbst eigen händig geschriben wie folgt.

Erstlichen befelche ich nach meinen Töttlichen hintritt Mein arme Seel gott dem all mechtigen in sein grundtlose gnad undt barmherzükigkeit, inbrünstig bittendt, derselbe wolle durch daß theüre aller Heiligsten blueth undt Verdienst Jesu Christi unseres erlösers undt selichmachers mit der höchstvermögliehen Vorbitt der ohne Erbsündt empfangenen Muettergottes Maria, selbe mein arme Seel in die schaar aller außerwöhlten an- undt aufnehmen, undt zu Mallen einen Jeden Menschen frey Stehet ihn nach seinem todt zu Erwöhlen. Alß will auch ich hiemit auß trückhlich verordnet haben, daß Man Meinen Toten leichnamb in dem ordens Kleidt der Heiligen Clara in der franciscäner Kirchen zu Maria Lanzendorff (so fern ich zu Wien oder auf meinen gudth⁷⁵⁰ oder dessen gegendt sollte obscheidten) wiedrigenfahls aber in der nechsten Kirchen der P.P. Franciscäner osterreichische Provinz nach Cristlichen gebrauch zur erdten beystellen solle, undt zwar mit disen besonderen zusaz, daß ich auf keine weiß zur Eysenstadt oder anderwertig in eine Esterhoische [!] Krufften⁷⁵¹ will begraben werden, undt wan ein solches auch wider Verhoffen geschehen solte, so will ich meine Herren testaments Executores undt legatorios ersuecht haben, daß selbe meinen Leichnamb von denen hinweckh an ein anderes orth, verstehendt Meinem Verlangen gemäß, überbringen lassen, undt gar nit zugeben sollen, daß die zu meiner Ruehstatl vermeinte Legata einen solchen orth, wo ich nit begraben werden will, zugeignet werden. Wie ich dan den Convent, alwo mein ruehbetth sein wirdt, hie mit alß Ein Heiliges allmuessen vermache drey Hundert gulten, sage 300 fl. in gleichen 400 fl. zu bezahlung dern liechter undt andern begröbnuß unkosten, undt waß darvon übrig verbleiben wirdt, dafür sollen die Ersten 3 tåg hindurch an den orth meiner begröbnuß Heilige messen vor mich gelößen, undt in fahles in solchen Closter so geschwindt nit geschehen könnnte, in andern Clöster also gleich zu lessen außgetheilt werden, vor die spittaller undt andere arme Leith, so sich an den orth Meiner begröbnuß befinden werden, vermach ich ..... 100 fl.

749 bedachtlich, bedacht

750 Tribuswinkel

751 Gruft

dan auch Zwölf arme weiber zu Kleiten ..... 100 fl.
..... zusammen 600 fl.

Andertens, will undt verlange ich, daß all mein zeitliches Vermögend lichgendt- und fahrendes, nichts darvon außgenohmen, alsolalt⁷⁵² nach meinen zeitlichen hintritt von der obrigkeit, welcher soliches zustehet, gespöret, folgendes in bey sein meiner Herren Testaments Executori, oder welche die selbe anstatt ihrer darzue verordnet werden, ordentlich beschriben undt inventirt, undt denselben zu Erföhlung nach folgent meines Letzten willens, so balt möglich übergeben, undt eingehandwordh werde undt zwahrn

Drittens sollen die erforderliche begröbnuß Unkosten von allen Meinen schulden, in fahl ich wider verhoffe einige hinterlassen würde: obgestattet meinen dienstbotten darauß stendige litloh⁷⁵³ bezahlt undt denen selben noch darzu nebens Einer gebürlichen Klag ein Jahres besoldung, undt waß ich etwan ein oder anderen noch besonders verschaffen werde, gericht werde.

Viertens sollen nach mein tott denen PP. franciscaner Österreicher Provinz ..... 2000 fl.
H[eilige] Mesen vor meine arme Seel gelössen, undt denen selben zu solchen Ende ..... 1000 fl.
außgetheilt werden, deßgleichen legire ich auch denen P.P. franciscanern in Ungarn alß zu Schennkh,⁷⁵⁴ Frau Kirchen,⁷⁵⁵ Tyrnau, S. Catharina, Edenburg, Eysenstatt, zu Loreta denen P.P. Seviten, zu Maria Tall denen P. Paullaneren, auf Gäßmarkh⁷⁵⁶ undt Kashau in oberungarn vor mein arme Seel 2000 Heilige mesen, ein zu 30 X gerechnet, alsogleich nach meinem tott nach gleicher proportion, als voriglicheß ... 200 Heilige mesen, sollen außgetheilt werden. tausent gulden id est ..... 1000 fl.

Item legire ich auch denen P.P. Augstünern [!] zu Badteen⁷⁵⁷ vor 400 Mesen vor meine arme Sell zu lesen ..... 200 fl.

denen P. Caputeinern⁷⁵⁸ zu Wien in der Stadt auf den Neyen Marckh alß Ein Allmuesen ..... 100 fl.

Item vor 400 Helige mesen [*kihúzva*: vor meine arme Seel zu lesen] so bey ihnen sollten gelesen werden ..... 200 fl.

Item denen P. Reformierte Augustünern in der Stadt Wien vor 200 Heilige mesen zu lesen ..... 100 fl.

Item zum Klagbaum⁷⁵⁹ denen armen, damit sie vor mich bedten ..... 100 fl.
zusammen Siben Hundert gulden id est ..... 700 fl.

Fünftens, Will undt verlange ich, daß an den orth meineren begröbnuß Jahrlich ein anniversarium oder Jahr tag vor mich solle gehalten werden, undt solle ein ieder Bödter⁷⁶⁰ des selbigen orths Ein Heilige Mes lesen, zu dessen Bestreitung vermache noch ein Capital von Sechs hundert id est ..... 600 fl.

---

752 alsobald

753 Liedlohn (Arbeitslohn): fizetség

754 Sümeg

755 Frauenkirchen

756 Käsmark, Késmárk

757 Augustinern zu Baden bei Wien

758 Kapuzinern: kapucinusoknak

759 Klagbaum: bécsi ispotály, járványos betegek kórháza és szegényház

760 Beter: imádkozó személy

Welches Captall von meinen Herren Executore dises meines letzen Wilens an Ein sicheres orth angelegt werden solle, da mit von den fallenden interesse bemelteß anniversarium Jährlich könne vollzogen werden.

Sechstens vermache ich ein Capitall von ..... 3000 fl. alß ein ebige⁷⁶¹ Stiffung vor wochentliche 2 Heilige]mesen, so mitwoch undt sambstag zu ehrn unser Lieben frauen vor meiner armer Sell in Jener francißeäner Kirchen, alwo mein Leichnamb begragaben wirdt Lichen,⁷⁶² Sollen gelösen werden, undt eben disses Capital solle durch Meinen unter benenenden Herrn Executoren an ein sicheres orth angelegt, undt das vor daß interesse bemelten P. franciscaneren Jährlich Richtig gerichtet werden. Ferners verschaffe ich zu Einen ewiges Liecht vor den fenerabili⁷⁶³ zu brenen ..... 1000 fl. in Einen Closter der P. franciscanern ostereicher Provinz, nach Will Chur⁷⁶⁴ des damahligen P. Provincialis, undt solle darzue wochentlich an mandag⁷⁶⁵ ein Heilige Mes vor mein arme Sell gelesen werden, welche ..... 1000 fl. gleich denen vorigen auf ein sicheres orth angelegt, undt die interesse daruon zu besagten Ewigen liecht undt wochentlicher Heilige meß außgefolt werden sollen. Item zu Auf Richtung eines Epitaphy verordne ich ..... 400 fl. welches von marmorstein solle gemacht werden, dessen verfordigung aber yber lase⁷⁶⁶ ich Selbigen P. Gardian alwo mein begröbnuß sein wirdt

Sibenden vermache ich denen P. Augustinern zu Luckenhauß⁷⁶⁷ damit Sie alle Jahr vor meine Sell ein anniversarium halten, undt wochentlich alle Ertag⁷⁶⁸ eine Heilige meß vor mich less 1000 fl. so ebenfals an Ein sicheres orth solle angelegt werden, undt weyllen daß von mier angefangene Clostergebey all da nit hat kenen vollentet werden damit also mein guete Meinung nit zuruckh ver bleybe, vermache zur Vollendung deß selben ..... 4000 fl.

Achten verschaffe ich vor die P. franciscaner österreicher Provinz ..... 12000 fl. welche zu Er bauung eines Closters in selbigen Provinz, wo undt wan es sich gelögenheit Ereignet, undt daß diffinitorium es also vor guedt undt tauglich Erkennen wirdt, weliche 12000 fl. da biß zu volkomenten gelegenheit an ein guedtes orth auf interesi gelegt, undt die interes davuon Jährlich eingenhomben, undt zu vermehrung des Capitals wider auf interesse gelegt werden sollen, es soll aber in der Ney Erbaudte Closter vor mich alle Jahr ein universarium [!]⁷⁶⁹ gehalten, undt bey nebst alle Wochen 2 Heilige mesen benantlich duners Tag undt Frey tag gelessen werden.

Neünden vermach ich zur aufrichtung Einer bruedterschaft vor die armen Seelen in fechfeuer⁷⁷⁰ in dem P. franciscäner Closter zu Übß⁷⁷¹ ..... 4000 fl.

---

761 ewige

762 liegen

763 venerabili

764 Willkür, saját döntés

765 Montag

766 überlasse

767 Lockenhaus

768 Dienstag

769 anniversarium

770 Fegfeuer, Fegefeuer: tisztítótűz

771 Ybbs an der Donau

welche an ein sicheres orth sollen von denen Herrn Executoren angelegt, undt Jahrlich zu Erstrittung der Bruedterschafft notwendigkeiten sollen verinteressirt werden,

Zehenden verschaff ich ..... 2000 fl.
so von meine Herrn Testaments Executoren an Ein sicheres orth angelegt, daruon aber die interesse Jahrlich den Pättri Francisco Caccia Comissario Generali terae Sanctae, dan auch P. Emerico Pfendner gewesten Provincially undt anietzo Guardian zu Wien Jeden von ..... 1000 fl. zu ihren beliebigen disposition alß ein almuess gereicht werden solle. Bey eines ieden tott aber, sollen alle mall die 1000 fl. Capitall Ehrhöbt undt vor solche 1000 fl. vor deß von dieser beeder Verstorbene Päteren undt meine arme Seel Heilige mesen gelössen werden.

Eilfften vermache ich dem graffen Paul Nadasti alß meinen frauen Schwöster Sohn⁷⁷² meine zu Triebeßwinckhl erkaufte undre Muhl sambt allen darzue gehörigen opertinenzen⁷⁷³ undt grundtstückhen damit er aber in Ruehiger possession moge verbleyben, weyl ich solche Muhl von allen dienstbarkeiten undt Herschafftlichen gaben wie sie Namen haben mögen auf Ewig befreyet haben, undt solle davon nur die landts anlagen wie bißhero alß von Einen ganzen hauß von der Herrschafft Triebeswinckhl abschreiben zu lassen, zu dem legiere ich auch gedacht meinen Lieben Vöttern Paul Nadasti besonders ..... 6000 fl. in geldt, dan auch ihm erst verschaffte Muhl 6 Michl⁷⁷⁴ Küeh undt 4 oxsen, in fal aber, besagt mein Herr Vötter ohne eheliche leibß Erben mit tott sollte abgehen, solle disses legad der Muhl auch Küech undt oxsen auf Seine schwöster die Eleonora gräffin Turnonin⁷⁷⁵ fallen, und dahero selbiges von ihm in seinen Löbßzeiten nit geschmäleret werden.

Zwölften verschaffe ich dieser Erst benenten Eleonora graffin Turnonin alß meiner Frau Schwöster Seeligen tochter Ein Prisilet⁷⁷⁶ von berlen undt diemanth sambt darzugehörigen 9 Stuckh Har Nadeln undt 2 mit Rodten diemanth versetzen Rosen ring, darzue in Barn gelt ..... 2000 fl. in fal aber diese sollte in Ein Closter gehen und ein Heilige Religion profitirn solle sie auf ihre freye disposition 1000 fl. in daß Closter mitbringen daß ybrige aber alles solle auf ihren Herrn bruedter Paul Nadasti fallen. Ebenfalß vermache ich den Herrn graffen von Turnim alß meinen Herrn Schwager wegen seiner Mier geleisten tienst 2000 fl. in fall aber er ehender mit dott solle abgehen, solle dises legat auf Seine Tochter Eleonora fallen.

Drüzehenden vermache ich den Herrn graffen v. Löwenburg⁷⁷⁷ wögen seiner Mier trey geleisten tiensten ..... 1000 fl. in fall aber er von seiner gemahllin alß gräfin Elisabeth ein gebohrne graffin von Windischgrätz, sollte mit todt abgehen, solle dises Legat auf Sie fallen.

Vierzehenden ver mache meiner Anderen Frau Schwöster gräffin von Löwenburg Seeligen ihren mit den Herrn grafen Esterhasi seeligen erzeugten sohn alß graff Antoni wan dieser sich in Keyserliche defotion zuruck begeben wirdt ..... 1000 fl.

772 Nádasdy Pál, Nádasdy István és Thököly Mária fia

773 Appertinenzien: hozzávalók

774 Milch

775 Amalia Eleonora von Tournon, Thököly Mária leánya

776 Briselet

777 Johann Jakob von Löwenburg (1670–1732), Thököly Katalin harmadik férje

Ingleichen verschaffe ich ihren 3 hinderlassene tochteren alß einer Closter Frauen in der Eüsen Stadt,⁷⁷⁸ und denen zweyen Ursolinerinen zu Prespur⁷⁷⁹ oder wo sie Sein werden iedem 100 fl. Item denn Closter Frauen in der Eisenstadt alß Clara Andreazin hiezige töchentⁱⁿ, Rosina Zizin, Francisca Bezeradin⁷⁸⁰ alß meine guete freüntinen ieden ..... 50 fl. undt wan under tesen eine oder die anderen vor meinen mit tott abgehen würde, solle dero antheil auf die andere fallen. Der frau von Rauttin einer gebohrnin freyin von Kriechbaum alß meiner guetten freundtin vermach ich ..... 400 fl. sambt 2 armbändl mit golt ein gefasten gesindt stein⁷⁸¹ undt diemantinen under märschel wie auch 2 gleiche ring mit Einen Schmaräckh undt 6 diemanten. In gleichen in thulnerischen Closter der geistlichen Jungfrau Josepha Reindinerin vermach ich ..... 50 fl.

Füffzehenden legir ich der frau Sandor Casparin alß des Herrn Sandor Caspars seiner Ehgemallin⁷⁸² meiner befreintin 2 Har nadl, deren Jete⁷⁸³ von 5 Roten diemant versez ist, wie auch dero Sohn Lotislao⁷⁸⁴ in ansehung dero tienst so Mier sein Vatter erwissen ..... 1000 fl.

Sechzehenden vermach ich dem Herrn Ackai⁷⁸⁵ alß meinen guedten freindt in ansehung seiner mier trey geleisten tienst die mier Etliche Jahr schultig gewessen, undt derenwegen Herr Nagy Istvon⁷⁸⁶ alß vice gespan auf sein guedt oder torf Girath⁷⁸⁷ die Execution gefast, undt solle von ihn den bey meinen befindlichen schult Prief zuruckh geben.

Sibenzehenden vermache ich dem H. Stadt pfahrer zu Eisen Stadt Herrn Märckl⁷⁸⁸ ..... 200 fl. vor welche Ehr vor mich undt andere arme Seelen so alhier auf dieser welt gar kein hilf undt getechtnuß haben, 100 Heilige mese lesen it [!] est ..... 200 fl.

Achzehenden meine bestelten herren Leonart Pauer⁷⁸⁹ der rechten docter legiere ich vor seine mir geleiste tienst ..... 300 fl.

Neyzehenden vermache ich der freyla Francisca von Thirheim alß meiner guedten freindtin zu Einer getechtnuß ein mit 7 Roten diemanten verseztes Halß Creytzel undt den einschichtigen stein.

Zwanzygsten dem Herrn Johann Wockoviz undt seiner Frauen⁷⁹⁰ die meinewegen viel unschuldt geliten, undt umb daß ihrige Komen, ein für ieden ver Maché ich daß Klach Kleidt⁷⁹¹ oder daß gelt dervor einen ieden in gelt ..... 1000 fl.

778 Esterházy Franciska Antónia, ágostonos kanonoknő

779 Esterházy Krisztina és Borbála

780 Andrassy Klára Magdolna előljáró (Dechantin), Zichy Rozina és Bezeredy Franciska

781 Gesundstein: olyan kövek, melyeknek gyógyhatást tulajdonítottak

782 Sándor Gáspárné Thököly Erzsébet

783 jede

784 Sándor László

785 Akay István

786 Felsőbüki Nagy István

787 Gyirót (Geresdorf)

788 Matthias Markhl (1649–1725)

789 Leonhard Bauer (†1717)

790 Vukovicz János és felesége

791 Klagkleid: gyászruha

der frauen Ein seidtenes Kleidt, alß Rockh undt Manto oder samber, sambt einer haben [!] ⁷⁹² mit Bender, ein Lätzl manto giertlen ein mantili 3 bahr ⁷⁹³ gast Leinlaher undt 6 darzugehörige Kiß zichel. ⁷⁹⁴

Einundzwanzigsten meine bedienten alß erstlich der Veronica ⁷⁹⁵ vor ihre langwirige treye tienst vermache ich yber den ihr etwan noch außstendigen Litlon undt Eben einen ieden betienden verschaffe Jahrs besoldung noch noch ein Klach Kleidt, ihr [*kihúzva*: Ein] noch 3 bahr gastleilacher undt so viel Kißziechel 3 tisch tiecher 2 tuzet tischsalfeter, mein under bedt sambt einer bedt teckhen, dan einen langen undt 2 Haubt Kissen oder bölster undt darzu ein parn gelt 150 fl. Dem Toma ⁷⁹⁶ meinen paschi verschafe ich ein Klach Kleidt undt 200 fl. in Gelt. Denen ybrigen betienden, so sich zur Zeit meineß obsterbens bey mir in meinen tiensten befinden werden, vermach ich nebst den ihnen ruckhstendigen undt ob verschafften Jahrs besoltung ein gezimetes Klag Kleidt.

Zwey und zwanzych weillen yber diese ein undt andere verschaffte farnuß sich auf meinen gierten noch verschidene mobilien alß bilter, Sesel, tisch, Kösten, böth, undt bedt gewandt befinden, so gleich woll zuer Einrichtung des guets nit nothwendig sein, undt ohne welche daß gutd höher verkauft werden kan, alle solche ubrige fahrnusen, sollen meiner frau schwöster greffin von Tournon ⁷⁹⁷ hinterlassenen Sohn Paul Nadasti auf ihme uerschaffente untere Muhl kommen undt ihme auch zugehörig sein. Seine schwöster ⁷⁹⁸ aber alß meiner freylen Nane vermach ich Mein Punsanfarbes ⁷⁹⁹ sametes teutsches Kleidt meine Reiche 2 ungarische röckh, aber alß den rosen farben rockh mit 2 silbernen falbl verschaffe ich vor unser liebe frau, auf Lanzen torff, ⁸⁰⁰ den weiss mit golten falbel ver vermache [!] ich auf Übß, in die Franciscaner Kirchen, daß Punßan farbe reiche teütsche Kleidt auf Maria Täfferl vor unser liebe frau.

Drey und zwanzigsten, so viel meine bede Kinder benandlich graff Joseph undt meine tochter Teresia gräffin Erdödin ⁸⁰¹ betröffent, zumallen die selben Krafft des mir aufgetrungenen harten undt sehr schmerzlichen vergleichs, so ich in anno 1702 bey meinen dan ehlichen Triebselikeitten eingehen miesen, obgeguettet sein, undt ich von diesebe alle mein vor meiner frau mutter Seeligen ererbtes vermögen hinterlassen müeß, also hat es dan bey gerich woll sein verbleiben, undt vielen denen selben solches, daß ihnen Krafft solche vergleichs gebihret, oder sie auch in Kraft dessen bey ihren Herrn vatter etwan noch zu fordern haben hiemit zu Einen legitima verschaffen, bey nebst auch meinen sohn Josephum under Leopold statt habenen garden ⁸⁰² mit aller darzuegehorigen Einrichtung, wie ich ihm zurzeith menes absterbens verlassen werde. Dan besagt mein sohn Joseph legire ich auch daß ganze tiemantene Brösilet ⁸⁰³ oder Brustuckh wie auch daß grössere mit

---

792 Hauben

793 paar

794 párnaciha, párnahuzat

795 Veronica Dorinkovic

796 Thomas, Thököly Éva inasa

797 Thököly Mária (1656–1709 és 1711 között), harmadik házasságában Johann Heinrich Baptist Tournon felesége.

798 Amalia Eleonora von Tournon

799 élénk vörös szín

800 Maria Lanzendorf

801 Esterházy Anna Terézia (1684–1755), Erdődy György felesége

802 A Thököly Éva által 1709-ben, Leopoldstadtban vásárolt bécsi kert és ház.

803 Briselet

rotten tiemant versezte Peramit oder Harnadl item die grose schnur Halß berl, mit dieser Contition aber wil ich ihme unter bethroung meineß mietterlichen fluechs verbunden haben dissen geschmuckh auf keine weiß zu verkauffen zu verschenckhen, oder auf ein andere weiß zu verolieniren⁸⁰⁴ sondern solang von ihme Leibs erbe vorhandten zu einer gedechtnuß alß Einen Hauß geschmuckh bey deren Eltern auf zu behalten. Meiner tochter vermach ich Meinen schwarz samenten mit Berl gestickhten ungarischen Bölz⁸⁰⁵ undt ..... 2000 fl. bares gelt denen selben auch in fahl sie beede oder Einer von ihnen vor meiner mit tott abgehen sollte, ihre ehleibliche Kinder subsiteniret, wan aber selbe auch ohne ehleibliche Kinder absterben sollten, sol sodan ihres waß ihnen undt einen ieden Krafft diesen meiner disposition besonders vermacht ist. Der von mier ver mög des nachfolgenden 24 puncten ins gemein undt universaliter substituirt priae [!] causae daß Clostergewalt gleich anderen abgehenden legaten zu undt anheimb fallen waß aber ein oder anderen von meiner frau muetter seeligen herirenden [!] Vermögen inhalt obgetachten Contracts gebürend solches alle den zu komen, wan es von rechts wegen zustehet, jedoch ales mit dieser außstricklicher Verortung daß sie Meine Kinder sich mit solche Legat undt ihren vorhin verstandenen obförtigung ganzlich vergniegen undt an meinen Vermögen unter keinerley protentes seye ein falcitia Trebelianica oder wie es sonst immer genent, oder ertacht werden mag, nit daß mindeste mehr zuforderen oder zu suechen habe sollen. Waß nun

Vierundtzwanzigsten über vorstehente geschößet undt legata von meinen hinder lassenden vermögen etwan iberich⁸⁰⁶ verbliben wirdt solches alles solle PP. Franciscaner diser Provinz alß ein allmuessen zufallen undt zu einen Clostergewalt wo aber in dem 8 seint gedenckht worden nebst denen alda verschafften 12000 fl. verwendet, oder in anderen wegen aufgehelt wurden, undt wo von mier keine [*kihúzva*: Satisfaction] Substitution gemacht worden, beobachtet, undt all solche legata ersten melten P. Franciscaner zuermelten Closter gewalt zu gelegt werden, undt wie nun letztlich nichts mehrers winsche undt verlange alß daß diß mein letzter Will in allen stuckhen volzogen undt bewerckhet werde, nehme ich vor nemlichen Meine Zu flucht zu meinen allergnedigsten Kinig undt Lanßfürsten [!] undt Herren denselben umb gottes willen bittent Er wolle auß dem den allergnädigstem hauß Esterreich angebohrnen milde ob dieser meiner leztwilligen anordnung schutz undt handthaben, auch in fahl sich darinfals an einer Solenitet oder sonst Ein mangl erzeigen sollte selben auß seiner Höchsten machts volkomenheit ersetzen undt ergözen,⁸⁰⁷ undt zugeben, daß diese Meine Maistes zu der ehr gottes eingerichter lezter will in Mindesten gekrenckt oder umbgestossen werde, nach dissen seye ich mein vertrauen, so viel der hungarische betrefent auf den Herren graffen Nicollauß Illeschosi⁸⁰⁸ alß Kenigreichß ungar dermallichen Hof Canzlern, oder wer sich nach meinen tott in dissen tienst befinden wirdt, wegen meines in Österreich habenden vermögens aber auf Herren Franz Andoni Edlen Herr von Quarien undt Raal als landt undern Marschallen, undt wer denselbigen in solchen dienst nach folgen wirdt undt, thue dieselbe hiemit zu wahre Executoren meines testaments benenen mit dienstlichen bidten die selbe wollen die Executoren auß Cristlicher lieb forderist aber mit der Ehr gottes willen

804 veralienieren: elidegeníteni

805 Pelz (kabátféle)

806 übrig

807 ergänzen

808 Illésházy Miklós

anehmen, undt ühnen⁸⁰⁹ die volziehung dises meines letzten willens möglichst angelögen sein lassen. In dessen zu vorsicht ich dan auch denen selben hiemit zu Einigen erkenlikeith Jeden 1500 fl. verschaffe damit auch dissen meinen Herren testaments Executores daß werckh nit zu beschwerlich falln, alß will ich ihnen undt zwahr wegen des Hungarischen Herrn Prothonotory Adamus Meska⁸¹⁰ undt Anderl Resler,⁸¹¹ dan wegen des österreichischen obebenten [!] ⁸¹² Herrn tocter⁸¹³ Bauer undt meinen Jezigen Hofmeister Johan Buckoviz dergestalten zugeordnet haben, daß selbe alßo Per Executores alles nach befehl undt guedt befinen vor benentten Herrn Executores in daß werckh stöllen, stüfftung, undt stüffts brieff einrichten die legata undt verrechnus obstatten, die gietter undt Effecten versilbern undt biß dahin auf die wirthschafft obacht haben, die schulden außständt einbringen, auf sichrer anlegung der Stüfftungß Capitallien sollen waß zu baltigen undt genauer erfüllung dieser meiner leztwilligen anordnung erforderlich, oder zuträglich sein kan, vor weliche ihre bemiehung ich dan denselben als Eine kleine Erkendtlichkeit Jeden ..... 500 fl. verschaffe wormit ich dan mein lezten willen zwar in Namen gottes beschlossen, mier aber an bey außtrickhlich vor behalten haben will, wiederumb selben aufzuheben auch durch mindlich, oder schriftliches Coticill zu Endern zu mindern undt zu mehren, in fahl auch diese meine tisbosition⁸¹⁴ auß Einen oder andern, mangl nicht etwan alß ein zeitliches testament ad sios oder Ein fuer geistliche sachen gemachte leztwillige anor[d]nung alß ein bloßes Codicill alß ein gschanckhnuß auf den tottfall, oder wie selbiges ein undtern landtsüblichen gebrauch undt Rechten noch an böten gildig sein kan, geeden undt beobachtet werden. Zu wahrer Urkundt dessen hab ich dissen meinen lezten willen eigner Handt durch undt durch geschriben auch mit Beigesezter namenß underschrift undt begetruckten [!] Pötttschaft gefertiget so geschehen zu Wienn den 1. Jullj, 1711

L. S. Eva Fürstin Esterasin eine
gebohrne graffin Tockolin
P. S. 4. Septembris 1716.

An heindt ist dises in der fürstlichen Esterhasischen Verlassenschaft gefundenes testament vor Herren Landtmarschallen in bey sein Herren Johann Jacob graff von Lebenburg der Römisch Käyserlichen Mayestät Hoff Cammer Rath, des Joann Pukoviz undt des Herrn Franz Joseph Pözens publiciert worden, so bey der Canzley auf zu behalten, undt denen Interesirten auf anlang darvon obschrüft zuertheillen

den 4. September 1716.

Megjegyzés: 1) másolat; 2) az iratnak 1900-ban létezett még egy példánya, feltehetően a Thököly Éva által aláírt eredeti, az alsó-ausztriai landmarschalli bíróságnál. Vö.: Friedrich Freiherr von HAAN, *Genealogische Auszüge aus den beim bestandenem niederösterreichischen Landmarschall'schen Gerichte publicierten Testamenten*, in *Jahrbuch der K. K. Heraldischen Gesellschaft „ADLER“*, Neue folge, Zehnter Band, Wien,

---

809 ihnen

810 Meskó Ádám (1665–1734)

811 Andreas Rösler

812 oben benennt: oben genannten

813 Docter, doktor

814 disposition

1900, 122.: „Esterhasin Reichsfürstin und Palatinin Eva, geb. Gräfin v. Tökhelin. Beisetzung, falls sie in Wien oder in der Nähe dieses Klosters stürbe, in der Franziskanerkirche zu Maria-Enzersdorf,⁸¹⁵ sonst aber in der nächsten Franziskanerkirche, Schwesterssohn Paul Graf Nadasdy. Schwesterstochter Turnonin. Schwager Graf Turnon. Schwester Frau Gräfin Lebnburg (deren Sohn Graf Esterhazy). Drei Töchter dieser Schwester sind Eine Klosterfrau in Eisenstadt und Zwei Klosterfrauen in Pressburg, Kinder der Testatorin Graf Josef und Theresia, verehel. Gräfin Erdödy. Test. Wien 1. Juli 1711, p. 4. September 1716.“

Kiadta: KOPP 2020, i. m. 192–201.
AFW 45-D-II.

71. THÖKÖLY ÉVA PÓTVÉGRENDELETE

Tribuswinkel, 1713. október 21.

Verfastes Codicill

Welches Ich Fürstin von Estorhazy gebohrene Gräffin von Töckely mit eben dem Wohlbedacht, mit welchem Ich mein Testament verfasst, allerdings verstandten, ausgerichtet, unndt bestätigt haben will, also zwahr, daß alle, die solches zuvollziehen, respective gebundten, unndt ersuechet wordten, mit eben dem Fluech-, Bedeüer- unndt Beschwörung, gleichwie erholtes mein Testament eingerüchtet ist, gehalten, unndt verbundten sein sollen, unndt zwahr.

Würdt den 11ten Punct meines Testaments annoch dißes beygerucket, daß meines Sohns graffen Josephs Frauen Gemahlin, gebohner von Gilleiß⁸¹⁶ von meinen Handtperlen die grösten, dan auch der mit silber sorten eingerichte Gällantery Tisch außgevolget werdten solle. Verrers wirdt diser 11te Punct wegen denen Hauß Clenodien unndt geschmuck dahin eingerüchtet, daß solcher geschmuck jederzeit bey dem Eltisten meiner abstammenten, ohne der denen Jüngern hinaußgebenten geringsten Quotta verbleiben solle.

Waß den 12ten Punct anbetrifft, wirdt denselben beygerucket, daß neben denen daselbst enthaltenen 2000 fl. sambt dem Pölz meiner Tochter Gräffin Erdödin⁸¹⁷ daß Gueth Westerirza⁸¹⁸ zuestellen solle.

Meinen in 13ten Punct benennten Vetter Paul Nadasdy vermache neben dem daselbst enthaltenen legat der 4000 fl. auch daß Gueth unndt Preühaus Wümerstorff,⁸¹⁹ sambt denen darzue erkaufften Bauren, welchem Punct Ich annoch beyseze, daß die Freüle Eleonora Turnonin, so albereith in dem Closter, unndt Novitiat begriffen, über daß Legat deren bey ihrem clösterlichen eintritt deren 1000 fl. annoch 500 fl. wegen undterschidlich Ihren verkaufften sachen, so solle Ihr auch daß Ihr zueständige leingewandt, unndt andere Ihr gehörige Mobilien außgevolget werdten, wofehr dan auch dem Vernehmen nach der Graff von Turnon⁸²⁰ schon Todt wäre, sollen die in

815 Helyesen: Maria Lanzendorf.

816 Maria Octavia Gilleis zu Theras und Sonnenberg (1688–1762)

817 Esterházy Anna Terézia (1684–1755), Erdödy György (1676–1759) felesége

818 Beszterce (Vágbeszterce)

819 Brauhaus (sörfözde) Wienersdorf

820 Johann Heinrich Baptist Tournon (†1716 után)

ditem Punct zu endt benante 2000 fl. angelegt, unndt jährlichen daß Interesse davon vor zwey arme Freülen⁸²¹ angewendt werdten, welche in Ihrer andacht meiner zugedencken haben.

Zu dem 15ten Punct ist anzumercken, unndt will Ich, daß solchen der Antonius von Estorhas von denen Ungarischen Malcontenten mit zuruk komete, seine beyden Brüdern jeden 500 fl. von seinen antheil zuefallen solle: Unndt weilen eben in disen 15ten Punct von denen benennten 5. Closterfrauen in der Eisenstatt⁸²² zwey mit Todt abgangen, alß solle Ihr antheil auf die übrige zwey fallen, daß in dem 22ten Punct meinen gewesten Pasche Thomas vermeinte Legat deren 200 fl. will ich meiner Cammer Junckfrauen Mariae Lißl⁸²³ vor Ihre treüe Dienst zugeaignet, unndt auf 300 fl. erweithert haben.

Massen nun in dem 24ten Punct Weyland Herr Referendarius von Quarient⁸²⁴ seeliger under andern pro Executore Testamenti von mir benennet wordten, solche aber indessen Todtes verblichen, alß wirdt an dessen statt Herr Jacob Graff von Lewenburg Kayserlicher Hoff Cammer Rath erkisen.

Weilen die Herrn PP. Franciscaner wegen erbawung eines Closters schon 12000 fl. empfangen, also sollen Ihnen bey dem Thomas Graffen Nadasty noch 8000 fl. außgezahlt werdten, wegen welcher Vermachnus neben deme, waß Ich im Testament vor mich vorbehalten, noch 4 Anniversarien Quartalweiß, bey welchem jeden Anniversario alle Closter Patres ihr heiligen Messeopfer zuhalten haben, vor mich alß Stüffterin gehalten werdten sollen, welches legat Ich bedeüthen HH⁸²⁵ Patribus alß eine donationem remuneratorium inter vivos wegen mir erzeigt getrüen geistlichen höchstangedeylichen diensten zu einer widergeltung solchen grossen bestandts zuegeaignet haben will, waß nun hierinfahls die Pia legata anbelanget, die sollen von dem gleich nach meinen Zeitlichen hintritt verkaufften Gueth Trüebes winckhl,⁸²⁶ so Ich umb 60.000 fl. erkaufft, unndt vill Tausent gulden darin verwendet, unndt denen daselbst begriffenen Weinen, Vich, getrayd, geschmuck, silber unndt andern Mobilien, so alles zu verkauffen, bezahlt werdten solle, daß übrige ist mit dem Testament verstandten.

Meiner Köchin Veroniceae,⁸²⁷ unndt Cammer Bedientin Mariae Lißl, wie auch der andern Ungarischen Lißl verschaffe ich meine tägliche Wäschl, welche ihnen zu gleichen Theilen außgetheilt werdten solle.

Meinem Cappellan Gregorio Junga verschaffe ich neben seiner jährlichen besoldung 100 ducaten, sage hundert Ducaten.

Annebenst solle meiner Mayrin ihre schuld nachgelassen, darzue noch 20 fl. bezahlt, dem Ziehmädl aber fünffzig gulden ausgezahlt werdten.

Sodan vermache ich meinem Sohn Graff Joseph anstatt deren Jenseith der Donau gelegen undt verkaufften zwey Dörffern, welche in dem contract mit denen 80000 fl. begriffen seint, daß von mir in Ungarn neü erkauffte gueth Heiligen Stein, auf welches schon 4000 fl. bezahlt, die übrige 5000 fl. aber von deß Graffen Nadasty⁸²⁸ versprochenen nächsten erlag genohmen werdten solle,

---

821 Fräulein

822 kismartoni ágostonos kanonisszák

823 Lißl: az Elisabeth becézett alakja (Erzsike, Bözsike)

824 Franz Anton Quarient von Raal (†1713)

825 Herren

826 Tribuswinkel

827 Veronica Dorinkovic, később Lahnerin

828 Nádasdy Tamás (1660/1661 k.-1734)

wie nit wöniger auch ihme meinen Sohn Graff Joseph alle von dem abgelebten Fürsten meinen Ehegemahl seeligen ruckständige schuldforderungen, so beyleüffig 30000 fl. außmachen, erblich sollen anfallen, gleichwie solches bey einem Löblichen Landt Marschallischen gerücht anhengig ist.

Gleichmäßig solen nach meinem ableben der Gräffin von Heissenstein alß meiner besonders guetten Freindin meine Neüerkauffte zwey Piffelkhüe⁸²⁹ sambt den Kalben außgevolgt werdden.

Wie nit wöniger auch vermache Ich denen Elisabethinerinen zu Wien, meiner seelen in ihren heiligen gebet öffters eingedenck zusein fünff hundert gulden.

Der Frau Wödlin zu Scheibs sollen an denjenigen 210 fl. welche sie mir schuldig, hundert gulden nachgelassen, vor die übrige hundert unndt zehen gulden aber bey denen Patribus zu Ybbs zwey hundert zwaynzig heilige Seelmessen vor mich gelesen werdden.

Massen Ich dan auch oben im dritten § dem Graffen Paul Nadasdy vier tausent gulden vermacht, an welchen er 2000 fl. von dem dorff gschieß in Ungarn Lauth schuldrüeff, 1000. fl. aber von dem graff Köry,⁸³⁰ dan die übrige 1000 fl. von der Verlassenschafft mit diser bedingnus einzubringen hat, daß er die Mühl zu Gintz⁸³¹ mit disen 4000 fl. auslesen solle.

Welches alles von mir ein wahres Codicill angesetzt, unndt in Crafft eines Lözten willens, oder anderer Verordnung, wie die immer gelten möge, aingenhängig nebst denen hierzue erbetteten HHHH⁸³² gezeügen gefertigt worden.

Actum Trüebeswinckhl den 21. Octobris 1713.

L. S. Eva Fürstin Esterhasin m. p.

Megjegyzés: a teljes irat másolat, a legvégén említett tanúk nincsenek nevesítve.
AFW 45-B.

72. THÖKÖLY ÉVA ELSŐ KIEGÉSZÍTÉSE A VÉGRENDELETÉHEZ

Bécs, 1715. december 11. – 1716. augusztus 22.

Praesentatum 22. Augusti 1716.

Verfastes Codicill

Welches Ich Eva Fürstin von Estoras gebohrne gräfin von Töckhely mit eben den wohlbedacht, mit welchen Ich mein Testament verfasst, allerdings verstandten, aufgericht, und bestätigt haben will, also zwar, daß alle die solches zuvullziehen respective gebunden, und ersuecht werden, mit eben den fluech, betheüer- und beschwörung, gleichwie erholtes mein Testament eingericht ist, gehalten und verbunden sein sollen, und zwar wird dem 11ten Puncten meines Testaments annoch dieses beygeruckhet, daß meines Sohns grafen Josephs Frauen gemahlin gebohrner von

829 Büffelkühe: bivalytehenek

830 Kéry Ferenc

831 Güns: Kőszeg

832 Herren

Gilleis⁸³³ von meinen handtperlen die mitteren, dan auch der mit silber Sorten [?] eingerichte Gallanterey Casten, wie auch die neüe Haar-nadl mit lauthen diamanten versezet, ausgefolget werden sollen; Verrers wirdt dieser 11ten Punct wegen denen Hauß Kleinodien und geschmuckh dahin eingerichtet, daß solcher geschmuckh iederzeith bey dem ältesten meiner abstammenden ohne der denen Jüngern hinaus gebenden gringsten quota verbleiben solle.

Waß den 12ten Puncten anbetrifft, wird demselben beygeruckht, daß neben denen daselbst enthaltener 2000. flo. der mit Perl gestickhte pöltz, sambt einer neüen haar nadl mit rubin und diamanten, doch nach den grossen rubin, meiner Tochter gräfin Erdódin, dem graf Erdódi⁸³⁴ aber als meinem Herrn Aydam⁸³⁵ vor seine mir geleiste dienste ebenfahls 4000. flo. sage Vier Tausent gulden zufallen sollen.

Meinem in 13ten Punct benenten Vetter Paul Nadasdi vermache neben den daselbst enthaltenen legat deren 4000. flo. welche Ihme an stath der Untern mühl zu Trüebswünckhl⁸³⁶ sollen gegeben werden, auch daß gueth und breühauß Wimmerstorff⁸³⁷ sambt denen darzu erkhaufften pauern mit diesen Beysatz, daß er selbe nit veralieniren, verkhauffen, weder versezen darff, sondern selbst darvon leben; nach diesen solle solches brauhauß und gueth Wimmerstorff auf seine Kinder, im fahl Er aber ohne Erben sterben solte solle dieses gueth auf meinen anderten Ehelichen änickhl⁸³⁸ meines Sohns grafen Josephs fallen.

Welchen punct Ich annoch beyseze, daß die Freylle Eleonora Turnoin so albereith in dem Closter zu Eysenstatt⁸³⁹ Profession gemacht hat, über daß legat deren bey ihren Clösterlichen eintritt gesezten 1000 flo. annoch 500. flo. sage fünff hundert gulden wegen unterschiedlich: ihrigen verkhaufften sachen haben solle, es solle ihr auch alles übrige verkhaufft und daß gelt auf interesse angeleget, und ihr zu ihrer nothwendigkeit geben werden.

Wofern dan auch dem vernehmen nach der graf von Turnon⁸⁴⁰ schon Todt wäre sollen die in diesem punct zu endt benante 2000. flo. und die 11000. florenum so ich auf daß meine in der Statt in der sogenannten riemerstrassen liegende Hauß würklich bezahlet, in Verkhauffung aber dessen die obbemelte Summa bey dem Marckht Stockherau, oder anderen sichern orth angelegt, und jährlich daß interesse darvon von denen Herren Executoribus zu mehrer negstbenenter Stüfftung, alß nemblich zu aufrichtung eines Jungfrauen Closters ordens Sanct Francisci des dritten ordens regulirt lebet (als wie zu Brün und München) doch unter der Jurisdiction, Verwaltung und obsorg deren PP. Franciscanern der österreichischen Provinz zu Stockherau oder andern orth ertsgemelten Provinz solle angewendet werden, worzu Ich Kayserliche und Catholische Mayestätt umb den gnädigsten consens demietigst bitte.

Zu folg dessen Ich auch die drey Kayserlichen Mayestätten alß Regirende Frau, Ihro Kayserliche Mayestät Frau Muetter, und verwittibte Kayßerin Amalia⁸⁴¹ demietigst erbitte, Selbige wollen geruehen Ihro Kayserliche Mayestät dahin zubewegen, damit so viellen zu dem Geistlichen Standt

---

833 Maria Octavia Gilleis zu Theras und Sonnenberg (1688–1762)

834 Esterházy Anna Terézia (1684–1755), Erdődy György felesége

835 Eidam: vő

836 Tribuswinkel

837 Brauhaus (sörfőzde) Winnersdorf

838 Enkel: unoka

839 a kismartoni ágostonos kanonisszák kolostorában

840 Johann Heinrich Baptist Tournon (†1716 után)

841 Vilma Amália (1673–1742)

seüffzehenden Seelen zu Hilff khommen werde [!], denen auch die obligation für meine arme Seel von dem österreichischen Provincial und definitorio alß für eine erste Stüffterin wird angedeutet werden.

Zu welchen orth wo solches Closter solle erbauet werden, vermache Ich den armen Spital selbigen orths 1000. flo. daß ist Tausent gulden, die obligation aber und weiß für mich zubetten, und ingedenckh zusein wird schon ein Definitorium deren PP. Franciscanern verordnen.

Anbey vermache Ich in daß Heilige Landt auch 4000. flo. sage vier Tausent gulden von welchen sollen nach guett befündigung des P. Commissarii Generalis terrae sanctae⁸⁴² aldorten, so bemelten P. Commissario dieses zubefördern obliegen solle, für mich und meine Freindschafft auf Ewig wochentlich zwey Heilige messen gelesen werden.

Zu den 15ten Punct des Testaments ist anzumerken, und will Ich, daß so fern der Antonius von Estoras von denen Hungarischen malcontenten nicht zuruckh kommet, seinen beeden Brüedern ieden 500. flo. daß ist fünff hundert gulden von seinen antheill zufallen solle, und weillen eben in diesen 15ten Punct von denen benenten fünff Closter Frauen in der Eisenstatt zwey mit Todt abgangen, alß solle ihr antheill auf die übrige fallen.

Der Frauen gräfin von Löwenburg Frauen Elisabeth gebohrner gräfin von Wündischgratz alß meiner guetten Freündin über ieniges was Ich in mein testament disponirt habe, vermach Ich von dem neüen geschmuckh daß mit diamanten besezte Händl- wie auch der Frauen gräfin von Tauonath hundert duggaten, umb meiner auch ingedenckh zu sein.

Der Freylle Beätl von Aichold, die aniezo bey mir ist vor ihren treüen dienst verschaffe Ich 500. flo. sage fünff hundert gulden, und von meinen kleinen zahlperlen 2 schnur, so auf 2. Händt gehörig; entgegen sollen die dem Page Thomas in dem 22ten Puncto Testamenti vermeinte 200 flo. aufgehebt sein.

Denen PP. Augustinern auf der Landtstrassen vermache Ich 1000. flo. daß ist tausent gulden, diese anzulegen, und von abfallenden Interesse eine wochentliche ewige messe für mich, und meine Freundschafft zulesen.

Item vermache Ich denen PP. Franciscanern auf Lanzendorff 1000. flo. Sage Tausent gulden, auf ein ewiges liechten, wie auch von meinen silber und Jubelln ein Saubere monstranzen, aus bewegung weillen mein abgeleibter leib nach der Testamentarischen disposition aldorten ruehen wird.

Massen nun in den 24ten punct weyland Herr Referendarius von Quarient⁸⁴³ seeliger unter anderen pro executore testamenti von mir benennet werden, solcher aber indessen Todts verblichen, alß wirdt an dessen stath Herr Jacob graf von Löwenburg kayserlicher HoffCammer Rath erwiesen.

Weillen die PP. Franciscaner wegen erbauung eines Closters⁸⁴⁴ lauth des Testament 12000. flo. zuempfangen haben, wegen welcher Vermachnus neben dem waß Ich im Testament vor mich vorbehalten noch vier Anniversarien quartall weiß, bey welchen inden aniversario alle Closter Patres ihr heiliges messopfer zuhalten haben, vor mich alß stüffterin gehalten werden sollen, vermach Ich also denen PP. Franciscanern noch 8000. flo sage acht Tausent gulden, samentlich zwanzig Tausent gulden.

---

842 Franciscus Caccia (1648–1725)

843 Franz Anton Quarient von Raal (†1713)

844 A latin változatban: „pro erigendo Lincii aut alibi Conventu”.

Im fahls aber zu Linz wurde khein Closter gebauet werden, solle solches aufein anders Closter ihrer Provinz alß ein Stiffung (wie solches ohne dem in dem darzu aufgerichteten Stüfftbrief, und andern instrumentis zuersehen) durch daß definitorium gewidmet werden, welches legat Ich bedeüten PP. Franciscanern alß ein donationem remuneratorium inter vivos wegen mier erzeugt getreü- geistlichen Höchst-angedeülichen diensten zu einer wiedergeltung solchen grossen bestandts gwiedtmet haben will; waß nun hierinfahls die pia legata anbelanget, daß sollen von dem gleich nach meinen Todt verkhaufenden gueth Trüebswünckhl, so Ich umb 60000 flo. erkhauffet, und viell tausent gulden darein verwendet, von denen daselbst begriffenen Weinen, wie auch geschmukh, silber, Servis, und anderen mobilien, wie auch daß obbenente Hauß in der Statt, alß auch der garten in der Leopoldt Statt (welchen Ich zwar meinem Sohn graf Joseph in meinem Testament vermacht, doch hiemiet will revocirt haben) so alles zuverkhauffen, bezahlt werden, daß übrige ist mit dem Testament verstanden.

Meiner Köchin Veronica⁸⁴⁵ und Hungarischen Liesl⁸⁴⁶ vermache annoch die im testament Vermeinte 150. flo. sambt dem leingewandt, daß aussen diesem testament verhandene leingewand die Hungarische Liesl, und daß zucht Mädll miedl⁸⁴⁷ theillen sollen, ausser was zum aufbuzen, alß Hauben, Haar mantl, nachtzeüg, Tüechl, sambt dem übrigen kleingewandt verschaffe Ich der freylle Beätl von Aichhold.

Der Lisl verschaffe ich 50. flo. fünffzig gulden, dem zuchtmadl aber in paaren geltt hundert gulden; dem Gregori Junga meinem gewesten Capellan Verschaffe Ich die 200. flo so Er mir schuldig ist, mit dieser condition daß Er umb hundert gulden heilige messen vor mich lesen solle.

Sodan Vermache Ich meinem Sohn graf Joseph an stath deren ienseiths der Donau gelegen: und verkhaufften zwey dörrffern, welche in dem contract unter denen 80000 flo. alß mütterliche legitima welche mir allein zugehörig, begriffen seynt, daß von mir in Hungarn neuerkhaufften gueth Heiligen Stein, wie nicht weniger auch ihme meinen Sohn graf Joseph alle von dem abgelebten fürsten meinen Ehegemahl seeligen ruckhständige schuldt forderungen, so beylauffig 30000 flo. ausmachen, erblich sollen anfallen, gleichwie solches bey einem löblichen landtmarschallischen Gericht anhängig ist; bekhombt also mein Sohn für sein legitima, weillen mir der Fürst mein Herr über 100000 flo. entzogen, wie es bey gericht erwiesen worden, annoch aus lieb gegen ihm sambt den Kleinodien, wie in den 11ten punct des testaments zuersehen, sambt

Allen gewissen schulden mit den 80000 flo. bey läuffig 150000 flo. mit welchen Er gewiß von einer Ehrlichen weldt khan befridiget sein, weillen Ich alles dieses von meinen Leib abgezogen, und erspahrt hab.

Gleichmässig sollen nach meinen Todt der gräfin von Heissensten alß meiner besonders guetten freündin meine neü-erkauffte zwey Püffel khüe, sambt denen kalben ausgefolget werden.

Wie nicht weniger auch vermache Ich dennen Elisabethinerinnen zu Wienn meiner Seelen in ihren frommen gebett öffters ingedenckh zu sein fünff hundert gulden.

Nachdiesen verhoffe Ich es werden sich meine Kinder und andere hiemit befridigen lassen, wohlgedenckend, daß Ich dieses alles, waß Ich nun besitze,

Nach ungegründter benehmung meines dem fürsten seeligen zugebrachten, und auch mit grossen fleiß erworbenen gueth, auch waß Ich mit harter bemühung und Täglichen würtschafft,

---

845 Valószínűleg Veronika Dorinkovic, később Lahnerin.

846 Lisl, az Elisabeth becézett alakja (Erzsike, Bözsike).

847 Miedl, a Mária becézett alakja.

nur allein umb meiner Seelen Heill willen selbige einmahls inseeligen ruhestandt zusezen erlanget, und erworben habe, mithin mir ein mehrere schuldigkeit nicht obliegt, denen benenten meinen Kindern ein mehrers zuvermachen, welche ohne deme mir in meinen nothigsten anliegen nicht in mündesten geholfen, ia auch in dem Hinterlassenen codicill des Fürstens angethane injuri, schmach, und schaden zu vindiciren khein einige handt gebotten, und Hilff erwiesen; dahero Ich allein, wie Ich mein testament wohl und gueth ohne andern Rath in mein gewissen befunden, meinen Erlöser Jesum Christum der mir in meinen nöthen beygestanden, noch niemahls verlassen, wie solches in meinen testament begriffen ist, zu meinen Universal-Erben aus treüen Herzen erkiesen, und eingesezt habe, also zwar, daß die Universal Erbs einsezung meines Erlösers auf daß Closter Stüfft denen PP. Franciscanern, wie obgemelt und im testament berührt worden, verstanden sein, und auf dessen Stüfft angewendet werden solle, folg dessen solle alles daß ienige was über abzahlung deren schulden, gemachten legaten, verschaffen-vermachungen übrig verbleibet, auf diese verordnnete Stiftung angewendet werden, verhoffent, daß kheiner durch Ewigen fluech, und Rechenschafft Gottes vor dem Jüngsten Gericht wieder mein Testament nach verfastes codicill disputiren, oder anderst aus legen wirdt; Imfahl aber wan sich ainiger theill unterfangen wurde, aus waß Ursachen es wäre in allen, oder besonders diesen meinen letzten willen, und freye Disposition zuverhünderen, zuturbiren, zubeunruhigen, oder zu quaestioniren, solle solchem unruhigen theill des ihme vermachten legats verlustiget seyn, und asogleich [!] ⁸⁴⁸ ipso facto verlohren haben, sodan solches legat auf den fridlichen theill in allen weg fahlen, und solchen eingehändiget werden solle.

Massen Ich den auch oben in 3ten § dem grafen Paul Nadasdi 4000 fl. vermachtet, an welchen Er 2000 flo. von dem dorff Gschiesß in Hungarn

Lauth schuldtbrief, 1000 flo. aber von dem graf Köry, ⁸⁴⁹ den die übrige 1000 flo. von der verlassenschafft mit dieser bedüngnus einzubringen hat, daß Er die mühl zu günz ⁸⁵⁰ mit diesen Vier tausent gulden auslösen solle.

Welches alles von mir alß ein wahres codicill angesetzt und in Crafft einer letzten willens, oder anderer verordnung, wie es immer gölten möge, aigenhändig, nebst denen hierzu erbetteten gezeügen gefertiget worden.

Actum Wienn den 11. monaths tag Decembris in ein Tausent Siebenhundert und fünffzehenden iahr.

L. S. Eua Fürstin Esterhasin
Den 22ten Augusti 1716.

---

848 also gleich

849 Kéry Ferenc

850 Güns, Kőszeg

An heünt ist dieses codicill vor herrn Landtmarschallen in beysein des Herrn Joseph grafen Esterhasi eröffnet und publiciret worden, so bey der Canzley aufzubehalten und denen Interessirten auf anlangen davon abschrift zuertheilen

Den 22. Augusti 1716.

Auswendig

L. S. Eva Fürstin Esterhasin

L. S. Johann Jacob graf von Löwenburg alß erbettener zeüg

L. S. Paul Carl Freyherr von Kleinburg

L. S. Leonardus Baur⁸⁵¹ dr alß schriftlich erbettener zeüg

A külzeten: Weyland Frauen Evae Fürstin Esterhasin Seeligen codicill abschrift; *másik kézzel:* Paria Codicilli per Evam Tökhöly, Eszterházy Principis Viduam conditi.

HStA, Erdődy levéltár, Lad. 3. Fasc. 4. Nr. 6.

Másolati példány: AFW 45-D-I.; latin fordítása: HStA, Erdődy levéltár, Lad. 3. Fasc. 4. Nr. 6.

(Copia Codicilli quondam Principissae Evae Eszterháziae natae Comitisse Tököly),
a fordítás helyenként rövidebb.

73. THÖKÖLY ÉVA VÉGRENDELETÉNEK MÁSODIK KIEGÉSZÍTÉSE

Bécs, 1716. július 8.

Den 22. Augusti 1716.

Andertes von mir Freywilliges Codicill

Waß in meinen Testaments Codicillo zwar verfast nach den 15. §vo vorgesehen, daß der vorhin bey mir gewesen Freylle Beatl⁸⁵² 500 fl. nebst ainigen mobilien, dan von meinen zahl perlen 4 schür [!] auf 2. Händt gehörig, nach meinen zeithlichen hintritt zukommen solten, gedachte freylle aber sich nicht mehr bey mir befündet, sondern von mir völlig abgefertiget mithin khein einzige prätension an mich ins Khünfftig zu suechen hat, alß habe Ich mit diesen legat ein andere Verordntung, und zwar nachfolgenden gestalten zuthuen mich entschlossen. als nemblichen.

1mo Sollen von obgedachten 500 fl. 200 fl. sage 200 fl. denen PP. capucinern auf den neuen Markht⁸⁵³ gegeben werden, und zwar daß selbe genante PP. Capuciner solten obligirt seyn 200. heilige messen zulesen, die andere 100 fl. aber sollen ihnen frey gereicht werden.

2do solten die übrige drey hundert gulden denen Haußarmen höchst nothdürfftigen ausgetheilt werden, welche vor meine Seel Gott Eyfrig zubitten schuldig seyn sollen.

3^{tio} die vorgedachte zahlperl in Vier schnur sollen nach Maria zell in Steyer markht geopfert werden.

851 Leonhard Bauer (†1717)

852 Beate von Aichold

853 Bécs, Neuer Markt, kapucinus kolostor.

4to Daß leingewanth, welches sonsten der Freyl. Beatl vermeint gewesen, solle unter der Ungerischen liesl und zucht mädl miedl⁸⁵⁴ zertheilt werden, der Liesl aber solle allein verbleiben daß beste, alß hauben, spütz, nachzeüg.

Beynebends der Barbara Thanin so mir aniezo in der Kranckheit warttet, sollen vor ihren liedlohn ihr die wochen drey gulden gereicht werden, zur extra belohnung aber wan Sye mir Verrers Embstig biß zu meinen todt dienen werde, sollen ihr noch 50 fl. gereicht werden.

So will Ich auch sowohl in meinen testament Ungefehr den 13ten punct alß eben in den Codicill den 13ten punct allwo Ich meinen Vettern Grafen Paul Naidasti daß guett und Preühauß Wimmertorff⁸⁵⁵ sambt denen darzu erkhaufften pauern vermacht, und auf seine Kinder fallen solle. in fahl Er aber ohne Erben sterben solte, solle dieses gueth meinen anderten Ehelichen Einkhl meines Sohns grafen Joseph⁸⁵⁶ fallen.

Auf diesen gueth aber Wimmerstorff, solle mein Jeziger Hoffmeister Joannes Buckovitz⁸⁵⁷ So lang alß Er lebet, weill Er mir treü gedienet, vor zwey pferdt, ain zimmer, Keller, Kuchl, lebens Lang sein wohnung Sitz haben, nicht zweyflent daß er den grafen, dem Ich daß gueth verschafft habe, auch treu wie mir verbleiben wird, und meiner auch nach dem todt ingedenkh sein wird.

Endlichen so sollen auch samentlich alle pia legata wie in den 24.ten Punct des testaments begriffen, von deme nunmehr verkhaufften gueth trüebß wünckhl⁸⁵⁸ darvor daß geldt an unterschiedlichen orthen auf interesse anligt, auch alle originalien hierüber befunden werden, sambt geschmuckh, silber, servis und anderen mobilien, welche gleich zuverkhauffen sein, so nicht austruckhlich in testament begriffen, geschwind alß möglich abgeführt werden. Welches Ich alles mit meinen testaments clauseln und daselbst auch vorgesehenen befestigung verstanden, auch alle wiederstrebente unter denen in mein testament und vorlauffigen codicill enthaltenen Verbündungen dafür gehalten haben will. Verhoffent daß kheiner durch Ewigen fluch vor dem Jüngsten Gericht wiederumben freywilliges testament und zwey verfasten codicillen, disputieren oder anderst auslegen werde (Es seye wer Er immer wolle, auch mein Sohn graf Joseph von welchen Ich wenig Mütterlicher respect und Kündliche⁸⁵⁹ Hülff gehabt habe) aus waß ursachen Es wäre, in allen oder besonders diesen meinen lezten willen, und freye disposition zuverhindern, zubeunruhigen solle, diesen unruehigen⁸⁶⁰ theill und seinen Erben, auch leibs angehenten, solle alles legats verlistiget⁸⁶¹ Sein, und also gleich ipso facto mit aller Muetterlichen malediction was Ich Ihm verschafft, verlohren sein; so lang solches legat wie in den ersten codicill auf den fridlichen theil oder sogar wie in testament begriffen zu meiner Seelen nutzbaehrkeit solle angewendet werden. So geschehen in Wienn den 8. Julii 1716.

L. S. Eva Fürstin Esterhasin

Praesentatum 22. Augusti 1716.

854 Nevelt lány, Miedl: a Maria becézett alakja.

855 Brauhaus (sörfőzde) Winnersdorf

856 Esterházy „Fényes” Miklós (1714–1790)

857 Vukovicz János

858 Tribuswinkel

859 kindliche

860 értsd: „nicht in Ruhe gelassener Teil”: békén nem hagyott, vagyis jogi úton megtámadott rész

861 verlistigt, verlustig gehen

An heunt ist dieses codicill vor Herrn Landtmarschallen in besen des Herrn Joseph grafens Esterhasi eröffnet und publiziert worden, so bey der Canzley aufzubehalten und den interessierten auf anlangen davon abschrift zu ertheillen.

die 22. Augusti 1716.

Auswendig

L. S. Eva fürstin Esterhasin
L. S. Johann Jacob graf von Löwenburg
L. S. Philipp Jacob von albrechtsburg Kayserlicher HoffCammer Secretarius
L. S. Geörg Pränz Syndicus Apostolicus
L. S. Mathias Reümayr Kayserlicher Kriegs Buchhalterei Raithrath

A külzeten: Weyland Frauen Eva fürstin von Estoras seeligen codicill abschrift; *másik kézzel, későbbi, levéltárosi megjegyzés:* 1716. 8va Julii Copia Codicilli Principissae Evae Tököly Viennae Austriae confecti. MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. F. Nr. 324-1.

Thököly Éva javaira vonatkozó iratok, leltárak

74. ESTERHÁZY PÁL KÖTÉSLEVELE THÖKÖLY ÉVÁNAK I. Kismarton, 1685. május 5.

Mi Galanthai Esterhász Pal, Frakno varának örökös Groff ura, Magyar országgh Palatinussa, Kunok, és Jaszok Bíraja, Arany Gyapias vitéz, Nemess Sopron, Pest, Pilis és Soldt Varmegyéknek Fő Ispannya, Csaszár és koronas kirally Urunk eő Felséghe belső tittok Tanácsa, Komornyekia, Magyar orszagh Duna tulsó részeinek s Hegyallyai és uyvari véghainak Fő Generalissa, Csobantz varanak Örökkös Fő kapitánya s Magyar orszaghban fő helytartoia etc. Fel vévén mind két Agon lévő és Isten jo voltatul ez utan léendő Gyermeinknek és Attyankfiainak terheket, az kiket tudni illik ez aláb megh írt dologh akarmiképpen illetné avagy illethetné most és jövendőben. Vallyuk ez Levelünknek rendiben, és adgyuk tuttokra mindeneknek az kiknek illik: Mint hogy mostani Szerelmes Hazas tarsunknak Késmárki Groff Thököly Eva Aszonynak desponsatiojanak⁸⁶² alkalmatosságaval tettünk vala olly oblatiot⁸⁶³ hogy orszagunkban sokak által practicalt szokása és Törvénye szerinth, mi is nekie leszünk bizonyos paraphernumbéli⁸⁶⁴ kedveskedéssel, hogy azért holtunk utan a mia [!] Gyermeink között és eő közötté valamelly ízetlen kérdések és egyenetlenséghe ne tamadgyon rend szerinth azokat ekképpen tettük fel nevezetben;

Ugy mint egy Rauten Gyémantos smukot, egy eöreghe Rubintos smukot, egy gyöngyös Gyemantos smukot, egy smaragdos Gyemantos smukot, Mas kis Rubintos smukot, Item sok féle apro s eöreghe gyöngy Lanczokat, az eöreghe Gyöngy Lanczon kívül. Item mas sok apro függöket,

862 eljegyzésének

863 felajánlást

864 jegyajándék

Rekesztő [!] ⁸⁶⁵ tőket, Boglarokat, s több arany mívet sok féle kövekből alo Perczekkel együtt. Item gyemantos, Rubintos, és mas Gyűrűk, a kik között vagyon egy szív forma Gyemanthos Gyűrű kít Jegy gyűrűnek attunk, ezer Arany ara, az Gyűrű lehet circiter Huz;⁸⁶⁶ Item szép Aranyban és Gyöngyökben foglált Ambrabul csinált Eöv. Item egy kétt Ezer forintos Nacht czaigh lada Ezüst eszközökkel edgyütt. Item kisseb Ezüst Nachtczaigh Ládacska. Item egy szederies Barsony Gyemant boglarokkal rakot gyöngyös szoknia vallastul, melly szegény néném Nadasdiné Aszonyomé⁸⁶⁷ volt, kit is pinzen vettem nigy Ezer eött szaz forinton. Ittem tizen eött vont arany és más materiabol valo szokniak s vallak, azzal az varott Lengyel szoknyával együtt a kiis sok pinz érő. Item egy üveges s tükrös Schreibtist sok szép apro ezüst mivel együtt.

Ittem egy igen szép Tükrös Schreibtist, melly ugyan az Attyamfia hazaban vagyon. Item egy öregh orgonas ora. Item mas Tornyos ora. Item sok holmi aprolekos Schreibtisek, Ladak, és minden féle eszközsek, szőnyegh is circiter nigy, a kiket egyszer is maszor is adtunk neki, mind ezeknek valora⁸⁶⁸ circiter eötven ezer forintra extendaltatthatik,⁸⁶⁹ attuk pedigh per manus irrevocabiliter,⁸⁷⁰ ezeket megh írt Hazas tarsunknak cum libera dispositione⁸⁷¹ semmi just azirant nem reservaltan⁸⁷² azokban magunknak és praescriptusinknak⁸⁷³, lévén mind az által olly bizodalommal hogy maga tölünk lévő és léendő gyermekit holta utan ezen jokbol mindenestől ki nem rekeszti, melly megh nevezett s permanus assignalt⁸⁷⁴ joknak praevio modo⁸⁷⁵ fel tett szabados birodalmaban az Legalis Evictiot⁸⁷⁶ is magunkra és Praescriptussinkra assumaltuk.⁸⁷⁷

Az mi pediglen holtunk utan valo Residentiaijat,⁸⁷⁸ és intertentiojat⁸⁷⁹ azon edes Házás Tarsunknak illeti; Hogy az becsülletes és rendihez képpest valo lehessen, arrul is így assecurállyuk⁸⁸⁰ eötet, és samara illyen rendelést teszünk s obligatiot,⁸⁸¹ hogy bírja holtaighlan (ha a mi nevünket viseli) Kereszturi, Kaboldi és Feketevari Jozzagokat, és varakat, kiben Gyermekink holtunk utan semmi lótt uton és modon ne haborgathassak, hanem azokat békességessen bírhasa, és jövedelmét szedhesse, és azzal szabadon disponalhasson;⁸⁸²

Mindazonaltal a Jozzagokban semmi titulus⁸⁸³ alatt semmit el ne adhasson, se zalogosíthasson sub poena privationis, Fidei Commissumok⁸⁸⁴ lévén azok, kikből becsülletesen és mint Palatinusné

865 reszkető, vagyis rezgő

866 húsz darab

867 Nádasdy Ferencné Esterházy Anna Júlia (1630–1669)

868 értéke

869 terjedhet

870 visszavonhatatlanul

871 szabad rendelkezésre

872 semmi jogot nem formálván

873 előbb említetteknek

874 átruházott

875 az előbb látható módon

876 törvényes úton való visszavonást

877 elfogadtuk, felvettük

878 lakóhelyét

879 élelmezését, eltartását

880 biztosítjuk

881 kötelezettséget

882 rendelkezhessen

883 semmilyen cím, vagy indok

884 hitbizományok

el élhet, ha modgyaval költ, mivel penigh Keresztur várahoz keves Joszagh vagyon, applicallyuk⁸⁸⁵ oda Malomhazat, és a keülüi⁸⁸⁶ Portiot a Kereszturi varossal és több pertinentiakkal⁸⁸⁷ együtt, ugy mint Szöllőkkel, Rétekkel, Földekkel, ugy Bécsben az varoson kívül Naypau⁸⁸⁸ uczaban lévő szép nagy eöregh kertet, azt is hasonloképpen lakássa kedvién néki köttyük, hogy holtunk utan mind az többit Jure Dotastico⁸⁸⁹ bírhasa. Hogy ha penigh az Időnek akarmi változassával az edes Attyankfia, a mi holtunk utan, a megh írt urasagok bírassaban, mindenestül avagy penigh rész szerinth is megh nem maradhatna, és attul nékie el köllene esni tehat tali in casu⁸⁹⁰ tartozzanak a mi Maradékink annyi jövedelmő Joszagoth becsülletes residentiával együtt, minden halogatas nélkül adni az mostoha Annyoknak. Mind ezekben ha valamely Gyermeink és successorink közzül impetálna⁸⁹¹ akar mi modon megh nevezett Attyankfiat s Legatariussit⁸⁹² tehat vigore praesentium toties quoties az Ezer Arany büntetést akar melly Bíró által minden vilagi modon s uton kigondolható remediumokat praetendatvan irremissibiliter megh vehesse és megh vétetthesse raitok salva semper permanente praetensi Fassioné.

Ezeknek pedigh nagyob bizonsagara és erősségire, attuk ezen kezünk írassa és pecsétünk alatt költ Levelünket említett kedves Hazas tarsunknak securitassara és jövendőbeli cautiojara.⁸⁹³

Megjegyzés: másolat.

A külfeten: későbbi levéltárosi megjegyzés: „Conceptus Literarum Paraphernalem oblationem per Comitem Paulum Eszterházy, Comitissae Evae Tökölj factam specificé continentium.”

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 194. – Az irat teljesebb szövege, de szintén másolat: P 108. Rep. 66.

Fasc. 4 Nr. 3. fol. 169–170.

75. ESTERHÁZY PÁL KÖTÉSLEVELE THÖKÖLY ÉVÁNAK II.

Kismarton, 1685. május 5.

Az Atyámfiának adot kötés levelémnek mássa Anno 1685.

My Galánthay Esterhás Pál (plenus titulus)⁸⁹⁴ Feöl vévén mind két ágon leveő és Isten io voltábul ezután leendeő Gyermeinknek és Attyánkfiainak terheket, az kiket, tudnya illik ez alább megh írt dologh akármiképpen illetve avagy illethetne most és ieövendeőbenis. Vallyuk ez leveleunknek rendiben, és adgyuk tudtokra mindeneknek az kiknek illik Hogy iol lehet ez ielen valo Ezer hat száz Nyolczvan eöttödik Esztendeőben, Mártius havának tizedik napyán Kismartony Várunkban

885 csatoljuk

886 küllői

887 hozzátartozó (ingatlanokkal)

888 Neubau, Neubaugasse, ma Bécs VII. kerületében.

889 ajándékozás jogán

890 abban az esetben

891 örököseink közül megtámadná

892 végrendeleti örökös

893 biztosítékára

894 Az előző tervezetben (P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 194.) Esterházy összes címe szerepel, lásd kötetünkben: Nr. 74.

keölt Testamentumunkban is, világosan, és eléghségessen Disponáltunk⁸⁹⁵ minden dolgokrul, feöl tévén nevezet szerént miképpen succedállyanak⁸⁹⁶ Gyermeink holtunk után. Azon szerént kedves Attyánkfia mostany szerelmes Házastársunk Késmárki Groff Theökeöly Eva Aszonyis, minemeü ingo, és ingatlan iokban szálhasson, és azokat békességessen bírhasa.

Mindazonáltal, ne talántán azon Testamentumunk más kézhez kereülvén, vagy egyéb akarminemeü akadékok interveniálván.⁸⁹⁷ Hogy másképpen is assz Securata lehessen, és tudhasa minemeü ingo Jokat adtunk neki szabad dispositiora életünkben. Holtunk után penigh micsoda Jozágokban succedállyon. Ezen neki adott Asszuratoria⁸⁹⁸ és keötés leveleünkben⁸⁹⁹ specificice⁹⁰⁰ és nevezet szerént feöl tetteük eképpen.

Elseöben is, Hogy ieövendeöben, ha Isten minket eleöbb szolléttana ki az árnyek világhbol feölyebb emletett mostany kedves Házastársunknál, ne légyen holtunk után valami veszekedés, vagy alkalmatlan gyeüleölséghe eö keöszte és Gyermekeink keözeött, s lássa eö is, hogy hozzáis valo szereteteünkbeöl az my keresményeünkbeöl io tétettel kevanunk neki kedveskedni.

Pro Dote, azért et Rebus Paraphernalibus quoquo modo vocitatis,⁹⁰¹ keöttyeük, seöt adtukis már neki pro manus⁹⁰² ez alább megh írt Mobiliákot, Ugy mint Edgy Rauten Gyémántos smukot,⁹⁰³ Edgy eöreg Rubintos smukot, Egy gyeöngyeös gyémántos smukot, Edgy smaragdos Gyémántos smukot, Más kis Rubintos smukot, Item sok féle apro s eöregh Gyeöngy Lánczokat, az eöregh Gyeöngy lanczon kiveül. Item mas sok fele apro feüggeöket, Refsketeö Teöket,⁹⁰⁴ Boghlárokat, teöbb arany mívet, sokféle keövekbeöl állo perezekkel edgyeütt, Item Gyémántos, Rubintos, és más gyürük az kik keözeött vagyon edgy szív forma Gyemántos Gyeüreü, kit Jegy gyeüreünek adtunk. Ezer Arany ára, az Gyeüreü lehet circiter Husz. Item szép Aranyban, és Gyeöngyeökben foglalt Ambrából csinált Eöv.⁹⁰⁵ Item edgy két Ezer forintos Nachtczáigh láda⁹⁰⁶ Ezüst eökeözeökkal. Item kissebb Ezüst Nachtczáigh Ládácska. Item Edgy szederies Bárson Gyémánt boglárokkal rakott Gyeöngyeös szoknya vállastul, mely szegény néném, Nádasdine Aszonyomé⁹⁰⁷ volt, kit is pinzen vettem Négy ezer eöt száz forinton. Item tizen eöt vont arany és más materiabul valo szoknyak s vállak, azzal az varrott Lengyel szoknyával edgyeütt, a kiis sok pénz éreö. Item edgy Eöveges s Teükreös Schreibtist,⁹⁰⁸ sok szép apro ezeüst mivel edgyeütt. Item edgy igen szép teükreös Sreibtist, mely ugyan az Attyánkfia Házában vagyon. Item edgy eöregh orgonás ora.⁹⁰⁹ Item más

895 rendelkezünk

896 kövessenek, vagyis örököljenek

897 törtévéén, közbe jóvéén

898 bizonyíték, jogbiztosító levél

899 kötelezvényünkben is

900 részletezve

901 nászajándékként

902 kezeibe

903 csiszolt gyémánt ékszerkészlet

904 rezgötü

905 illatosított anyagot tartalmazó öv

906 Nachtzeug: toalett láda

907 Nádasdy Ferencné Esterházy Anna Júlia (1630–1669)

908 fiókos, általában kissebbfajta szekrény

909 nagyobb, zenélö-, orgonaszerkezetes asztali óra

Tornyos ora.⁹¹⁰ Item sok holmi approlekos Sráibtisek, Ládák, és mindenfele Eszkeözeök, Szeőnyegekis, circiter négy a kiket edgyszer is, mászor is adtunk néki.

Ezen feöllyeül megh írt Mobiliseket azért mellyek circiter Eötven Ezer forintra extendáltatnak,⁹¹¹ adtuk (azmint feöllyebb megh vagon írva) kedves Attyánkfiának, ugy hogy arrol szabadon disponálhasson, ki nem rekesztvén mindenesteül maga édes Gyermekeit beleölle ugymint mostanyt, és Isten által ieövendeőben leendeőket. Az mi pedighlen holtunk után valo Residentiaiat illeti és intertentioiat,⁹¹² azon édes Házastársunknak? Hogy az beöcseületes, és rendihez képest valo lehessen, arrulis, így assecurállyuk eőtet, és számára illyen rendelést tészeünk s obligátot.⁹¹³ Hogy bírya holtaighlan (ha a mi neveünket viseli) Kereszturi, Kaboldi, és Fekete vari Jozságokat, és várakat, kiben Gyermeink holtunk után semmi lett uton és modon, ne háborgassák, se háborgathassák, hanem azokat békességessen bírhasssa, és ieövedelmit szedhesse, és azzal szabadon disponálhasson.

Mindazonáltal az Jozságokban semmi titulus⁹¹⁴ alatt, semmit el ne adhasson, se zálogoséthasson sub poena privationis,⁹¹⁵ Fidei Commisumok⁹¹⁶ lévén azok, kibeől beöcseületesen, és mint Palatinusné el élhet, ha modgyával keölt. Mivel pedigh Keresztur várához kevés jozságh vagon, applicállyuk⁹¹⁷ oda Malomházát, és az keüleüi⁹¹⁸ portiot a kereszturi várossal, és teöbb pertinentiakkal⁹¹⁹ edgyeütt, ugy mint Szeőleőkkel, Rétekkel, feöldekkel. E mellett az minémeü szép eöregh kertet vetteünk most Naypauneveü uczaban⁹²⁰ Bécsben az varoson kiveül Testamentumunk condálása⁹²¹ után aztis hasonloképen lakása kedvéért néki keöttyeük, hogy holtunk utan, cum illis conditionibus⁹²² mint az többit bírhasssa. Hogy ha penigh az ideőnek akarmi változassával az edes Attyánkffia a mi holtunk után a megh írt urasagok bírassaban, mindenestül vagy penigh rész szeréntis megh nem maradhatna, és attul néki el keöllene esni, tehat tali in casu⁹²³ tartozzanak a mi maradékink annyi ieövedelmeü Jozságot beöcseületes Residentiaival edgyeütt a megh írt Conditioék szerént hallogatas nélkeül adny Mostoha Annyoknak. Hozzá tévén aztis, hogy a mi Mobilek és Maiorságok lennének akkor az várakban, és jozságokban, a mideön az my holtunk után az Attyánkfia kezéhez venné, tehat az eő halála utánis hasonlóképpen vallyon a my maradékinkra ad Maioratum. De reliquo referállyuk⁹²⁴ magunkat mindenekben a megh írt Testamentumunkra. Ezeknek pedigh nagyobb bizonságara es erősségere adtuk ezen kezeünk írássa, és peöcséteünk alatt keölt leveleünket emlétett kedves Házastársunknak securitássára, és

910 torony kinézetű óra

911 terjednek (annyit érnek)

912 tartását, ellátását

913 kötelezettséget

914 semmilyen jogcím, semmi indok

915 büntetés terhe alatt megfosztani valakit valamitől

916 hitbizományok

917 csatoljuk

918 külői

919 hozzátartozó (ingatlanokkal)

920 Neubau, Neubaugasse, ma Bécs VII. kerületében.

921 végrehajtása

922 azon feltételekkel

923 abban az esetben

924 a többiről jelentjük

ieövendőbéli cautiojára.⁹²⁵ Datum etc. Arce meum Kismartoniensem. die 5. Mense. Maii Anno Domini 1685.

P. E.

Megjegyzés: Esterházy Pál csak a kötéslevél címét írta saját kezűleg.

MNL OL P 108. Rep. 66. Fasc. 4. Nr. 3. fol. 169–170. Korábbi változata: MNL OL P 108. Rep. 41.

Fasc. D. Nr. 194.

76. A SZENT MARGARÉTA-I KÚRIA INVENTÁRIUMA 1700

Az Herczegh Aszszóny Sz. Margaréthay Házánál lévő szobákban föl jedzett képeknek, Partékáknak, és Házhoz tartozandó edgymás Eszközöknek Száma, így következik.

Elsőben az Ebédlő Eöregh Palótában.⁹²⁶

Kegyelmes Urunk eő Hercegsége képe Hercegh Aßony, ugy más öregh rámás képekkel ößve számlálván 11. apróbb rámás képek 23. kivarrott szék⁹²⁷ 6. kar, és bür székek 14. Falókon lévő bádogh gyertyatartó 11. Egy fekete festett rekeß kiben egy kis ßép Altalocza [!]⁹²⁸ Egy fiokos Diófa Póhár szék. Egy kérék Aßtal bür ßünyeggel bé vonyott. Egy eöregh aranyós rámában foghlalt Tükör az falon. Egy bor hüttő medencze rézbül. Az egéß Palota sárgha váßon közben virághos ßütt kárpitokkal ki kárpitózva. Az ablakokban sárgha póßto.

2do. Jóbb kézrül mellette nyiló szabában.

Eöregh rámás kép 13. Egy fekete mesterségheß fiokos öregh Srajbtés,⁹²⁹ bür szék 9. Egy márványos Aßtal, más kis fa Aßtallal edgyütt. Egy eöregh aranyós ágy, két ször mátráczal.⁹³⁰ Egy eöregh fekete rámában foghlalt Christallal ki rakott Tükör az falon. Az egéß szoba aranyós veres közben virághos kárpitókkal ki kárpitózva. Három ablakokon 6 darab férhongh⁹³¹ kék materiábül, az ablakokban veres póßto. és két bádogh gyertyatartó az falon.

3^{tio}. Abbul nyiló szobában.

Eött öregh rámás kép, 3. fa kis aßtal. 3 bür szék; 1. fa ágy 1 spánisi bonth,⁹³² egy falba való almárium.⁹³³ 6. fa ßék

4to. Azon szóbábul nyiló konyhában

Négy fa aßtal.

5to. Az utolsó szobában azon a réßen

Egy fa aßtal, egy falba lévő almárium. 1. fa ßék

---

925 biztosítékára

926 palota: nagyobb terem

927 kivarrott szék: hímzett, kárpitozott szék

928 oltárocska

929 nagy fiokos írószekrény

930 gypjúval töltött matrac

931 Vorhang, firhang: függöny

932 Spanische Wand: spanyolfal

933 falba épített szekrény, téka

Másrébrül az öreg Palótábul nyiló szobában

1mo. Eöregh rámás kép 15. apro rámás kép 31. Egy aranyós rámban főghlalt eöreg Tükör a' falon. Egy száibtés dio fábul csinált. Egy metallumbul csöngető;⁹³⁴ Egy öreg fekete almárium, a' kiben vagyon egy egéß misse mondó Papi öltözet, két virágokra kivarrótt fa héy szinnyü szünyegh. Egy veres virágokra ki varott ßünyegh. Két káve szinyü, ki varrótt szünyegh. más egy sok féle külömb fórmákra ki varrott ßünyegh. Egy kék vónt arany⁹³⁵ Paplan fölső lepödövel. Egy kék virágos Prókát⁹³⁶ Paplan. Egy veres darab Tafóta Paplan búrétani való. 4. darab fehér váßonbul férhong ablakokra való. 3. darab pamuk materia, kis aßtalokra való. Egy fehér Lepödő. 1. sujtátos selyem materiábul való koporték,⁹³⁷ 1. más veres koporték, 1. kis aßtalra való czafrangós⁹³⁸ selem ßünyegh, 1. mas csépkés szünyegh. 5. darab fehér váßon ablakra való férhangh. Egy veres bársonyós almáriumoczka kibin két Christál meczett Palaczk aranyós födelekkel. Két rendbéli edény kávénak, csukolladának⁹³⁹ való. Egy ezüstes lábós óra asztalra való, a' kit egy más kis Ládácskával edgyütt ki vévén, Kismartómban vittük. Egy kis aßtal ugyan azon szobában egy Gyßes aßtal.⁹⁴⁰ Egy födeles ágy a' ki veres virághos materiábul férhonggal bé van vónyva, s 4. aranyóztott virágok fórmára csinált gómb fölötté, az ablakokon veres váßonybul 6. darab férhongh veres póßto az ablakokon, egy falon lévő bádógh gyertya tartó, egy bádógh gómbal az almárium fölött, Egy kivarrótt szentelt víz edény. Egy öregh Réz ágy melegéttő. ki varrott szék 7. bür ßék 2. Mátrác 2.

2do. Azon szobábul nyiló más szobában

Eöregh rámás kép 13. ki varrótt szék 3. beür szék 2. fa ágy 2. Egy mátrác közönséghe benne. 3. aßtálka, a' kin egyikin egy kis fiókós almáriumoczka vagyon. két bádógh gyertyatartó a falon, két ablakon fehér váßonybul csinált 4. darab férhongh.

3^{tio}. Abbul nyiló szobában, vagyis Bölthban.

Egy öregh almárium, más kisseb fekete almáriummal edgyütt, egy veres föstett rekeßtés, két kis fa aßtal; 1. kis vas mása. 1. zöld fél rássa⁹⁴¹ ajto elejbe való férhongh. 18. öregh sák. 4. rókka. 1. kertés öregh ólló, kónyhához való eßköz. Egy fiókós Ládácska, egy üres mézes tungh.⁹⁴² 1. Egetbor⁹⁴³ főző réz uy fazik, egy óo [!] réz víz melegéttő fazék. 9. darab szál vás rostélnak való. Uy kereßtény tál,⁹⁴⁴ öregh apro más eßközökkel együtt 32. Öreg ólomtál 18. ólóm tányér. 35. Egy uy kereßtény kórso ólóm földéllé. 4. hóßßü övegh rósa eczet benne. 2. czukelládo⁹⁴⁵ főző réz fazikáczka; kónyhára való cserép edény öregh, apro, 40. gyümölcsnek való szalmábul csinált cséßék mesterségessen. 1. fa veszőbul fonyótt kósárral edgyütt. 1. kis fújó. Egy kárpitók tißtéttő bórósta söprü. Egy játékra való kúghli. 17. közönséghe zöld kórso. Egy, vassal együtt

934 fémből készült csengettyű

935 aranyszállal díszített

936 brokát, fémszállal szótt selyemszövet

937 cooperto: (ágy)takaró

938 rojtos, fodros

939 csokoládénak

940 gipsz domborművel díszített asztal

941 gyengébb minőségű posztó, festett gyapjúszövet

942 tung: mézesbödön

943 borpárlat

944 ónmázás, „habán” kerámia

945 csokoládé

[áthúva: való] Legyező aſtál föle való. 2. réz Tórtátának⁹⁴⁶ való Tepſi; egy réz órvosságának való edény, Úy kereſtény Tál 13. hozza való Tányér 18. fa tányér 24.

Azon Bóltbul nyiló szobában.

4°. Eö Herczeghsége Genealogiájával edgyütt öreg, s apro kép 18. rámákban. 2. fa ágy 1. fa aſtál. 1. fa ſék.

Azon szóbábul nyiló könyhában.

5°. Uy kereſtény Tál 53. Uy kereſtény tányér 39. Uy kereſtény öreg, apro edény mindenféle 40. ólom csészék 6. Könyhához való apro bádógh edény 12. Réz edény 8. mindennemö vas eſköz könyhához való 25. Bádógh Eſköz Tortáta csináláshoz 12. Egy Tórma reſelő.

6°. Azon könyhábúl nyiló utólsó eöreg szóbában. Külömb féle öreg rámás kép 15. Egy kerék ded aſtalkán Bóldóghságos Szűz Mária képe föl öltözvö, s' Bépen föl ékesétve külömb féle olvasókkal, s' gyöngyökkel. Apro rámás kép 104. 2. diófa gyertyatartó kis aſtál. Egy márványos Aſtál. Kivarrótt ſzék 2. beür ſzék 2. ſpánisi banth 1. Szentelt Viz edény ólombul. Egy öreg födeles, veres aranyózott ágy, kék virághos materia, közben reczés ſuperlással bé vónyva, a' kiben 1 szalma mátrác öſve rakva eöreg alsó párna 11. hóſſú öreg vánkós 8. Dunya 2. materiával búretott. Apro vánkós 25. a' kibül vitték Kismartomban 3. öreg alsó Párnát, 3. hóſſú vánkost, 4. apro vákóssokkal [!]⁹⁴⁷ Ablakokra való férhong fehér váſonybul 6. darab. Az ablakokban veres póstó. az egész szóba Veres virághos váſon kárpitókkal bé kárpitözva. Egy fekete rámás öreg Tükör. 1. falban lévö Póhárszék, egy öreg födeles uy kereſtény korszó, egy közönségheſ fa ágy.

Abbul nyiló kamarában

7mo. Apro pariros rámás kép 35. Egy veres kiſſeb almárium. Egy diófa sraufon járó⁹⁴⁸ Tábor ágy a' kiben két mátrác. Egy fehér-ólmó módó az falon, egy kék fijókos almárium. 1. Spánysibanth. 1. réz moſár töröjével edgyütt. 1. varró Ládáczka. 1. játékos Ludas Tábla.⁹⁴⁹ kék váſon férhong 4. darab. 2. réz kávé főzö Póhár, egy uy vas füſtelö, egy kis fekete Almáriumócza. Egy falban lévö almáriumocza. Négy aranyós Angyal, edgyütt. Egy eöreg Almárium a' kiben vagyón 6. Paplan fölsö Lepödökkel bé vónyott, egy közönségheſ Paplan. Fölsö Lepödö 6. alsó Lepödö 10. Vánkós héy 22. Aſtalra való Abrósz 10. Aſtál keſkenyö 6. túczet,⁹⁵⁰ és négy más aſtál keſkenyökkel. Aſtál környös-körül való hóſſú ki varrott 6. reczés és virághos kendök 8. Aſtalra való ſzörbül ſütt közönségheſ virághos ſzünegh 6. Egy varrott öreg ſünegh, egy más kiſzött virágokra kis Persay ſzünegh 3. Pamukbul való materia ágyra való. Azon Almáriumbul vettünk ki, két öreg ezüst gyertya Tartót, egy eöreg ezüst, helyet⁹⁵¹ aranyózott Tál forma medenczét, moſdóval edgyütt. 1. ezüst Thácztát. Egy ezüst, belö aranyós Palaczkot.

946 torta: édes, sült tészta

947 vánkóssokkal

948 csuklós, összecukható

949 a latin ‚ludus‘ szóból képzett megnevezés, 16. századi eredetű táblás társasjáték, két–hat személy játszhatja

950 asztalkendő, szalvéta hat tucat

951 helyenként

Egy 4. feghletű Tokban 12. Pár ezüst kést, ezüst kalanókkal. Egy öreghez ezüst aranyós soórtartót fiókjaival edgyütt a' kiket Kismartómban hóóftunk.

A szarvas marhának száma.

Fejős tehény	No. 23.
Meddő és Tinó s' Tulok	No. 22.
Jármás marha béresek kezékben ⁹⁵²	4.
Idejé Bórhjú	12.
in universum	No. 61.

Sórtés marhának száma.

Az öreghez	No. 17.
Idei	No. 15.
Próné ⁹⁵³ házánál vagy on Íarvas marha	tíz.
HerceghAzony házánál lévő Bórhjúk között	1.
Juhai orehhez és apro	No. 32.

Az Hercegh aBony ólly Cóntractusra Lépet az JúháÍal, hogy valamikor el találna menny, mindenkor tartózzék az Hercegh aBonynek kilenczed fél száz Júhót hadny. EÍstendőkigh pedig 3. mása váját adny tartózik, 4. mása sajtott, a' kit jóbban megh mutat a' Contractus.

Az idei Gabona béli Termés.

Búza	kereÍt 395.
Roós	X. 169.
Arpa	X. 211 ½
Zab	X. 294 ½
Bükkönyós bórsó ⁹⁵⁴ tizen három boghláczka ⁹⁵⁵	No. 32.

952 igavonó szarvasmarhák, valószínűleg ökrök

953 Prankné: Thököly Éva bizalmasa, Vukovicz János második felesége.

954 pillangós virágú takarmánynövény

955 boglya

Az Házhoz való szőlőknek száma Margaréthay határban lévő Hegyen.

Nagy Hóffnerben lévő szőlő	24 funtós ⁹⁵⁶	No. 1.
Kis Hóffnerben	11 funtós	1.
Szulczingerben	6 funtós	1.
Hußarban	10 funtós	1.

Rusti Hegyben Házhoz való szőlőknek száma

Pájer névű szőlő	16. funtós	No. 1.
Féghli szong	24. funtós	1.
Plóghner	15. funtós	1.
Krákßner	12. funtós	1.
Pongorth	15. funtós	1.

In Tráßpurgh⁹⁵⁷

Szőlő	12. funtós	1.
-------	------------	----

In Csógersdórf⁹⁵⁸

Szőlő	16. funtós	1.
-------	------------	----

in toto No. 11.

Házhoz való egy réth Stuknigh hógh nevű hat kaßásra való.

Egy Uzlópi⁹⁵⁹ réth a' ki zálóghban eó Herceghségénél.

Egy vasas béres szekér, egy vasas eke, 2. vas rövid láncz, Egy öreg Prés, 2. Laith.⁹⁶⁰ 4. öreg kád, két szőlő törő kádócza. 4. Putton. Egy öreg ladás vas rósta. 2. Csépleő rósta. 2. köböl. egy fertál.

A kertés kezében vagon uti nominánt fel funt kúk soó⁹⁶¹ dugákban.

Sérczy Birónális hasonlóképpen fel funt kuk soó, a' kiket tudnya illik ha el adnak az árrát tartóznak az Urasághnak sám berént bé adni.

956 a szőlő hozamára vagy a területére/méretére utal

957 Drassburg

958 Zagersdorf

959 oszlopi

960 hosszúkás hordó

961 koch só, itt: főzött, tengeri só

Majorsághnak száma.

Eött öreg Póka.⁹⁶² Lúd 23. Kácza 26. Tyúk 60.

A külzeten: 700. Inventatio rerum mobilium Celsissimae Dominae Principissae in Domo Szent Margarethensi existentium repertarum. – Méltóságos Herczegh Aszony Margaréthai Házánál lévő mobiliák és immobiliák consignatioja.
MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 171-1.

77. THÖKÖLY ÉVA IRATAINAK JEGYZÉKE

Hely nélkül, [1700]

Registratio Literarum Acquisitionalium et Obligatoriarum Celsissimae Principissae.

Numero 1 ^{mo} .	Litterae Domini Nicolai Horváth super Venditione certarum Vinearum in Promonthorio Boziensi habitarum, in et pro summa	fl. 640.
2 ^{do} .	Aliae Litterae Acquisitionales certarum Vinearum a Domino Náthli ⁹⁶³ in Promonthorio Rustensi existentium super summa	fl. 1100.
3 ^{tio} .	Litterae Obligatoriales Principis Michaëlis Abbaffy ⁹⁶⁴ Super	fl. 6666 x. 40.

Fasciculus Sub Numero 4to Acquisitionales Köpcsinenses concernens

N ^o . 1 ^{mo} :	Litterae super Braxatorio Köpcsinienisi in se complectentes	fl. 1700.
2 ^{do} .	Litterae super Curia ibidem habita Adami Nagy	fl. 600.
3 ^{tio} .	Litterae super Redemptione certorum Pratorum a Haeredibus Lidlianis super	fl. 200.
4 ^{to} .	Litterae super redemptione certorum Pratorum a Haeredibus Lidlianis super	fl. 200.
5 ^{to} .	Litterae super certi hortuli ad Curiam, quae per Patres Societatis Jesu possidebatur, emptione in et pro in quibus concessum est liberum quoque aedificium Patribus Societatis JESU.	fl. 5.

962 pulyka

963 Natl család: Rusztról származó vagyonos soproni család.

964 II. Apafi Mihály (1676–1713) erdélyi fejedelem

6 ^{to} .	Litterae Acquisitionales pro Curia a Patribus Societatis JESU redempta deservientia [!] ⁹⁶⁵ super summa	fl. 15000.
7 ^{timo} .	Litterae Emptionales certi Horti in Oppido Köpcsiniensi a quodam Rustico Super	fl. 30.
8 ^{tavo} .	Aliae super Emptione certi Horti in Edlztal a quodam Rustico Loci ejusdem super	fl. 35.
9 ^{no} .	Litterae Venditionales Adami Nagy Super certo Horto seu foeneto trans aquam in Territorio oppidi Köpcsiniensi habito	fl. 200.

Latus fl. 39710

N ^o 10 ^{mo} .	Venditionales desertae Domus Aszalaiana in oppido Köpcsiniensi in Talleris N ^o 60	fl. 90
-----------------------------------	---	--------

Fasciculus Sub No. 6to

11 ^{mo} .	Litterae obligatoriae Colonorum Possessionis Agyágos super	fl. 400.
[decimo] 2 ^{do}	Litterae hypothecariae Andreae Vitál Super portione ejusdem in Agyágos habita continentes	fl. 1800.
[decimo] 3 ^{tio} .	Litterae Cessionales Emerici Ráthi super portione sua Agyagosiensi.	
[decimo] 4 ^{to}	Litterae Hypothecariae super portione Georgii Dobós in Agyagos habita continentes Tallerorum Rhenensium N ^o 400	fl. 600.
[decimo] 5 ^{to} .	Litterae Susannae Dóbós super portione sua Agyagosiensi continentes Auctionarie levatos	fl. 8.
[decimo] 6 ^{to}	Litterae Auctionales Georgii Dobós super Portione sua ibidem habita continentes Aureos 10	fl. 40.
	Litterae Petri Dóbós super Auctione	fl. 25.
	Litterae Petri Dóbos et reliquorum super Grecensis Talleris 420	fl. 840
	Litterae Auctionales Petri Dóbós super	fl. 15.
	Cessionales Domini Ráthy possessoris Primi Agyagosiensis pro parte Domini Náthli emanatae super dictarum summarum Levatione, et Bonorum traditione emanatae.	
	Litterae Georgii Lukovics hypothecariae continentes summam	fl. 150.

⁹⁶⁵ helyesen: derevientes

Transactio inter Dominum Vitál, et Polonianos ratione Agyagós continens in se	fl. 1200.
Venditionales Söjtirienses Georgii Horváth super portione sua Agyagosiensi continentes	fl. 1075
	Latus fl. 6143
Litterae Susannae Kisfaludi super Venditione portionis suae in Agyagos continentes	fl. 180.
Litterae hypothecariae Georgii Horváth super certo Colono Agyagosiensi continentes	fl. 180.
Litterae Susannae Szilvássy super certis duobus Colonis in Agyagós habitis continentes	fl. 200.
Litterae ejusdem hypothecariae unius Coloni ibidem	
Litterae Dominae Kisfaludiana super in hypothecatione in	fl. 100.
ibidem 3. Colonis continentes Talleros Grecenses 100. juxta modernum valorem.	fl. 200.
Litterae Egregii Joannis Kisfaludi Super in hypothecatione certae Curiae, et subditorum ibidem habitorum in	fl. 2000.
Litterae super Redemptione Domus Tomasicsiana in Köpcsény continentes	fl. 500.
Litterae Listiana super in hypothecatione Domino Lidl certorum Colonorum in oppido Köpcsény continentes	fl. 1200.
Litterae Domini Joannis Listy super certis 5. Colonatibus in Köpcsény in hypothecatis continentes Auctionarie Levatos	fl. 500.
Litterae Francisci Laitgeb super in hypothecato certo Prato in Territorio Civitatis Kismartoniensis in summa	fl. 100.
Litterae Hypothecariae super uno Prato in Prodersdórf super	fl. 56.
Litterae Contractuales inter Illustrissimam Dominam Comitissam Catharinam Tökölly, et haeredes suos.	
	Latus fl. 5216
Contractus cum Provisore Bonorum Transdanubianarum [!] ⁹⁶⁶ Joanne Záhorák super solvendis annuatim in rationem [...] pro Bonis ibidem habitis	fl. 1000.
Chartabianca Domini Pauli Mednyánszky super	fl. 2000.

⁹⁶⁶ Transdanubianorum

Litterae Hypothecariae Oppidi Margaretha Illustrissimi condam Domini Comitis Ladislai Eszterházy ⁹⁶⁷ super levatis Aureis Ducatis 7333, et fl 1. continens ⁹⁶⁸ juxta modernum valorem	fl. 29333.
Reliquae vero ibidem habentur Cessionales suae Serenitatis, et aliae super aedificiis, et his similibus emanatae.	
Litterae Acquisitionales Schirczenses ⁹⁶⁹ super	fl. 22000
Certae autem Cessionales, et his similes sunt a sua Serenitate emanatae.	
Schirczensium Obligatoriae super Restantiis	fl. 1831.
Margaritensium Obligatoriae super Restantiis	fl. 1800.
Item Restantiae Czogerstorfienses	fl. 553.
Obligatoriae Szechenienses super	fl. 300.
Reliquae autem sunt quietantionales Domini Akay, ⁹⁷⁰ et Abbatis Cellensis super plenarie exoluta.	
Summa Szent Margaritensium Restantiarum	fl. nempe 1000.
Obligatoriae Hebraei Materstorfensis super 8. per centum ⁹⁷¹	fl. 500.
Obligatoriae Hebraei Schlesinger ⁹⁷² super 8. per centum ⁹⁷³	fl 7420.
Obligatoriae Hebraei [<i>áthúzott, olvashatatlan: ..., fölé írva:</i>] Spicz ⁹⁷⁴ super 9 per centum	fl. 3000.
Obligatoriae Hebraei Austerlicz ⁹⁷⁵ super	fl. 200.
Obligatoriae Czogerstorfiensis super	fl. 1743. 6x
Obligatoriae Judaei Volff Szlesinger ⁹⁷⁶ 9 per centum ⁹⁷⁷	fl. 2650.
	Latus 74310.
Obligatoriae Hebraei Frankl Schmall super 9 per centum	fl. 400.
Obligatoriae Hebraei Davidis Generi super	fl. 500.
Obligatoriae Judaei Spicz ⁹⁷⁴ super	fl. 500.
Obligatoriae Hebraei Volffgangi Austerlicz super	fl. 300.

967 Esterházy László (1626–1652), Esterházy Pál bátyja.

968 helyesen: continentes

969 sérci

970 Akay István

971 A tételt Esterházy Pál aláhúzta.

972 A Kismartonban letelepedett Schlesinger zsidó család egy tagja.

973 A tételt Esterházy Pál aláhúzta.

974 A Spicz zsidó család egy tagja.

975 Az Esterházy birtokokon letelepedő Austerlitz zsidó család egy tagja.

976 Wolf Schlesinger, Esterházy Pál udvari zsidója („Hofjude”).

977 A tételt Esterházy Pál aláhúzta.

Obligatoriae Hebraei Austerlicz super ⁹⁷⁸	fl. 1000.
Obligatoriae Idl et Adami Gerßl ac Mandl Pineß Hebraeorum, super et promisso Lucro ex quaestura Lanae	fl. 1000. fl. 2000.
Litterae Testamentariae suae Serenitatis, quibus mediantibus in casu mortis pro Viduali Residentia certa Bona denominantur	
Litterae Hypothecariae Suae Serenitatis quibus mediantibus Possessionem Alsó Púllya Domino Georgio Ráttky inhypothecavit in fl.	fl. 4000.
Chartabiancae et Obligatoriae Litterae Susannae Balassa	fl. [nincs összeg]
Certae quietantiae Sancti Monialium Kismartonensium, super soluto 2000 fl. 6 per centum interesse.	
Gróff Eszterás Clára Móríngyhjárul való Levél. Fasciculus, Literas Transylvanicas Acquisitionales continens.	
Litterae Cessionales suae Serenitatis super redemptione possessionis Hricsó in	fl. 8000.
Litterae Contractuales cum Juniore Principe Abbaffy ⁹⁷⁹ respectu Bonorum Transylvanicorum.	
Litterae Venditionales certae Vineae in Forthenau continentes	fl. 150.
Litterae Contractuales respectu Possessionis Veszós cum Domino Comite Laurentio Pekry initiae.	fl.
	Latus 16050.
Contradictio Domini Mednyánszky respectu Bonorum Liphthaiensium.	
Litterae Consensuales Papales super Lectione Missae ubi Celsissimae Principissae libuerit.	
Litterae Venditionales Nicolai Pap super certa Vineae in possessione Hegykeü promonthorio habita continentes.	fl. 90.
Pontificiae dispensationales super ingressu Monasterii Sancti Monialium. Super certo cingulo portando Romanae Congregationis indulgentiae. Soproniensium Contributionum Schedulae.	
Protectionales Bellicae pro Curia Hegykeü deservientes.	
Litterae Fassionales Ioannis Listius super impignoratis certis subditis in oppido Köpcsény Domino Stephano Aszalay in	fl. 3700.

978 A tételt Esterházy Pál aláhúzta.

979 II. Apafi Mihály (1676–1713)

Litterae Capituli Poseniensis, quibus mediantibus Comes Joannes Listius super Bona prae manibus patrum Societatis Jesu Poseniensium existentia superinscribitur	fl. 1700.
Cessionales Domini Archiepiscopi Strigoniensis Georgii Szelepcsény, quod praedeclaratam summam cesserit patribus Societatis Jesu.	
Litterae ejusdem Domini Comitissae super Bona praedeclarata respectu Auctionaliter levatae a patribus Societatis Jesu summae	fl. 1500.
Litterae hypothecariae Ladislai Listius, quibus mediantibus Domino Fehérpataky impignoravit duos Colonos in Körtvélyes pro	fl. 500.
Aliae itidem ejusdem Comitissae in paribus emanatae Litterae, quibus mediantibus pro levatis	fl. 2000.
	Latus fl. 9490
Impignoravit quinque Colonos eidem Domino Fehér Pataky, duos quidem in Köpcsény, tres vero in Körtvélyes.	
Litterae Serenissimi Principis, quibus mediantibus duos Colonos in Hegykeü ⁹⁸⁰ donat Celsissimae Principissae cum Evictione ad.	fl. 1000.
Venditionales Domini Joannis Nathl. Super Curia Hegykeü continentis	fl. 5000.
Et in specie 18 Aureos Laitkauff	fl. 72.
Litterae Cessionales Domini Trimel ⁹⁸¹ quibus mediantibus praescriptam Curiam pro dicta summa per se levata in Celsissimam Principissam transfert.	
Litterae Domini Joannis Fabián Leopoldo Nathl datae super Venditione perennali Curiae Hegykeüiensis in et Aureis Ducatis 6.	fl. 1300. fl. 24
Litterae Joannis Fábján super Executo in possessionis ejusdem Territorio existenti prato [!], ⁹⁸² cum certis Terris in et pro	fl. 149 d 30.
Donatio Joannis Fábján super Curia eadem cum Relatione sua	
Litterae Obligatoriae suae Serenitatis Celsissimae Principissae datae super	fl. 22000
Assecurationales suae Serenitatis Celsissimae Principissae datae, quod Bona Köpcsiniensia, quae ab aliis redemit ad dies vitae ejusdem non redimentur, et post fata, non nisi deposita summa recuperabuntur.	

Fasciculus sub N°

Obligatoriae suae Serenitatis datae Celsissimae Principissae super levatis	fl. 10000.
	Latus fl. 39545

980 Hegykő

981 Trimmel Máttyás, az Esterházy család lakompaki számvevője

982 ante correctionem: prati

Obligatoriae Comitis Thomae Nádasdy super mutuo Levatis	fl. 7000.
Item Obligatoriae Ejusdem Domini Comitis super	fl. 3000.
Litterae hypothecariae Czógerstorffienses super	fl. 10000.
Quietantia super deposita Censuali restantia Czógerstorffiensium constituens	fl. 2300.
Suae Serenitatis Palatinalis Cessionales super Redemptione Ejusdem pagi.	
Litterae Comitisse Levemburghianae super Venditione Domus Soproniensis pro summa	fl. 4500.
Item Fassionales Civitatis Ejusdem, et aliae juri Domus Ejusdem deservientes	
Contradictio coram Domino Stephano Szirmay Judicatus Curiae Prothonotario, qua mediante Celsissima Principissa contradicit Testamento, et Acquisitionalibus suae Serenitatis, nam uti inaudivisset aliquid praejudiciosum Testamentum sua Serenitas condidisset, et ex Acquisitionalibus nomen Celsissimae Principissae excludere consvevisset.	
Contradictio alia ex Capitulo Castriferrei in simili materia.	
Alia item Contradictio Capituli Ejusdem in simili forma.	

26800

[Esterházy Pál kézírásával:]

Debita de quibus non adsunt obligationiae.

1. Slezinger Haebreus tenetur solvere fl. 1000.
2. Verthammer kismartoniensis fl. 1500.
3. David Polyák Haebreus fl. *[üresen hagyva]*

A külzeten: Az Atyám fiának adott obligatoriáknak specificatioia s' több leveleknekis;⁹⁸³

későbbi kézzel: 1700. Registratio Litterarum Aquisitionalium et obligatoriarum Celsissimae Dominae Principissae Evae Tököly.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 172.

983 Esterházy Pál saját kezű írása, a lap jobb hosszanti oldalával párhuzamosan.

78. THÖKÖLY ÉVA SOPRONI HÁZÁNAK INVENTÁRIUMA

1700. augusztus 11.

Inventarium

Über waß sich in Edenburger Behaußung Ihrer durchleucht der Gnädigen Fürstin
befindtet Anno 1700. den 11. Augusti

Erstlichen ein Himmel Pött mit gewäßerten tubinet Vorhang, unnd Pöttgewandt eingericht.
Mehr ein großer Schraib Kastn mit Vüllen Lädln.⁹⁸⁴
Item zwey mittere Schreib Kästn.
Item Zwey aus Zipres und Märmel⁹⁸⁵ arbeith disch.
Item 20 mit garn genäthe Säsßl.
Item ein Argl [!]⁹⁸⁶ gespill.
Mehr ein aders gespill in Nothen.
Item ein Rod⁹⁸⁷ sameter Bolster.
Item ein großer Spiegl.
Item in Zimmer hangende große Bildter 4 Stukh
Daz Zimmer ist außgespalieret mit Blau und golt vermischten Spalieren.⁹⁸⁸
Item ein schwarzer modi disch zu Nachtzeig.

In der Brankhin⁹⁸⁹ Zimmer⁹⁹⁰

Ein auffgerichtetes bött.⁹⁹¹
Zwey gestrickhte disch döbich.
2 hilzerene disch.
Daz Zimmer ist mit großen und kleinen landschäfftl n ornieret.⁹⁹²
Item ein Kasten in der Maur mit unterschiedlichen Tisch leingewand.⁹⁹³

In Dalffel [!] Zimmer

Zwey hilzeriner disch.
Item ein mit schwarzen Marmelstein⁹⁹⁴ eingelegter disch.
12 mit rothen Löder überzogene Säsßl.

984 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „mit villföltigen läd!“

985 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „auß cipser undt Márbel“.

986 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „ain orgl spill“.

987 rot

988 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „daß Zimmer mit Blab undt Gold außgearbeiteten spalieren gezieret föllig auß“.

989 Prankné, Thököly Éva bizalmasa, Vukovicz János második felesége.

990 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „In Zimer der frau Pranckhin genandt“.

991 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „findet sich ain bött sambt den böttstatt versehen“.

992 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „ausgestaffieret“.

993 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3. ezután: „alß nehmlichen disch zeug undt dergleichen versehen“.

994 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „Márbalstein“.

Mehr ein Schwarzes mit Helff bain eingeletes dischl.⁹⁹⁵
 Ein mit glösßer eingerichter Schenk disch.
 Ein rothe und grüne Spanische Wandt.
 Mehr ein mit garn gestrickhter dōbich
 Ein weiße Böttstatt mit einem großen, unnd 2 Kleinen Bōlstern.
 daz ganze dalffel [!] Zimmer mit griene und goldt gewirckhten Spalliern verspallieret.
 Item die maur mit groß und Klein Unterschiedlichen Bildern gezieret.

In der Schaz Cammer

Befindten sich 3 Schwarze druchen mit weiß gewandt, Spalier, und auch dōbich erfillet.
 Item ein druchen mit Zinn geschier gefilt.
 Ein Schellen gleütt.
 Ein großer mit lād̄l untermischer Kasten mit glāßer, wiedertaufferischen Krieg, und schisßln⁹⁹⁶
 versehen.
 Item ein Kastn mit gätter verstrōckht, und mit unterschiedlichen sachen angesetzt.
 mehr ein schwarzes dischl.
 Mehr ein Kupffener Kühl Köstl.

In getraith Gewölber

In ersten befindet sich ein Hauffen Kohrn Ungemäsßen.⁹⁹⁷
 In dem ander etwaß von Waiz, und Kohrn beyleuffig⁹⁹⁸ 3. oder 4 Mezen.

In der Mayrschafft

Befindten sich 4. Zäg Ochsen⁹⁹⁹ däglich in der arbeith.
 Item ein Eysen Wagen,¹⁰⁰⁰ ain Pflueg, und 1. ärnd.

Wüertige Wein in Ausßern Keller

N ^o 1.	Ein Vaß mit	7 2/4	Emer
N ^o 2.		7	
N ^o 3.		11	
N ^o 4.		11	
N ^o 5.		12 1/4	
N ^o 6.	Circiter ¹⁰⁰¹	15	
N ^o 7.		3	
		67 3/4	Emer

⁹⁹⁵ MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „schreib dischl“.

⁹⁹⁶ MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „weiße schisßl“.

⁹⁹⁷ MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „nicht gemesßen“.

⁹⁹⁸ MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „pym gleichen“.

⁹⁹⁹ MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „4. ungrische oxen“.

¹⁰⁰⁰ MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „beschlagener wagen“.

¹⁰⁰¹ MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „Emer bey ain gleichen 15“.

Heyrige Wein in Klein Keller¹⁰⁰²

Nº 1.	Halt circiter	13	Emer
Nº 2.		13	
Nº 3.		13	
Nº 4.		12	
Nº 5.		12	
		63	

Würtige Wein so die Inwohnerin Schwarzin Benambset verleitgebt, unnd noch nit verrechnet hat, auch davon noch nit, gehabter Mühe wegen, bezallet ist, alstan Emer 20 d.¹⁰⁰³

Nº 1.	circiter	12 3/4	Emer
Nº 2.	circiter	12 2/4	
Nº 3.	circiter	12 1/4	
Nº 4.	circiter	11	
Nº 5.	circiter	3	
		51 2/4	Emer

„Nota bene dise gemelte wein seindt suo numero zu verrechnen von der inwohnerin des Hauß Schwarzin genandt, welcher auch gebiredt von Emer 4 Groschen zu geben. Die Maß umb zwey Sibner leitgebent.“¹⁰⁰⁴

A külzetten: Specificatio Mobilium Dominae Principissae Evae Tököly in Domo Soproniense repertorium.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 173-2. – A dokumentum tartalmában egyező,
de eltérő megszövegezésű további példánya: MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 173-3.

1002 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „Specification der heyrigen wein in dem klein Keller“.

1003 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3.: „Specification der außgeschönckhten Wein zwey Järig welche zu verrechnen hat die Inwohnerin Schwarzin genandt.“

1004 Ebből az iratból hiányzik, de a MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-3-ban szerepel még egy megjegyzés.

79. THÖKÖLY ÉVA LEFOGLALT INGATLANAI ÉS INGÓSÁGAI

Köpcsény, 1700. szeptember 17. – Hegykő, 1700. szeptember 20. –
Szent Margaréta, 1700. szeptember 23.

Specification

Waß In der Gnedigen Fürstin Hauß zu Kitsee Invenierte Wirtschafft Sachen, so bey Wesßen
deß Herrn Stallmaister¹⁰⁰⁵ alß ordentlich beschriben Wordten

N. 1. Erstlichen im Schlaff Zimer ain Schreib Kästl auf 3 orthen Verpöthschiert, ain Kästl unnd
Spill tischl darbey verpötschiert, ain Näch trihel verpötschierther, Item in der Mauer ain Kästl
Verpötschiert, ain Pöth Statt mit Roth daffenten vorhängen, darinen ist ain Matrazen ain
Undterpöth, ain tuhet, ain großer, unnd 3 khleine Hüp Pölster, 5 Sößl, ain Spiegl, ain tisch von
gibß, unnd ain khleines tisch, wie auch undterschitliche Pilter.

N. 2. Neben dem Schlaff Zimer:

Zway Kästl auff Einandter verpetschiert, ain Peth Statt darinen ain Matrazen, ain undterpeth,
ain tuhet, ain lenth Polster, und 2 weiße Hüp Pölster, Item 5 Säßl, ain disch mit ainem töbich,
2 khleine Rotter tischl, ain Spiegl, und undterschitliche Pilter.

N. 3. In audienz Zimer:

Zwey Pött statt darinen seint 3 Matrazen ain großes unterpöth ain literenes¹⁰⁰⁶ undterpöth
samtb literenen Polster, und ain Plaben¹⁰⁰⁷ Polster, ain Großer Kasten verpötschiert, 7 Sößl,
4 lainstiell, ain Neue unndt zwey alte Spänische wanth, ain disch mit ainem literenen töbich,
ain langer unnd 4 antere HüpPölster ain Khleine tökh,¹⁰⁰⁸ ain Kupffernes Kiechlwäntl,¹⁰⁰⁹
undterschitliche Pilter, an Mauern Plabe Spällier

N. 4. In daffel Zimer:

Ain altärl, daß zimer außgespalliert, ain schenkh Kasten verpötschiert, 11 Säßl, 8 lain stiel, ain
lähres Pöth, 7 Nacht leuhter an den Maueren, an dem fenstern Weiße vorhänkh, unterschitliche
Pilter, ain tisch mit Einem literen töbich, in der Mauer ain Kästl so glaß darinen seint.

N^{ro}. 5. In Frauzimer Zimer:

ain lähre Pöth statt, ain felt Peth zusamben gelegter unnd ains aufgerichter in alten zimer,
2 tisch und in alten Zimer auch 3 disch ain lähres Kasten in der Mauer, 3 lain stichl.

1005 Korka Péter

1006 ledernes

1007 blauen

1008 Decke

1009 Kühlwandl

In Kasten 20 Mezen Kohn davon geben dem Vukhauizen¹⁰¹⁰ 16 mezen, ain gewanth Kohl, und ain velt dischl.

Item alt unnd Junge Rosß und Stuethen sambt dem Heyrigen Fillern ¹⁰¹¹	54 Stukh
Item der Vukhauiz hat auch	4 Stukh
Zäg oxen	14 Stukh
Stier	4 St.
Khie in allen	40 St.
Sterge ¹⁰¹² khlein unnd große	32 St.
Kölber Khlein und große	13 St.
Item Heyrige Kölber	16 St.
S. V. Schwein vieh Khlein und groß	33 St.
Item zu Päma ¹⁰¹³ in schäffler Hoff schoff so der gnädigen Fürstin gehören und des Schäffler 300 St. seint Ihn die 100 St. auf 3 Jahr in bestantt gewesen wordten, und die 300 St. seint aufgstölt wordten.	100 St.
Item hat Her Vukhauiz fleisch hakher oxen	16 St.
Item mehr undterschitliches groß und Khleines Vieh	8 St.
Entgegen hat er von der Fürstin Ihrem Vieh zu seinem Hauß genahmben ain große S. V. Stuethen – – – Idest	1 St.
Item große oxen	4 St.
Heu in 2 tristen Halbärn und auf Zweg Päu in allen	33 Claffter

Item außgetroschenes Heyriges Kendl:

Waiz	28 2/4 Mezen
Kohn	83 Mezen
Linsen	7 1/2 Mezen
Hiersch	21 Mezen
Kiherl	14 Mezen
Pokherl	6 Stuckh
Gennsß	19 St.
ändten	7 St.
Hienner groß unnd Khleine	48 St.
Ain großer unnd ain Khleiner Neuer Prantt Wein Köstl	
Item ain großer unnd ain Khleiner alter Pranttwein Köstl	

1010 Vukovicz János

1011 Fohlen

1012 valószínűleg bikaborjú (Stierchen)

1013 Pomogy

Item Pau unndt Zehent getraith in allen.

Waiz	118 Sch[effe]l	2 gl.
Kohrn	665 Sch[effe]l	1 gl.
Geschnitene Pau unnd zehentgersten	261 Sch[effe]l	17 gl.
Gemahte Pau unndt Zehent Gersten in allen bey leiffig	375 Sch[effe]l	—
Pau unnd Zehent Habern	243 Sch[effe]l	17 gl.

Item 2 Weingärthen in österreich ligent

Volgen die unterthannen alß Nemblichen

Ganze Paurn	23
Item Halbe Paurn	10
dan seint ganze Paurn welliche gründt die Herrschafft geniest	2
Item Halbe	2

Ingleichen ist zu Päma ain ganzes Paurn Hauß so der Schäffler die äkher unnd die Herrschafft die wisßen geniest:

Mehrmahlen seint 3 Praithen mit	60 Joch
Item die Preyerirsche mit	15 Joch
dan Wüsßen in allen	63 Luß
Ingleichen der Pämb gartten mit	10 Luß

Actum Schlos Kitsee den 17. Septembris 1700.

Volgt waß zu St. Margarethen In Zimern unndt undterschitlichen
verhandten ist den 23. Septembris 1700:¹⁰¹⁴

N^{ro}. 1. In daffel Zimer

Große Pilter 11, Khleine Pilter 23, außgenathe Sößl 6, literne¹⁰¹⁵ Sößl 14, Plöhene Wantlichter 11, ain Schenkh tisch von Nußpämbe Holz, ain Schwarzer Verschlag, darinen ain altärl, ain Runtaffel mit ainen Litern töbich, ain Kupfferener Kiell Köstl, ain großer Spiegl mit außgeschnitner Ramb und vergolt, daß Zimer mit gelben Spalliern, auf den fenstern gelbes tuech.

N^{ro}. 2. In Zimer:

Erstlichen große Pilter 13, ain Schwarzer Schreib tisch, literne Sößl 9, ain Stainener tisch, ain Khleines tischl, ain groß vergoltes Pöth sambt 2 Matrazen, ain Schwarzer Spiegl mit Kristalln

1014 A részjegyzék magyar nyelvű változata: P 108. Rep. 41. Nr. 171-1.

1015 lederne

versözt, in 3 fenstern Plabe Vorhäng und Rottes Tuech, daß Zimer mit Rotten Spälliern, 2 Plöhene wandtleichter.

N^{ro}. 3. In Zimer:

Grosße Pilter 5, 3 Weiße tisch, 3 literne sößl, ain Spänische Wandt, ain gemaines Pöth, 6 lainstiell in der Mauer ain Kästl.

N. 4. ain Kuchel, darinen ain lange daffel und 3 tisch

N. 5. Neben der Kuhel ain Zimer darinen ain tisch, ain Kästl in der Mauer, ain Lain stuell.

N^{ro}. 6. auf der Endtern Seithen¹⁰¹⁶ Neben der Taffelstuben ain Zimer in Wellichen verhanten ist alß volgt

Grosße Pilter 15, Khleine Pilter 37, ain Spiegl mit ainer außgeschnitner und vergolter Ramb, Außgenathe Sößl 7, literne sößl 2, ain Nußpämener schreib tisch, ain tisch van gibbs, ain khleines tischl, ain Himelpöth mit Vorhäng sambt 2 Matrazen, in 3 fenstern von Rotter leinwath vorhäng, und auf dem fenstern Rottes tuech, ain Want lichter, ain knopff auf daß tach von Plöch, ain außgenäthes Weich Kösterl, ain grosße Kupfferene glueth Pfan zum Pöth Wörmen, ain glökhel von Mötall auf dem Schreib Kästl, ain grosßer Schwarzer Kasten, in Wellichen verhanten ist, alß zu Einer Mösß daß völlige gewant vor denen Geistlichen, ain Grien außgenäther tisch töbich, zwey Praun außgenäthe tisch töbich, ain gelber mit Rotten Plumben, ain Zimeth farber töbich, ain töbich mit undterschitlichen Garn außgenäth, ain Plab golt Stukhene tökh sambt dem leillach, Item ain Plab Prokhätene tökh, ain Rodter daffet, zu Einer tökh, 9 vorhäng von Weißer leinwath auf die fenster, 3 Nacht zeig ticher von Pämwohl, ain Weißes leillach, ain seitene Copert tökh weiß unnd Rott, Item ain Rotte Copert tökh, ain gemainer Töbich, ain khleiner seitener töbich, auf dem Nachtzeig ain tökh mit Spizen, ain überzogenes Roth sametes Kästl, worinen zwey fläschl von Kristalln mit silber unnd übergolte tökhl, zum Käfe und Czukalady unterschitliches Witer taufferisch¹⁰¹⁷ geschierl, ain silberene uhr auf ainen tisch sambt dem drihel, diße uhr hat Herr Stallmaister Naher Eysenstatt genohmben.

N^{ro}. 7. In Zimer:

Grosße Pilter 13, aufgenathe sößl 3, litrene sößl 2, Pötter 2 und ain Matrazen, ain Spanische Wandt, 2 Wantleichter von Plöch, 3 disch sambt ainen Schreib Kästl, in 2 fenstern von Weißer leinbath Vorhäng.

N^{ro}. 8 In gebölbter [!] Kasten, ist also darinen verhanten ain grosßer unnd ain khleiner Hilzerner Kasten, ain khleine Schnöhl wag, 2 Khleine tischl, 4 Spin Rätl, ain griener Vorhang auf Einer Sälln vor die tihr, traith Sökh 18, ain Stuz schär, ain Speiß trihel, ain lährs Hönig Tunen,¹⁰¹⁸ 9 Stängl gäter Eysen, ain Spill Kögl, ain Eysene Sunuhr, ain Rotter Verschlag, Worinnen verhanten ain Neuer Prantt wein Köstl, und ain alter über Henkh Köstl, Witertaufferisches geschier Schißl unnd

1016 Anderen Seiten. A magyar nyelvű változatban: P 108. Rep. 41. Nr. 171/1.: „Más réßrül”.

1017 wiedertaufferisch: újkeresztény, habán

1018 Tonne: hordó (mézesbödön)

däller in allen 32, Zin schißl große unnd Khleine 18, Zin däller 35, ain Prieterischer¹⁰¹⁹ Krueg mit Einem tökhel, 4 glösßer Rasßen Esßig,¹⁰²⁰ zwey Häfferl von Kupfer zum Czukalady sieten, großß und khleines Haffner geschier 40 Stukh, auf die daffel van Strob¹⁰²¹ gemaht zum Kanfeckht, ain Khleiner Pläßpalkh, ain Körpösßen zum Spälliern, 14 gemaine Halb Krieg, zwey Kupfferene tortten Pfan, ain Kupfferenes geschier zum salben sieten, Hilzerenen däller 24: Item Witertaufferische Schißl 13 und 18 däller.

N^{ro}. 9. In Zimer:

Pilter 18, Pöttstatten 2, tisch ainer, Lainstiell ainer.

N^{ro}. 10 In der Hindern Kuhel in obern Stokh, befint sich Prieterische Schißl 53, däller 39, Weitling, Schällerl unnd Reitl 40, Zinene Schällerl 6, Plöhene Kiberl 12, Kupfferenes Kuhel geschier 8 st., undterschitliches Eysenes Kuhelgeschier 25 st., Kupfferne Wäntl 12, ain Rib Eysen.¹⁰²²

N^{ro}. 11. In Einem Zimer:

Große Pilter 15, khleine Pilter 104, ain Frau Pilt auf Einem tischl mit undterschitlichen gralln¹⁰²³ und Petten¹⁰²⁴ behenkht, 2 Nußpämene tischl zum leichtern, ain Stainener tisch, außgenathe sößl 2, literene sößl 1, Spänische Want ain, und ain Zinenes Weich Kösterl, ain Großes Vergoltes Himel pöth, mit Plaben Vorhäng und Rott außgenathen Pertten, darin ain Strob sakh, undterpether 11, große lange Pölster 8, Tuheten 2 mit Zeig überzogenen, Khleine Pölster 25, von dißen Pöth gewanth ist naher¹⁰²⁵ Eysenstatt Kamben, undterpöther 3, Lange Pölster 3, Khleine Pölster 4, in fenstern Rottes tuech und von Weißer leinbath 6. Vorhäng, daß Zimer mit Rotten Spällieren, ain Schwarzer Spigl, ain Schenkh tisch¹⁰²⁶ in der Mauer, ain Weißer Krueg mit Einem Tökhel, ain Gemaines Pöth.

N^{ro}. 12. In der Kamer:

Undterschitliche Pilter von Papier 35, ain rottder Kasten, ain Nußpämenes Veltpöth, darinen 2 Matrazen, ain zinernes gießpöth, ain Plabes Kästl, ain Spanische Wandt, ain Meßingener Me[r]sßner sambt dem Steßl, ain Kästl in der Mauer, 4 vergolte khleine Engl, ain Näth trichel ain Spillpröth von Plaber leinbath im Fenstern Vorhäng, 2 kupfferene häfferl zum Käfe sieten,¹⁰²⁷ ain Eysene glueth pfan, ain khleines schwarzes Kästl, ain großer Kasten in wellichen sich befindt, 6 Tökhen sambt Leillacher, 2 Tökhen ohne Leillacher, undterleillacher 10, oberleillacher 6, Polsterziehen 22, Tischtiecher 10, Tischsalfether 76: oberaufige außgenathe und mit Spizen Tisch tieher 14, Gemaine Tisch Döbich 6, ain großer genäther Tisch Töbich, Item ain kleiner Perschiänischer Töbich, ain Pahr Pantoffel, Copert Tökhen vom Pämwohl 3, dan ist von disen

---

1019 brüderischer: morva testvérek

1020 A magyar nyelvű változatban: P 108. Rep. 41. Nr. 171-1.: „rósa eczet”.

1021 Stroh

1022 Reibeisen

1023 Gralle: Koralle. A magyar nyelvű változatban: P 108. Rep. 41. Nr. 171-1.: „gyöngyökkel”.

1024 Betern

1025 nachher

1026 A magyar nyelvű változatban: P 108. Rep. 41. Nr. 171-1.: „falban lévő pohárszék”.

1027 sieden

Kasten naher Eysenstatt genamben wordten, zwey große silberne Leichter, ain großer Silberner und vergolter Gießpökh sambt der Kantl in Fueterall, Item ain Silberne Täzen, ain Silber unnd vergolte Flaschen, In Einem Fueterall 12 Pahr Silber mesßer unnd 12 silber Leffel, Item ain großes Silbernes unnd vergoltes Salz Vaß

Dan ist auch diß 1700 Jahr von undterschitlichen sorten in getraith Einkomben alß volgt,

Waiz	395 Schöberl
Kohrn	169 Schöberl
Gersten	211 ½ Schöberl
Habern	294 ½ Schöberl
Kicherl	13 Schöberl

1699 Jähriges getraith ist noch in Kasten Verhandten alß volgt,

Kohrn	113 Mezen
Gersten	43 Mezen

Volgt daß Redo Viech:

Zäg ¹⁰²⁸ Oxen	4 Stuckh
Mellich ¹⁰²⁹ Khie	23 Stuck
Galts Vieh	22 Stuck
Heyrge ¹⁰³⁰ Kälber	12 Stuck
Große Redo Schwein	17 Stuck
Heyrge Zuht Fätl	14 Stuck

Schaff so dem Schäffler im Bestandt gelasßen wan er von sollichen Schaffler Hoff wekh kombt mueß er vor die Herrschafft verlasßen 850 Stuckh guete Schaff waß aber der Bestandt anbetrifft mues er Jahrlichen 3 Centen Schmalz 4 Centen Käsß und auch vom gelt etwaß geben so in des Schafflers Contract zusehen ist,

Item Pokha	5 Stuckh
Gennsß	23 Stuck
äntchen	26 Stuck
alte unndt junge Hierner	60 Stuck

1028 Zug
 1029 Milch
 1030 heurige, azévi (idei)

Befint sich auch ain Fuehr Wagen sambt 2 Kötten ain Eysener Pflueg, ain Kohr pröß, 2 laitern, 4 Pottingen, 2 Tröth schaff, 4 Pudten, 2 amb Reiter, ain Eysener Reiterer, zwey mezen unnd ain viertl.

Volgen hierauff die überlenth Grünth

Erstliche zu St. Margharethen bey dem Stokh in Hoch genanth ain überlent wisßen mit [!] 6 tagwerch

Item ain Weingartt in Gr[o]sß Haffnern	24 Pfundten
Item in khlein Haffnern	mit 11 Pfundter
Item in Sulzingern	mit 6 Pfundter
Item in Hußärn	mit 10 Pfundter

Im Ruster Gebirg

In Geyern	mit 16 Pfundter
Item in Vogl gesang	mit 24 Pfundter
Item in Plahnern	mit 15 Pfundter
Item in Kräxnern	mit 12 Pfundter
Item in Pämgartt	mit 15 Pfundter
In Trauß Purger ¹⁰³¹ Gebirg	mit 12 Pfundter
In Jagerstorffer Gebirg	mit 16 Pfundter

Item hat der St. Margerther gartner ½ Pfundt kueffen salz und der geschiesßer Richter auch ain halb Pfundt, welliches Salz versilbert soll werten,

Dan hat die Prankhen ¹⁰³² zu St. Margerthen bey Ihren Hauß Rintviech	10 Stuckh
Item undter der gd. Fürstin Kölbern	
ain heyriges Kalb Idest	10 Stuckh
alt unndt junge Schaff bey dem Schäffler	32 Stuckh

Volgt daß Heyllingstainer unndt Agyagaser guetth, welliches volgenter gestalt beschriben wordten, den 20 Septembris 1700.

Erstlichen bewante¹⁰³³ Paurn zu Agyagos

Takacs Martton richter	½ Hauß
Tott Jánnos	½ Hauß
Nimet György	½ Hauß
Cámany Benedek	½ Hauß

1031 Drassburger

1032 Prankin: Prankné, Thököly Éva bizalmasa, Vukovicz János második felesége.

1033 bewohnte

Istokovich Gyorgy	½ Hauß
Istokovics Márton	½ Hauß
Föszö György	½ Hauß
Amborus Janos	½ Hauß
Amborus Mihál	½ Hauß
Teak Istvány	½ Hauß
Horváth György	½ Hauß
Palfy Istvany [!]	¼ Hauß
Unbewandte Hauß	7 ¼

ain unbewanter Mayrhoff örtth darzue ain Wisßen so trogt 6 Fuehr Hey, Item zu dißen Mayrhoff
2 Joch äkher,

Dan seint dem ortthen Heysern 14 Wüsß orther, welche zuer Herrschafft gemäth werdent	
Item befint sich galts zuht rind vieh	29 stuck
Redo große schwein	58 stuck
Heyrige zucht Fätl	62 stuck
Kohrn bey	12 Schöberl
Habern bey	40 Schöberl

Dan seint zu dem Örthen Heysßern 5 Fisch wäsßer vor welches sie der Herrschafft Jährliche Arenda zallen, von ieden 1 f. Idest 5 f.

Item von bewanten Heysßern auch 1 f. maht 12 f.

Item zalt iedes bewantes hauß Jährl Pan wein aufschlag 2 f. außer des Richter idest

Die Roboth seint sie Schuldig, waß die Herrschafft Nottierfftig hat,

Volgt daß Heillingsteiner Gueth

Erstlichen in dem Schlaffzimer

Tisch	2
Große schenne Neue Petther	2
Groß unnd khleine Pilter	15
Spänische Wandt	1
Sösßl Sechß	Idest 6
Rotte Neue Lainstiell	12

In der andern Stuben			
Zwey Tisch	Idest		2
Grosße undter Pött			2
Häp Pölster groß unnd khleine			8
In der Kuhel groß und khleine Schißl			50
Hilzerene däller			24
Eißen geschier in der Kuhel		19 stk.	
glaßierte Schallen			5
Item ain Runter und ain langer Tisch	Idest		2
In der 3ten Stuben			
Ain Tisch	idest		1
Ein Mitteres Pöth	Idest		1
In der 4ten Stuben			
Fünff taffel dischel	Idest		5
Ein Pötth	Idest		1
In der Mayr Stuben			
Erstlichen ain tisch	Idest		1
Stiell drey	Idest		3
Ein Eyßerene Reiter	Idest		1
Grosß unnd Khleine Wasßer schäffer ¹⁰³⁴			6
Grosß unnd Khleine Pottingen			5
Ein tröth Schaff	Idest		1
Ein Putten	Idest		1
Ein Mergen	Idest		1
Ein Kääsß Vasß	Idest		1
Krauth väsßer			4
Item ain Potting	Idest		1
alte unnd junge Pokha			34
alte unnd junge Gennsß			21
alte unnd junge ändten			27
Kapauner			12

1034 Schöpfer

alte und junge Hienner		70
gahr khleine Heindl		30
Mellich Khüe		22
Zäg oxen		12
Galts Rintvieh Kalben und Stergen in allen		19
Heyrige Kölber		14

Mellich Schaff in allen	134	Stuck
Witer ¹⁰³⁵ unnd geschnitene Kapen	95	Stuck
Heyrige unnd fertige Lember	200	Stuck

Volgt daß Getraith		
Erstlichen N. 1. Waiz Schober	mit 80	Schöberl
N. 4. Kohn Schober mit	400	Schöberl
N. 1. Gersten Schober mit	150	Schöberl
N. 1. Haber schober mit	80	Schöberl

Item in Holinger Gebürg ligen Weingärten		6
Item in Heyllingstainer gebirg		3
Item in Kreizer Gebirg		2
Item in Kreizer Keller 4 Vaß wein mit		41 ½ Emer
Item zway Vaß Wein, auß dem St. Margreter Hoff Keller oedtenburger Emer zu Heyllingstain mit		29 ¾ E.

Item ain Prösß	Idest	1
Eysene Mayr Wägen nit aber zuegehörung zwey	Idest	2
Eyserene Pflieg drey	Idest	3
ähren zwey	Idest	2
ain Wiertß Hauß	Idest	1
Zwey öte ¹⁰³⁶ Heußer auf wellichen der Schaffstall gemacht wordten,		
Zwey Wüsßen zu Pärästägen ¹⁰³⁷	Idest	2
Zwainzig groß unnd khleine Wüsßen zu Heyllingstain	Idest	20

1035 Widder

1036 Öde

1037 Peresztteg

Item in dem Heyllingstainer Hatter khlein und große Joch äkher sambt
dem überlent alhero ain hunderth unnd sechsehen

Idest 116 Joch

Item füs¹⁰³⁸ WäsBer zwey – Idest 2, von ieden zahlen sie 1 fl 50 d. zusamben 3fl

Item ain Statl sambt dem Gartten

Item ain Krauth gartten

Item ain öetter alter Obst Gartten

Item ain öetter deicht

Item ain Mösßingener Mesßner sambt Steßl

Nach des Heyllingstainer Mayrn außsaag, hat der Wukhauiz¹⁰³⁹ undter dem beschribenen Mayr Vieh vor daß seinige Gehalten, welliches aber ietzt alles zusamben invendiert wordten alß Nemblichen Rintervieh Vüerzöhen stukh Schaff unndt Lember ain hunderth unndt dreyßig stukh, Redo Schwein Vieh Sechzöhen Stukh.

A külzeten Esterházy Pál kézírásával: Sz. Margaretai, Köpczeni, Hegykői mobiliák, marhák száma Anno 1700. [áthúzva]; másik kézzel: Specificatio mobilium frugum pecorum, terrarum et colonorum in Köpcsén, Körtvéles, Sz. Margaret, Hegykeő, et Agyos [! = Agyagos] existen. et Celsissima Principissa Eva Tökoly respicien.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 171-2. A dokumentum tartalmában egyező, de eltérő megszövegezésű magyar nyelvű példánya: MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 171-1.

80. THÖKÖLY ÉVA KISMARTONI TÁRHÁZÁNAK INVENTÁRIUMA

1701. január 11.

Az kismartony Pincze mellet valo Herczegh Aszony Tárházának Inventáriumja.

Egy Búr ládában egy Ezüst Gyümölcsös és Virágos Medencze

Item egy Ezüst Csészéczke eöt Vörös kúvel belől kirakva.¹⁰⁴⁰

Item egy kiseded Aranyas Kánnácska.

Item egyben járo Ezüst Aranyos Tizenkét Pahároczka

Item Eöt Aranyas szarvas kicsin Pahároczka

Item egy igen kicsin Ezüst Aranyos Paharoczka

Item egy Pintes Ezüst Aranyas Palaczk

Item egy jokora Ezüst Aranyos Csésze

Item három Ezüst Gyertyatarto.

Item egy kis Ezüst Aranyos Palaczkoczka

1038 Fisch

1039 Vukovicz János

1040 Valószínűleg csiszolt kőlapokkal díszített tárgy.

Item egy Ezüst Sótarto
 Item Ezüstbűl egy Czukortartó
 Item egy Ezüst kis Aranyas Csésze
 Item két kis Ezüst Gyertyatartó.
 Item két Ezüst Sótarto Pixi
 Item más Ezüst sótarto kis Pixi
 Item egy igen kicsin Ezüst Edényeczke Tál forma
 Item egy Rostélyos két fülű Ezüst edény, melyben holmi aprólékos darab Ezüstók és állatok vadnak.
 Item egy onix, avagy Agáth kő Pohároczka tokostul
 Item egy Ezüst Füstőlő¹⁰⁴¹
 Item egy kis Ezüst Aranyos háromlábu Edény¹⁰⁴²
 Item egy Ezüst Aranyos kis Csésze
 Item egy Ezüst Palaczkoczka
 Item egy Ezüst fődeles Pahároczka
 Item egy Ezüst koppanto, és egy Ezüst Sótarto Pixli
 Item Tizenegy Ezüst kalán
 Item egy Pár kés kalánostul kristál óvegbűl kővekkal ki rakott egy Tokban
 Item egy Pár kés kalánostul filegrán munka Ezüst nyelvű egy Tokban
 Item egy Pár Ezüst nyelvű kés vellástul
 Item egy Ezüst Medencze
 Item hat Ezüst csészeczke egyben járó
 Item egy Nefriticus Aranyas kánna vörös kővekkal fődelestűl ki rakva egy Tokban.
 Item egy kis Ezüst Aranyos sőtartóczka
 Item egy Ezüst Aranyos Pixiteczke
 Item egy kis Ezüst Pixiteczke
 Item egy kis Ezüst Edény fődelestűl,
 Item hat Ezüst Tányér.
 Item hat kicsin szerű Ezüst Tálóczka
 Item egy Erszénben egy Ezüst Csésze, egy Pár kés, egy sőtartó és egy kalán
 Item egy Termés kristál Csésze
 Item egy Tokban egy Ezüst Aranyas Csésze, melyben egy Pár Ezüst kés, kalán, Sőtartó Pixli,
 Tyukmonhoz való kis kalánocska vagyon.¹⁰⁴³
 Item egy vörös Bárson Ládácskában Nohtzeig,¹⁰⁴⁴ úgy mint kávének való Ezüst Aranyos Csésze
 Tőtőjével edgyütt
 Item egy Eőregh Ezüst Aranyos Csésze
 Item Herbaténak való Ezüst Aranyos Palaczkoczka¹⁰⁴⁵
 Item Ezüst Aranyas Csésze Tizen két Pohárcával edgyütt
 Item Hat Ezüst Aranyos apro kalánka

1041 fűszertartó, asztaldísz

1042 Melegítésre szolgáló edény.

1043 hordozható, személyes evőeszközök

1044 Nachtzeug, toilette-ládácska

1045 teafűnek való palack

Első Almáriumban. Egy Asztalra valo magas Ezüst sőtartó hozzá való négy Pixissel edgyűt, melynek kettei Eővegh, kettei Ezüst

Item egy Ezüst Aranyos Pohároccka, mely Elephánt Csontbul valo Maskulosokkal vagyon környül rakva.

Item két eőregh Ezüst Gyertyatarto

Item két Ezüst Gyümölcsnek valo Csészéccke

Item egy kisseb Ezüst Csészéccke

Item egy Ezüst Aranyos Palaczk

Item egy Ezüst Aranyos Mozdo Medenczével edgyűtt

Item egy Csoport Porcelana Edényeczke kávénak valo¹⁰⁴⁶

Item egy Füsű tok ednyhány igaz Gyöngyel ki rakva

Item egy Ezüst Pléhvel burétot kicsin Ládáccka¹⁰⁴⁷

Item egy Tokban Ezüst kés vellástul Tizenkét Pár és ezüst kalánis Tizen kettő.

Item kilencz darab Asztalra és Agyra valo szinyegh.¹⁰⁴⁸

Item egy Trador¹⁰⁴⁹ szoknya Arany Csipkés¹⁰⁵⁰

Item más Trador szoknya Ezüst Csipkés¹⁰⁵¹

Item egy vőrös Bársony szoknya Ezüst Arany Csipkés¹⁰⁵²

Item kék Bársony Szoknya vőrös klárisal prémzet¹⁰⁵³

Item egy Boroczkvirágh színű Atlacz Tűzött szoknya

Item egy vőrös Atlacz szoknya Ezüst Csipkés

Item egy Traderzán¹⁰⁵⁴ szoknya Arany Csipkés¹⁰⁵⁵

Item egy Fekete Bárson szoknya Arany Ezüst virágokkal ki varva

Item egy nagy darab Zöld Bárson

Item egy Tradornak darabja

Második Almáriumban. Egy Ezüstbe foglalt jókora Tűkőr

Item kis jádzo Asztalra valo szűnyegh eőt, és más ednyhány darabok hozzá

Item egy Iskátulában egy kis Arany Prémes darab fátyal kőntőske keszkenyővel edgyütt

Item egy Tradarzánbul valo Vál fehér Prémnel, és Ezüst kapcsokkal.

Item más Vál Ezüst Prókátbul Ezüst Arany Csipkés Ezüst kapcsokkal

Item egy vőrös Bársony Vál Ezüst Arany Csipkével, és Ezüst kapcsokkal

Item egy vőrös Atlacz Vál Aranyos Virágokkal kivarrot Ezüst kapcsokkal

Item egy Ezüst Prokát Vál Ezüst Csipkés és kapcsos

Item kik Bárson Vál klárisos virágokkal Ezüst kapcsos

Item egy Aranyos Prokát Vál Ezüst Csipkés kapcsos

1046 A baloldali margón utólagos megjegyzés: „nincsen”.

1047 A baloldali margón utólagos megjegyzés: „nem találkozott”.

1048 A baloldali margón utólagos megjegyzés: „4 darab talál[kozott]”.

1049 Aranyszállal átszőtt szövet, a francia „drap d’or” kifejezésből.

1050 A baloldali margón utólagos megjegyzés: „nem találkozot”.

1051 A baloldali margón utólagos megjegyzés: „nem találkozot”.

1052 A baloldali margón utólagos megjegyzés: „nem találkozot”.

1053 A baloldali margón utólagos megjegyzés: „nem találkozot”.

1054 Ezüst szállal átszőtt szövet, a francia „drap d’argent” kifejezésből.

1055 A baloldali margón utólagos megjegyzés: „nem talalko[zot]”.

Item egy Trador vál Arany Csipkés, és Ezüst kapcsos.
 Item egy Fekete Posto Vál Ezüst kapcsos
 Item egy Punczion¹⁰⁵⁶ színű Prokát szoknya Arany Csipkés
 Item egy kik Prokát szoknya Ezüst Arany Csipkés.
 Item egy Trador szoknya klárizzal Prémzet
 Item kik Prokát Szoknya Ezüst Csipkés és froczos¹⁰⁵⁷
 Item egy vörös Atlacz szoknya Arany Ezüst Csipkés¹⁰⁵⁸
 Item egy Boroczk virágh színű Atlacz szoknya virágokkal ki varrot
 Harmadik Almáriumban Egy Prókát szoknya Arany Ezüst Csipkés
 Item egy Prokát szoknya Arany Ezüst Csipkés
 Item egy fehér Prokát szoknya Arany Ezüst Csipkés
 Item egy fehér vont ezüst szoknya Arany és Tarka Prémes
 Item egy Zöld vont Ezüst szoknya Arany Ezüst Csipkés
 Item egy vörös vont Arany szoknya Arany Ezüst Csipkés
 Item egy Zöld Prokát szoknya arany Ezüst Csipkés
 Item egy Szárga Prokát szoknya Ezüst Csipkés
 Item egy Tradorzán Teszt színű szoknya Arany Ezüst Csipkés
 Item egy Asztalra valo ki varrot szűnyegh.
 Item egy Asztalra való más vörös szűnyegh
 Item Asztalra valo más szűnyegh.
 Negyedik Almáriumban. Egy Fekete szoknya, s' holmi dirib darab apro Parteka
 Ötödik Almáriumban. Egy Zöld Bársony Menté Arany Prémmele
 Item egy király színű béllet Menté apro prémmel
 Item ednyhány darab Spallér.¹⁰⁵⁹
 Hatodik Almáriumban. Ednyhány Cserép Eszköz, korsó, és holmi aprolek Partéka.
 Item egy darab vörös Posto.
 Hetedik Almarium üres
 Nyolczadik Almáriumban két Vig Abrosz
 Item egy vig váson
 Item harmincz három darab Rajczi bőr¹⁰⁶⁰
 Item egy vig vászonbul egy darab
 Item egy kiczin kék karmasin bőr
 Item egy vig vászonbul egy darab
 Item egy darab más vig vászonbul
 Item Abrosznak valo egy vig vászon
 Kilencedik Almariumban. Négy Szelem Paplan
 Item egy kik Atlacz Tűzött Asztalra való szűnyeg
 Item egy darab Arannyal Ezüsttel tűzött váson

1056 encián (?)

1057 rojtos, a német „Franse”-ből

1058 A baloldali margón utólagos megjegyzés: „NB.”

1059 spalír, Spalier: keretre feszített textília vagy bőrkárpit

1060 A Zsolna melletti Rajec ismert volt minőségi szattyánbőr termékeiről.

Egy bőr Ládában holmi aprólékos Ruha Eszköz vagyón.

Egy Ládában két tuczet olom¹⁰⁶¹ Tál

Item egy Tuczet kisebb olom Tál

Item két Tuczet olom Tányer

Item egy olom Mosdo Medenczével edgyütt

Item egy ólom Sótartó

Item két ólom Palaczk

Item két olom hoszas kiseded Palaczk

Item egy olom Credentia

Item Asztalra valo Tálok alá négy olom Abroncz

Egy kik Ládácskában holmi Arany Ezüst varrások

Egy Ladában egy szelem Paplan

Item két szelem Cupertekn,¹⁰⁶² és holmi Agyszerszám, Lepődő, Abrosz etc.

A Tárházon belől valo kamarában két Rendbéli Almariumocskákban holmi aprólékos Partékák vadnak, az eőrebbikben [!]¹⁰⁶³ Fél kártya vörös karmazin szelem konyvek, Arany Ezüst szinyor¹⁰⁶⁴ etc.

Egy Eőreggh vasas Ládában. Egy nyustal béllet fekete Bársony Győngyős Menté.

Item egy Prokát Hejus mallal¹⁰⁶⁵ béllet vörös Menté

Item egy vörös bárson köves igaz Győngyős Arany bogláros vál kapcsokkal edgyütt

Item egy kik Bárson vál Gyémántos es igaz Győngyős

Item egy kik Bárson Győngyős szoknya

Item egy vörös Bárson Győngyős és Gyémantal rakot szoknya

Item egy vörös bárson Győngyős szoknya

Item négy Aranyos virágos Cupertekn

Item Nyolcz szelem Paplan

Item egy Arany Pántlikás béllet Tuczli¹⁰⁶⁶

Item nyakra valo egy Pár nyust

Item ednyhány darab nyusztoczka

Item egy fekete Bárson Lengyeles nyusztos szővegh¹⁰⁶⁷

Egy Ládában feles Ezüst, Arany, és szelemmel varrot Lepődők, vánkös hejak, és más Agy szerszámi Eszközök.

Egy Sraibtisben¹⁰⁶⁸ holmi fehér fátyol, Elekető, Csipke, Pántlika és más egyéb dib dáb Partékák vadnak, és ednyhány Bubita¹⁰⁶⁹

1061 Valójában ón.

1062 selyem ágytakaró

1063 örebbikben, vagyis a nagyobbban

1064 zsinór

1065 a hiúz hasi prémje

1066 tácli, tászli: fodros, rakott kéz- illetve nyakszegély

1067 süveg

1068 Schreibtisch: fiókos, általában kisebbfajta szekrény

1069 bóbíta, a 17. század végének francia udvari divatjából ismert csipkés fejdísz (fontange)

Egy Almáriumban holmi Aranyos és szelem fronczok,¹⁰⁷⁰ Copertekenek, Arany Csipkék, Pántlikák, Materiák, dirib darab Postok, Aranyos Ezüstös virágok, darab vásznak, fűsütök, Elekőtő, vörös szelem etc.

Item egy vörös Barson arannyal Ezüstel ki varrot

Item egy vörös Asztalra valo szünyegh fehér varrással

Item egy darab haj színű Posto

Item egy darab chérna Materia

Item egy darab vont Arany materia

Item egy vörös Materia Boldogh Aszon statuájára valo.

Item egy kik Postobul kis vizelt nyari mente

Item Asztalra valo holmi aprolékos szünyeghek.

Item egy darab váson

Item egy darab ágyra valo Superlát

Item más darab Superlát

Item egy Asztalra valo fehér ki varrot Gyolcz Abros.

Item egy kis szelem Z[u]bbonka Pamukkal béllet

Egy o hai színű Prokát bélletlen mente Arany csipkével

Vadnak a Tárházban más holmi aprolékos dib dáb Partékak is ugy mint Eövegek, Cserép és fa Edenyek etc.

Az oratorium fölött valo házban egy almariumban holmi dib dáb Partékák

Más Almáriumban ednyhány féle főszerszám

Ismét más Almariumban egy szárga szelem spalér, és más dirib darab Partéka

Más Almariumban vászon, spozeth [?] és több holmi apro Partéka.

Item Arannyal és szelemmel ki varrot Vankos hejak Csipkék szattyánok etc.

Ugyan ott vagyon egy üres Aranyas tarka Láda

A külzetten: Az Herczegh Aszony Kismartony Tárházának Inventariumja Die 11. Januarii Anno 1701.;

későbbi kézzel: 1701. 11. Januarii Inventarium Conservatorii Kismartoniensis Celsissimae Dominae Principissae.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 190.

1070 Franse: rojt

81. THÖKÖLY ÉVA KÖVETELÉSEI

Hely nélkül, [1702 körül]

Verzeichnuß Waß ich Statt Meiner Mobilien Verlange alß den geschmuckh mit sambt dem Prisallet so noch nit darbey ist, den Perllen Rukh¹⁰⁷¹ daß Spánische Salz Vaß, undt daß völlige weise leingewandt, Nebst diessen Verlange alß volgt.

Erstlichen den Heyllingsteiner¹⁰⁷² freyen Hoff mit aller zue gehörung wie ich soliches verlassen hab mit den terffl Agyagosch¹⁰⁷³ undt dreyenn Weingarttn in Kleinandtr¹⁰⁷⁴ gebierg.

2do. Die Hollingerische¹⁰⁷⁵ sambentliche erkauffte kleingartten von der seeligen Horváth Miklogoschin [!]

3^{io} Weillen daß Hauß in Edtenkburg [!]¹⁰⁷⁶ in eine Verendterung komben, undt eine Mühl davor ein getauscht Worden, Statt selben Hauß Verlange die Mühl.

4to Von Meiner Silber truchen¹⁰⁷⁷ ist Mir fill weckh Komen undt Waß Namhaffts auß traget Verlange Statt selben, ein tozet silberne schißl undt ein tozet silberne Täller.

5to Die Kitscherische¹⁰⁷⁸ Mobilien befindten sich Noch alle in Prespurg, Verlange soliche in der Natura

6to Verlange iber diß alles Noch in Parn gelt Funfzöchen tausßent gulden

A külzeten: Postulatum Dominae Principissae Evae Thököly intuitu mobilium et immobilium eidem assignandorum.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. E. Nr. 316.

82. THÖKÖLY ÉVA KÖVETELÉSEI

Hely nélkül, 1702. július 1.

Verzaichnus

Deren Schuldt, Pfandt, Kauff, und andern hinterlasßener Prieffen so viel alß mann deren sich pro hic et nunc erwidern khönen mit vorbehalten deren noch mehr zu specificirn

Erstlich ein Verschreibung pr. 22500 fl. von meinen Fürstlichen Herrn Gemahl auf daß Guett Limpach¹⁰⁷⁹ in Croathen darvon ietzt in 2 Jahrn ich kein Interesse genossen.

2do Ein obligation von Juden Wolff Schleßinger pr. 2650 fl. Capital de dato 12 Februarii. 1699.

1071 Rock

1072 Heiligenstein

1073 Dörf: Dörflein, Agyagos

1074 Klein-Andree, Kleinandrä

1075 Holling

1076 Ödenburg

1077 Truhen

1078 Kitsee

1079 Alsólendva

- 3to Ein andere obligation vom Juden Austerliz pr. 1000 fl. Capital de dato 12. April 1699.
- 4to Ein Obligation pr. 500 fl. von deß Polakh Judens¹⁰⁸⁰ Aydens de dato 9. April 1699.
- 5to von Spizer Juden auch pr. 500 fl. de dato 29. Junii 1699.
- 6to Obligation von Wolff Austerliz pr. 300 fl. de dato 29. Junii 1699.
- 7^{tim} Obligation von Samuel Frankh Juden pr. 400 fl. von 14. Junii 1699.
- 8vo Ein andere obligation pr. 7400 fl. von Juden Wolff Schließinger von 29. Julii 1699.
- 9no Ein Obligation von dem Preyer¹⁰⁸¹ Juden zu Mätterstorff pr. 400 fl. de dato 15. Novembris [1699?]¹⁰⁸²
- 10mo Obligation von Juden Marx Austerliz pr. 200 fl.
- 11mo Andere obligation pr. 3000 fl. von Spizer Juden de dato 8. Januarii 1700.
- 12mo Noch Ein andere obligation pr. 1000 fl. von Juden Schließinger de Anno 1700.
- 13mo Item ein Neydastische¹⁰⁸³ obligation pr. 10000 fl.
- 14to Item noch ein andere pr. 7000 fl.
- 15to Pfandt Verschreibung deß Markhts St. Margarethen alß welchen ich pr. 25000 fl. an mich gelest¹⁰⁸⁴ und so lang ich dem Esztoraßischen Nahmen fihre irrehibilter¹⁰⁸⁵ zu geniessen habe.
- 16to Ein gleich mesßige pfandt verschreibung auf dem Edl Hof zu St. Margarethen pr. 4000 fl.
- 17mo Noch ein andere absonderliche Prief auf das Neue Gebeu zu St. Margarethen pr. 10000 fl. Wie auch auf dem Schäßfler Hof pr. 500 fl. von meinen fierstlichen Herrn Gemachel.
- 18vo Ein Bewilligungs Prieff Ratione deß mier auf die so genante Holz äkher verlihenen usus fructus ad dies vitae
- 19no Ein Pfandt Verschreibung pr. 22000 fl. von meinen firstlichen Herrn Gemahlen wegen deß von mier außgelesßen Dorfs Geschieß so vorhin Herr Prelat zu St. Lamprecht Innen gehabt.
- 20mo Ein abermahlige pfandt verschreibung von meinen Herrn Gemahl pr. 10000 fl. auf das Guett Zagerstorf welches ich von dem Graffen Zichj¹⁰⁸⁶ reluvit.
- 21mo Noch ein andere pfandt Verschreibung pr. 15000 fl. auf dem Edl Hoff zu Kitsee so von denen Herren PP. Societatis ich an mich gelestet und ad dies Vitae irrevocabilter zu geniessen habe.
- 22do Item noch vil mehr Documenta wegen deren zu gedachten Kitsee von mir ausgelesßen Heußern Grundstükh leitgeb und frey Hauß nebst Wein garten und Wißen beileifig pr. 15000 fl.
- 23to Fihrer 2 pfandt Verschreibung Edlich tausent gulden wegen der von dem Naszvadj durch mich abgelesten 5 Kitseerischen Unterthannen.
- 24to Ein Instrument wegen Eines Eingelästen frey Prieß pr. 500 fl.
- 25to Ein Kauf Prief auf 2 Wein garten zu Perg in Österreich, so ich mit 400 fl. von dem Fischakher zu Kittsee erkhaufft habe.

1080 Polyák Dávid

1081 (Bier)brauer: sörfőző

1082 Az évszám hiányzik.

1083 Nádasdysche, Nádasdy Tamás (1661 k.–1734)

1084 geliest

1085 a visszajuttatás feltétele nélkül

1086 Zichy Ádám

- 26to Ein andere Kauf Prief pr. 200 fl. auf eine Wißen zu Küttsee so ich von dem Preyer Harrer erkhaufft
- 27mo Die Listinische Brief, die Höff und Heußer deß pr. beylauffig – Jurko, die Naszvadische Unterthanen Hatvan, und Isanschiz beylauffig 440 fl. abgeläbet.
28. Eine Charta bianca von Herrn Baron Medianskj¹⁰⁸⁷ pr. 2000 fl. vor welche ich den Closter Frauen in der Eisenstatt bürg¹⁰⁸⁸ wordten.
29. Eine pfandt verschreibung von meinen fierstlichen Heren Gemahl pr. 8000 fl. wegen deß von andern Pfandt Inhabern an mich abgeläsßen über der Thanau liegenten dorfs Rizo, und Mayrhoffs Padagria¹⁰⁸⁹ so ich ad dies vitae unablößlich zu geniesßen.
- 30mo Ein verschreibung von der Frauen Höldgyén¹⁰⁹⁰ pr. 10000 fl. Nebst eine Charta Bianca, wegen deß Ihr aigenthumblich zue Gehörig Gewesßen guets Besztericz.¹⁰⁹¹
- 31mo Noch mehr andere Instrumenta von der Frauen Höldgén Ratione ihrer aigenthumblich Gütter Unterthanen und Grundstuckhen in Besztricz und Raith an mich Gelißet.
- 32° Ein Kauff Prief, von meiner Frauen Schwester, wegen deß Ödenburger Hauß, so mein aigenthumb.
- 33° Kayserliche Donations Instrumenta an die Nadastische Erben, und der zwischen ihnen Nätlisten,¹⁰⁹² und mier hernach auf gerichtete Kauff, und andere unterschiedliche brief auf dem Heiligenstainer Edl Hoff und daß dorf Agyagosch.
- 34to Ein Instrument wegen der mein durch tausch uberlasßenen 2 öeden Heussern zu Heylingstain und assecuration pr. 1000 fl.
- 35to Ein Kauf Prief wegen eines pr. 1100 fl. erkhaufften Weingartten zu Heilingstain.
- 36° Ein Kauff Prief pr. 600 fl. Eisenstötter Haußes.
- 37° Ein Handt Register, worinnen allerhandt mit dem Juden Gerstl getroffenen Handlungen vorgemerckht sein.
- 38° Unterschidlich Register und Priefschafften die Württschafft betrefent, so ich in einer Rotten Schahtl verschlosßener hinterlassenn hab.
- 39no Meines Herrn Ehegemahl Disposition wegen meines Wittib sizes.
- 40to Unterschidliche Instrumenta wegen zu St. Margarethen, und andern erkhaufften Weingartten und uber Landt Grundstuckhen.
- 41° die Kauf Prief pr. 1100 fl. wegen von Gregern Nädl¹⁰⁹³ verkhaufften Weingartten in Ruster Gebürg.
- 42° Ein Anderer Kauf Prief pr. 600 fl. wegen von der Frau Horvath Miklosin erkhaufften Hollinger Weingartten.¹⁰⁹⁴
- 43 Von dorf Heilingstain ein Schuldt Prief pr. 300 fl.
- 44to Item ein dergleichen von dorf Szecsén mit 300 fl.

1087 Mednyánszky Pál (†1708)

1088 Bürgschaft

1089 Hricsó és Podhrágy

1090 Hölgyi Gáspárné Balassa Zsuzsanna

1091 Vágbeszterce

1092 Natl

1093 Gregor Natl

1094 A részjegyzék tartalmában egyező, de eltérő megszövegezésű további példánya: MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 172. „Literae Domini Nicolai Horváth super Venditione certarum Vinearum in Promonthorio Boziensi habitarum.”

- 45to Ein Kauf Prief umb 2 erkhauffte Weingartten zu Creiz¹⁰⁹⁵ pr. 300 fl.
 46to Ein Kauff Prief auf zwey zu Zagerstorf und Traspurg Weing[arten] pr. 150 fl.
 47° Ein Pfant Prief auf die Franz Leitgebische Wißen pr. 100 fl.
 48° Ein Pfandt Verschreibung von dorf Proderstorf auf ein Wißen mit 60 fl.
 49° Von Ihro Hoch Bábstliche Heiligkeit ein Bulla in 3 Stukhen.
 50° Ein Contract mit dem Juden wegen der Wohl¹⁰⁹⁶ auf 1000 fl.
 51. Ein Prief umb den pr. 150 fl. zu Forchtenau von Küchenknopf¹⁰⁹⁷ erkhaufften Kösßer Garten.¹⁰⁹⁸
 52° Unterschidliche bestandt und andere Prief die Würdschafft betreffende.
 53° Die Contracten mit dem Fiersten Abaffi,¹⁰⁹⁹ wegen meiner Sibenbürgerischen Gütter.
 54° Die quitung wegen bezalter Steuer, und Gaaben meines Hauses zu Ödenburg.

Verzaichnus¹¹⁰⁰

Waß an paren Gelt ich hinterlasßen oder inmittelfß an Interesse und Nuzung Ein Nemben sollen, Mein Fierstlicher Herr Gemahl aber zu sich genamben, Genutzt, und Genossen hat.

Erstlich. Ist zu St. Margarethen in einer Viereggigen truchen, wo der Geschmukh geweßen Pahres Gelt Gelasßen wordten. 2400 fl.

2do Ist der Jud ...¹¹⁰¹ mier vermög obligation so ich noch in hanten habe 1000 fl. capital Schuldig gewesßen, derenthalben dem vernemben nach, Mein fierstlicher Herr Gemahl dißen Juden executiert, und daß Gelt zu sich genohmen hat.

3^{tio} Die Interesse von 2200 fl. capital so vermög mier noch in hanten Geblibener obligation Herr Akai¹¹⁰² Schuldig.

4to Die Unterthanen zu Gschieß mehten beyleiffig restirent sein, 6000 fl.

5to Die Unterthanen zu Zagerstorff 2000 fl.

6to Waß die Unterthanen zu St. Margarethen restiren, ist gleichmesßig auß Mangl der Brieff nit aigentlich wissent.

7^{timo} Juden Interesse würt außstragen 1400 fl.

8vo Daß Interesse bey dem Forchtenstainer Verwalter auf 2 Jahr mit 2700 fl. daß bey dem Eisenstötter Verwalter auf Klaydung¹¹⁰³ angeschaffte, und in beraithschafft Gelegene Gelt mit 1100 fl.

9no zu Prespurg bey dem Hersicz¹¹⁰⁴ von der Cammer daß Gelt 314 fl.

10mo Der Zünß von Ödenburger Hauß auf 2 Jahr mit 200 fl.

11mo Der Zünß von Eisenstötter Hauß auf 2 Jahr mit 280 fl.

1095 Keresztúr

1096 Wolle

1097 Talán Johann Kirchenknopf, Esterházy Pál szolgálatában álló tisztviselő.

1098 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 172.: „Vinea in Forthnau”.

1099 II. Apafi Mihály (1676–1713)

1100 A részjegyzék tartalmában egyező, de eltérő megszövegezésű további példánya: MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 211.

1101 Üres hely kihagyva a névnek.

1102 Akay István

1103 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 211.: „Raidtung”.

1104 Johannes Hersicz

- 12mo Der Zünß von Gaymanischen Hauß zu Küttsee auf 2 Jahr mit 200 fl.
 13^{ti} zu St. Margarethen der Hauß Zünß mit 60 fl.
 14to. Der Küttseer Preyer ist auf 2 Jahr nach dem Contract, so sich auch finten mueß, schuldig 600 fl.
 15to Der Schäffler dem Bestandt ingleichen 150 fl.

Beyleüffige Nuzung deß Jahrs

- St. Margarethen Jahrlich zu 1360 fl. bestant ut Contract, Wein in Natura dißes orth 120 Emer, ohne waß daselbsten aigenthumblich an Weingärten, und äkhern Genosßen würdt.
 Gschieß iährlich 1000 fl.
 60 Emer wein, ohne der genießenden absonderlichen wißen, und Äkher.
 Zagerstorf Jahrlich 600 fl. 40 Emer Wein, ohne absonderlich der Herrschafft genießenden Äkher und Wißen.
 Küttsee mehte daß Jahr ertragen mit welchen kein bestandt gemacht ist, an Wein in Natura bey 2000 fl.
 Getraith auch wenigst so vil 2000 fl.
 Über den Thanau daß Guett Besztercze und Ricso ertragt jährlichen 1000 fl.
 Wohl jährlich 1000 fl.
 Schmalz 600 fl.
 Die drey Schäffereyen beyleiffig 1000 fl.
 Waß mein fierstlicher Herr Gemahl muer an Interesse Schuldig 1350 fl.

Verzaichnus¹¹⁰⁵

Waß an Mobilien, Geschmukh, Silber, Klayder, und anderer Sachen zu Eisenstatt, und St. Margarethen verhanden ist.

- Erstlich Ein Saphier Geschmukh in einem fuderal, welches bestehet in einem grossen Prust Stukh ein par ohr gehäng Siben Harnadlen.¹¹⁰⁶
 2do. Ein Cristalene Uhr in einer Schahteln.
 3^{ti}. Von Sophier, Ein auf die Modi Gemachtes Schloß.
 4to. Ein fuderal mit Diamant und Schmaragg, alß ein Grosses Prust Stukh, Zwey große Schliesßen, Zwey ohrgehäng, ein halsspandt Gegen 40 stukh, mit diamant und Schmaragg durch ein ander, Zwey Ring, Siben Harnadeln acht Mitttrer Schliesßen, und mehr acht noch kleinere Schliesßen.
 5to. Auch ein fuderal mit ganz diemanden Geschmukh, Ein grosses Prust Stukh ain Par ohr Geheng, 13 Stukh Harnadel, 2 Ring, 10 Stukh kleine Schliesßen.
 6to. Ain lange guldene kötten mit Diemanten Stüchl und Perl angefasst
 7mo. Ain franciscaner Gürtl mit Perl angefasst.
 8vo. Von Rubin, und Perl aine Kötten angefasst in einen besondern fuderal.
 9no. Item ein grosse Guldene Kötten 250 duggaten Schwär.
 10mo. Mehr ein andere Guldene Kötten zum Gürtten.

1105 A részjegyzék tartalmában egyező, de eltérő megszövegezésű további példánya: MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 208.

1106 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 208.: „par Nadeln”.

- 11mo. Mehr 2 andere kleine guldene Kötten, umb den halß.
- 12mo. Item ein mit ambra, und Perl angefasste Gürtl 3 mal umb die Mitt Gegangen.
- 13^{tio}. Diemant, und Rubin, Guldene Roßen Gegen 60 Stukh.
- 14^{tio}. Lapislasari Grallen 28 Stukh.
- 15to. Ain par ohr Ringl von Jahzinten Stain.
- 16to. Ain klainer Geschmukh von Amatisten in 5 Stukh bestehent.
- 17mo. Ain Par Guldene Armb Pändel.
- 18vo. Grosse Rothe Corallen Zum Gurtlenn zwey Schnuer.
- 19no. Zwey mit Perl Gestikhte Läzl.¹¹⁰⁷
- 20°. Auf einem Pölz mit Perl gestöbt Schlingen.
- 21°. Mehr zu einem langen Pölz Gestikhte drey Gürtl mit Perl und Goldenen Rossen.
- 22do. Drey Stukh grosse ledige Schmaragg.
- 23^{tio}. 12 Par Schlingen mit Perl und Amatisten Roßen.
- 24to. Item etlich andere mit Perl Gestikhte Prämb auf ain Läzl.
- 25to. Von Perln Hals Spiz 2 Stukh.
- 26to. Ain kleine Uhr mit Rubin besetzt.
- 27mo. Item ein andere kleine guldene Uhr.
- 28vo. Mehr ein kleine Uhr mit Türkhes besetzt.
- 29no. Mehr ein Uhr in formb eines Buechs.
- 30mo. Mehr ein Vüereggigte Stokh Uhr.
- 31mo. Von Carniol ein anhenkhl mit diemant auß gelegt.
- 32do. Zwey Guldene Gnaden pfennig.
- 33^{tio}. In den Schreib Kässtl, wo der Geschmukh ist Gewest, von unterschiedlichen kleinen Galanterien, von Golt, und mit Stainen besetzt, ain Hänagl und andere Sachen, welches nit aigentlich benennet werden kan.

Verzeichnus¹¹⁰⁸

Waß an Silber Geschmeidt und anders zu St. Margarethen und Eisenstatt verhandten ist.

Erstlich Ein Naht Zeig¹¹⁰⁹ mit Rothen Leder überzogen sambt 27 Stukh, Groß und kleinen darzue Gehörigen Silber.

- 2do. In einem kleinem Nachtzeug trühel übergolt befindten sich in Silber 16 Stukh.
- 3^{tio}. Mehr ein kleines Nachtzeug Trücherl mit Rothen leder, Silber vergolte 22 Stukh.
- 4to. Zwey Grosse Silberne vergolte Schrauff flaschen.
- 5to. Vier Grosse und zway kleine Silberne leichter.
- 6to. Ein Gross Spanisches salz Vaß mit 2 Silberne und 2 Christalen fläschl, oben darauf ein Ring mit ein Silbern Gluetpfändl.

1107 a mellet, dekoltázst fedő öltözék

1108 A részjegyzék tartalmában egyező, de eltérő megszövegezésű további példányai: MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-1 (latin nyelvű) és Nr. 173-4.

1109 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-4.: „nachtzeüg truchen”.

- 7mo. 12 Par Messer und Gäpel¹¹¹⁰ in einem Rothen fuerdial mit Silbern schallen, wie ingleichen
12 silberne Löffel.
- 8vo Ein Silberne Credenz Schallen.
9. 6 Silberne und Vergoldete Schwimberl.
10. 6 Kleine Silberne Schisßerl und 6 Täller.
- 11mo. Ein Cave Tricherl mit Rothem Sammet überzogen, darinnen von Silber, und starkh vergolt
bey 22 stukh seint.
- 12mo. Vier bestökher mit Messer und Löffel.
13. 18 Stukh ainschihtige Silber Löffel.
- 14to. Ain Grosse taza von Getribener Arbeith.
- 15to. 2 kleinere dergleichen täzen.
- 16to. Ain Christallene trinkhschallen in einem fuerdial.
- 17mo. Ain flaschen von Jaspis sambt einem trinkh Pächerl in einem fuerdial.
- 18vo Ein Pächer von helffenpein in einen fuerdial.
- 19no 12 Silberne klein Vögl Spisßl.
- 20mo 12 klein Silber und Vergolt¹¹¹¹ Cave Löffel.
- 21mo In einem Schielt krotten Fuederal befinten sich 7 Stukh Silber.
- 22do Mehr in ein dichenen Peuderl¹¹¹² dergleichen 7 Silber stukh.
- 23^{tio} Ain Grosse und 3 klein trinshshallen von Silber.
24. Ain Raiß¹¹¹³ Salz Väßl von Silber.
- 25to In einen Galanteri Schreibtischl von allerhand Silbern thiern und andern über 200 Stukh.
- 26to. Ein silberner leihter mit vüer fiesßen¹¹¹⁴ zu einen Waxstokh.
- 27mo. Ein Silbernes Schreib zeig tricherl, sambt dinten und Sträfaß.
Ein Silbernes Zukher pixen.
- 28vo Ein klain Silberner Raiß Spiegl.
- 29no. Ein Porcellanes trinkh Schällerl in Silber eingefaßt. In denen Schreib Kässten und Schub
lädeln von Golt und Silber, auch Closter arbaith allerhandt Galantrien und darunter bey
2 tuzet rähre Petten,¹¹¹⁵ wobey aber zway Ganz Silberne seint.
- 30mo. Ein Kasten mit einer Glösern thüer, darinnen allerlay schenes Geschier von Porcalan,
maiolica und Cristalen, auch Helffen pain ist, darunter ein Krug von Plauen Fluß, mit
einem Silbern vergolten tekhl.
- 31mo. Allerhandt handshuech, von Golt und Silber Gestikht, auch andere beisamben 2 tuzet.
- 32do türkische Seiden allerhandt farben 18 Kartten.
- 33^{tio} Faden Golt und Silber 12 Strendl.
- 34to Fünff Eln Goldt und Silberne Spiz in Gewicht 50 bis 60 loth.
- 35to Fünff Eln der gleichen geringere von Golt.
- 36to Ein Ungarischer Fürtuch mit einem Guldenen und Silbernen Spiz.

1110 Gabel

1111 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-4.: „übergolte“.

1112 tüchernes Beuterl

1113 reise

1114 Füßen

1115 rahre Beten: ritka olvasó

- 37mo Mehr Goldt und Silberne andere Spiz in einem Grossen Puschen¹¹¹⁶ zu samben gebunden.
 38vo Allerhandt von Reichen Zeig Überblibene Stukhwerch, Etlih Eln tubinth¹¹¹⁷ und Adlaß.
 39mo. Ein Ungarischer Fürtuch von Genathen Spizen Ganz neu.
 40mo. Ein Palatine Hauben von dergleihen Spizen mit Reichen panden, sambt denen agaschanten, auch ein HarKopf mit reichen rossen farben Silbernen Panden.
 41mo. Ein Hauben von Clar Klökhelten¹¹¹⁸ Spizen mit Gar reichen Silber Panten.
 42do. 4 Samete Caroket.
 43^{tio}. 8 andere Palatine Hauben mit unterschiedlichen reichen und andern tafet Panten.
 44to. 1 Par Ganz Neu traderchán¹¹¹⁹ shuech, und dergleichen 1 Par Pantoffel.
 45to. Ein Clag Klaydt sambt der ganzen garnatur.
 46to. 2 Halb diechel, umb und umb mit Golt eingetragen.
 47mo. 6 Ganzen Stükh Paumbwollener Schlär
 48vo. 5 Schwarz Samete Sardut Hauben.
 49mo. 18 Neu Klare tag Hemeter
 50mo 20 Schlayr und dindichene fiertücher umb und umb mit Spizen.
 51mo. 24 klare leinwathene füertücher.
 52do 2 Par Sinnewaffene¹¹²⁰ Ungarische Erbel.
 53^{tio}. 6 Par schen Seidene Strimpf ganz Neu, darunter eine mit golt gewürkht.
 54to. 9 Grosse Klayder Kästen mit Glößern thiern in der Schaz Cammer zu Eisenstatt, mit dem Waß darinenn auf ein Zimer Roth leder und vergolte Spallier.

Verzaichnus

Waß sich in Klaydern zu Eisenstatt und öedenbung befündten.

- Erstlich 3 Stukh Rökh, von Sammet mit Perlen gestikht, und goldene Roßen übersez.
 2 Rökh mit Roten Corellen Gestikht.
 3. Samete Rökh Gestikht, und Verbrämet.
 3 Rökh von Trader, und Traderchan mit hohen fälbeln verbrämt
 13. Von allerhant farben Reich mit Silber und Golt verbränte Procäten Rökh.
 2 Rökh von Adlas, Gestikht und Verbrämt.
 4 Etwas shlechtere Procatenes Rökh.
 Ein Plaubes Reich von Golt Procatenes teutsches Kleydt in Manto und Rokh bestehend.
 Item ain der gleichen Rosen farbes von Golt.
 Ein stukh trador auf ein Klaydt sambt allen Falbeln.
 Ein stukh Agat farber procát auf ein Ganz teutsches klaydt, Item braithe Guldene Franzen darzue.
 6 Eln Perl Farber Silber Mohr zum aufschlag.
 Item die zu Jedwedern Ungarischen Klaydern Gehörige Mieder mit Silber und auch Vergolten Häffteln.

1116 Buschen, Büschel

1117 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-4.: „dobinet“.

1118 klöplizett, vert csipke

1119 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-4.: „troleschan“.

1120 MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-4.: „Duo paria brachialium ungaricorum ex bysso“.

Ain Schwarz Sammeter Pölz mit Perl Gestikht Goldenen Knöpfen und Zobel Gefidert.¹¹²¹
 3 Pölz von Golt Procät mit Golt und Stainen, und auf einen mit Zahl Perl die Schlingen.
 2 Lange Pölz einer von Grienn der andere Roth Sammet.
 Ein Schwarz Sammeter Mantili¹¹²² mit Hoch Guldenen Spizen, und Gestikht.
 2. Halß Zobeln.
 Item 2 par ungemachte der gleichen
 Zwey, einer von Zobel, der ander von Weissen Adler Gemachte stuzen.
 Ein weiß genäther stuzen sambt ein Palatine.
 Ein Polnische Hauben mit Zobel gefiedert.
 Ein Groß vergultes Pöth, welches mein Prauth Pöth¹¹²³ gewest, in dem Gast Zimmer.
 Ein Nußpaumenes Veltböth¹¹²⁴ in dem Gewölb.
 Ein Altar mit 6 Saullen von Gepätzten Schwarzen Holz.
 2 tisch von Pilthauer Arbaith, und Vergult sambt 2 leichtern in Meinem Zimmer.
 8. Andere tisch.
 Zum Altar ein Cristallene lampen.
 12 Sesßl mit hohen lainern mit leinwath überzogen.
 12 Andere Sesßl nit überzogene warzue¹¹²⁵ aber schon die genäthen bereith Gewesten, in denen Kästen.
 12. Stukh Pilder in der Schaz Cammer und bey dem Maller die Erst gemacht wordten.
 2. Polnische Flaschen keller mit Schwämmerl under mit 12 flaschen.
 Ein kleines flaschen kellerl mit Cristallinen flascheln.
 5 Andere gemeine flaschen keller.
 Allerhant Apotekhen, und Kuchel Geschier, von Pläch,¹¹²⁶ Eisen, Kupfer und Mössing.
 15 Stukh Grosse und 4 oder 5 Mittere fenster zum tribes Winkhl mihlgepeu gehorig, thiern, und beschlächter, so bei mein tischler zu Eisenstatt theils Gebliben, theils in der Schaz Cammer, und dem Schlosßer Gewesten wie in gleichen auch die Große fenster Läden.

Verzaichnus¹¹²⁷

In Meinem Zimmer ein Grosser Schraib Kasten mit Spiegl eingelegt.
 Ein anderes Schreib Kasten von Prokathen von Pelag.
 2 Grosse Spiegl mit Schwarzen Rammen.
 Ein Schreib Kästl mit einer Uhr.
 Wider ein Orgl worinen ein Uhr.
 Ein Näätrichel worinen ein Uhrwerch, Wie auch ein Flauten trichel und ein andere orgl.
 20 Stukh Contrafet, und andere bilder.
 2 Grosse Schreib Kasten mit allerhant sachen angefilt.

1121 gefüttert

1122 Mantille: csipkés, széles, sálszerű fejkendő

1123 Braut Bett: nászágy, menyasszonyi ágy

1124 Feldbett: úti vagy tábori ágy

1125 worzu (wozu)

1126 Blech

1127 A részjegyzék megtalálható még: MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 314 (lásd kötetünkben: Nr. 87.) és Nr. 315.

Mehr ein Schreib Kästl von Eben Holz.
 Ein Altärl mit einem Gnaden Pilt.
 Ein Gross vergultes Pöth.
 Ein grosser Altar gefasst mit aller Handt Reliquien, auch andern unterschiedlichen Piltern.
 Ein grosse Eißene truchen, Worinnen die Sibenbürgische Güetter schriftten.
 Ein anders kleine Eisernes truchel mit Gelt.
 Ein Mittere Viereggigt rauche Raiß truchen vol mit leingewant.
 In der Schaz Cammer ein Grosse Läderne truhen vol mit Golt auß Genäthen leingewant.
 Item ein Grosse weisse truhen auch vol mit tish, und leingewant.
 Ein Kasten Worinnen allerhant leingewant, Pöth und tisch zeug, 60 oder 70 stukh seint.
 4 Stukh Damaotenes [!] tish Zeug.
 Zu Läkenbach ein Schwarz gepaizter Schreib Kastein.

Was mir mein frau Schwester Gräfin von Lewenburg seelige¹¹²⁸ Zue Gedechtnuß vermeinet bin
 ich Eben Gewertig zu überkhomen

Verzeichnus

Waß von Dökhen und debich verhanden ist.

Zway mit Golt und Silber Gestikhte dökhen.
 16 Stukh Andere seidene dökhen.
 3 Copert dökhen von Procat und Damask.
 Carmasin farb Damaskene fürehang auf 2 Pöthen mit 7 Stukh auf ain Pöth.
 Ein Grien daffeter Für hang 7 Stukh auf ain Pöth.
 3 von Golt und Silber Gestikhte dökhen.
 12 Procatene wie auch von Garn Gemachte dökhen mit Schattierungen¹¹²⁹
 In Einer Gespörten Schachtl mit Golt und Silber gestikhte Plumben 60 Stukh.
 8. Grosse unterpöther mit blauen Ziechen yberzogen.
 8 darzue Gehörige lange Pölster.
 8 Haup Küß.
 2. Grosse Maderazen mit gesodenen Ross Haar.
 In der Eisenstatt in Meiner Schaz Cammer, ein Gross unterpöth mit rothen leder yberzogen sambt
 einem langen Polster Ganz Neu.
 16 Stukh von Gahrn mit Schattierung genäthe Spallier Blötter.
 2 Portiern auf tuch Genähet.
 1 Weisse Copert dökhen mit Knöpfeln Genähet.

1128 Thököly Katalin (1655–1701) harmadik férje, Johann Jakob von Löwenburg.

1129 szálfestett kelme, feltehetően point d'Hongrie

Verzeichnis¹¹³⁰
Waß vor Mobilien zu St. Margarethn in Edlhoff.

13. Par leilacher.¹¹³¹
26. Kiß ziehen.¹¹³²
12 tisch diecher.
6. tuzet disch Salvet.
12 handt diecher.
14. Gross und Mütterer unterpöther.
14. lange Pölster.
26. Hautb Küß.
2. Duchet mit pflaumben.
2. Maderazen mit Ross Harr.
2. Solche der Gleichen lange Pölster.
12. Seiden und dürkh[ischen]¹¹³³ dökchen.
12. Seidene dürkh[ische] mit Gahrn Genäthe Schadierung depich.
10. Geshekhete depich.
2. Roth Liderne depich.
8. Copert dökhen.
2. Groß vergulte Pöthen.
8. Stukh Pöth Für hang, von Rothen Procatall [!] mit dopelten Kranz.
Ain fierhang von Blauen Damask darzwischen von Seiden Genathe Strich.
8. Nußpaumbene und andere Pöth statten.
Drey auß Spallierte Zimmer mit leinwathen Spalliern.
Ein groß wie auch 3 Mütterer Spiegl mit vergulden Rahmen.
Ein Grosser mit Schil Krotten Ein Gelegter Schreib Kasten.
2. Schreib tisch von Nußpaumben Holz.
6. Gross und Mütterer Gewandt Kästen.
Ain Tisch von Gübß.¹¹³⁴
2. Tisch von Schwarzen Stain.
22. Spill: und andere tisch.
Ain mit Landtshafften Gemahlte Grosse Spänische Wandt.
3. Kleinere spänische Wandt.
4. duzet Genäht und Löderne Sessl.
60. Stukh Gross: und Mütterer Geistliche und Weldtliche Bilder.
70. Stukh illuminirte Kupfer stich mit vergulden Rammen, wie auch Klain Gemahlene Agnus Dej
bilder.

1130 A részjegyzék megtalálható még: MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 314 (lásd kötetünkben: Nr. 87.) és Nr. 315.

1131 lepedő

1132 párnaciha

1133 türkische

1134 gipsz

Ain Mess Gewandt, Almb,¹¹³⁵ und Zuegehörige Sachen.
Ain Nußpaumbes Spil tischl mit 2 leichtern.
Ain Schenkh Kasten von Nußpaumben Holz.
Daß Frauen bildt von Maria Zell ange klaydter
7. Altar dafeln.
Ain altärl mit Reliquien Gefaß.
Der Schenkh Kasten vol mit aller Handt geschnidenen Glösern.
Ain Bestökh mit 13 Par Messern.

Verzeichnus¹¹³⁶
Waß an Messing und Zün Geschier verhandten

Ein Gieß pökh und Kandl von Zün.
6. der gleichen leihter.
6. Leichter von messing.
10. Zinnene Schißl Raiff
1. dergleichen Grosses Salzvaß.¹¹³⁷
2. dergleichen Flaschen, worinnen man die Supen siedet.
2. dergleichen Raiß flaschen zum Gesodenen wasser.
36 Gross und Muttere Zün schissl
6. tuczet dergleichen thäller
Bey drey duzet Maiolica und von Widertaufer Zeug schisßl und thäller.
2 Cave dischl.
12. Maiolica Pächerl sambt denen täzen.
2. Silberne Spil täzen.
Ain Cave Geschir, wie auch 2 darzue gehörige Zugger schachtlen, so gemahlen.¹¹³⁸
2. Kupferne Dortten pffannen mit schisßl, thällern, und Plätl.
ain Kupferne Kiel Kössl.¹¹³⁹
Ain Messingener Merßer.¹¹⁴⁰
2. Kupferne Wermb pffannen.
3. Stukh kupferne Scocolata, Cave und Thee Geschir.
6. oder 8. Stukh Gross, und Klain Kupferne Kössl, und pffannen.
12 Blächene Wandt leichter.
Item ist die Kuchel eingericht mit alle behörigen Kupfern, Blöchen, Eisen, und Erdenen¹¹⁴¹
Geschier.
Ein Kupferne Waag mit einem pfundt gewicht.

1135 alba, miseing

1136 A részjegyzék megtalálható még: MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 314 (lásd kötetünkben: Nr. 87.) és Nr. 315.

1137 sótartó, nyitott forma, asztalra való

1138 bemalt

1139 Kühlkessel: hűtő edény

1140 mozsár

1141 cserépedény, kerámia

Ein Nacht Zeug trichel, von Buchpinder arbeit, sambt schachtl, und all zugehörigen Nacht Zeug Sachen.

3. Mößingene Ein Machpökh¹¹⁴²

Cardißene und leinwathene Für Häng für alle fenster.

Verzeichnus¹¹⁴³

Von allerhandt Mobilien in dem Ödenburger Hauß.

10 Par leilacher.

20. küß ziehen.

12. tisch diecher.

6. Handt diecher.

6 tuzet disch Salvet.

6. dürkhische und seidene dökhen.

6. andere seidene Copert dökhen.

6. Grosse unterpöther.

6 Lange Pölster.

ain pflaumenen Duchet.

12. Hautb Küß.

Ein sameter Knie Polsten, wie auch ein Piecher Sakh.

2. Maderazen mit Gesottenen Ross Haar.

6. Stukh Grien daffeten Für Hang zu einem pöth.

Ein Nußpaumbes Himmelpöth.

4. Andere pöther worunter ein Vergultes.

Ain Spanische Wandt.

auf Zway Zimmer Leinwathene Spallier

24 Stukh Gross und Mittlere bilder illuminirte kupfer, und andere kleine bilder 50 stukh.

Ein grosser und ein kleinee Spiegl.

12. Seidene und andere geschekhete döbich.

Ein Grosse Schreib Kasten mit einem Spiegl.

3 andere Kleinere Schreib Kästen mit Schub lädlen.

2. Von Gibs gemachte Tisch.

16. andere tisch, worunter auch spiltischl

Ein schenkh tisch von Nußbaumben Holz vol mit allerhant geschnidenen Glößern.

36. Genäthe und löderne sessl.

2. Grosse Gewandt Kässten

Ein Credenz truchen mit Zün, alß Nemblichen 3 tuzet Schisßl, 2 tuzet taller, 6 Schißl Raiff. Ein

Credenz Schallen, 4 flaschen, ain Giß Pökh, und Khaindl.

Zün, kupfer, und Messinge leichter 8 Stukh.

6 Zinene Kleinere Schissl Raiff.

1142 befözöüst kandírozott gyümölcshöz

1143 A részjegyzék megtalálható még: MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 314 (lásd kötetünkben: Nr. 87.) és Nr. 315.

Ein Zinnenes Salz Vaaß.
 Ein bestökh Messer mit 13 Par.
 12. Maiolica Confect Schisslen.
 Ein Cave dischl, bächerl, und dätzen, auch daß Cave Geschir darzue.
 Ein Kupferne dorten pfann mit Schissl, täller und blätl.
 Ain Wermb pfannen.
 Ein Kupferner Khiel Kästtl.
 6 Blächene Wand leichter.
 Ein Kupfern Waag mit ein pfunt gewicht.
 Ein Mössinger Mörser.
 Die Kuhel ein gericht,¹¹⁴⁴ mit Kupfer, blöchen, Erden, und Eisen Geschier, in Summa alles, und
 iedes, waß in ein Kuchel Gehörig ist.

Verzeichnus
 deren [!] Mobilien zu Küttsee.

12 Par leilacher.
 24 Küß Ziechen.
 12 dish diecher.
 6. tuzet disch Salvet.
 6. Handtiecher.
 8. Seidene und dürkhische dökhen.
 6. Copert dökhen.
 12. Mit Schadierung von Gahrn genäthe debich, und andere.
 8. Nußpaumben und vergulte Pöther.
 3 pänische [!]¹¹⁴⁵ Wandt.
 10. Grosse undterpöther.
 9 Lange Pölster.
 ain tuhet.
 12 Hautb Küsser.
 6. Maderazen mit Ross Haarr.
 Ein Nußpaumbener Schreibtisch mit Schublädlen.
 12 tisch, Worunter ain von Gibs gemachter Spiltisch.
 Ein Schenkhtisch.
 5 Gross[e] und andere mittere Kästen
 Ein Mauer Kassten Voll mit aller Handt schen Geschnidenen Glößern.
 30 Grosse und Mütterere Bilder.
 2 Spiegl.
 56. Stukh Französische Kupfer Stich mit Guldenen Ramben.
 24 Genäthe und läderne Sessl.
 3 duzet lainstiehl.
 2 Außgespallierte Zimmer.

1144 eingerichtet

1145 spanische

6. Silberne Löffel.
 18. Zinnene Schissl.
 24. Zinnene daller.
 6. Zinnene Raiff.
 ain Zinnenes Salz Vaß.
 10 Zinene und mössingene leichter.
 12 Blächene Wandt leichter.
 Ein Cave tischl, sambt dem darzue Gehörigen Geschier von Maiolica.
 Ein bestökh Messer mit 13 Par.
 3. Stukh Mössingene Einmach pökh.
 ain Oblath Eysen.
 Ein Kupferne dorten pfan mit Schissl, däller, und blädl.
 Ein Kupfernen Kiel Kössl.
 Ein Kupferne Wermbpffannen.
 Ein Maiolica Krug mit Zinnenenen dökheln.
 Ein Schen eingerichte kuhel mit allen, waß in ein Kuhel Gehörig.
 Ein Waag sambt den gewicht.
 Ein prödt Spill.¹¹⁴⁶
 3. Grosse Kupferne Brandt wein Kösstl mit aller Zuegehörung.

Verzeichnus.

Meines Verhandtenen Viech, Wein, Khörner, und noch andere
 Verlassenschafften auf meinen Güttern.

Auf Meinem Margarethen Edlhof.

Haben sich befunten alte und ain Jahrige Wein ohne deß 1700ten Gewachß 550 Emer.
 Und diße ohne waß auf meine leith geb Heußer geschikht ist worden, so mier vor dißmahl
 unwißent, und von solche mein Herr Gemahl daß Gelt Ein Genomben.

Item von alten Khörnern ist Verbliben

Khorn	300
Gersten	150 Mezen
Habern	80

Dan hat mein Herr Gemahl vor Verkhaufftes kernndl, von Meinem
 Margarether Richter, in Gelt, so ihme von Meinem Hoffmaister
 auf zu Höben geben, ein genomben

	1270	fl.
Daselbsten seint auch verlassen worten Zäch oxen ¹¹⁴⁷	4	Stukh
Khue, wie auch 2 und drey Jähriges Gall Vich	65	Stukh
Schaff in dem Schafflerhoff	1200	Stukh
Allerhandt g[e]fligwerch waß in ainem Mayrhof sein soll. Schwein	40	Stukh

1146 Brettspiel

1147 Ziehochsen

Dan auch die Zimmer mit Kostbaren Spalliern, Pethgewandt und biltern alles Guett Eingerichter Verlassen.

Nit weniger auch all Andere Württschafft Einkhomben, von Schmalz, Kääß, und andern, Wie auch Wägen und Waß sonsten Zue Wiert schafft Gehörig, und von nothen ist verlassen.

Bey der Herrschafft Kittsee.

Ist Erstlichen Verlasen Wordten in allerhandt Groß und Kleinem

Rindt Vich, so meines aldaigen Schaffers Rechnung weißen mueß	115	Stukh
Zäch oxen	14	Stukh
Ein Roß Gestiedt, Klein und Groß so Eben fahls deß Schaffers Rechnung zeigen würdt biß	70	
Schwein Vüch	50	Stück
Schaff		300

Von allerhandt Gefligl wech waß in einen Mayerhof sein soll.

Die Khörner seint alda Verkhaufft und Lauth deß Schaffers quitung über die tausent thaller eingenomben Wordten, und mein Herr Ehegemahl, daß Gelt alles zu sich Genomben, seze muer taußent fünff Hundert Gulden Idest

1500 fl.

Andere Einkhomben von Württschafft sachen, alß Kääß, Schmalz und dergleichen, alle Zimmer mit Vornemben Spalliern und darbey bildern auch Böth Gewanth Eingerichter Verlassen. Wie auch all andere Württschafft sachen, von Wägen in Summa waß in ainem Mayrhoß zum Württschafft von nöthen ist.

Volgt daß öedenburger Hauß

Seint Erstlichen aller Zimmer mit vornemben Spalliern bildern, und Pöth Gewandt ein gericht Geweßen und also verlassen wordten.

Zu deme auch in Keller alter Wein ohne der 1700ten fexung Und diße, ohne auch deß Jenigen wein, welcher verleitgebt Wordten, und mein Herr Gemahl, daß Gelt Empfangen.

345 Emer

So seint auch alda, von dem Heyligen Stainerischen dahin Gebrachten alten Köhrnern in Natura Verblibene alß und Zäch oxen

250 Menzen

4 Stukh

Volgt nun Heyligen Stain

Weillen nit möglich ist alles zu Wüssen sonsten es miesse deß Schaffers

Rechnung Weißen, Waß an Groß und Kleinen Viech alda Würklich Verlassen Wordten alß seze nuer beileiffig	80	Stukh
aber es befinden sich dieselbsten auch		
Zäch oxen	12	St.
Schaff	300	
Schwein	140	

Die Zimmer mit Bildern, und Pöth Gewandt auch andern Mobilien Eingerichter. Item von aller Handt gefliegl werch, wie es in einem Mayerhof Gehört. Schmalz, Kääß, und dergleichen Würt schafftt Nuzung Verlassen, ingleichen die 1700te fexung, weillen sie durch meine leith mit Eingbracht Wordten, auf Welche nicht allein bei dißen, sondern auch denen andern meinen Würtschafft Höffen, und Nuzungen, weillen Die Fexung in Wein, und Kerndl ein Nambhafftes wordten, auch macher, absonderliche Reflexion zu machen bithe, nicht weniger wegen deß bißher gehobenen Nuzen.

In der Eisenstatt befindten sich Ebener massen mir aigenthumblich

zue gehöriges Schweizer Vich Groß und Kleines	35	St.
Gemäßtes und anders Schwein Vich	34	St.
Item auf der Wirtschaftt über der thonau Rindt Vich	86	St.
Schwein Vich	50	St.
In dem Eisenstätter Keller 2 alte Vaß Wein mit	30	Emer
Was der Frau Kircher Schaffer an Wein ieden Emer zu 6 fl.		
zu verleitgeben ybernomben mehte beileiffig auß tragen	500	fl.

So seint auch acht Väßl tokhayer wein Verhanten Geweßen.
 Dan so Hat sich der bediente yber der Thonau, nicht allein wegen der Khörner, und verleitgebten Wein zu verrechnen, sondern auch wegen deß ihme auf Jahrlich 1000 fl. getroffenen Contracts daß 1699–1700 und dießes instehende ab zu finden, und richtigkheit zu machen.
 In dem Zillingthaller Mayrhoff, so Zwar meinem Herrn Ehegemahl gehörig, befindet sich mein aigenthumbliches nach beschriebenes Viech alß.

Pifel ¹¹⁴⁸ Khüe Groß und Klein	16	St.
Schwein Vüch	30	

Volgt waß an Pferdten mier zue gehörig

Praune pferdt	1	Zug
Schimmel pferdt	1	
Schesa pferdt	1	
Reith pferdt	1	Stuckh
Gemeiner Zug pferdt	4	

Wägen

Ein Groß Vergolter Prauth wagen mit Rothen Sammet yberzogen.
 Ein Raiß Kobel Wagen.
 Ein Schesa auf 2 pferdt.
 Ein Schesa auf 1 pferdt.
 Mehr 2 yberzogene Schesa Schlitten.
 Item 2 Gemaine Pagage Wägen.
 Unter der nuzung ist absonderlich nit zu vergössen, der Wohl nuzen von allen Schäffler Höffen pro 1000 fl. wie ingleichen daß Schmalz Wölches von denen Mayrhöffen daß Jahr über 600 fl. ertragen hat, in summa auf alle Fexung, und Gehabenen Württschafft Nuzen, deß Wein, Kherndl, leitgeschafft, beständt, Schmalz, wohl und dergleichen, alles zu Reflectiern bithe, dan es bereiths yb[er] ein Jahr, daß

1148 Büffel

mier zue zusehen benomben ist, und Eine Löbliche Instanz hat auch bißhero nit beliebet eine andere anortung ex offico vor zu khern, mit weithern vorbehalt, waß etwan nach zu ersehen bey fallen mechten.

A külzeten Esterházy Pál kézírásával: „[1]702 Primae Praetentiones Principissae nuper quibus est factus contractus. Anno 1702. 1. Julii”

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 213. – A részjegyzék megtalálható még: MNL OL P 108. Rep. 41. Nr. 173-1, Nr. 173-4, Nr. 208, Nr. 211, Nr. 314, Nr. 315.

83. THÖKÖLY ÉVA KÖVETELÉSEI

Hely nélkül, [1702. július 1. után]¹¹⁴⁹

Specificatio

- 1mo. Az Herczegtől adott Contractus Levelek Ricsora és Podhrugyára¹¹⁵⁰ 8000 forintra.
- 2do. Az Hölgyné¹¹⁵¹ Leveleit és Cartabiankat az beszterczei és Rajczi Joszagokra.
- 3^{tio}. Az egész Erdélyi Joszagokra valo Leveleket az Apaffy Urammal¹¹⁵² csinált Contractussal együtt.
- 4to. Mednyanszky Uram¹¹⁵³ Cartabiankaja 2000. forintra az Apacza Aszonyokkal.
- 5to. Az bullát Romabul az Szabadon való Misse mondásra.
- 6to. Az én adós levelemet az Pater Augustianusoknál az 10000 ft.
- 7mo. Az én adós Levelemet az fraila Baberlinél¹¹⁵⁴ az Margarétay Jobbagyok helyett az 2000 forintra.
Ugy az Groff Von Velsznél 500 forintra az Margaretai Jobbagyokért.
- 8vo. Sok rendbéli gazdasághoz való irassokkal és Czédulákkal egy bizárt Iskátullyaban, az én mindennemő Jövedelemem iránt béirt, és kiadott könyveimmel.
- 9no. Az Riczoy Tisztartóval csinált Contractus Levelet azon Jóságokra.
- 10mo. Az Vörös kamuka¹¹⁵⁵ ágyra való Superlátot,¹¹⁵⁶ az köntesseimmel együtt és főképpen az Nimeth köntesseket.¹¹⁵⁷ Mivel ezen felöl Specificált ezközre nagy szükségem volna, annak okaért örömetst akarnám hogy mentöl előb lehatt kezemhez adhatnák.

A külzeten másik kézzel: Herczegh Aszonynak kívánsága az mobiliakról Anno 1702.; *későbbi kézzel:* Praetentiones Dominae Principissae Evae Tököly.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 206.

1149 Közvetlenül az 1702. július 1. Bécsben megkötött egyezés után íródott, mert arra utal. Ehhez kapcsolódik Thököly Éva levele. In: *Esterházy Pál es Thököly Éva iratai 1., Levelezés*, i. m. 267-269. Nr. 289..

1150 Hricso és Podhrágy

1151 Hölgyi Gáspárné Balassa Zsuzsanna

1152 II. Apafi Mihály (1676–1713)

1153 Mednyánszky Pál (†1708)

1154 Freyle Baberl von Inbensenperg/Jebstenberg. – Baberli (Baberl), a Barbara kicsinyített alakja.

1155 kamuka: selyem- vagy lenfonalból mintásan szőtt kelme, mai megnevezéssel damaszt

1156 superlát: ágy mennyezetének textildíszje

1157 német (nyugati) szabású női öltözék

84. THÖKÖLY ÉVA TÁRGYAI KISMARTONBAN ÉS SZENT MARGARÉTÁN
1702 [?]

Specificatio.

Rerum mobilium, Ornatum, Argentariae, Vestium, et aliarum rerum
Kismartonii et in S. Margaretha reperibilium.

- 1mo. Unus ornatus ex Saphyro et copertura, qui constat ex magno Pectorali, et uno pari Inaurium, et 7 paribus Jocalium, vulgo Harnadl
- 2do. Unum Horologium ex Crystallo in Scatula.
- 3^{tio}. Ex Saphyro iuxta modernam modam facta sera.
- 4to. Una Copertura continens in se adamantes et amaragdos, videlicet unum magnum Pectorale, duae magnae clausurae Schliesßen vocatae, duae inaures, monile unum 40 frusta adamantis habens et smaragdi, duo annuli, 7 Jocalia Harnadl dicta, 8 mediocres clausurae vulgo schliesßen, 8 itidem minores clausurae.
- 5to. Item una Copertura habens in se merum adamantinum ornatum, magnum videlicet Pectorale. 1 par Inaurium, 13 Jocalia vulgo Harnadl 2 annulos, 10 parvas clausuras Schliesßen vocatas.
- 6to. Una longa aurea Catena adamantibus et gemmis intertexta.
- 7mo. Cingulus monachalis gemmis intertextus.
- 8to. Una Catena gemmis, et rubinis pariter intertexta, in una separata copertura.
- 9no. Item una Aurea catena 250 ducatos habens seu ponderans.
- 10mo. Item una aurea catena pro cingendo.
- 11mo. Item 2 aliae aureae catenae pro Collo.
- 12^{mi}. Item unus gemmis, et ambra intertextus cingulus Ter. cingens.
- 13to. Rosae ex adamante et rubinis aureae circiter 60.
- 14to. Grana 28 ex Lapide lazari.
- 15to. 1. par Inaurium ex Hyacintho.
- 16to. Unus Parvus ornatus ex Amatisto¹¹⁵⁸ ex 5 frustis constans.
- 17to. Unum par aurearum Armillarum.
18. Magnorum rubrorum Corallorum pro cingendo. duae Zonae.
19. 2 gemmis intertexta Pectoralia Lätzl dicta.
20. Ad unam Clamidem spectantes gemmis textae fimbriae.
21. Item pro una longa Clamide 3 gemmis et aureis rosis texti Cinguli.
22. Tres magni Smaragdi.
23. 12 Paria fimbriarum Schingen dicta, gemmis et amatistis rosis textarum.
24. Item aliquot gemmis textae fimbriae, pro uno Pectorali Lätzl dicta.
25. Ex gemmis fimbriae pro Collo 2.
26. Parvum unum Horologium rubinis expositum.
27. Item unum aliud aureum parvum horologium.
28. Item unum parvum horologium lapidibus vulgo türkiß expositum.
29. Item unum horologium ad formam libelli factum.
30. Item unum quadrangulare horologium.

1158 A javítás előtt Amatistis volt.

31. Ex Carnioli unum appendiculum adamantibus expositum.
32. Duo aurea grationalia numismata.
33. In armario Scriptorio, ubi ornatus fuerat, sunt variae parvae Galanteriae ex auro, et lapidibus expositae appendiculae, et aliae res, quae proprie nominari non possunt.

A külzetten: Specificatio pretiosarum rerum mobilium et ornatuum Dominae Principissae Evae Tököly Kismartonii et in Sz. Margareth repertorum.
MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. D. Nr. 207.

85. THÖKÖLY ÉVA SOPRONBAN, HEGYKÖN ÉS KÖPCSÉNYBEN MARADT INGÓSÁGAI

1703. november 17. és 29.

ANNO 1703 den 17 Novembris hab ich Endts Undterschribener auß Ihro Hoch Fürstlichen. durchlaucht gnedigsten Befehl undt commission in beysein der beeden Herrn Madaräsßen, undt Herrn Lückenbeckher Verwalter in den öedenburger Hauß der gnedigsten Fürstin hindterlassene Hauß mobilien, die annoch verhandten gewesen ordtentdlich connotirdt undt beschriben. Alß

Erstlichen ein grosser Kasten, in der mitten ein Spiegl, der Kasten mit märbl Stein versezten Lädl, ober zimblich ruinirdt. Daß Zimer mit alten Spällir yberzogen, dan ein grosser Spiegl besonder mit einer schwarzen rahm. Item grosse Biltnussen mit vermetalten rahmen No. 5. Item franzesesche modi Bilter No. 13. Item Span Beth mit 2 Strosackh No. 2. Item vermetaltes Span Beth No. 1. Item verglasirdte geisthliche Bilter No. 6. Item die Fenster mit leinen Vierhang

In dem klein Zimer

Erstlichen grosse gemahlte Bilter No. 21. Item ein Kupfer Stich Unser Lieben Frauen. Item franzesische modi Bilter No. 21. Item ein Spiegl mit einer vermetalten rahm. Item das Fenster mit rothen Vierhang

In dem Taffell Zimer

Erstlichen contrafe Bilter No. 9. Item Mariae Magdalenaes Bilt No. 1. Item Landtschäfftl No. 6.

Item an der Wandt blecherne Leichter No. 9. Item saubere feine Kästl mit schub Lädl No. 2. aber sehr ruinirdt. Item schenckh Tisch No. 1. Item Kiechl¹¹⁵⁹ Kästl von Kupfer No. 1. Item die Fenster mit schlechter rother matery. Undt das Zimer mit grien Spällir außgezirdt.

In Zimer vor der Schaz Kamer

Erstlichen ein Frauen Bilt ohne rahm No. 1. Item Landtschäfftl No. 1. Item Kupfer Stich No. 3. Item alte Kästen No. 2.

1159 kühl

In der Schaz Kamer

Erstlichen ein grosser Kasten mit 4 Fligll, worin allerhandt sachen alß drinckh gleser Erdene schisßl undt dergleichen sachen verbetschirdt worden, in deme eß nicht haben köhnen auffgemacht werdent, sondern so vill man durch die gleser hat ersehen könen ist eß kein special sachen darinen alß vorgemelt ist. Item vermetalte Kästen No. 2. Item ein uhr werg¹¹⁶⁰ so aber verderbt mit einer orgl. Item mehr besonder ein kleine orgl. Item ein alter vergütterter¹¹⁶¹ lährer kleiner Kasten. Item ein altes ruinirdtes Clavicordium. Item ein alter Kupferner Kästl mit sambt dem Try Fuß.¹¹⁶² Item 2 bradt Spieß. Item ein Turdten Pfan. Item ein Tisch von gibß darauff ein Kästl stehet. Item ein felt tisch. Item 6 andre Tischl. Item mehr ein Tischl mit ein schwarzen Stein. Item alte Tisch Tebech¹¹⁶³ No. 2. Item alte Sesßl No. 9. Item lein Stihl No. 10. Item ein alte Spallir. Item 2 alte schwarze Tabulet.

Volgen hernach die mobilien zu H[eiligen] Stein welche ich Endtes benandter in bey sein des Herrn Kreuzer Verwalter, undt schaffern connotirdt undt beschriben

Erstlichen 5 grosse gemahlte bilter mit schwarzen rahmen. Item 2 fürsthliche Stahmen Paum. Item ein gelb taffetene Theses.¹¹⁶⁴ Item 7 schlechte¹¹⁶⁵ gemeine babierene¹¹⁶⁶ bilter. Item 2 gemeine undt 2 saubere beth Statt. Item ein Spänische wandt. Item 10 gemeine Hellzerne Tischl. Item 6 lederne Sesßl. Item 12 hellzerne rothe Stiehl.¹¹⁶⁷ Item ein gemeiner kleiner Kasten, in welchen nichts gefundten wordten. Item 24 griene saubere Erdene schisßl. Item 4 dergleichen leber farbe. Item ein schlechte schisßl riehm in welcher 19 hellzerne Tähler seindt.

Hernach volgen die mobilien zu Kitse, welche ich Endts undterschribener in bey sein des Herrn Schloß Pfleger, Herrn Kastner,¹¹⁶⁸ undt alldortigen vorigen Herrn schaffern connotirdt undt beschriben

Erstlichen: in dem Frauen Zimer ein gemeines beth Stättl. Undt 2 gemeine kleine Tischl.

In dem Taffell Zimer

Erstlichen an der wandt herumb auffgemachte von leinweth [!]¹¹⁶⁹ rothe Spällir mit metal gewürckht, welche bestehen in 26 Stuckh. Item an der wandt blecherne leichter No. 9. Item grosse Landschafft undt Contrafe bilter in allen No. 7. Undter welchen auch Ihre hochfürstlichen durchlaucht undt der gnedigsten Fürstin Contrafe begriffen. Item in den Verschlag ein Kleines altar mit 13 allerley auffgemachten kleinen biltern gezihret undt in der mitten undt oben auff mit 2 grossen Heylthumen¹¹⁷⁰ eingemacht samb dem antipendium vor das altahr, in welchen unser

---

1160 Uhrwerk

1161 vergittert

1162 háromláb

1163 Teppich

1164 sárga selyemre nyomtatott tézislap

1165 schlichte

1166 papierene

1167 hölzerne rote Stühle

1168 Gerdenitz Márton

1169 Lainwat

1170 Heiligtümer

Lieben Frauen Biltnuß angemahlen, undt auch ein kleines Crucifix auf dem altar. Item ein lederner undt ein gemeiner rothgesträffter Tebich. Item 2 neue gemeine Spänische wandt. Item grosse undt mittere Unser Lieben Frauen Biltnusßen in allen 5 undter welichen 4 ohne rahm seindt. Item ein schenckh tisch von gemeinen Hollz auff märbl Stein manier angestrichen. Item ein rothes gemeines beth mit einen Verschlag. Item in allen 8 babierene kleine Lantschafften undt andere Bilter. Item in der Wandt eingemachten Kästl 6 Packhällische¹¹⁷¹ grosse undt kleine Teckhl gleser, undt 3 ohne Teckhl. Item in allen 32 kleine undt grosse Trinckh undt schallen gleser.¹¹⁷² Item ein gleserne Pulver Flaschen.

In dem audienz Zimer

Erstlichen an der Wandt angemachte von Leinweth blau undt roth gewürckhte Spällir, welche in 25 Stuckh bestehen. Item in allen 6 große saubere gemalte bilter mit metal vergolten rahmen. Item ein gemeines schwarzes beth, undt ein sauberes mit metal vergoltene Zirathen. Item ein saubere gwandt Kasten mit 4 mey blumen, in welichen ein gescheckhete Cortun¹¹⁷³ Teckhen. Item ein rothe deckhen mit einem gueten bladt. Item ein roth taffetene deckhen mit einen grien Prackhätenen¹¹⁷⁴ bladt. Item ein gemeine deckhen von gemeinen Cortun. Item ein grosser von gröben¹¹⁷⁵ Kran räsch¹¹⁷⁶ mit allerley scheiden Blumen außgenäther Tisch Tebich. Item ein anderer von blauen Engl sadt¹¹⁷⁷ mit blumen außgemacht. Item ein kleiner von schlechter gröben mätery¹¹⁷⁸ zu einen schreib Tisch außgenäther Tebich. Item 2 kleine roth gesträffte gemeine Tebich. Item ein grosses bladt von alten rothen abgewezten atlaz. Item ein blädtl von gemeiner roth getruckhter Leinweth. Item ein Bredt Spill. Item ein Hellzernes schwarz gebäztes Cave Blädtl.¹¹⁷⁹ Item 2 große undt 2 kleine neue Zinene leichter. Item 4 neue Zinene schisßl räff.¹¹⁸⁰ Item ein neue Zinene Täzen. Item ein neueß Zineneß nacht geschir. Item 2 weiße undt 2 gelbe nacht Kirzen von wax. Item oberleilacher No. 8. darundter eineß mit Seyden außgenäth. Item undterleilacher No. 4. Item Tisch Ticher No. 13. Item 7 tuzet tisch salvet. Item Handt Tiecher No. 6. Item weisse Pulster Zichen No. 8. Item 2 versämbte schlechte tichell. Item ein grobeß tuch zum zin ab[w]ischen. Item ein Bladt von gelb gedruckhter Leinweth. Item mehr einß dergleichen. Item mehr ein gross Bladt von roth gedruckhter Leinweth. Item ein grosses Bladt von Blauen Cortun. Item ein roth Cortunene deckhen sambt einen darauff genathen oberleilach. Item an denen Fenstern weissen Virhang von Leinweth, undt blaueß Fenster tuech. Item an die Wandt ein hellzerne ohr.¹¹⁸¹ Item 6 große madrazen mit ein klein Pullster. Item 3 grosse Tuchtet. Item 2 lederne Pulster. Item ein alte gemeine beth deckhen. Item 2 kleine maagen Pulsterl ein schlechtes, undt einß von grien

1171 talpas (és sima formájú) fedeles üvegpocharak

1172 csészék, tálkák

1173 Cortun, Cartan: kartonvászon (?)

1174 brokatenen

1175 groben

1176 Krain räsch: karintiai rása (durvább, gyengébb minőségű posztó)

1177 vékonyabb, valószínűleg pamut vagy lenvászon

1178 Matery: Material

1179 gebeiztes

1180 Reif

1181 hölzerne Uhr

sameth. Item an der Wandt in einen Kasten ein nacht leichter. 2 kleine Mössingene leichter. Item ein Pigll eissen.¹¹⁸² Item 2 kupfferne pfändl. Undt ein sallz Väsßl von Zin.

In den beeden schlaff Zimern

Erstlichen 2 lähre Span Beth, eines mit einem Taffetenen Virhang, in welchen 2 Agnus DEI heylthumen seindt. Item in allen 14 grosse undt mittlere saubere feine gemahlte Bilter, undter welchen 3 ohne rahm seindt. Item in allen 42 franzesiche modi Bilter. Item allerley gemahlte kleine Bilter No. 5. Item 8 außgenäthe Sesßl, undter welchen 2 ohne Lähn seindt. Item 21 Lederne Sesßl mit Lähn. Item 2 fürsthliche Stamen Paum. Item 2 taffetene Theses Bilter. Item 2 saubere Spiegll. Item ain sauberer Tisch von gibß. Item ein schreib Tischl mit gebäzten Nußbauhmen Holz fein sauber außgemacht, oben auf mit 4 Lädl. Item 3 hellzerne roth angestrichene gemeine nacht Tischl mit einem tabulet. Item 2 gemeine schlechte Speiß Tischl. Item ein klein gemeines schlechtes Spiel Tischl. Item an denen Fenstern weiße Virhang von leinweth. Undt an denen Fenstern ein rothes Tuech. Item ein schlechte Spänische wandt. Item ein Kupffernes Kühl Wändl.¹¹⁸³ Item ein eisen zum Halepen [?] bachen. Item ein wöhen Pfan. Item ein Kupferner Köstl. Item ein Zinener weich brunköstl. Item ein rother Lähn Stuhl von Holz. Item ein gemeines rothes Kästl, in welchen allerley undterschidliche wasßer undt artzney gleser, alß Cave schallen undt andere Undterschidliche sachen undt Kuhl Speissen. Item in der Wandt ein eingemachter Kasten, in welchen ein näch trichell. mit grienen Samet Pulster, undt 5 Zinenen schlissl räff. Item ein schwarzes Steckh mesßer. Item 3 briederische Krieg, undt andere undterschidliche würdtschafft sachen undt etliche wax Körzen. Undt 2 apatheckhen Kellen.¹¹⁸⁴ Item ein artzney buch.

In der Kuchell

Erstlichen 24 große Zinene schisßl. Item 30 Zinene Tähler. Item 10 weiße briderische schlisßl. Item dergleichen Tahler No. 12. Item 12 große grien gescheckhete schisßl, undt 25 dergleichen Thäller. Item 23 gahr griene dergleichen schisßl. Item 22 dergleichen Tähler. Item 13 blab¹¹⁸⁵ gescheckhete schisßl. Item 6 leder farb gescheckhete schisßl. Item 12 blecherne möhl Köbl.¹¹⁸⁶ Undt von Holz 11 Item 10 briderische Supen schallen.¹¹⁸⁷ Item 24 hellzerne Thäller. Item ein blecherner schmallz Köbl. Item 8 kleine undt große Pfanen. Item 2 rost, undt ein eisene gluedt pfan. Item 4 eisene Spiez. Item ein Fähm Leffel undt ein schöff löffel. Item 3 Feuer Hundt. Item 3 eisene bradt Spiß. Item 2 eisene schir Hackhen. Item ein metalener merßer mit ein Stessl.¹¹⁸⁸ Item ein Kupferne Tüedten pfan, mit ein Blädtl undt schisßl. Item 2 Kupferne wasser pfan. Item ein Kupferne gluedt pfan undt ein eisene. Item 56 Stuckh allerley Haffner geschir alß Höffen, reindl, wäidling, undt dergleichen Sachen. Item ein Häschib, ein Hackh bredl, ein Hackmesser, ein rib eißel,¹¹⁸⁹ undt Kupferner Cave undt Herbate Köstl. Item ein gwandt rohl.

Actum Schloss Eysenstatt 29. Novembris Anno 1703.

1182 Bügeleisen

1183 Kühlwandl: hűtő kádacska

1184 Kelle

1185 blau

1186 Mehl Kübel: lisztes bödön

1187 habán levestál

1188 Mörser mit einem Stössel

1189 Reibeislein

Daß dise oben specificirdte Hauß mobilien durch mich Endtes benandten ordentlich inventirt undt beschriben wordten, Ja auch annoch alles undt Jedes verhandten ist, bezeigt soliches meine eugene [!] Handt undterschrifft undt Pettschafft Ferdigung. Actum Anno die et Loco ut Supra.

Stephan Drägschiz Fürstlichl-Palatinischer Cancellist und Juratus m. p.

A külzeten: 1703. 17. et 29. Novembris; Inventarium rerum mobilium Dominae Principissae Evae Tökoly, in Domo Soproniensi, Curia Hegykeő et Castra Köpcsén existentium repertarum; Inventarium undt Conscription der gnedigsten Fürstin Hauß mobilien zu Öedenburg, Heiligen Stein undt Kitsee den 17. Novembris Anno 1703.
MNL OL P 108. Rep. 41 Fasc. E. Nr. 250.

86. THÖKÖLY ÉVA FEHÉRNEMŰINEK INVENTÁRIUMA

Fraknó, 1706. január 8.

Lepedők száma.

- N°. 1°. Pattyolatra¹¹⁹⁰ Ezőstel arannyal varott Lapedő; Lengyel munka.¹¹⁹¹
2. Item Gyolcsra¹¹⁹² ezőstel arannyal varott lepedő.
  3. Hassonló ezőstel arannyal varott lepedő.
  4. Egy más Ezőst s aranyos Virághokkal ki varott lepedő, kin vad kecskék és madarak vannak ki varva.
  5. Item más Pattyolatra Ezőstel arannyal varott lepedő, Lengyel munka.
  6. Item Pattyolatra Ezőstel arannyal varott Lapedő.
  7. Item Pattyolatra ezősttel arannyal varott lepedő.
  8. Item ezőstel, arannyal, és zöld, Sárgha Selemmel varott lepedő.
  9. Item ezőstel, arannyal, és zöld, Vörös Selemmel varott lepedő.
  10. Item ezőstel, arannyal és Zöld, kék Selemmel Pattyolatra varott lepedő.
  11. Item Ezőstel, arannyal, és zöld, kék selemmel varott lepedő, kinis szarvassok vannak varva.
  12. Item más ezőstel, arannyal, és zöld, kék, vörös Selemmel varott lepedő.
  13. Item ezőstel, arannyal, és kék vörös Selemmel varott lepedő.
  14. Item Ezőstel, arannyal, és kölömbféle Selemmel Varott lepedő.
  15. Ezőstel, arannyal varott lepedő.
  16. Ezőstel, aranyal varott lepedő.
  17. Item aranyal, és kölömbféle selemmel varott lepedő, kinis sassok vannak csinálva.
  18. Item ezőstel, aranyal, és kölömbféle Selemmel varott Lapedő.
  19. Item más, ezőstel, arannyal, és kölömbféle Selemmel varott lepedő.
- N°. 20. Item ezőstel, arannyal, és minden féle Selemmel varott lepedő.

1190 patyolat: a legfinomabb lenvászon

1191 A 17. század második felében gyakran említett színes hímzés, valószínűleg színátmenetes, realiztikus virágokat, növényeket ábrázoló barokkos hímzések.

1192 finom pamutvászon

21. Item más ezüstel, arannyal, és kölőmbféle Selemmel varott lepedő.
22. Item ezüstel, arannyal, és Selemmel varott lepedő.
23. Item ezüstel, arannyal és Selemmel varott lepedő.
24. Item Egy más, arannyal és Selemmel Varott lepedő.
25. Item keskény szerő Ezüstel, arannyal és Selemel Varott lepedő.
26. Item Ezüstel, arannyal, és Széles Selem Virághokkal varott lepedő.
27. Item Ezüstel, arannyal, és Selemel Varott lepedő.
28. Item Aranyal, és kölőmbféle Selemmel Varott lepedő.
29. Item Ezüstel, aranyal, és Selemel varott lepedő.
30. Item aranyal, és kölőmbféle Selemmel Varott lepedő.
31. Item aranyal és Selemmel varott lepedő.
32. Item Ezüstel, aranyal, és Selemel varott lepedő.
33. Item Ezüstel, aranyal, és Selemel Varott lepedő.
34. Item Ezüstel, aranyal, és kölőmbféle Selemel Varott lepedő.
35. Item Ezüstel, aranyálás [!] kölőmbféle nagy Selem Virághokkal varott Lapedő.
36. Item Ezüstel, aranyal, és kölőmbféle Selemmel varott lepedő.
37. Item Aranyal és Selemmel varott lepedő.
38. Item Ezüst és Arany Scoffiummal,¹¹⁹³ és Selemel Varott lepedő.

Varott Abroszok száma

- N°. 1°. Arany Scoffiummal varott Abrosz.
2. Aranyal, és minden féle Selemmel varott Abrosz.
3. Arany és Ezüst Scoffiummal, ugy minden féle selemmel varott abrosz.
- N°. 4°. Ezüst és Arany Fonnallál, és minden féle Selemel Varott abrosz.
5. Item Aranyal, és kölőmbféle Selemel Varott abrosz.
6. Item Arany, és Ezüst Scoffiummal, és minden féle Selemel varott abrosz.
7. Item más Arany és Ezüst Scoffiummal, ugi sokféle Selemel nagy Virághokkal Varott abrosz.
8. Item aranyal, Ezüstel, és Selemel Varott abrosz.
9. Item aranyal, és Selemel varott abrosz.
10. Item Ezüstel, aranyal, és Selemel Varott abrosz.
11. Item Ezüstel, aranyal, és kölőmbféle Selemel varott abrosz.
12. Item Aranyal és kölőmbféle Selemel varott abrosz.
13. Item Ezüstel, aranyal, és Selemmel Varott abrosz.

Varott Kendők száma.

- N°. 1°. Ezüstel, aranyal, és kölőmbféle Selemmel Varott kendő.
- 2°. Item Ezüstel, aranyal, és kölőmbféle Selemel varott kendő.
3. Item Ezüstel, aranyal, és kölőmbféle Selemel varott kendő.
4. Item Ezüstel, aranyal, és Selemel varott kendő.
5. Item más Ezüstel, aranyal, és Selemel varott kendő.
6. Item Ezüstel, aranyal, és Selemel varott kendő.
7. Item más Ezüstel, aranyal, és Selemel varott kendő.

---

¹¹⁹³ húzott arany szállal (készült hímzés)

8. Item Aranyal és Selemel varott kendő.
9. Item Ezőstel, aranyal, és Selemel varott kendő.
10. Item Ezőstel, aranyal, és kölőmbféle Selemel varott kendő.
11. Item Ezőstel, aranyal, és Selemmel varott kendő.
12. Item más Ezőstel, aranyal, és Selemmel varott kendő
- Nº. 13. Ezőstel, arannyal, és kölőmbféle Selemel varott kendő
14. Ezőstel, Selemmel varott kendő.
15. Ezőstel, aranyal, és Selemmel varott kendő.
16. Ezőstel, aranyal, és Selemel varott kendő.
17. Item Ezőstel, aranyal, és kölőmbféle Selemel varott kendő.
18. Item Ezőstel, aranyal, és Selemel varott kendő.
19. Item Ezőstel, aranyal, és kölőmbféle selemel varott kendő.

Varott Vánkos héiók száma

- Nº. 1º. Arannyal, és kölőmbfélel Selemel varott Vánkos hé.
2. Item más aranyal és Selemel varott.
3. Nagyobb aranyal és Selemel varott.
4. Item más Öregh aranyal, ezőstel, és selemel varott.
5. Item más öregh aranyal, ezőstel és minden féle Selemel varott.
6. Item kisebb aranyal, ezőstel, és Selemel varott.
7. Item más kis, ezőstel, aranyal, és sokféle Selemel varott.
8. Item más kis, aranyal, és Selemel varott.
9. Item más kis, aranyal, ezőstel, és Selemel varott.
10. Item öregh Ezöst és arany Scoffiimal és Selemmel varott.
11. Item öregh Ezőstel, aranyal és vörös Selemmel varott; Lengyel munka.
12. Item más hasonló ezőstel, aranyal, és vörös selemel varott.
13. Item más Öregh aranyal, ezőstel, és kölőmbféle Selemel varott Lengyel munka.
14. Item más öregh aranyal, és Selemel varott
15. Item más öregh aranyal, és Selemel Varott.
- Nº. 16. Item más arannyal, ezőstel, és Selemmel varott.
17. Item hasonló aranyal, ezőstel, és selemell varott.
18. Item kis aranyal, ezőstel, és Selemmel Varott, retzes munka.
19. Item Más hasonló.
20. Egy kis, aranyal, ezőstel, és selemel varott.
21. Item Ehez hasonló.
22. Item más kis, aranyal, Ezőstel, és selemel varott.
23. Item más hasonló.
24. Item Ezőstel, aranyal, és kölőmbféle Selemel Varott.
25. Item kisebb ezőstel, aranyal, és kölőmbféle selemel varott.
26. Item ehez hasonló.
27. Item kis, aranyal és selemmel varott.
28. Item más kis Vánkos hé; ezőstel, aranyal, és selemel varott.
29. Item más kis, ezőstel, aranyal, és kölőmbféle selemel varott.
30. Item ehez hasonló.

31. Item aranyal és sok féle selemel Varott.
  32. Item egy kis, aranyal, ezüstel és selemel varott.
  33. Item más kis aranyal, és selemel varott.
  34. Item más kis, ezüstel, aranyal és selemel varott.
  35. Item ezüstel, aranyal, és selemel varott.
  36. Item ehez hasonló.
  37. Item aranyal, ezüstel, és Selemmel varott.
  38. Item Más, ehez hasonló.
  39. Item kis, aranyal, ezüstel, és selemel varott.
  40. Item ehez hasonló.
  - N°. 41. Aranyal, ezüstel és selemel varott Vánkos hé, kin Szivekis vannak csinálva.
  42. Item ehez hasonló Szivekkel.
  43. Item egy kis, aranyal és selemel varott.
  44. Item kis, ezüst és arany scoffiummal, és selemel varott.
  45. Item egy kis aranyal, ezüstel, és selemel varott.
  46. Item ehez hasonló aranyal, ezüstel, és selemel varott.
  47. Item egy aranyal varott.
  48. Item más aranyal és selemel varott.
  49. Item öreggh, aranyal, ezüstel és kőlömbféle selemel varott.
  50. Item ezüstel, aranyal, és selemel varott.
  51. Item ehez hasonló ezüstel, aranyal, és selemel varott.
  52. Item ezüstel, aranyal és Selem nagy Virághokkal varott.
  53. Item ehez hasonló aranyal, ezüstel és selem Virághokkal varott.
  54. Item aranyal, és selemel varott.
  55. Item ehez hasonló aranyal és selemel Varott.
  56. Item ezüstel, aranyal és kőlömbféle Selem Virághokkal varott.
  57. Item ehez hasonló aranyal, ezüstel és kőlömbféle selemel varott.
  - 58°. Item aranyal, és kőlömbféle Selemel varott.
  59. Item ehez hasonló aranyal és kőlömbféle selemel Varott.
  60. Item egy kis, Ezüstel, aranyal, és selemel varott.
  61. Item egy arany Virághokkal.
  62. Item egy arany és ezüst scoffiummal Varott.
  63. Egy Vulgo Coperteken.¹¹⁹⁴
  - N°. 64. Belső Vánkos hé sárga kapiczolból¹¹⁹⁵
  65. Item egy más zöld Taffotábúl.
  66. Item harmadik Megy Szénő kapiczolból.
- Anno 1706: die 8a. Januarii Fraknoban lótt ezen Conscriptio.

A külzeten: Specificatio mundorum Muliebrium, et albarum Vestium Principissae Evae Tókóly resignatarum.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. E. Nr. 235.

1194 koporték: (ágy)takaró

1195 gyengébb minőségű selyemszövet

87. THÖKÖLY ÉVA KÖVETELÉSEINEK LISTÁJA

Hely nélkül, 1709. szeptember 28.

Specification¹¹⁹⁶

Waß mir mein Fürstlicher Herr Ehegemahl annoch, an Restierenten Geschmuckh, Mobilien, und andern rechtmäsßigen anforderung, Gebührent und Rechtens zu ersezen hat, alß volgt.

	fl.
Nur annoch Restierenter Geschmuckh und Mobilien	
Erstlich Der blausommettene mit Perl Gestickhte Rockh, welchen mein Fürstlicher Herr Gemahl mir in Natura zu erstatten schuldig ist.	
Dan von Rubin und Cartten-Perl eine lange Ketten oder Gurtl in Gold gefasst in einen Fueterall pro	450
Eine Goldene Ketten zu der Girtl, sambt 3 andern kleinen arbeis Ketten umb den Halß pro	400
Eine Girtl mit Ambra Corallen und Perl angefasset, gehet 3 mahl umb die mitten pro	500
Von diemantinen und Rubinen Goldenen Roßen, von der Gattung wie ich schon 14 stuckh empfangen, gehen noch ab gegen 50 stuckh pro	250
Ein Haar-Strauß von 12 stuckh in diemandt ein VierEckheter Schmaragt und 6 diemandt so nicht zu dem Geschmuckh hat gehört pro	600
	Latus 2200
Grosße uneingefasste Schamaragd [!] 12 Stuckh pro	200
Lapis Lazari grosße Corallen 28 stuckh sambt Einen in Formb einer Biern gemachten Goldenen Palsomb ¹¹⁹⁷ Pixl pro	100
Mit Perl Gestickhte 2. Lazl ¹¹⁹⁸ 2 stuckh pro	200
auf Einen Pelz mit Perl gestickhte schlingen sambt unterschiedlichen auf Pelzen gehörige Knöpff pro	150
Drey zum Mantou Gehörige mit Perl und Goldenen Rosßen geschickhte Giertl pro	300
Andere mit Perl gestickhte Präm auf ein Läzl gehörig, darvon mir zwar etwaß, doch kaumb die Helffte geschickht worden	75

1196 A követelésnek két változata ismert: P 108. Rep. 41. Fasc. E. Nr. 314. és Nr. 315. Úgy tűnik, hogy a Nr. 315. a korábbi és a Nr. 314. a későbbi irat. Ez utóbbi nem közvetlen másolata a Nr. 315-nek, vélhetően egy köztes forráson alapul. Azokat a tételeket, amelyek a Nr. 315-ben még szerepelnek, a Nr. 314-ben azonban már nem, kurzíválva jelezzük.

1197 balsam

1198 a mellet, dekoltázst fedő öltözék

Zwey ungarische mit Perl und Gold gekleglete halb spüz ¹¹⁹⁹ pro	75
Ein kleine mit Rubin in Gold versetzte Uhr pro	300
<i>14 Mehr ein andere kleine guldene Uhr</i>	
Ein kleine mit Türkes versetzte Uhr pro	100
Eine kleine Uhr mit einen Christallinen Cäps ¹²⁰⁰ pro	75
<i>17. Ein Uhr in form eines buechs.</i>	
Ein vierEkhete Uhr pro	75
Von Carniol ein in Formb eines Rosß oder Aynhorns, und mit diemanten gemachtes und Gold außgelegtes anheng pro	200
Zwey ohrn Bandtl von Carniol und diemantenen Rößlen pro	150
Zwey ohr hängl von Gold auf Lämbl form sambt zwey Corallinen in Gold gefassten biern pro	40
	Latus 2040
Drey kleine anhängl von gold und Rubin pro	45
Zwey ¹²⁰¹ goldene Gnaden Pfenning pro	75
Unterschiedliche Kleine anhängl und Gallantery-Sachen von Gold, und Theilß mit steinern versetzt, von villen stuckhen pro	400
Ein saphierener Geschmukh mit sambt den Brisaletth so mir in Natura zuersetzen gebührent mein feurstlicher [!] Herr Ehegemahl zuthuen hat	

Specification

Waß noch an Silber abgeheth

Von dennen mit Rothen leder überzogenen Nachtzeüg-Truchen, Gehet noch ab der Spiegl, ein großes Trüchl, sambt anderen darzue gehörigen Silber, in allen biß 12. stuckh welches leicht auß der Truchen so annoch restierent abzunehmen ist, zusamben pro	1000
Zu den kleinen Nachtzeüg Trüchl, so ganz vergoltet gehen noch 7. biß 8. stuckh ab pro	100
Ein kleines ganz Neü gekhaufftes, auch mit Rothen leder überzogenes und vergoldtes Nachtzeüg Trüchl mit 22 stuckh Sülber pro	200
Ein großer Silberner Leichter mit schwämel pro	100

1199 geklöpelte, „klöplizett“ vagy vert csipke

1200 Kappe – P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „Cäppl“.

1201 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „drey“.

Ein groß Spanisches Salz Vaß mit zwey Silbernen und 2. Christallenen Flaschl, oben darauf ein Ring mit einen Silbernen Gluth Pfandl pro	250
	Latus 2170
Ein Silberne Credenz Schallen pro	50
Vier Ainschichtige bestekh mit Mesßer und Löffl von Silber pro	40
Ainshichtige Silberne Leffl 18. stukh pro	75
Zwölff kleine Silberne Vögl spißl pro	22
Neben dennen Geschickhten gehen noch ab 8. kleine Silberne vergoldte Cave leffl pro	12
Zwey kleine Silber und vergoldte Trinckh Schallen mit 2. Handthaben pro	25
Auß dem Gallanterii-Schreib Kassten gehen ab yber daß schon geschickhte 150 stuckh, wie nicht weniger zu denn geschickhten Hirschen und andere Thieren manglen 4. Köpff pro	500
Ein klein Silberner Reiß Spiegl pro	15
Ein Borcelanes Trinck-schallerl in Silber eingefasst pro	12
Drey ganz silberne mit grossen vergoldten Vatter-Unssern und ablaß Pfenning gezierten Rosßen Kranz pro	70
Von anderen Raaren Betten alß von Carniol Granaten, Amatist, deren Theilß ganz goldene Vatter Unsßer und Pfening Theilß aber Silberne über 20 stuckh, die schon Geschickht, ungereith pro	150
Ein maß Krueg von blauen Fluß in Silber eingefasst mit einen Silbernen und vergolten Töckhl ¹²⁰² pro	25
	Latus 996
 <i>18 Ein Galanteri Casten mit glösernen thieren, darin allerhandt schönes porcellan, wie auch geschier von Cristallen, Maiolica, helffenbain etc. ganz angefüllt.</i>	
In den Schubladen des Schreib Cassten hab ich von Gold und Silber, wie auch von Closster arbeith und reliquien auch anderen Gallanterey Sachen gar vil verlasßen pro	150
Gold und Silber Faden 1 lb pro	30
Fünff Elln große Silberne und Goldene Spiz haben 60 biß 70 loth gewogen pro	150
mehr 5. Elln silberne Newe Spiz pro	40
mehr andere Silberne und Goldene Spüz in Einen Großen Puschen zusammen gebunden pro	100

1202 Deckel

Ein Silbernes Weychprun Kesßerl von Getribener arbeit, wie auch ein kleines mit Tradt arbeit eingelegt pro	30
Fünff Elln breite Goldene Franzen auf einen Rockh gehörig pro	35
Drey viertl braitte Silberne Fälbel auf einen Rockh gehörig pro	150

Specification

Waß noch von Kleydern abgehet

Drey sammettene gestickht und verprämbte, worunter sich ein auf blauen Someth mit Rotten Corallen Gestickhter Rockh befindet pro	800
Ein mit Perl auf Näckherfarben Samet Gestickhten Rockh pro	1000
Latus	2485

Ein Traderschan gestickhtes Rockh Hoch mit Guldenen Spüzen verprämbt sambt den Mieder pro	500
---	-----

Neün ¹²⁰³ von unterschiedlichen farben Reiche von Gold, und procattene Röckh zusamben pro	1400
--	------

Vier etwas schlechtere procatene Röckh pro	400
--	-----

Ein blaues von Gold Reich procatenes teütsches Klaydt Manto und Röckh pro	400
---	-----

7. Ein Rosenfarbes teütsches gar reiches kleidt, Manto und Rokh

Ein Carmasin farb über und yber mit Gold Gestickht Atlasßener Röckh sambt dem Mieder pro	500
--	-----

Vier und zwanzig Elln Aggatfarber procat mit Goldenen Bliemel auf ein ganzes teütsches Kleydt pro	100
---	-----

Zu dißes Klaydts aufschlag 6. Ellen Silber mohr	30
---	----

Zu vorgemelten Ungarischen Klaydern darzue gehörige Mieder mit Silber, und eines Thailß über Goldten Haffteln pro	100
---	-----

Ein Haarfarben Reich mit Gold procat und mit Goldenen Spüzen verprämbter Pölz pro	100
---	-----

Ein Schwarz Sammete Gefüetterte Mantilli mit braitten Goldenen Spüzen und Gestickht pro	50
---	----

Ein Halß Zopl ¹²⁰⁴ pro	30
-----------------------------------	----

Latus 3610

1203 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „Zehen”.

1204 Zobel, coboly

Ein weiß gestickhter stuzen sambt Einen Palatin pro	40
Ein Pollische ¹²⁰⁵ Hauben mit zobl Gefütterert	20
Allerhandt örter von Reichen Zeüg so da und dorth über gebliben, wie auch vill Elln Tubinet und adlaß ¹²⁰⁶ pro	100
Allerhandt mit Gold und Silber genähte, wie auch andere Saubere Winter Handschuech gegen zwey Tuzet pro	30
Türkische und geträhte Seiden von allerhandt Farben 18. Kartten pro	108
Ein ungarisches Ganz Newes Füertuech von Genähten Spützen pro	100
Ein ganz New, von Genähten Spützen verfertigte Palatin-Hauben mit gar Reichen goldenen Pandten, sambt von gleichen Spützen darzue gehörigen angeschanten pro	256
Ein Palatin Hauben von Gar Klaren Kleckhleten Spützen ¹²⁰⁷ mit Reichen Sülbern pandten sambt gehörigen aengeschanten pro	90
Ein Haar-Kopff mit Roßenfarben Silbernen Pandten pro	56
Vier stukh von Sameten Granatier oder Casquet-Hauben ¹²⁰⁸ pro	40
Siben andere mit Taffet und anderen Reichen Pandten gezierte Hauben pro	70
	Latus 910
Ein paar Tratorschane schuech, wie auch ein paar Pantoffl ganz new pro	30
Ein Klag Kleyd, sambt aller zuegehörung	70
Ein umb und umb mit gold Genähtes Halßtiechl pro	10
Sechß stuckh baumbwollene Muschlin pro	24
Ein schwarz sammete Sardut Hauben pro	8
Achtzehen Klare Newe mit Spiz außgemachte Tag Hemmeter pro	144
Sinawaffene ¹²⁰⁹ und Leintüechene ungarische fürtüecher umb und umb Spützen 20 stuckh pro	100
Klare Leinwathene Newe Fürtüecher 2. duzet, sambt Sinawaffene Ungarischen Ermelln 20 paar pro	61
Sechß paar ganz New Seidene darunter ein mit Gold Gestrickhte Strimpff pro	40
Neben dißen Gehen noch vil ab von Nachtzeüg-Tiechern, und anderen Nothwendigen Leingewandt pro	100

1205 polnische

1206 Tabin und Atlas

1207 geklöppelten, klöplizett, vagy vert csipke

1208 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „granter oder Caldet hauben”.

1209 csinadoff: finom lenvászón – P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „Sinabattene”.

Eine große lederne mit Eyßen beschlagene truchen, worinnen mit Gold und Seiden Genähtes Leingewand gestosßen voll, von welchen ich außßer 2. Atlasßene Küeßziechen nichts Empfangen pro	950
Von den Leingewandt, so man in der Weißßen Truchen gegeben, gehet noch fast die Helffte ab pro	200
	Latus 1737

Specification

von allerhandt Pött-deckhen, tischtiecher und Spalier

Näben dennen schon geschickten Gehen noch ab außß meiner Schaz-Camer zuer Eysßenstadt 12. Seidene Pett-Teckhen pro	240
Ein von Golden procat blau im Roth Damascenen, ein Grüene Taffetene Copert-Teckhen pro	104
Carmasin Rotte Damascene Pettfürhäng auf 2. Better mit 7. stuckh auf ein Beth pro	400
Zwey ¹²¹⁰ Grüene Taffetene Pethfürhäng mit 14. stuckh pro	150
Von procaten, wie auch von schattierung Gahrn Genähte Tisch Tebich darunter einer Gestickht, Gehen noch ab 6. stuckh pro	100
In Einer Gespörten schachtl 60. auf einen fürhang Gehörige mit Gold, und Sülber Gestickhte Bluemen pro	170
Zwey mit Blumen gemachte Tüechene Portier ¹²¹¹ pro	30
Zwey mit Tribsomet ¹²¹² Gemachte Portier pro	36
Ein ganz stuckh tribsomet pro	30
Ein auf weiße Leinwath mit Knöpffl Genähte Copert deckhen pro	12
In meinen ¹²¹³ Zimmer Roth und vergolte lederne Spallier pro	200
	Latus 1472

Siben stuckh Niederländische mit Figurn Gemachte Spallier pro	200
Siben und zwanzig stuckh Neüe ¹²¹⁴ Grüene Leinwathene vergolte Spallier pro	40
Sechß Türkische Tepich pro	100
Ein Mittlere Rauche Raiß Truchen ¹²¹⁵ pro	100

1210 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „Ein“.

1211 Portiere, ajtófüggöny

1212 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „Trieb Sammet“.

1213 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „In einen“.

1214 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „ganz neu“.

1215 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „voll mit leingewandt“.

In der Schaz Camer in der mit gläßern Thiern Grosßen Cassten allerhandt Gattungen in ganzen stuckhen Leinwath-Pettzeug ¹²¹⁶ Tischzeug, von welchen noch abgeheth über 60. stuckh pro	450
Gar ein Claren Damascenen Tischzeug in 5. ganzen stuckhen pro	70
In den Grosßen Cassten bey der Apothecken, wie auch im zimer im blauen Cassten so wohl allerhandt leingewandt, alß andere zuer Naterey ¹²¹⁷ gehörige Sachen pro	150
Weisße Fenster Fürhäng auf 6. Fenster	11

Specification
von Pettgewandt

Acht große Petter mit geschlisbenen Feder und mit blauen Ziechen überzogen pro	200
Acht darzu gehörige Lange Pölster pro	70
Kleine Hautb Küß 12. ¹²¹⁸ pro	24
Zwey große Madrazen mit Gesottenen Roßharn pro	30
Latus	1445

Ein Groß unter Pett mit Rothen leder überzogen sambt Einen langen Neüen
Polster pro

24

Specification
Von allerhandt Mobilien

In meinen ¹²¹⁹ Zimmer ein großer schreib-Casten mit schubladen mit Spiegl eingelegt pro	500
<i>2. Ein anderer von Künstlicher arbeits verfertiger Schreib kastenen so mir der Herr Prelat von Pöllau¹²²⁰ geschenkhet</i>	
<i>3. Ein Schreibtisch mit glößernen thürn, und inwendig mit Spiegl verkleidet zu dem Galanteri silber gehörig</i>	
<i>4. Mehr 2 große Gallanteri Schreib tisch mit glösernen thüern mit allerhandt sachen angefüllt</i>	
<i>5. Ein Schreibtischl von Ebenholz auf einen Schwarz gebaitzen tischl</i>	

1216 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „leinwath, bötzeügen“.

1217 Näherei

1218 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „Acht kleine haubtküß“.

1219 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „einen“.

1220 Michael Josef Maister

<i>6. Zwey Schreibkasten mit Schubladl, sambt dem darzue gehörigen tischl, so mein Frau Schwester Seelige¹²²¹ mir in den Testament vermachtet</i>	
Von meiner Seeligen Frauen Schwester ein AchtEckheter Tisch von schenen Mamor [!] stain pro	150
Ein Gallanterey schreib-Casstel mit stain versetzt, darin ein Uhr Gemacht pro	300
Zwey große Spiegl mit vergolten Ramen von meiner Seeligen Frauen Schwester	124
<i>10. Ein Orgel von Uhrwerkh darinen auch ein Uhr, sambt dem Wökher</i>	
Ein Näh Trüchl worinen ein Spinetl so von sich selbstn schlägt von Uhrwerch pro	50
Eine große Eysßerne Truchen, darinen ich die Sibenbürgische Güetter-schriffthen Gehabt, sambt 2. kleinen Eyßern Tricheln pro	100
<i>12. Ein flautentriechl</i>	
<i>13. Ein kleine orgel mit blaßbälgen</i>	
Mehr ein schreib Tischl mit Schubladen worinen ich den Geschmukh gehabt pro	20
In meinen Zimmer Contrafey und andere Bilder Beyleiffig gegen 20. st. pro	60
Ein altarl mit vergold und geschnizten Ramen, worinen ein gnaden Bild ¹²²² pro	20
Latus	1348
In großen altar ein große und zwey kleine mit großen überzogenen Heyligthumber Khöstl, darinen schene reliquien pro	30
Item andere kleine und große Gemahlene und Genähte Bilder gegen 15. Stuckh pro	40
Item eben darinen ein schen Christalliner hengl Leuchter pro	15
Item ein geschniztes aufgepuztes Frauen Bild pro	15
Ein groß verguldte Pett stadt pro	30
Ein groß verguldte Pettstadt mein Brauth Pett geweßen in dem Gast Zimmer sambt den mit Gold gestickhten Fürhang so noch darauf ist pro	300
Ein Nußbaumenes Feldtbeth, sambt einen Eysßenen Himmelbeth pro	25
Ein altar mit 6. Geträhten ¹²²³ Säulen von gepeizten Holz pro	15
Zwey vergolte Tisch von Bildthauer arbeits mit sambt darzue Gehörigen Leichtern pro	20
Acht stuckh von Spill und andern Tischl sambt 6. Sesßl mit Tribsamet überzogen pr	25
auff gleiche weiß überzogene Sesßl 10 Stuckh pro	20
mehr Newe Sesßl mit Creüzl Näht 6. stuckh pro	24
Latus	559

1221 Thököly Katalin (1655–1701)

1222 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: kiegészitve: „sambt 2 kleinen Altärl, und von wax poussirte bilder“.

1223 gedrehten

Andere Sesßl ¹²²⁴ die nit überzogen sein Warzu [!] aber schon die Genähte arbeit in meinen blauen Cassten gewest 12. stuck pro	60
Kleine und Große Kleyder und andere Nothwendige Casten 6. stuckh pro	50
In der Schaz Camer 7. ¹²²⁵ grosse Kleyder Cassten mit Gläßern Thiern pro	78
die Apotheckhen Cassten mit gläßern Thiern sambt allerhandt Kuchl geschier, von Zün, Kupffer, Mäsßing, und Eysßen, benandlichen ein Grosßer Wasch Khesßl sambt 3 kleinen in Summa waß in Eine Apodeckhen vonnöthen ¹²²⁶ pro	250
In der Schaz Camer große gemahlene Bilder welche Ersst von dem Mahler Khomen 12 stuckh pro	90
Allerhandt Große und kleine Bett- und Lesß-Büecher, nit weniges auch arzney und Kuchl Büecher, Item ein mit unterschiedlichen Blumen Gemahlenes Buch zuer Natterey ¹²²⁷ gehörig	100
Zwey schene ganz Newe ¹²²⁸ Flaschen Kheller mit schwamel Jeder mit 12 Flaschen pro	40
Ein kleines Flaschen Kellerl mit 6 Christallinen geschnittenen Flaschen pro	12
Ein Grosßer schenner, ¹²²⁹ Einen Halben Emer Haltenter Keller Flaschen, sambt anderen kleinen Flaschen Keller 5 bey 6 stuckh pro	30
<i>40. die fensterstück nach Triebß winkhl auf die Muhl gehörig sambt den Thüeren, und darzue gehörigen bschlachten, so theils in meiner Schaz Cammer, theils aber bey meinen tischler gewest, darvon die handwerkhs leit schon bezalt</i>	
Latus	710

*3. den Wein, getraydt, habern, Wie auch die Seschs saubere gutschen pdert sambt
den dazue gehörigen geschieren*

Ein Grosßer vergolter Kobl wagen mit Roth und Weiß oder Gelb Geblumbten Samet
überzogen, so mein Brauth Wagen gewest pro 750

5. Item ein Reiß kobl wagen

Item ein Schese auf 2. Pferd pro 60

Item eine auf 1. Pferd pro 40

Mehr ein ganz überzogene, und ein ander Halb deckhte Scheze schlitten pro 75

1224 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „lederne und andere Sesßl“.

1225 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „9“.

1226 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „wie auch einen großen hangkößl, einen kleinern brandtweinkößl sambt 2 kleinen
Apoteker ausbrenn kößl. Item ein dortenpfann sambt 2 Kupfernen schisßlen, daller und blätl. Wie auch Mesßinge
und kupferne klein und große Einmach bökh 8 biß 10 Stukh.“

1227 Näherei

1228 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „neue Polnische“.

1229 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „schier“.

Item zwey Grüene ¹²³⁰ pagage wagen pro	60
Item zu den Mayerhoff 4. Gehörige Wagen pro	120
<i>11. Zwey kleine Ramschlitten sambt dem Gschier</i>	
Ein Trag Sesßl mit Rotten Damasc überzogen pro	50

Specification
der Mobilien zu St. Margarethen

Erstlich ober und unter leylacher 13 paar	75
Kußziechen 26 paar pro	26
Tischtiecher 12 pro	15
Tisch Salviet 6 duzet pro	20
Handt Tiecher 12 Pro	15
Grosse und mittere unter betther 14 pro	350
Lange Pölsster 14 pro	125
Haupt-Küssen 26 pro	52
Tüecher mit Bluemmen ¹²³¹ 2 stuckh pro	25
Grosße Madrazen mit Gesottenen Roßharen zwey pro	30
und solche ¹²³² zwey lange Pölsster sambt unterbeth mit Rotten leder pro	26

Latus 1914

Seidene und Türkische deckhen sind noch 8 zu begehren pro	160
Seyden und Türkische, wie auch von Gahrn Genähte Teppich mit schattierung seint noch restierent 7. stuckh pro	100
Gescheckhete Teppich 10. stukh pro	20
Roth lederne Teppich 2. stuckh pro	6
Von Copert deckhen Gehen noch ab 6. st. pro	50
Groß vergoldte Petter 2. stuckh pro	50
Rott procatene mit doppelten Cranz Gemachte Peth-Fürhäng 8. stuckh pro	40
Blau Damascene mit der zwischen ¹²³³ von Seiden und Gold Genähten strichen Fürhäng 8. stuckh pro	50
Nußbaumener und andere Pett städt 8. stuckh pro	75
Drey außgespallierte Zimer mit Leinwathen Spalliern pro	120

1230 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „gemeine“.

1231 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „Pflaumben“.

1232 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „eben solche“.

1233 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „darzwischen“.

Ein Großer, wie auch 3. mittlere Spiegl mit vergoldten Ramen pro	140
Ein Großer Schreib Casten mit Schild Krotten eingelegt pro	100
Von Nußbaumen Holz Schreib Tisch ¹²³⁴ pro	50
6. Große und mittlere Gewandt Cassten pro	50
Zwey Tisch von Schwarzen stein-Spiltisch und von anderen Tischen 22. stuckh pro	41
Ein Große mit Landschafft Gemachte Spanische Wandt pro	20
Ein von Gips Sauber Gemachtes Tischl pro	10
mehr 3 kleine Spanische Wendt [!] pro	10
Latus	1092

Vier Tuzet Genähte auch lederne Sesßl pro	100
Große und mittlere Geistliche Bilder und Weldtliche 40 ¹²³⁵ stuckh pro	260
Illuminirte Kupfferstich mit vergoldten Ramen, wie auch andere Gemahlene ¹²³⁶ 70 stuckh pro	26
Ein Mesß Gewandt sambt der Albin und anderen Bertinentien [!] pro	60
Ein Nußbaumenes Spültischl ¹²³⁷ mit dem 2. Leichtern pro	10
Item ein Schenckh Kasten von Nußbaum pro	10
auf 6 ¹²³⁸ Fenster Blau und Weiße Fühhäng, und auf 16 ¹²³⁹ Fenster die zu Spallier Gehörige Fensster Tiecher pro	48
Daß Frauen Bild von Maria Zell angelegt	20
Siben altar Tafl mit Ramen auf Silber Art	14
ein altarl mit reliquien Gefasst pro	10
Der Schenkh Kassten mit allerhandt Geschnittenen Gläsßern angefült pro	20
Ein Bestöckh mit 13. paar Mesßer pro	2

Specification
von dem Zün Geschier

Ein zinernes Gießpöckh und Kandl pro	6
Zinnene und Mößßinge leichter 12. st. pro	12
Zünnerne Schlisßl Raiff 6. st. pro	6

1234 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „zwey schreibtisch“.

1235 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „60“.

1236 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „Agnus Dei bilder“.

1237 Spieltisch

1238 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „16“.

1239 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „10“.

Ein Großes zünernes Salz-Vaß pro	2
Zwey zünnerne Geschrauffte Flaschen Worinen man die Suppen Siedet pro	6
Latus	612
Zwey Große zünnerne Raiß Flaschen wie man daß Wasser darin Siedet pro	8
Grosse und mittlere schißl zünnerne Gehen noch ab 24. stuckh pro	36
Zünnerne Taller [!] mangln noch 4. Tuzet pro	36
Majolica widerthauferische SchißlTaller, Wie auch anders dergleichen Gehen 6. Tuzet ab pro	15
Zwey Saubere Gemahlene Caffé Tischl, sambt Maiolica Böcherl sambt den Tazen und Kriegl 15. ¹²⁴⁰ stuckh pro	12
Zwey Silberne Spül Taza pro	4
Zwölf Pux baumene in Silber eingefasste Löffel pro	12
Ein Cafe Geschier sambt gehörigen Pöcherl und Taza von Serbentinstein, wie auch zwey gemahlene darzue Gehörige zucker schachterl 15. stuckh in allen pro	12
Ein ¹²⁴¹ kupfferne Tordten Pfannen, mit schüsßl, Taller, und Blatl auch 18. Kupffern Wandln pro	16
Ein kupfferner Küell Kesßel ¹²⁴² und ein Mäsßinger Mörsßer pro	12
ein kupffernes Tzocoladi, Caffé, und Thee geschier pro	6
Messinge kleine und große einmach pöckh 5. stuckh pro	10
Blöchene Wandt Leichter 12. stuckh pro	9
die Kuchl mit Eysßern, Kupffern, Blöchern und Erden Geschier völlig eingerichtet pro	75
Latus	263
Ein kupfferne Waag mit einen Pfundt gewicht pro	3
Ein Nachtzüg Trügl ¹²⁴³ von Buechbindter arbeith mit sambt den schächtl und allen zugehörigen sachen, und ein Prett spill pro	16

1240 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „13“.

1241 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „Zwey“.

1242 Kühlkessel

1243 Trüchel

Specification
Der Mobilien in den Ödenburger Haus

ober und unter Leylacher 10. paar pro	50
Kuß-Ziecheln 20 pro	20
ober und Unter Tisch Tiecher 12. stuckh pro	20
Handt Tiecher 6. pro	8
Tisch Salvieter 6. Tuzet pro	20
Seiden und Türkische teckhen 6. stuckh pro	120
Seiden und andere Copert Teckhen gehen ab 4. stuckh pro	40
Grosße unter Bether 6. stuckh pro	150
Lange Pölsster, wie auch ein Pflaumen Tuchet 7. stuckh pro	86
<i>10. Kopfküsßer 12.</i>	
Ein Sammeter Knye ¹²⁴⁴ Polster und ein solcher Buecher sackh pro	25
Madrazen mit Gesottenen Rosßhaaren 2. stuckh	30
Grün Taffetene Fürhäng vor ein Bethh 6. stuckh pro	50
<i>14. Ein Nusßbaumbenes Himmelbött</i>	
<i>15. Ein Vergoltes bett, wie auch andere bethstätt 4 stukh</i>	
<i>16. Ein Spanische Wandt</i>	
<i>17. Zwey ausspalierte Zimmer mit leinenen Spalieren</i>	
<i>18. Grosße und Mittlere Contrefait von andere bilder 24 stukh</i>	
<i>19. Illuminirte kupterstikh wie auch andere kleine bilder mit vergolten Rämen 50 stukh</i>	
<i>20. Ein grosßer und kleiner Spiegl</i>	
Seidene und Gestickhte Teppich 12. stuckh pro	100
Latus	738
<i>22. Ein grosßer Sreibkastten mit gegen 100 schublädl, in desßen Mitte ein Spigl, sambt einen langen tischkasten, so darauff stehet</i>	
<i>23. Drey kleine Schreibkastten mit Schublädlein sambt darzuegehörigen tischl</i>	
<i>24. Zwey saubere von Ybbß [!] gemachte tisch</i>	
<i>25. Spilltischl sambt anderen gegen 16 Stukh</i>	
<i>26. Ein schenkhkasten von Nusßbaumbenen holz Voll mit allerhandt geschnittenen glößer</i>	
<i>27. Zey grosße kwandt [!] ¹²⁴⁵ Kasten</i>	
Genähte, und lederne Sesßl 36 st. pro	70
<i>29. Vier grosße gwandt kästen mit glösern thieren</i>	

¹²⁴⁴ Knie

¹²⁴⁵ Gewand. A szó a sor fölé írva, alatt áthúzva: „Klayder”.

Zünnene und Mesßinge Leichter 8. st.	10
Von Klein Zünnern schisßl Raiffen Gehen noch 2. ab, wie auch ein zünnes Salz Vaß	4
<i>32. Ein bstökh mit 13 paar Mesßer</i>	
Maiolica Caffé geschier bestehen in 13 Stuckh pro	7
Von Maiolica 12. Confect schisßl pro	12
Ein von Maiolica sauber gemachtes ¹²⁴⁶ Caffé Tischl pro	3
<i>36. 1 kupferne tortenpfannen mit schisßl, täller und blätl</i>	
Ein Wörmpfan sambt 4 Kupffern Henckh- und aufsetz Kösterl pro	15
<i>36. 1 kupferne tortenpfannen mit schisßl, täller und blätl</i>	
<i>37. Ein wärmpfannen sambt 4 kupfernen heng und aufsöz Kößl</i>	
<i>38. Ein kupfernen kielkößl</i>	
<i>39. Acht blöchene Wandtleichter</i>	
Ein Kupfferne waag sambt den pfundt gewicht pro	2
Ein mößinger Mörßer sambt den stösßl pro	5
Ein Brattspieß ¹²⁴⁷ pro	2
Messinge einmach Kesßerl 3. stuckh pro	5
Die Kuchl mit mesßinge, Eysßen, und Kupffer-Geschier auf daß beste eingerichtet pro	15

Specification
Der Mobillien zu Kützsee

ober und unter leylacher 12. paar pro	60
Küß ziehen 24. pro	24
ober und unter Tisch Tiecher 12. sambt 6. Tuzet Tisch Salviet pro	40
Handt Tiecher 6. pro	8
Seidene und Türkische Teckhen 8. stuckh pro	130
Copert Teckhen 6. stuckh pro	45
mit schattirung von Gahrn Genähten Teppich, wie auch andere 12 stuckh pro	100
Latus	557
Drey spanische Wendt [!]	14
Vergolte und andere Nußbaumene Pett städt 8. stuckh pro	35
Grosße untter better 10. stuckh pro	250
Lange Pölsster wie auch ein Tuchet darzue 10. stuckh pro	87
Haubt Küß 12. pro	24

¹²⁴⁶ P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „gemahlenes“.

¹²⁴⁷ P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „Ein brettspill“.

Ein mit Rotten leder überzogenes Unterbeth sambt einen langen bolsster	24
Madrazen mit Roßhaar 6. pro	75
Ein Nußbaumene Schreib Tisch mit schubladen pro	30
Ein von Gibs sauber Gemachtes Spill Tischl sambt anderen 11. Tischl pro	24
Ein schreib Tisch ¹²⁴⁸ pro	10
Fünff grosse und mittere Kösten pro	30
Ein Neüer ¹²⁴⁹ [!] Casten voll mit geschnittenen Gläsßern pro	6
Grosße und mittere Gemahlene Bilder in allen 30 stuckh pro	200
Zwey mit Gold Geschnizte Rammen Gezierte Spiegl pro	40
Französische Kupfferstich mit vergolten Rammen 56. stuckh pro	6
Genähte und lederne Sesßl 24. st.	36
Newe Grünen angestrichene Lainstüll 3 tuzet pro	7
Zwey mit vergolten Leinwathen Spallier gezierte Zimmer pro	70
Silberne Leffl 6. stuckh pro	22
	Latus 990

Sechß zünnerne Raiff pro	6
Zünnerne Schüsßl 18. stuckh pro	27
Zünnerne Taller 24. stuckh pro	18
Ain zünnernes Salz Vaß pro	2
Zünnerne und Mesßinge Leuchter 10. stuckh	10
Blechene Wandt leichter 12. stuckh pro	6
Ein Caffé Tischl und Geschier von Majolica sambt allen darzue gehörigen 14 stuckh pro	12
Ein Bestöck mit 13. paar Mesßer pro	4
Mesßingenen einmach pöckh sambt einen oblath-Eysßen in allen 4. stuckh pro	12
Ein Kupfferne Tordten Pfannen mit schüsßl, plätl, und Taller. 4. stuckh	8
Ein Kupfferner Küll Kesßl pro	5
Ein kupfferne Wörmpfan sambt Einen Mesßingen Mörsßer und stösßl	7
Sechß Majolica Krüeg mit zünnern deckhl pro	6
Ein Waag Sambt den Gewicht und ein Bratt spieß pro	4
drey Grosße Kupfferne Brandtwein Kesßl pro	100
Ein schenne mit allerhandt Mesßing, Eyssen und Kupffer Geschier eingerichte Kuchl pro	100
	Latus 327

1248 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „schenkhtisch“.

1249 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „Mauerkasten“.

Specification
 Von dennen Mobilien zu Heyligenstein

ober und unter leillacher 6. paar pro	30
Küsß ziehen 12. stuckh pro	12
ober und unter Tisch Tücher 8. stuckh	13
Handt Tiecher 6. stuckh pro	8
Tisch Salviet 4. Tuzet	13
Seidene und Türkhische Teckhen 5. stuckh	60
Copert deckhen 3. stuckh pro	24
Seidene und Gescheckhete Tisch Teppich 6. stuckh pro	50
Grosse unter bether 4 stuckh pro	100
Lange bölster sambt einer Tuchet mit Pflaumen 5. stuckh pro	40
Haubt Küßßen 8 stuck pro	16
Bettstätt 4. pro	10
Ein spanische Wandt pro	6
Spüll und andere Tisch 6. stuckh pro	10
Roth lederne Sesßl 12. stuckh, pro	12
Allerhandt Gemahlene Bilder 12. stuckh, pro	36
Gewandt Casten 4. Pro	20
Zünnerne Schüsßl 18. stuckh pro	27
Zünnerne Taller 24. stuckh pro	18
Zünnerne Schüsßl Raiff 6. stuckh pro	6
Ein zünnerne Salz Vaß pro	2
Zünnene und Mesßingene Leichter 6 stuckh pro	6
Ein Kupfferne Tordten pffann sambt Schisßl, Täller und Blätl 3 stuckh pro	7
	Latus 526
Ein kupfferne Wörmpfan sambt einen Mösßingen Mörßer und Stösßl pro	7
Kupfferne aufhenckh Kesßl sambt einen Messingen einmach pöckh pro	8
Ein Caffé Tischl sambt Gehörigen Böcherl, Tazl und Kriegl von Majolica pro	12
Die Kuchl mit Eysßern, Mesßing und Kupffer Geschier auf daß besste eingericht pro	50

Dan seint auch bey der Pöstl Jüdin zu Eysenstadt in ihren Gewölb verlohren worden unterschiedliche Mobilien so mein Lista, und meine Handtschriften, wie auch der Jüdin gleichlautente Lista außweißen mueß, so auß Tragt über Tausent Gulden, seze ¹²⁵⁰	1000
Item hat der Herr Hirschicz ¹²⁵¹ von Prespurg von der Ungarischen Hoff Camer in den letzten Quartall an meiner praetension Empfangen 314. fl. so auch mein Fürstlicher Herr Ehegemahl zu Handten Empfangen, dieweill solches Geld nur Lauth Geschlossenen Contracts zuegesprochen worden, sein mir solche Gueth zu machen Id est	314
Item seind bey den Sollayer ¹²⁵² Hoff Richter in Leinwath gelasßen worden so auftragt pro	200
Latus	1591

Specification

Der andern sachen, so mein Fürstlicher Herr Ehegemahl, mir zuruck geben mueß.

Die 2 Dörffer Ryzo und Botragyo¹²⁵³ sambt S. V. Viech und allen Zuegehörungen wie auch von
vergangenen Jahren dessen einkhunfften, so auß Tragen Thuet biß 6000. fl. welches der Pfandt
brieff von demselben Verwalter außweißen wird, nebst anderen einkhunfften absonderlich Waß
er in Wein empfangen hat, so waß Nambhaffts auß Tragen thuet.

Die Huldteüigische Castell zu Westerze¹²⁵⁴ sambt dem Hauß oder Hof so ich auch von ihr auf
Ewig habe zu Raitz ligente Höff sambt S.V. Viech, einrichtung und allen anderen Pertinenzien,
dieweillen mein Fürstlicher Herr Ehegemahl, daß Raiz, so in dero macht nit Gestandten, verkhaufft,
solches soll widerumben in dißen standt ersetzt, und yber andtwordtet werden, mit allen
einkhunfften.

Nicht weniger die 2 Weingarten zu Berg, weillen solche nit mehr in Ungarn seind.

Item daß zu Wamperstorff ligente Hauß, weillen solches auch in Österreich ligt, und ich noch
destwegen mit dem Herrn Schadt¹²⁵⁵ oder Herrn Godenus¹²⁵⁶ Keine Richtigkeit habe, und mein
Herr Fürstlicher Gemahl ohnedeme die 2 öden Heußßer zu Heylligenstein so Er mir dafür Geben,
widerumb genüesßet.

Specification

Der Schrifften, so mein Fürstlicher Herr Ehegemahl, mir Lauth des Vergleichs,
Einzuhändigen, und zuruckh zu geben hat.

1250 setze

1251 Johannes Hersicz (†1708)

1252 Talán Zsolna.

1253 Hricsó és Podhrágy

1254 Hölgyi Gáspárné-féle birtokrész, Beszterce (Vágbeszterce).

1255 Johann Adam Xavier Schad

1256 Johann Christoph von Gudenus (1632–1705) báró

1. In der Eysernen truechen alle Sibenbürgische schrufften, so in 5 oder 6 Sökh bestehen

Ein Cartipianca [!] von den Baron Medianzky¹²⁵⁷ mit 2000 fl.

oder aber meinen unterschribenen Schuld schein bey den Closter Frauen in der Eyßenstadt.

Den Contract brieff auf die 2. dörffer über der Donau Riczo, Bodragya von den Fürssten unterschriben auf 8000 fl.

Item von der Frau Huldtgin¹²⁵⁸ Gewisse Brieff, und Cartipianca auf daß gutt Besterzo und Raiz. Wie auch ein Puschen Brieff, so sye mir aufzuheben geben.

Mehr 3. oder 4. andere Brieff, so ich selbst schon seithero von anderen leithen hab außgeleßet, in dißer Herrschafft Unterthanen, äckher und Wißen betreffende.

Die Pabstliche Consens schriftlich überall Mesß zu leßen lasßen, sambt 2 anderen Brieffen von Rom.

Ein Contract Brieff mit den Juden auf die Woll, weillen ich mich nit selber in dißer Handlung verstandten habe, solchen zuruck haben mueß, damit mir nit zu kurz geschiecht.

Mein Schuldt brieff von denen PP. Augustinern die 10000 fl. betreffent, oder daß paare Gelt, sambt den außstehenten Interesse.

Item mein Schuld obligation von der Freyle Baberl von Inbsensperg,¹²⁵⁹ und Freyle von Mandorff¹²⁶⁰ auf 2000 fl. mit welchen ich der Margarether Gmain hab müessen guetsprechen, weillen man ihnen auf ihre parola nichts leyhen wollen, Ebenfahls hab ich vorbesagte Gmain mich den Graffen von Welß auf 500 fl. verschreiben müessen.

Weillen nun solche Schuld die Gemein zu bezallen mir noch schuldig ist, alßo verlang ich meine Brieff

Item verlang ich mein Wirtschafft Buech sambt and[eren] unterschiedlichen Zeteln und Brieffen, so ich in meiner Gespörten Schachtl in meinen Audienz zimmer gehabt

Dem Contract Brieff wegen des Bestandts von Rizo und Podrogya vom Hoff Richter.

Summa Summarum aller vorbeschribenen Effecten tragen auß (ausser waß mir mein Herr Ehegemahl in Natura so wohl der Dörffer yber die Thonau alß anderen örthern und schrufften zuruckh zu geben hat) benandlichen

30292 fl.

A külzeten: 709. Regestrum Mobilium Celsissimae Principissae, per Illustrissimum Dominum

a Kriechpaum¹²⁶¹ ultimatim exhibitum. Viennae, 28. Septembris 1709.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. E. Nr. 314. A dokumentummal javarészt egyező, de további tételeket is

tartalmazó példánya: MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. E. Nr. 315.

1257 Mednyánszky Pál (†1708)

1258 Hölgyi Gáspárné Balassa Zsuzsanna

1259 P 108. Rep. 41. Nr. 315.: „Jebstensberg”.

1260 Anna Maria von Hohenwart, Johann Ferdinand von Mandorff felesége.

1261 Johan Jacob von Kriechbaum

88. THÖKÖLY ÉVA HAGYATÉKÁNAK BÉCSI INVENTÁRIUMA

1716. szeptember 2. – 1716. szeptember 15.

Praesentatum, 15. Septemb. 1716.

Inventarium¹²⁶²

Über Weyland der Hochgebohrnen fürstin und frauen Evae verwittibten fürstin von Estoras und Galantha, gebohrnen Gräffin Tockhelin seeligen Verlassenschafft, so wü zu endts benante Commissarii auf die an unß ergangene gerichtliche auflag heünt dāto den 2ten Septembris 1716. der ordnung nach aufgerichtet und beschriben haben

Gütter undt Grundstuckh

Daß gueth Heyligenstein in Hungarn.

Daß guttl Winnerstorff.

Daß hauß in der Stadt.

Daß hauß und garten in der Leopold Stadt.

Pahres Geld

	fl.	Xr.
In 17 ^{ner}	3540	-
In duggaten.	784	-
Item ordinari duggaten. 53.	124	-
Item Cremnizer 41 ohne laggio. ¹²⁶³	124	-
Item ein fünff facher.	20	-
Item ein zehen facher.	40	-

Geschmuckh

	fl.	Xr.
Ein pahr ohr bugl von 2. Diemant Rauthen.	150	-
Ein Creüzl sambt den Culans mit 7. diemant Rauthen.	50	-
Ein Harnadl mit einen grossen Saffier und 7. daran hangenden diemant Rauthen.	130	-
Ein grosser einschichtig gefaster Saffier.	200	-
Ein buschen berl n. 1965. Stk. a 3. Xr.	98	-
Ein pahr armb bändl mit 8. langlicht und 5. runden diemantl sambt 76. Zahl perln.	140	-

1262 A jegyzék másik változata, amiben jelölve vannak az eladott és átadott tételek: AFW 45-B.

1263 l'aggio: felár (ázió), a körmöci aranyforint esetében szokás felár

Ein pahr armb bändl 14. mit rubin garnirte stückhl, und 16. mit diemant besezte untermärckhl.	70	-
Ein pahr handschliessen, sambt den endstückhl mit 22. diemanten.	50	-
Zwey runde Harrosen mit 98. Diemanten.	100	-
Ein mit dickhstein und Reidl ¹²⁶⁴ in gold verfastes Creüzl mit 2. kleinen perlh.	40	-
Zwey ring mit grienen stein, undt 12. Kleinen diemäntlen.	10	-
Ein anfängl [!] ¹²⁶⁵ mit einem Mohrenkopff mit Rubindl garnirt.	8	-
Ihro Verwittibten Kayserlichen Mayestäts ordens Creüz ist extradiert. ¹²⁶⁶		
Ein alte giertl schnallen mit 13. diemant und 17. Rubin.	45	-
Ein deto neü gemachte schnallen mit 6. grossen und 8. kleinen diemant und 4. rubinl.	120	-
Ein Creüzl sambt dem Culans mit 7. diemant Reütl. ¹²⁶⁷	10	-
Ein streüssel mit 43. diemantl und 5. Rubin.	250	-
Ein deto streüssel mit diemant und 5. Rubin, so ein händl haltet.	180	-
Item 15. braune diemant Rauthen in schärnier gefast.	150	-
Ein pahr ohr bugl mit 2. diemant rauthen.	50	-
Ein Creütz mit 7. grossen und 29. kleinen diemant Rauthen.	200	-
Ein schnur halß perl von 40. Stk.	250	-
Ein pahr Ohr Ring, in ieden 8. diemant, und in der mitten ein perl.	24	-
Zwey schnur handtperl N. 1490. Stk. a 3. Xr.	745	-
Ein pahr Ohr ring, ieder mit einer grossen diemant rosen.	2000	-
Mehr 2. schnur handperl 1022. Stk. a 10 Xr.	170	20
Ein goldene Tobackh wosen ¹²⁶⁸ wegt 43 dugaten den duggaten a 3 fl.	129	-
Vier schnier kleine zahl perlh N. 2645. Stk. a 3 Xr.	132	15
Acht schnier perlh N. 5223. Stk. a 2 Xr.	174	6
Ein pahr armbbändl mit gesundstein 14. zwischen Stückhl, indes mit kleinen diemantl.	45	-
Ein Ring mit grossen und kleinen diemant rosen N. 37. in goldt gefast.	60	-
Ein deto alt Vättericher Ring mit einer Cron mit diemantl.	8	-
Ein Ring mit Rubindl in der mitten ein frauen bild.	5	-

1264 Räuml (?), a Rauten kicsinyítve

1265 AFW 45-B: „anhängl“.

1266 Thököly Éva megkapta az 1668-ban Gonzaga Eleonóra Magdolna (1630–1686) császárné által alapított Csillagkeresztos Rend rendjelét.

1267 Räuml (?), a Rauten kicsinyítve

1268 Dosen: (tubákos)szelence

Ein goldene kotten, ¹²⁶⁹ wegt mit den Creüzl 19. duggaten a 3 fl.	57	-
Ein händl mit einen gespizten diemant.	6	-
Ein parthey perln in einen papier.	15	-
Mehr in einen papier Unterschidliche sachen N. A.	10	-
Ein von perln gewundene gürtl, wegt sambt der darin geflochtenen Seiden 10 3/4 loth.	100	-
Ein Creüz sambt den Culans, undt Köttel, sambt dem halßbändl, in Creüz seyn 7. grosse und 30. kleine halßbändl 62. zusammen 99. diemant Rauthen.	800	-
Ein Pyramid mit ein grossen Rubin schnallen, sambt 15. grössern undt und [!] 40. kleinern.	800	-
Ein auf Cristall gesetztes streüssel mit 21. mittern, und 26. kleinern diemant Rauthen.	400	-
Ein kienere Nadl mit 34 mittleren, und kleinen diemanten, sambt einer grosser Rauthen auf Cristall.	150	-
Ein bruststuckh mit 361 diemanten.	1000	-
Ein bruststuckh mit karten perln und diemanten in Silber gefast.	200	-
Zwey in gold gefaste schlüssen mit 64. diemant, und 28. Perlen.	130	-
Ein Alt Vätterisches Streüssel mit diemanten und porten in gold gefast.	50	-
Ein brus stückhl mit Rubin in gold und diemantl in Silber gefast.	90	-
Ein kleines schlüessel mit rubin und perl.	18	-
Ein Streüssel mit Rubinl in gold gefast.	30	-
Zwey Harrosen mit 22. diemantl und 16. perl.	30	-
Zwey deto mit 18. perl und 24. diemantl.	24	-
Zwey runde Nadlen mit 14. perl und 36. diemantln in gold.	60	-
Zwey deto runde, mit 8. perl, und 26. diemändl.	30	-
Ein deto runde mit 13. perl und 12. diemäntl.	18	-
Zwey Pandtlockhen ¹²⁷⁰ mit 2. Muschl perln und 14. diemanten.	20	-

---

1269 Kette

1270 nyitható függő

Silber

	fl.	Xr.
Ein Silber vergoldter becher, den deckhl mit helffen beinen Figuren 22. loth.	30	-
Ein fläschl mit einem Nessigitas stein in gold gefast, mit böhmischen Granadten garnirt, wegt sambt den stein 32. loth, 3. qtl.	250	-
Ein trinckh böcher von Agat in Silber gefast.	10	-
Ein trinckhschallen von berg Cristalln.	10	-
Ein Spänisches Salz Vaß, ein glaß zum öhl, worauf ein Silberner schrauff, ein Rehem, ein zuger, und ein pfeffer Pixen sambt der Täzen, wegt zusammen 7. m. 12. loth, die m. a 17. fl. 30. Xr.	135	37
Ein pahr leichter sambt liechtpuzen und zugehör, wegt 4. m. 8. loth. die march a 17. fl. 30 Xr.	78	30
Ein kleines gieß böckh, sambt der kandl. 3. m. 5. loth, die m. a 17 fl. 30. Xr.	57	58
Ein Reyß bestöckh messer, und gablhäfft sambt einer trinckh täzen und löffl wegt zu samen mit dem Salz Vaß 11. ½. loth, daß loth a 1 fl. 6. Xr.	12	39
Ein deto bestöckh messer gabl und löffel sambt dem Salz Väßl.	10	-
Ein löffel, ein Caffé kandl, ein Salz Vaß, ein Reindl, 4. spill leichter, ein Spey böckhl sambt ein böcher, ein Vorleglöffel, 10. löffel, ein Caffé löfferl, ein hafft zu einer bürsten, wie auch ein messer und gablhäfft, ein weichbrun kessler, ein Suppen schallen mit einem döckhl, zwey schächterlen zu sammen 16. m. 3. loth die march a 17. fl. 30. Xr.	238	17
Ein duzet messer und gabl, daran seyndt die häfft von Agat mit Silber beschlagen.	18	-
Zwölff pahr messer und gablhäfft sambt 12. löffel in einem Futeral ungefehr 4. m. die m. zu 17. fl. 30 Xr.	64	-
Ein Roth sametenes Caffé Trüchl sambt allen zugehörigen vergolten silbergeschier sammentlich 9. m. 9. Loth die m. à 18. fl.	172	7 1/2
Ein vergolter Neüer nachtzeüg mit aller zugehör wegt ohne den Spiegl und rahm 37. m. 1. loth, die Spiegl rahm ungefehr 3. m. zu samben 40. m. 1 loth zu 24. fl. macht.	961	30
Ein Spiegl in Silber gefast in einem sametenen futeral.	4	-
Vier dazerlen, eine darunter hat 5. rothe flüss sambt ein korb, wegt zu samen 5. m. 8. loth. 2. qtl die march a 17. fl. 30. Xr.	96	48
Unterschiedliche kleinigkeiten von kinderspillerey zu samen 3. m. a 17. fl.	51	-

Sechs unterschiedliche betten ¹²⁷¹ mit 2. zehner von differenten steinen.	30	-
Zwey Caffé schällerl.	2	
Ein trinkh schallen von rothem fluß ¹²⁷²	4	-

Obligationes

	fl.	Xr.
N. 1 ^o ein Original obligation an Wolff Schlessinger Juden, de dato 1. April 1716. pro sambt 2. Original wechslbrieffen auf diese Summa	20000	-
N. 2 ^o ein Original weihlsbriefff [!] von Emanuel Oppenheimber de dato 5. Martii 1716. pro	27000	-
No. 3 ^o ein anderer original wechslbriefff von ersten gedachten Oppenheimber de dato 9. April 716. pro	12000	-
No. 4 ^o Ein original obligation von gemeiner Statt Panco de 18. Decembris 1715. pro	10000	-
No. 5 ^{to} ein original obligation von Herrn graffen Scalvignioni ¹²⁷³ de dato 29. februarii 1716. pro 25 ^m fl. woran aber 12000 fl. bereiths bezahlt worden, bleiben	13000	-
Item die wegen des guett Triebeswinckhl restierende Schermungs gelder	3000	-
No. 6 ^{to} ein original obligation von Herrn Franz Graffen Keri de dato 28. Februarii 1711 pro	1000	-
No. 7 ^{mo} ein original obligation von Herrn Gregorio Sebastiano Junga de dato 12. Februarii 1715. pro	200	-
No. 8 ^{vo} ein Original l obligatio von Märtin Hugl.	30	-
No. 9 ^{no} Zwey original obligationes von Herrn Thoma Graffen Nadasti de dato 9. Septembris 1713. und 31. Julii 1714. sambt 2. beylagen pr 8000 fl. woran aber verschidene bezahlungen beschehn, rest also salvo cal.	4000	-
No. 10 ^{mo} ein Original obligation von dem dorff Heyligenstein de dato 29. Martii 1698. pro	300	-
No. 11 ^{mo} ein Original obligation von dem dorff Schigsheiß ¹²⁷⁴ de dato 10. May 1709. pro	2000	-
No. 12 ^{mo} ein Original obligation von Baron Petro Zaparo ¹²⁷⁵ de dato 21. Novembris 1715. pro 4000 fl. woran bezahlt worden 1500. fl. rest also noch	2500	-

1271 rózsafüzér és két 10 szemes olvasó

1272 fluorid kő

1273 Franz Christoph Scalvinioni

1274 Gschieß

1275 Szapáry Péter

Activ Schulden

	fl.	Xr.
Über obige obligationes hat die Fürstlich Esterhasische Executorii allhier auch an zu sezen verlangt der frauen fürstin seeligen in Ihren testament angemerckkhtes auf ihres fürstlichen Herrn gemahls seeligen Gütter versichertes Mütterliches Erbschafft capital pro	80000	-
Ingleichen die wider erstgedachten Ihres fürstlichen herrn Gemahls seeligen Herrn Erben wegen nicht zuruckh gegebenen mobilien noch stellende forderung, so die frau fürstin seelige in vorgedacht ihren testament angeschlagen pro	30000	-

Schriftliche Notthurfften

- No. 1° Original Vergleich mit tit. Herrn Paul fürsten Esterhasy etc. de dato Wienn den 4. July. 1702.¹²⁷⁶
- No. 2° Original Kauffbrieff über daß hauß allhier de dato Wienn 29 Augusti 1714. sambt der alten gewöhr.
- No. 3° Original Hoff Decret de dato 17. Februarii 713. die quartier frey Jahr betreffend sambt 2. alten Freybrieff.
- No. 4° ein original quittung von dem Herrn Heinrich Geich¹²⁷⁷ de dato 1. Octobris 1715. die an den haußkauffschilling abgeführte 17000 fl. sambt interesse quittung.
- No. 5° Original obligation von dem Moyses Werdtscheimber pro 1500 fl. de dato 12. Junii 1710 so aber den verstorbenen herrn fürsten Esterhasy bezahlt werden seyn solle.
- No. 6to Ein Fascicul verschidener original Documenten und quittungen daß Gueth Heyligenstein betreffende.
- No. 7mo ein fascicul die verkauffte Siebenbirgerische gütter betrerffend.
- No. 8vo Original Stiftbrief von denen PP. Franciscanern allhier gegen bezahlung 20^m fl. zu Linz oder anderwerttig in Österreich ein Closter zu stiften de dato 11. Maii. 1710.
- No. 9no Executions-process wegen 2000 fl. dem Herrn Achay¹²⁷⁸ haubtman betreffend.
- No. 10mo Obligation von Herrn Beroni¹²⁷⁹ daß dorff Hzeiten [!] ¹²⁸⁰ betreffend.
- No. 11mo Original obligation von fürsten Abaffi¹²⁸¹ pro 6666 fl. so aber bezahlt sein sollen.
- No. 12mo ein Charta bianca von graffen Turno¹²⁸² pro 1000. fl.
- No. 13to ein Original absolutorium von Ihro Mayestät Josepho 1mo glorwürdigster gedächtnuß.
- No. 14to Original Kauff notel daß guet Winnerstorff betreffend sambt einer Specification deren mit übernahmen mobilien.

¹²⁷⁶ Helyesen: 1702. július 1.

¹²⁷⁷ Reinerus Henckenius Gaich

¹²⁷⁸ Akay István

¹²⁷⁹ Perényi

¹²⁸⁰ Hricsó

¹²⁸¹ II. Apaffi Mihály (1676–1713)

¹²⁸² Johann Heinrich Baptist Tournon (†1716 után)

- No. 15to Or[i]g[inal] Kauffbrieff daß gueth triebeswinckhl betreffend.
 No. 16to Original güldscheün über Triebeswinckhl.
 No. 17mo Ein Fascicul landschafft quittungen und anderer documenten Triebeswinckhl betreffend.
 No. 18vo Original Kauffbrieff über einige von Herrn von Quarient¹²⁸³ nacher Winnerstorff erkauffte Unterthanen.
 No. 19no Quittung dem gartten in der Leopoldstatt betreffend.
 No. 20 Fascicul verschiedener quittungen deren bezahlten interesse halber.
 No. 21. Original quittungen von Herrn Graffen Naidasti [!] wegen der von seiner frauen Mutter verschafften Jährlich 500 fl.
 No. 22. ein Fascicul bezahlter auszügl.

Bilder

	fl.	Xr.
1°. Die Rebecca beym brun	50	-
2. Die Esther von dem König Asvero	50	-
3. Ein landschafft ober der thier	30	-
4. ein Architectur mit Türckhischen figuren	150	-
5. Ein gross Stuckh mit villen figuren	100	-
6. ein Stuckh ober der thür mit einer Kaz	30	-
7. mehr ein stuckh mit villen figuren	100	-
8. ein Stuckh Adone und Venus	200	-
9. Ein Mahlzeit von Passan ¹²⁸⁴	50	-
10. Asverus mit der Königin Esther	200	-
11. Ein Meerhaffen mit figuren	50	-
12. ein Schäffer mit der schäfferin	20	-
13. ein grosse landcschafft	30	-
14. ein Fisch Stuckh von Turneck	20	-
15. ein Kuchlstuckh von Packen	40	-
16. Piazza di S. Marco	10	-
17. Zwey grosse Stuckh von verlohrenen Sohn	24	-
18. ein Venetianisches Stuckh mit schiffen	6	-
19. ein Copi nach Paul Venones ¹²⁸⁵	9	-
20. ein Narcissus mit ins gesicht gemacht	4	-
21. Zwey stuckh ein Doctor und Parbierer	100	-
22. Ein Antoni [<i>hely kihagyva</i>] Calloh	60	-

1283 Franz Anton von Raal Quarient (†1713)

1284 Jacopo Bassano (1510 k.–1592) vagy Bartholomeus Van Bassen (1590–1652)

1285 Paolo Veronese (1528–1588)

23. Zwey Carneval baile	60	-
24. ein gewisses stuckh die Lucretia	40	-
25. Mehr Tarquinius und Lucretia groß	40	-
26. Raptus Proserpinae	10	-
27. ein fruchtstuckh mit paperl ¹²⁸⁶	8	-
28. ein Kuchl mit einer schwarzen rahm	20	-
29. ein Pauli bekehrung	12	-
30. Zwey auß körerin	12	-
31. Zwey schlächl	12	-
32. ein hund der ein lämpl ¹²⁸⁷ frist	5	-
33. ein blumenstuckh mit frichten	8	-
34. ein stillstehendes stuckh mit Krepsen	6	-
35. ein blumenstuckh mit früchten	6	-
36. Zwey blumenstuckh von einer grösse	16	-
37. Zwey landschafft	2	-
38. Zwey Landschäfftl	6	-
39. ein geiger und ein tobackh trinckher	2	-
40. ein Landschafft mit figuren	2	-
41. der Loth mit seinen 2. töchtern	15	-
42. die sterbende Magdalena	10	-
43. Tauffung Joannis	20	-
44. ein grosses frau bild mit 2. engeln	10	-
45. ein Controfait Anna Theresiae Esterhäsin	12	-
46. der Graff Joseph Esterhasin [!] controfait		
47. ein Copi nach Pauli Serane	4	-
48. ein fruchtstuckh	4	-
49. Zwey Landschafft	8	-
50. ein Landschafft	3	-
51. ein Heydnischer Tempel	3	-
52. ein Kuchl stuckh ober der Thür	8	-
53. ein Meerhaffen	12	-
54. Susanna ober der Thür	16	-
55. Kayser Leopoldt und Kayserin	40	-

1286 Papagei

1287 bárányka

56. fürst und fürstin Esterhäsin	40	-
57. der fürstin ihre zwey schwestern	40	-
58. Graff Joseph Esterhasy und Graff Ördödin [!] ¹²⁸⁸	30	-
59. Kayser Joseph	10	-
60. Zwey Stuckh ein haas und 2. hünner	8	-
61. ein fruchtstuckh ober dem beth	4	-
62. drey stuckh auf breth gemahlen	10	-
63. drey copien ober den thieren nach Passan	15	-
64. Zwey kleine controfait	6	-
Ein Copi nach Passan	5	-
ein Carite Romana	6	-
ein frauen bildl in einer Rahm	9	-

Kleider

	fl.	Xr.
Ein Schwarz damaskener ¹²⁸⁹ Röckh schlaff, und unterrockh	12	-
Ein alter perlfarber schlaffrockh	6	-
Ein roth und schwarz flanelleener Unterrockh	2	-
Ein Roth Sametener bölz ¹²⁹⁰	36	-
Ein bern Stuzen	2	-
Ein Roth Sametener Manto und Unterrockh mit einen silbernen pörtl ¹²⁹¹	120	-
Ein schwarzes Kleyd von Kazamon	40	-
Ein blumeränfarber Schlaff rockh von perreter ¹²⁹²	24	-
Ein braunes kleyd	14	-
Ein Crepones klagkleydt	6	-
Ein schwarz schwedischer schlaff und gefältelter unterrockh	5	-
Ein blaues Carsedl mit golden blumen	8	-
Ein schwarzes Carsedl von Kazamor	3	-
Ein roth abgenähter Unterrockh	6	-
Ein Ponzon farbes kleydt	200	-
Ein reicher unterrockh, 2. mahl mit seidspan verbrämet	250	-

¹²⁸⁸ Esterházy Anna Terézia (1684–1755), Erdődy György felesége

¹²⁸⁹ damastener

¹²⁹⁰ Pelz

¹²⁹¹ Borte

¹²⁹² Barhendt: flanelhez hasonló puha, bolyhos anyag

Ein oliven farber Manto mit golden blumen sambt unterrockh	120	-
Ein dökkhen von grien atles ¹²⁹³ mit golden blumen gestickht	50	-
Ein gelbe deckhen mit gold gestickht umb und umb mit einen golden spiz	50	-
Zwey meß gewandt	10	-
Ein schwarz Sammeter ungarischser bölz mit perl gestickht sambt goldenen Knöpfen und mit Schmaragd versezt, darzu ein läzl mit zahl perln gestickht	1500	-
Ein reicher Silberner Unterrockh mit roth undt goldenen blumen sambt einen hohen goldenen spiz	180	-
Ein Caffé farber Manto und unterrockh	75	-
Ein roth Sammeter unterrockh mit poin di span ¹²⁹⁴ mit silber und gold 5. mahl gebrämbt	160	-
Ein grien Atlasener bolster ziehen mit gold und silber gestickht	20	-
Ein arbeith fürtüchl ¹²⁹⁵ von goldenen Spizen	13	-
Ein arbeith fürtüchl mit silbernen Spizen	10	-
Zwey gefärbte arbeith fürtüchl	4	-
Zwey schwarze schläyrl ¹²⁹⁶	1	30
fünff und zwainzige unterschiedliche halßtüchl	30	-
12. Mitten Gürtl	15	-
Zwölff reiche läzl von gold und silber	26	-
Zwey pahr Sammetene stüzl, worunter ein pahr gestückht	7	-
Siben pahr seidene handtschuch	1	42
Vier mantili mit spizen	30	-
Ein wickhlhauben mit roth sammet gefiedert	3	-
Allerhandt klag sachen	8	-
Sechs hauben mit Öhrl sambt einem pahr angeschan ¹²⁹⁷	12	-
Sechs weisse nachtzeüg tücher	8	-
Zweinzig ungebuzte hauben	30	-
Zwey glate harmäntl	1	30
Sechs carset streiffel mit Spizen	6	-
Sibenpahr handtspizen	1	30

1293 grünem Atlas

1294 point d'Espagne: selyem alapú fémszálás vert csipke

1295 Vortuch, Schürze

1296 Schleier

1297 angeschan (engageant): a könyékig érő ruhaujj széles, általában aszimmetrikus csipkefodra

Ein ungarisches reiches Mietter ¹²⁹⁸ von Spizen	26	-
Ein ungarisches Sammetes deto mit poin di span brämet	10	-

Weisse Wösch

	fl.	Xr.
47. hameter ¹²⁹⁹ a 51. Xr.	39	57
25. weisse fürtücher a 7. Xr.	2	55
12. Schlaff hauben a 7. Xr.	1	24
27. pahr baumwohl- zwirn- und leinwathene unterziech strimpf a 7. Xr.	3	9
7. pahr gestrikhte handtschuch a 7. Xr.	-	49
3. alte harmäntl	1	-
4. Nachtzeüg tücher	-	24
5. weisse fenster fürhäng	1	30
8. Alte und neu damaskene tischtücher	8	-
2. außgenähte handtücher	3	-
1. ausgenähtes tischtuch	2	30
1. langes weisses handtuch	1	30
1. duzet ordinari tisch Serviet	1	30
32. saubere deto	4	36
3. tuzet grobe Serviet	3	36
2. genähte Küßzüchl ¹³⁰⁰	-	34
19. weisse grobe leinwath a 9. Xr.	2	51
4. gespizte alte harmändl	8	-
4. alte weisse Tüchl	1	-
4. alte gefärbte schnopfftüchl ¹³⁰¹	-	30
7. pahr angeschanten	5	-
3. weisse schlaffhauben	4	30
3. pahr Täzl	-	51
4. halß Streiff	-	45
21. alte und Neue laylacher	20	-
14. oridinari tischtücher	7	-
39. allerhandt tischserviet	3	-

1298 Mieder

1299 Hemden

1300 Kiss(en) ziehl: párnaciha, párnahuzat

1301 Schnupftücher

5. weisse frauen Cärsetl	4	-
Ein alten [!] ¹³⁰² sambt den altar tuch	3	-
4. frauen hemeter	3	-
8. weisse schnopftüchl	2	-

Effecten und Mobilien
In Taffel zimmer

	fl.	Xr.
34. blath grünen gestraiffte räsetene Spallier 153 ehln a 30. Xr.	26	30
4. dergleichen porthieren 120. ehln a 30. Xr.	60	-
Ein Schenkhkasten	4	-
Ein Schlag Uhr	25	-
3. Cheridon	1	-
Ein alte bettstatt sambt einer darauf ligenden deckhen	4	-
Ein runter tisch von waichen holz sambt einen rothen geblumbten teppich	4	-
6. grünen tüchene sessl a 1. fl. 15. Xr.	7	30
4. weisse fenster fürhäng	1	30
Ein zeügenes fenstertuch	-	30
26. Stuckh delffter geschier, worunter die mehresten zerbrochen	2	-

In Capellen Zimmer

	fl.	Xr.
5. Stuckh Niederländische Spallier, mehr 3. stuckh auf zwillich gemahlen	250	-
6. genähte taff sessl a 1. fl. 30. Xr.	9	-
1. leinsessl mit Creüzl nath	5	-
Ein teppich sessl	3	-
Ein schreibkästl von harten holz	10	-
Delffter und Poueuan ¹³⁰³ geschier auf dem schreibkästl	8	-
2. schwarz baizte schublad kasten	4	-
5. tisch 3. von hartem und 3. von waichem holz	3	-
2. tischteppich	5	-
Ein lederner Rast sessl	4	-
18. stuckh aufsäzl, worunter 6. giffgeschier	6	-
6. weisse fürhäng	2	-

¹³⁰² AFW 45-B: „alben“.

¹³⁰³ porcelán

3. roth tüchene fenster tücher	1	-
29. balth [!] zerschwellene Spallier 116 ehln a 10. Xr.	19	20
6. lederne sesßl	1	42
2 alte gefürneiste ¹³⁰⁴ schreibkästen	8	-
ein andere deto	3	-
Ein grosser schreibkasten mit welschen steinern eingelegt, ¹³⁰⁵ und in der mitten ein spieg	20	-
ein Instrument ¹³⁰⁶	6	-
ein trag sessl	10	-
ein bethstatt sambt einer Roßhärinen madrazen, ein tuchet, ein deckhen, ein bolster, zwey leylacher	20	-
Ein feldbeth mit schraiffen	2	-
ein tisch von gibbs arbeith gemacht	130	-
4 fenster fürhäng	1	-
2. taboretl	1	-
13. Stk. aufsäzl	2	-
2. kleine Spiegl mit vergoldem Rähml	4	-

In dem frauen Zimmer

	fl.	Xr.
Ein alter gar grosser Kleyder kästen von weichem holz	4	-
2. kleinere deto	3	-
ein kleines kästl	1	-
2. Reyßstrüchl	2	30
ein bettstatt von waichen holz, darinen ein werchene, ¹³⁰⁷ 2. roshärine madrazen 3. lendbölster ¹³⁰⁸ von Roßhar, 2. ländbölster von federn, 8. haupt küß	30	-

In Cabinet

37. blath räsete gesträffte Spallier 166. Eln a 30. Xr.	83	-
2. dergleichen porthieren	10	-

1304 firniszelt: fényezett

1305 pietra durával díszített

1306 billentyűs hangszer, virgina vagy spinet

1307 Werg: kenderhulladék, a gerebenezés során keletkezik

1308 derékaj

1. großer spiegl in einer schwarz baizten rahm	20	-
auf 2. fenster doppelte weisse fürhäng	3	30
ein grünen taffetes böth mit einer damaskenen Copert deckhen ¹³⁰⁹	40	-
1. Ros harener Modrazen, 2. dergleichen bölster, und ein deckhen mit goldenen blumen	25	-
4. Leinsessl	2	-
1. grosser Rastsessl	3	-
Ein nachtzeüg tischl sambt teppich und gespizten nachtzeüg tuch sambt einer grünen taffeten deckhen, und Spiegl mit silber überzogene rahmen	15	-
2. gefärbte, 1 weisses tüchl, sambt einer Nachthauben, nadlküß und bulst stüzl	2	-
1 breitter Rockh, darzu 4. Elln braitte por ten auf einen frauen rockh, wegt 28. loth a 1 fl.	28	-
1. gelegenheit hauben mit schwarzem bandt	1	-
1. Rothes schreibkästl mit philigran beschlagen	10	-
Ein alter Galanterie kasten, worauf allerhand medicamenten	6	-
Ein schubladkasten von nußbaumen holz so aber der frauen Gräffin Contrinin ¹³¹⁰ gehören soll	6	-
1 schwarz baiztes Kässtl mit bein eingelegt, sambt allerhandt darauf stehenden geschierl	6	-
1. kleines Tüschl grünen und weissen teppich, sambt den darauf stehenden Zupff trücherl ¹³¹¹ und einsaz	5	-
1 kleine Messingene Schallwag ¹³¹² sambt 1½ lb. einsaz gewicht	1	30
1 roth sammetener bücher sackh mit Silber portiert	6	-
1. schwarz bethschämerl	2	-
etliche stuckh aufsäzl auf den ofen	-	30
2. kleine stockh sesserl	1	30

Zinn

	fl.	Xr.
1 Centen 32 lb. Schlackawerder ¹³¹³ schüssl und daller a 30. Xr.	66	-

1309 Kuvertdeckel: ágytakaró

1310 1717 elején ő bérelte a riemerstrassei ház földszintjét.

1311 Zupftruhe

1312 gyorsmérleg, egykaros mérleg

1313 Schlaggenwald

Kupffer		fl.	Xr.
ein Thee und Caffé geschier		1	30
Mösßing		fl.	Xr.
ein Mörser 9. 1/2 lb. a 27 Xr.		4	16
ein ainmach böckhl		1	-
ein grosse schnöllwag		3	-
Pferdt und wagen		fl.	Xr.
6. braune gutschi pferdt ¹³¹⁴ a 50 fl.		300	-
6. geschier so schon sehr schlecht		60	-
6. alte geschier, welche nicht zu schätzen			
1. Stattwaagen sambt bölster und dökkhen		70	-
1. Landauer Chaise ¹³¹⁵ sambt bölster und Sizdeckhen		70	-
1. alter Statt waagen		8	-
1. laither waagen		20	-
Summa		228,650 fl.	24 Xr.

Zu Urkhundt dessen unsere ferttigung Actum Wienn ut Supra
L. S. Johann Martin Freiherr von Hoche Landschreiber
L. S. Johan Jacob Mattheser dr. Gerichts Secretarius

A külzeten: Inventarium. Uber Weil[and] der Hochgebohrnen Fürstin undt frauen frauen Evae
verwittibten fürstin von Estoras undt Galantha, gebohrnen Gräffin Teckhelin Seeligen
Verlassenschaft de dato Wienn. den 2ten Septembris. 1716. – Kayserlicher Tax 12 fl.

Kiadta: KOPP 2020, i. m. 202–223.

AFW 45-A-II. Másolata: AFW 45-B.

1314 Kutschenpferde

1315 landauer cséza: könnyű, rugós hintó

89. THÖKÖLY ÉVA HAGYATÉKÁNAK WIENERSDORFI INVENTÁRIUMA

1716. szeptember 10. – 1716. október 13.

Inventarium¹³¹⁶

Über Weyland der Hochgebohrnen Frauen Frauen Evae Fürstin Esterhäßin seeligen
Verlassenschaft zu Weinertorff [!].¹³¹⁷ So von unß Endts-gefertigten ghr¹³¹⁸ verordneten
Commissarii, den 10ten Septembris 1716. in beysein des Herrn Johan Wockhowisch¹³¹⁹
der ordnung nach beschriben, und aufgerichtet worden

Edl Sitz Wimmerstorff

Diser ist vermög Testament dem Herrn Paul Graffen Neüdüsti verschafft worden.

Im Taffl Zimmer

	fl.	Xr.
Alt wollene blaue Spällier	4	-
Ein schreib kasten von Nußbaumen holtz	12	-
Ein dergleichen schublادت kasten, worauf ein kleine orgl stehet	15	-
Ein Nußbaumener Tisch, worauf ein kasten mit außgetruckten Figuren, und darauf ein dergleichen Kästel ¹³²⁰ stehet	12	-
Ein kleines Spill tischl von Nußbaumen holtz	1	-
Zwey andere Nußbaumene Tisch	3	-
Ein weiches tischl	1	-
Ein schenckh Kasten von weichem holtz sämbt den Kiell Kessel Schamb ¹³²¹	3	-
Ein Roth Spänische wandt	2	-
Zwey schlaff Sessl von der teppich Nath	6	-
Vier dergleichen lähn Sessel	8	-
Fünff dergleichen schlechtere Sessel	2	30
Sechs lähn Sessel von blauen Tuch	3	-
Ein Nideres stockh Sesßer ¹³²² von blauen Tuch	-	17
Fünff grose bilder mit Rähmen	30	-
Sechs blumen stuckh	24	-

¹³¹⁶ Az irat másolata: AFW 45-A-II. A két irat számos ortográfiai különbséget és helyenként tartalmi eltérést mutat.
Jobbra fent: „Praesentatum 13. Octobris 1716.”

¹³¹⁷ AFW 45-A-II: „Wimmerstorff”.

¹³¹⁸ gerichtlich

¹³¹⁹ Vukovicz János

¹³²⁰ AFW 45-A-II: „kleineß Kästel”.

¹³²¹ AFW 45-A-II: „Kielköstel schamel”.

¹³²² AFW 45-A-II: „Sessel”.

Ein stuckh Herodes Kinder Mord	3	-
Vier Contrafait	4	-
Vier landtschafften	4	-
Zwey kleinere deto	30	-
Fünffzig französische bildl in vergolten Rähmeln	2	30
Zwey kleine Kupfer stich Kayser Joseph und Amalia ¹³²³	-	15
Ein alt schwarzer Ceredon und ein zerbrochener	-	17
Drey Pretl mit Maselänenen überzug ¹³²⁴	-	51
Zwey fenster Schabml	-	17
Ein Vogl auf die Scheiben zu schissen	-	7
Vier Caffée Schällerl sambt Tazerl ¹³²⁵		
Fünff Choccolade becherl		
Vier Mändl von Haffner arbeits auf den ofen	1	-
Ein außgeschnitzt vergolte bettstatt sambt den strohsackh	3	-
Drey Matrazen von Rosshaar sambt den zugehörigen Pölstern	30	-
Zwey Matrazen von Woll sambt den Pölstern ¹³²⁶	8	-
Zwey Pölstern von Werch	1	-
Zwey Matrazen von Werch	3	-
drey ducheten ¹³²⁷	27	-
Zwey Unterbeth	16	-
Ein langer groser Polster	8	-
Siben landt Pölster ¹³²⁸	21	-
Eylff haubt Kiß	15	-
Zwey beth deckhen eine von leinwanth die andere von grünen groben zeich	1	30
Ein ledener Tisch Teppich	-	30

In der Fürsten [!] ¹³²⁹ Schlaf Zimmer

Ein Nußbaumene bettstatt, die fürhang von Creüznadt ¹³³⁰ und grüner Cärdiß	18	-
Ein Spiegl, worauf der Heyliger Hieronymus	10	-

1323 Vilma Amália (1673–1742)

1324 AFW 45-A-II: „3 Portir Pretl mit Moslän übergezogen“.

1325 AFW 45-A-II: „Tazen“.

1326 AFW 45-A-II ez a tétel kettővel később található.

1327 AFW 45-A-II: „Tucheten“.

1328 AFW 45-A-II: „lendt pölster“.

1329 AFW 45-A-II: „Fürstin“.

1330 AFW 45-A-II, ez után: „von Lein wadt“.

Ein schwarzes Kästl auf einen Tischl von weichen holtz, mit einen teppich, worinnen unterschiedliche alte Schrifften, falsche Perl, und ein Schliessen mit Bömischen steinern versezt, dan Ein paar Silberne messer und gabl	20	-
Ein anders Schwarzes Kästl mit dergleichen tischl	3	-
Ein anders Schwarzes tischl	-	17
Zwey Schwarze Tabietl [!] ¹³³¹	1	-
Ein schreib zeüg tricherl ¹³³²	-	24
Fünff Nidere Sesßl von der teppich Nadt	2	-
Zwey grüne Portiern	1	-
Zwey Contrafait Kayser Joseph und Amalia	-	34
Ein Bildt in oval Jesus, Maria und Joseph	1	30
Ein Bildt der Englische gruß	1	30
Ein stuckh, worauf Baur und Bäurin	8	-
Ein frauen Bild	1	-
Ein Contrafait	-	45
Zwey blumenstickhl	-	17
Zwey stickhl mit fruchten	-	34
Ein Crucifix	1	-
Zwey kleine bildl S. Barbara et Catharina	1	8
Ein Ungarisches Contrafait auf glaß	1	-
Ein grosses Bild, worauf ein alter mann mit fligeln	1	-
Zwey Messinge Pixxen	3	-
Ein Weichbrun Kesßerl	-	7
Ein halb Kriegl mit einen Zinnenen teckhl	-	7
Ein und dreyssig stuckh Französiche Bildl mit Vergolten Rähmeln	1	33

In einem Weichen Kasten befinden sich

Ein Meßgewandt sambt der almb, ¹³³³ so nicht zu schätzen		
Unterschiedliche kleine geschierl von Porcellan nebst einen Perspectiv	12	

1331 AFW 45-A-II: „Töbinet!“.

1332 AFW 45-A-II: „trüchel“.

1333 AFW 45-A-II: „Alben“.

Im Cabinetl

Gemahlte Spallier auf leinwanth	8	-
Zwey grosse Blumen stuckh	10	-
Sechs Mietter ¹³³⁴ bilder	18	-
Zwey Tabürtl ¹³³⁵	3	-
Zwey Ceredon ¹³³⁶		
Ein runthes Tischl	-	17
Ein Nußbaumes Schreib Kästl, worauf ein stockh Uhr in Einen Schwarz gebaiztem Kästl stehet	30	-
Sechs- und Zwainzig unterschiedliche kleine Bildl	3	-
Zwey außgeschnizte Rähml mit gläsern	-	48
Ein Nachtzeüg tischl von Creüzlnad überzogen, worauf noch ein anderer Teppich, Här Mandl, und ein Schwarz Nadl Kißl	10	-

Im ersten Zimmer bey der Kuchl

Neüe griene wollene Spallier	14	-
Ein gallanterie Kasten mit gläsernen fenstern völlig eingericht	24	-
NB. den Herrn Graffen Joseph Esterhasy gehörig		
Ein Spiegl in einer Schwarzen Rahm	30	-
Ein Kasten mit gläsern überzogen, worauf ein außzug	10	-
Ein anderer Kasten obenauff ein vergolter außschnit	3	-
Ein schwarz gebaiztes tischl, worauf ein altes Kästl	2	-
Ein schwarz gebaiztes runtes tischl	-	17
Ein viereckhetes tischl von harten holtz ¹³³⁷	1	30
Ein Runtes tischl von waichem holtz	-	30
Ein viereckheter tisch mit einen blauen teppich	1	-
Ein fenster Schambl	-	7
Acht Bilder	8 ¹³³⁸	-
Drey griene Schlaff Sessl	7	30
Ein clafficort	2	-
Zwey beth deckhen	4	30

1334 AFW 45-A-II: „Mittern“.

1335 AFW 45-A-II: „tabinetl“.

1336 AFW 45-A-II: „Coridon“.

1337 AFW 45-A-II: „von weichen Holz“.

1338 AFW 45-A-II: „10“.

Ein Nußbamen bettstatt sambt strich sackh ¹³³⁹ mit bethfürhäng von getruckter leinwanth sambt dergleichen beth tekhen	18	-
Zwey Matrazen von Roßhaar sambt Polster	10	-
Zehen Haupt-sambt einen magen Kiß	7	30

In der Freyle Zimmer

Sechs Zinnene Schißl undt dreyzehn dergleichen thäller	wögen 30 lb. a 24 Xr. ¹³⁴⁰	12	-
Ein duzet Erdene Schisßl		1	30
Ein duzet dergleichen thäller		1	-
Vier stuckh Bilder		4	-
Sechs französische [!] Bildl		-	12
Drey landt Carten		-	21
Zwey schlechte bethstatt sambt denen matrazen		8	-
Zwey alte Schwarze Kästen		1	-
Ein lähn stuehl	} diese 4. stuckhen zusammen ¹³⁴¹	-	7
Ein Unterbeth		11	-
Ein lendtpolster			
Ein haubtkiß			
Ein blaue teckhen			
Ein Schwarz tischl		-	45
Vier alt lederne Sessl		1	36
Zwey Spanische wändt, worvon eine in Zimmer angezogen		4	-

Bey der großen Stiegen

Sechs gleiche lähn Sesßl von grün geblumten tribsammet	18	-
Sechs andere mit Rotter leinwath überzogen	9	-
Zwey Schwarz gebaizte Rahmen	2	-
Zwey kleine vergolte deto	2	-

In einem Kasten in obern Theill

Unterschiedliche chocolade mödl von weisen blöch, so nicht zu schäzen

In untern Theill Buecher in fol.

Ein buch Histori Labyrint
Zwey Bücher das adeliche landt leben
Ein Kreüter buch

1339 AFW 45-A-II: „strosackh“.

1340 A súlyra vonatkozó rész a bécsi példányból hiányzik.

1341 Ez a megjegyzés a bécsi példányból hiányzik, csak a tételeket összefogó kapocs látható.

Ein Einmach buech
 Ein Ungarisches bettbuch
 Ein buch die außlegung der Evangeli
 Ein buch die leichpredig des verstorbenen Fürsten
 Ein buech Schacht taffl die gesundtheit
 Ein Landtgherichts ordnung
 Ein Creüznadt buch

In quarto

Ein Medicin buch von Johann Schroder
 Ein Dictionarium
 Ein Buch das leben und leyden Jesu Christi
 Ein bett buch
 Ein buch daß phönix Näst¹³⁴²

Allerhandt grosse und kleine bett bücher¹³⁴³

Vorstehende bücher seind geschätzt worden pro 15 fl.
 Ein Urbarium über Wimmerstorff
 Ein grundtbuch über Danadorff¹³⁴⁴
 Ein Prothocoll über Danadorff
 Ein *Specification über Winnerstorff*¹³⁴⁵

In der Capellen

Ein Mess gewandt sambt der Almb	4	-
drey bücher Kiß	-	45
Ein Mesßinge ampl	1	-
Ein deto gläserne	-	17
Ein alte orgl	15	-
43. stuckh groß und Kleine bilder	12	-
Zwey geschnizte Crucifix	1	30
Ein geschniztes frauen bild im althar	4	-
Ein geschniztes bild S. Michaël	2	-
Ein deto der Heyliger Nepomucenus	2	-
Ein deto der Heyliger Florianus, und schutz Engl	4	-
Zwey braune Kästl	2	-
Zwey bett bankh	-	14

1342 AFW 45-A-II: „Panix Nest“.

1343 AFW 45-A-II fel van cserélve a következő tétellel és könyvcímként szerepel.

1344 AFW 45-A-II csak: „über torff“.

1345 Ez a tétel csak az AFW 45-A-II-ben szerepel.

NB. befindet sich auch hierinnen
Unterschiedliche Erdenes geschirr, so nicht zu schätzen

In einem Gewölb in der Truchen
N. 1°

Vier grosse taffl tiecher	12	-
Ein langes tuch umb die taffl	3	30
Zehen Kleine tischtiecher	15	-
Zwey extra schöne grosse taffltücher	30	-
Sechszehen genähete leylacher sambt der ziehen	90	-
Sibenzehen glatte leylacher	25	30
Vierzehen glät und genähete ¹³⁴⁶ handtiecher	50	-
Fünff duezet tisch Serviet	15	-
Sechs Polster ziehen	2	-

In der Truchen N° 2.

Fünffzehen genähete leylacher	45	-
Sibenzehen glatte deto	25	30
Zwölf glatte und gespüzte leylacher	12	-
Siebenzehen glatt- und genähete ¹³⁴⁷ Kißzichen	21	-
Fünffzehen groß- und kleine tischtücher	36	-
Vier 1/2 duezet tisch Serviet	10	-
Drey stuckh tisch zeüg	37	30
Ein stuckh blauer bettzeüg	6	-
Ein Rott gestickte blaue taffetene bett teckhen sambt einen Polster	40	-
Ein blaue reiche bett teckhhen mit einen leylach	20	-
Zwey stuckh grober tischzeüg	18	-
Ein stuckh hauß leinwath	7	-

1346 AFW 45-A-II: „gemachte“.

1347 AFW 45-A-II: „gemachte“.

In einen großen Kasten N° 3

Ein griener Schämper mit Silber eingetragen sambt einen andern unter Rockh	40	-
Ein Caffée farber Schämper ¹³⁴⁸ von Schagrin sambt einen unter Rockh	15	-
Ein saubere Mantilli	12	-
Ein brauner unter Rockh	12	-
Zwey Rothe mietter	4	-
Ein reiches Casßsetl	20	-
Ein reichs Ungarisches Mietter	18	-
Drey messgewändter sambt aller zugehör	24	-
Ein reiche teckhen sambt den leylach	18	-
Ein Silber und vergolder Kelch sambt der Paten wägt 1. Mach 12. loth	30	-
Allgemein gearbeites läder	4	-
Ein grüne coupert deckhen ¹³⁴⁹	6	-
Zwey schwarze Indianische Täzen	3	-
Ein Krantz ¹³⁵⁰ von Kránzlbinder arbeit	-	30
Zwey Kleine Spigl auf einen neü gemahl ¹³⁵¹	5	-
Drey teckhen, worunter Eine mit einen leylach	18	-
Zwey Kutsche Sitz teckhen	4	-
Ein alt schwarzes Kleydt	3	-
Ein halb Schärschedenes ¹³⁵² Wammes	2	-
Ein Tischteppich	8	-
Drey stuckh Hauß leinwath	13	- ¹³⁵³
Ein stuckh griener maßelän	4	30
Ein stuckh blauer bethzeig	8	30
Zwey Restl grober Haußzeig	2	24

1348 AFW 45-A-II: „samper“.

1349 Kuvertdeckel: ágytakaró

1350 AFW 45-A-II: „Cronen“.

1351 AFW 45-A-II: „eingemäl“.

1352 AFW 45-A-II: „schaschedeneß“.

1353 AFW 45-A-II: „30 xr.“

In einem Schwarzen Kasten

N. 4.

Worinnen allerhandt Schachtl, und anders kleines Geräfflwerch,¹³⁵⁴ so nicht zu schätzen.

In einer braunen Truchen

Zwey duezet grose Zinn Schiesßl	}	dieses Zinn wegt zusammen 1. Centen 51 lb. a 27. Xr.	67	57
Zwey duezet mittere deto				
Dreyzehn Thäller				
Vier Kleine Schisßl				
Zwey Schisßl Raiff				
Zwey grosse und zwey Kleine flaschen				
Ein Eiserne Truchen			20	-
Ein Kupfener Kiell Kessl			4	30
Ein blöchen dorten Schisßl			-	15
Zwey lautere Fuetterall ¹³⁵⁵			30	-
Alte weiße barchetene Rockh				
Siben dergleichen Cassetln ¹³⁵⁶		So nicht zu schätzen		
dreyzehn Kleine fenster Stängl			-	45
Allerhand Erdenes Kuchl geschier				
Ein Spin Radl				
Unterschiedtliche Körbl		So nicht zu schätzen		

Im Vorhauß

In einen braunen Kasten N° 5°

Worinnen Einmach- trinckh- undt apotekker gläser sich befinden, so nicht zu Schätzen.

In ainen andern Kasten

N. 6°

Drey halb Seidene bett teckhen	10	-
Zwey taffetene deto	14	-
Drey wollene deto	4	30
genähete ¹³⁵⁷ Spallier	30	-
grüne wollene deto und Portiern von Maßelan	20	-
Sechs tisch teppich, worunter Ein lederner	35	-

1354 AFW 45-A-II: „graffel werkch“.

1355 AFW 45-A-II: „lauthen sambt Futteral“.

1356 AFW 45-A-II: „Sosset“.

1357 AFW 45-A-II: „gemachte“.

Vier stuckh bett fürhäng und 4. Kränz	6	-
Vier stuckh griene Portiern von Mäßlan	2	-
drey Portiern	4	-
13. fenster fürhäng	13	30 ¹³⁵⁸
Unterschiedliche gemeine Föser, ¹³⁵⁹ so nicht zu schätzen.		

Apoteckhen

So völlig eingerichtet, dermahlen aber nicht geschätzt werden können.

Freyhauß [!]¹³⁶⁰

Dises ist in bestandt verlassen, und den breümeister alle Nothwendigkeiten vermög in handen habender Specification eingehändigt worden, so Er auch bey Endigung des bestandts widerum hinterlassen muß.

Wein

60 Emer

NB. diser ist vermög des Herrn Wockowisch gethaner Erinderung, in die Clöster, und andern armen leüthen bey lebs-zeiten der Frauen Fürstin ihne anbefohlt worden, außzuthellen.

Mayrhoff

Eylf Stuckh Khüe	66	-
Ein grosser stier	6	-
Vier grosse Piffeln ¹³⁶¹	80	-
drey Kleine deto	12	-
Vier Mayr Ross	50	-
Ein abspenn Keibl	3	-
Fünff alte S. V. Schwein	20	-
Fünff Ein jahrige frischling	12	30
drey alte geiß	4	30
Ein Kizl	1	-
Ein laither wagen	20	-

Unterschiedliches geräfflverch, so sich auf den boden befindet, so nicht zu schätzen.

NB. Eß haben sich auch 3 kleine Säckhl Siebenbürgische Schrifften gefunden, welche Herr Wuckhowitsch zu sich genohmmen hat.

Summa 2085 fl. 34. Kr.¹³⁶²

1358 AFW 45-A-II: „3,30“.

1359 AFW 45-A-II: „glösser“.

1360 AFW 45-A-II: „Brey Hauß“.

1361 AFW 45-A-II: „Büffeln“.

1362 AFW 45-A-II nincs végösszeg.

Urkundt dessen Unsere hierunter gestelte ferttigung.
Actum Wimmerstorff ut Supra

L. S. Franz Antoni von Häzenberg
L. S. Martin Niedl

A külzeten: „Inventarium” alatta áthúzva téves tartalmi feljegyzés, hogy az irat Esterházy József pereskedésével lenne kapcsolatos; *későbbi levéltárosi jegyzet:* 1716. 10a Septembris Copia Inventarii Rerum et Bonorum Mobilium et immobilium Principissae olim Evae Tököly.

Megjegyzés: másolat.

Kiadta: KOPP 2020, i. m. 225–236.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. F. Nr. 325. Másolata: AFW 45-A-II.

90. THÖKÖLY ÉVA HAGYATÉKA

1716. szeptember 15.

Inventarium¹³⁶³

Über Weyland der hochgebohrnen Fürstin, und Frauen Frauen Ewae verwittibten Fürstin von Esterhaß undt Gallanthe, gebohrnen Gräfin Teckhelin seeligen Verlassenschafft, so wir zu Endtbenannte commissarii auf die an unß Ergangene gerichtliche auflag heünt dato den 2ten septembris 1716 der ordnung nach aufgerichtet, und beschriben haben.

Gütte- und Grundstuck
Daß gueth Heilingstein in Hungarn
das güeth Winnerstorff
das hauß in der Stadt
das hauß und garten in der Leopoldstatt

Paares Geldt

In 17.ner	3540	–
In dugaten	784	–
Item ordinari dugaten 53.	124	–
Item Cremnizer 41 ohne Lagio	124	–
Item ein fünfffacher	20	–
Item ein zehenfacher	40	–

¹³⁶³ Az AFW jelzetű példányokban fölötte: „Praesentatum 15. Septembris 1716.”

Geschmuck¹³⁶⁴

Ein paar ohrbugl ¹³⁶⁵ von zwey Diemant Rauthen	150	–	der Judt
Ein Creützl sambt den Calans ¹³⁶⁶ mit 7. diemant Rauthen	50	–	Freile Thürheimbin ¹³⁶⁷
Ein Harnadl mit einen großen Saffier, und 7. daran hangenden diamant Rauthen.	130	–	Gräfin Erdödyn ¹³⁶⁸
Ein grosser einschichtig gefaster Saffier.	200	–	Judt
Ein pushen Perl n No. 1965. stuckh a 3. Xr.	98	– ¹³⁶⁹	Nach M[aria] Zell legiert
Ein paar Armmbändl mit 5. langlicht und 5. Runden diamäntl sambt 76. Zahlberln ¹³⁷⁰	140	–	Verkauft
Ein paar Armmbändl 14. mit Rubin gärierte stückhl, und 16. mit diamant besetzte untermärckl.	70	–	Verkauft
Ein paar Handtschlüessen sambt den endstückhl mit 22. diamanten	50	–	Verkauft
Zwey Runde Haar Roßen mit 98. Diamanten	100	–	Zur Monstranz <i>applicirt</i>
Ein mit dickhstein und Reidl in goldt gefastes Creützl mit 2. Kleinen Perlen	40	–	Verkauft
Zwey Ring mit grienen stein und 12. kleinen diamäntln.	10	–	Verkauft
Ein anhängl mit einen Mohrenkopf mit Rubintl garniert.	8	–	Verkauft
Ihro Verwittibten Kayserlichen Mayestät ordens Creüz ist extradirt.			extradiert
Ein alte gürtl Schnallen mit 13. diamanten und 11. ¹³⁷¹ Rubin	45	–	Verkauft
Ein deto neü gemachte Schnallen mit 6 grossen und 8 Kleinen diamanten und 4. Rubintl	120	–	Verkauft
Ein Creützl sambt den Calans mit 7. diamant Reütl.	10	–	Verkauft
Ein streißl mit 43. Diamantl, und 5. Rubin	250	–	Gräfin Erdödyn

1364 Az utolsó hasáiban olvasható eladásra vagy átadásra vonatkozó megjegyzések az AFW 45-B jelzetű példányban szerepelnek.

1365 Ohrenbügel

1366 Culans

1367 Francisca von Thürheim

1368 Esterházy Anna Terézia (1684–1755), Erdődy György felesége.

1369 A P 1341 jelzetű példányban: „98. [fl.] 15 [Xr.]”.

1370 Zahlperlen

1371 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „17”.

Ein deto streißl mit diamant und 5. Rubin, so ein händl haltet	180	–	ist Legirt gräfin von Löwenburg
item fünffzehen braune diamant Rauthen in Scharnir gefast.	150	–	Verkaufft
Ein paar ohrbugl mit 2. Diamant Rauthen.	50	–	Verkaufft
<i>Ein Creütz mit 7 grossen und 29. kleinen diemant Rauthen</i> ¹³⁷²	200	–	Verkaufft
Ein schnur halß Perl von 40. Stuckh	250	–	Legiert frau gräfin Esterhasyn
Ein paar ohr Ring, in ieden 8. diamant, und in der mitten ein Perl	24	–	Verkaufft
Zwey schnur handt Perl N. 1490. Stuckh a 3. Xr.	745	–	Verkaufft laut neuer Schatzung zu [...] ¹³⁷³
Ein paar ohr Ring, ieder mit einer grossen diamant Rosen.	2000	–	Verkaufft laut neuer Schatzung 1000
Mehr 2. schnur handt Perl 1022. Stuckh a 10 Xr.	170	20 ¹³⁷⁴	Legiert der gräfin Esterhasyn
Ein goldene Tobackh dosen wegt 43 duggaten a 3 fl. ¹³⁷⁵	129	–	Verkaufft
Vier Schnur kleine zahl Perln N. 2645. stuck. a 3 Xr.	132	15	Verkaufft
Acht Schnur Perln N. 5223. stuckh. a 2 Xr.	174	6	Verkaufft
Ein paar Armbbändl mit gesundtstein 14. zwischen Stückhl, iedes mit 3. diamäntl. ¹³⁷⁶	45	–	Legirt der fr. Cauttin
Ein Ring mit grosser und kleiner diamant Rosen N. 37. in gold gefast.	60	–	Verkaufft
Ein deto alt Vatterischer Ring mit einer Cron mit diamantl	8	–	Verkaufft
Ein Ring mit Rubinl in der mitten einen frauen bildt.	5	–	Verkaufft
Ein goldene Ketten wegt mit den Creüzl 19. dugatten a 3 fl.	57	–	Verkaufft
Ein Händl mit einen gespitzten diamant	6	–	Verkaufft
Ein Parthey Perlin in einen Papier	15	–	Verkaufft

1372 A tétel nem szerepel a P 108 jelzetű példányában, a másik háromban viszont megtalálható.

1373 Az érték ma már nem olvasható, elszakadt a papír.

1374 áthúzva

1375 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „den duggaten a 3 fl.”.

1376 A P 1314 és az AFW 45-A-II jelzetű példányokban: „mit 3 kleinen diamantl”.

Mehr in einen Papier Unterschidliche sachen mit N. A. ¹³⁷⁷	10	–	Verkauft
Ein von Perln gewundene gürtl wegt sambt der darin geflochtenen Seiden 10 3/4 loth	100	–	Empfang Ihro Hochwürdiger PP. Caccia ¹³⁷⁸
Ein Creütz samt den calant und Kettl, sambt den Halßbändl, in Creütz 2. grosse, und 30. kleine halßbändl, 62. zusammen 99. diamant Rauthen. ¹³⁷⁹	800	–	Verkauft
Ein Pyramid mit einer grossen Rubin schallen, sambt 15 grösern, und 40 kleinern	800	–	Legiert dem gr. Esterhasy
Ein auf Cristall geseetztes [!] Creüzl ¹³⁸⁰ mit 21. Mitern und 26. Kleinen diamant Rauthen	400	–	Legiert dahin
Ein kleinere Nadl mit 34 Mitern und kleinen diamanten sambt einer grossen Rauthen auf Cristall	150	–	Legiert dahin
Ein bruststuckh mit 361 diamanten pr.	1000	–	Legiert dahin
Ein bruststuckh mit Karten Perln und diamanten in Silber gefast.	200	–	Legirt gr. Nadasty ¹³⁸¹
Zwey in gold gefaste schlüesßen mit 64. diamant und 28. Perln.	130	–	Verkauft
Ein alt Vätterisches streißl mit diamanten und Perln in gold gefast.	50	–	Verkauft
Ein bruststückhl mit Rubin in goldt und diemantl mit Silber gefast.	90	–	Verkauft
Ein kleines Schlüeßl mit Rubin und Perl	18	–	Verkauft
Ein Streißl mit Rubinel in gold gefast.	30	–	Verkauft
Zwey Harrosen mit 22 diamantl und 16. Perln	30	–	
Zwey deto mit 18. Perl und 24 diamantl	24	–	
Zwey Runde Nadln mit 14. Perln und 36. diamantln in gold	60	–	Legiert Herrn grafen Nadasty
Zwey deto Runde, mit 8. Perln, und 26. diamäntln	30	–	
Ein deto Runde mit 13. Perln und 12. diamäntl	18	–	
Zwey bandt Locksen ¹³⁸² mit 2. Muschl Perln und 14. diamanten.	20	–	Verkauft

1377 N. A.: Nicht angegeben (?). A „mit“ felesleges, a P 1314 és az AFW 45-B jelzetű példányokban nem szerepel.

1378 Franciscus Caccia (1648–1725)

1379 A P 1314 és az AFW 45-B jelzetű példányokban: „seyndt 7 grose undt 30. kleine, in Haß-Bandl 62, zusammen 99 diamant Rauthen”. A gyémántok száma alapján ez a helyes leírás.

1380 A P 1314 és az AFW 45-B jelzetű példányokban: „Streüssel”.

1381 Nádasdy Pál

1382 A P 1314 és az AFW 45-B jelzetű példányokban: „Bandlockhen”, illetve „Pandltlockhen”.

		Silber		
Ein Silber vergolter becher sambt den dökkhl mit helffbeinen Figurn 22. loth.	30	–		
Ein fläschl mit einem Nessigitus ¹³⁸³ stein in goldt gefast, mit böhmischen granaten garniert, wegt sambt den stein 32. loth 3. qvintl	300 ¹³⁸⁴	–	Verkaufft	
Ein trinckh becher von agat in Silber gefast	10	–	Verkaufft	
Ein trinckhschallen von Berg Cristallen	10	–		
Ein Spanisches Saltz Vaß, ein glaß zum öhl, worauf ein Silbe[r]ner Schraufen, ein Rehen, ¹³⁸⁵ ein Zuckher, und ein pfeffer Pixen sambt der Tätzen, wegt zu sammen 7. march 12. loth, die March a 17. fl. 30. Xr.	135	37 ½		
Ein paar leichter sambt liecht putzen und zugehör, wegt 4. March 8. loth die March a 17. fl. 30 X.	78	30	Verkaufft	
Ein kleines gießböckh, samt der kandl. 3. March 5. loth, die March a 17 fl. 30. Xr.	12	39 ¹³⁸⁶		
<i>Ein Reyß bestöckh Messer und gäblhefft sambt einer trinckh täzen und Löffl, wegt zusammen mit dem Saltz Vaß 11 1/2 loth a fl. 6 xr.</i>	12	39 ¹³⁸⁷		
Ein deto besteckh mesßer gabl und löffl samt den Saltz Vößl	10	–		
Ein löffl, ein Caffée kandl ein Saltz Vaß, ein Reindl, 4. Spiel leüchter, ein Spey bockhl samt einen böcher, ein Vorleglöfl, 10. löffl,				
ein Caffée löfferl ein hafft zu einer bürsten, wie auch ein Mösßer, und gablhöfft, ein Weichbrun Keßerl, ein Suppen schallen, mit einen däckhl, zwey Schächterln zusammen 16. march, 3. loth die march a 17 fl. 30. Xr.	283	17		
Ein duezet mesßer und gabl, daran seint die hafft von Agat mit Silber beschlagen		18	–	
Zwölff paar messer und gablhefft sambt 12 löffl in einem fuetherall ungefehr 4 March, die March zu 17. fl. 30 Xr.		64	–	

1383 A P 1314 és az AFW 45-B jelzetű példányokban: „Nessigitas”.

1384 Az összeg áthúzva, de nincs javítva. A P 1314 és az AFW 45-B jelzetű példányokban: „250”.

1385 A P 1314 és az AFW 45-B jelzetű példányokban: „Rehem”.

1386 Az érték sortévesztési hiba, az írnok a kimaradt következő tétel összegét másolta ide. A P 1314 és az AFW 45-B jelzetű példányokban: „57 [fl.] 58 [Xr.]”.

1387 A tétel nem szerepel a P 108 jelzetű példányban, a másik példányokban viszont igen.

Ein Rothsametes Caffée trücherl samt aller zugehörigen vergoldten Silber geschier zusammen 9. March 9. Loth, die March a 18. fl.	172	7 ½
Ein vergulter neüer Nachtzeüg mit aller zugehör, wegt ohne den Spiegl und Rahm 37. March 1. Loth, die Spiegl Rahm ungefehr 3. march zusammen 40. March, 1 loth, zu 24. fl. macht	961	30
Ein Spiegl in Silber gefast in einen Sammeten fueterall	4	–
Vier daezerln, ¹³⁸⁸ eine darunter hat 5. Rotte fliß samt ein Korb, wegt zusammen 5. March, 8. loth, 2. quintl, die march a 17. fl. 30. Xr.	96	48
Unterschiedliche Kleinigkeiten von Kinder Spillerey zusammen 3. March a 17. fl.	51	–
Sechs unterschiedliche betten ¹³⁸⁹ mit zwey Zechnern von differenten steinen	30	–
Zwey Caffée Schällerl	2	–
Ein denckhv [!] ¹³⁹⁰ Schallen von Rotten fluß	4	–

Obligationes

N. 1° Ein Original obligation von Wolff Schlessinger ¹³⁹¹ Juden, de dato 1. ^{ten} April 1716. pr. sambt 2 original wexlbrief auf dise Summa	20000	–
N. 2° Ein original wexlbrief von Emanuel Oppenheimber de dato 5. ^{ten} Martii 1716. pr.	27000	–
N. 3° ein original wexlbrief von erstgedachten Oppenheimber de dato 9. ^{ten} april 1716 pr. ¹³⁹²	12000	–
N. 4° Ein original obligation von gemeinen Statt Hanco ¹³⁹³ de 18. ^{ten} Decembris 1715. pr.	10000	–
N. 5° Ein original obligation von Herrn Grafen Slavignoni ¹³⁹⁴ de dato 29. ^{ten} februarii 1716. pr. 25000 fl., woran aber 12000 flo. bereits bezahlet worden, bleiben	13000	–
Item die wegen des gueth Triebeswinckhl Restirende schermungs gelder	3000	–
N. 6° Ein original obligation von Herrn Franz grafen Keri de dato 28. ^{ten} . Februarii 1711 pr.	1000	–
7. Ein original obligation von Herrn Gregorio Sebastiano Junga de dato 12. Februarii 1715. pr.	200	–

1388 Tasserl

1389 Beter, olvasó, rózsafüzér

1390 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „trinckh”.

1391 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „an Wolff Schlessinger”.

1392 A tétel az MNL OL példányából először kimaradt és az írnok a következő oldal elején pótolta.

1393 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Statt Banco”.

1394 Franz Christoph Scavignoni

8.	Ein Original obligation von Martin Hul. ¹³⁹⁵	30	–
N. 9.	Zwey original obligationes von Herrn Thoma grafen Nädasti de 9. ^{ten} Septembris 1713. und 31. Julii 714. sambt 2. beylagen pr. 8000 flo. woran aber verschiedene bezahlungen beschehen, restieret also salvo calculi	4000	–
10.	Ein Original obligation von dem dorf Heiligenstein de dato 29. ^{ten} May 1698. pr.	300	–
11	Ein Original obligation von den dorff Schigschieß ¹³⁹⁶ de dato 10. May 1709. pr.	2000	–
N. 12.	Ein original obligation von Baron Petro Zaparo ¹³⁹⁷ de dato 21 ^{ten} Novembris 715. pr. 4000 flo. woran bezahlt worden 1500 fl. Restieret also noch	2500	–

Activ-Schulden

Über obige obligationes hat die fürstliche Esterhaßische Executoreü ¹³⁹⁸ alhier auch anzusezen verlanget, der frauen fürstin seeligen in ihren testament angemerckhtes auf ihres fürstlichen Herrn gemahls seeligen gütter versichertes Mutterliches Erbschaffts capital pr.	80000	–
Ingleichen die wider erstgedachten ihres fürstlichen herrn Gemahls seeligen Herrn Erben wegen nicht zuruck gegebenen mobilien nachstellende forderung, so die frau Fürstin seelige in vorgedachte ihren testament angeschlagen auf ¹³⁹⁹	30000	–

Schriftliche Notthurfften

- N. 1° Original Vergleich mit (titl.) Herrn Paul Fürsten Esterhasy de dato Wienn den 4. [!] July. 702.¹⁴⁰⁰
2. Original Kaufbrief über daß hauß alhier de dato Wienn, 29ten Augusti 714. sambt der alten gewöhr.
- N. 3. Original Hoff Decret de dato 17. Februarii 713. die quartiers frey Jahr betreffend sambt zweyen alte Freybrießen [!]
4. Ein original quittung von dem Herrn Heinrich Geich de dato 1ten octobris 1715. die an den hauß kauffschilling abgefuhrt 17000 fl. samt interesse quittung.
5. Original obligation von dem Moises Wertheimer pr 1500 fl. de dato 12. Junii 1710, so aber den verstorbenen Herrn Fürsten Esterhasy bezahlt worden seyn solle.
6. Ein Fascicul vershidener original documenten und quittungen daß Guth Heiligenstein betreffende

1395 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Martin Hugl”.

1396 A P 1314 példányban: „Schigschêès”, az AFW jelzetű példányban : „Schigs Heiß”. – Talán a magyar Sérc és német Gschieß helységnév egybeírva hallás után.

1397 Szapáry Péter

1398 Executoresi

1399 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „pr”.

1400 Az egyezés helyes dátuma: 1702. július 2.

- N. 7. Ein Fascicul die verkaufte Siebenbürgische gütter betreffend
8. Original Stifftbrief von denen Patribus Franciscanern alhier gegen bezahlung 20000 fl. zu Lintz oder anderwertig in ÖsterReich Ein Closter zu stifften de dato 11. May 1710.
9. Executions-Process wegen 2000 fl. dem Herrn Ahay¹⁴⁰¹ haubtmann betreffend
10. obligation von Herrn Pereni¹⁴⁰² das dorff Hzriho¹⁴⁰³ betreffend
11. Obiginal [!] obligation von Fürsten Abaffi¹⁴⁰⁴ pr. 6666 fl., so aber bezahlt seyn sollen.
- N. 12. Ein Charta bianca von grafen Turno¹⁴⁰⁵ pr. 1000. fl.
13. Ein Original absolutorium von Ihro Mayestät Josepho Primo glorwürdigster gedächtnuß.
14. Original Kauffnotl das gut Winnerstorf betreffend sambt einer Specification deren mit ubernohmmenen mobilien.
15. Original Kauffbrief das guet Tribeswinckhl betreffend
16. Original güldtschein über Tribeswinckhl.
17. Ein Fascicul landschafft quittungen, und andere Documenten Tribeswinckhl betreffend
18. Original Kaufbrief über einige von Herrn von Quarient¹⁴⁰⁶ nach Winnerstorf Erkauffte Unterthannen.
19. Quittung den garten in der Leopold Statt betreffend
20. Fascicul verschiedener quittungen der bezahlten interesse halber
21. Zwey Original quittungen von Herrn Grafen Naydasti [!] wegen der von seiner frau Mutter¹⁴⁰⁷ verschafften jährlichen 500 fl.
22. Ein Fascicul bezahlter auszügl.

Bilder

1. Die Rebeca beym brun	50	–
2. Die Erster [!] vor dem König Hovero [!] ¹⁴⁰⁸	50	–
3. Ein landtschafft ober der thier ¹⁴⁰⁹	30	–
4. Ein Architectur mit türckischen Figuren	150	–
5. Ein groses Stuckh mit villen Figuren	100	–
6. Ein Stuckh ober der thier mit einer Kaz	30	–
7. Mehr ein stuckh mit vilen figuren	100	–
8. Ein Stuckh Adone und Venus	200	–
9. Ein Mahlzeit von Passan ¹⁴¹⁰	50	–
10. Asverus mit der Königin Esther	200	–

1401 Akay István

1402 Perényi

1403 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Hzritn” (Hricsó).

1404 II. Apafi Mihály (1676–1713)

1405 Johann Heinrich Baptist Tournon (†1716 után)

1406 Franz Anton von Quarient und Raal

1407 Nádasdy Pál, édesanyja Thököly Mária (1656–1709 és 1711 között)

1408 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „vor dem könig Asvero”.

1409 Tür

1410 Jacopo Bassano (1510 k.–1592) vagy Bartholomeus Van Bassen (1590–1652)

11. Ein Mörhoffen ¹⁴¹¹ mit figuren	50	–
12. Ein schäffer mit der schäfferin	20	–
13. Ein grosse landtschafft	30	–
14. Ein fischstuckh von Turneckh	20	–
15. Ein Kuchlstuckh von Packen ¹⁴¹²	40	–
16. Piazza di St. Marco	10	–
17. Zwey grosse Stuckh von verlohrenen Sohn	24	–
18. Ein venetianisches Stuckh mit Schifen	6	–
19. ein Copi nach Paul Venones [!] ¹⁴¹³	9	–
20. Ein Narcissus nit außgemacht ¹⁴¹⁴	4	–
21. Zwey stuckh ein Doctor und barbierer	100	–
22. Ein Antoni stuckh von Collat ¹⁴¹⁵	60	–
23. Zwey Carneval baill	60	–
24. Ein groses stuckh die Lucretia	40	–
25. Mehr Tarquinius und Lucretia groß	40	–
26. Raptus Proserpinae	10	–
27. Ein fruchtstuckh mit Paperl ¹⁴¹⁶	8	–
28. Ein Kuchl mit einer schwarzen Rahm	20	–
29. Ein Pauli bekherung	12	–
30. Zwey außkhererin	12	–
31. Zwey Schlächte	12	–
32. ein hund der ein Lämpf frist	5	–
33. Ein Blumenstuckh mit früchten	8	–
34. Ein stillstehendes stuckh mit Krepfen	6	–
35. Ein blumenstuckh mit früchten	6	–
36. Zwey blumenstuckh von einer grösse	16	–
37. Zwey landschäftl	2	–
38. Zwey Landschäftl	6	–
39. Ein geiger und tobackh ¹⁴¹⁷ trinckher	2	–
40. Ein Landtschafft mit figuren	2	–

1411 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Meerhaffen”.

1412 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Backen”.

1413 Paolo Veronese (1528–1588)

1414 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Ein Narcissius mit ins gesicht gemacht”.

1415 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Callos”.

1416 Paperl: papagáj

1417 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „und ein Tobackh trincker”.

41. der Loth mit seinen zwey töchtern	15	–
42. die sterbende Magdalena	10	–
43. Taufung Johannes [!]	20	–
44. Ein grosses frauen bildt mit 2. Engln	10	–
45. ¹⁴¹⁸ Ein Controfait Anna Theresia Esterhaßin	12	–
46. Ein Contrafait der Joseph graf Esterhasy ¹⁴¹⁹	4	–
47. Ein Copi nach Pauli Ferane ¹⁴²⁰	4	–
48. Ein fruchtstuckh	4	–
49. Zwey landschafft	8	–
50. Ein landschafft	3	–
51. Ein heydischer [!] templ	3	–
52. Ein Kuchstuckh ober der thier	8	–
53. Ein mörhoffen	12	–
54. Susanna ober der Thier	16	–
55. Kayser Leopold, und Kayserin	40	–
56. Fürst und Fürstin Esterhaßin	40	–
57. der Fürstin ihre 2. schwestern	40	–
58. graf Joseph Esterhasy und gräfin Erdödin	30	–
59. Kayser Joseph	10	–
60. Zwey stuckh ein Haß und 2 hienner ¹⁴²¹	8	–
61. Ein fruchtstuckh ober den beth	4	–
62. drey stuckh auf bröth ¹⁴²² gemahlen	10	–
63. drey copien ober den thiern nach Passan	15	–
64. Zwey kleine contrafait	6	–
Ein Copi nach Passan	5	–
Ein Carite Romana	6	–
Ein frauen bild in einer Rahm	9	–

1418 A 45. és 46. tétel sorrendjét a P 108 jelzetű példány leírója felcserélte.

1419 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban hibásan nőnemben: „graff Joseph Esterhasin”, az MNL OL példányának írója a hibát átírással korrigálta.

1420 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Serane”. Talán Paolo Veronese (1528–1588).

1421 Hünen

1422 Brett

Kleyder

Ein Schwarz damaschkener ¹⁴²³ Schlaff und unter Rockh	12	–
Ein alter Perl farber schlaff Rockh	6	–
Ein Rott und Schwartz flanelener Unter Rockh	2	–
Ein Rottsammetener Pöltz	36	–
Ein Pern Stutzen ¹⁴²⁴	2	–
Ein Rottsametener Manto und Unter Rockh mit einen Silbernen Pertl	120	–
Ein schwarzes Kleyd von Kazamor ¹⁴²⁵	40	–
Ein blumeranfarber Schlaff Rockh von Perter ¹⁴²⁶	24	–
Ein braunes kleyd	14	–
Ein Crepanes ¹⁴²⁷ clag kleyd	6	–
Ein schwarz Schwedischer schlaff und gefälbelter unter Rockh	5	–
Ein blaues Casßedl mit golden blumen	8	–
Ein schwarzes Casßetl von Cazamor	3	–
Ein Roth abgenäheter Unter Rockh	6	–
Ein Ponzon farbes Kleyd	200	–
Ein Reicher Unter Rockh 2. mahl mit find-Span verprämet.	250	–
Ein oliven farber Manto mit golden blumen samt unterrockh	120	–
Ein deckhen von grien adlaß mit golden blumen gestickt	50	–
Ein gelbe deckhen mit gold gestickt, umb und umb mit einen golden Spitz.	50	–
Zwey mesß gewandt	10	–
Ein schwarz Sametener Hungarischer böltz ¹⁴²⁸ mit Perl gestickt, sambt goldenen Knöpfen und mit Schmaragd versezt, darzu ein läzel mit Zahl Perl gestickt	1500	–
Ein reicher Silberner Unterrockh mit Rott undt guldenen blumen sambt einen hohen goldenen Spitz	180	–
Ein Caffée farber Manto und unter Rockh	75	–
Ein Rottsametener unterrockh mit poin di Span ¹⁴²⁹ mit silber und gold fünffmahl gebrännt [!]	160	–
Ein grien atlasene Polster Ziehen mit gold und silber gestickt	20	–
Ein arbeith fürtiechl von golden Spizen	13	–

1423 damastener, damaszt

1424 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Bern Stutzen”.

1425 Az AFW jelzetű példányban: „Kazamon”, a P 1314 jelzetű példányban: „Kazamor”.

1426 A P 1314 jelzetű és AFW 45-A-II példányokban: „perreter”, az AFW 45-B jelzetű példányban: „Berreter”.

1427 Az AFW 45-A-II példányban: „Cropones”, a P 1314 és az AFW 45-B jelzetű példányokban: „Crepones”.

1428 Peltz (kabátféle)

1429 point d’Espagne

Ein arbeit fürtiechl von Silbernen Spitzen	30 ¹⁴³⁰	–
<i>Zwey gefärbte arbeith fürtücher</i>	4	–
<i>Zwey shwarze shläyrl</i> ¹⁴³¹	1	30
<i>fünff und zwainzige untershidliche halßtüchl</i>	30	–
<i>12. Mitten Gürtl</i>	15	–
<i>Zwölff reiche läzl von gold und silber</i>	26	–
<i>Zwey pahr Sammetene Stüzl, worunter ein pahr gestückht</i>	7	–
<i>Siben pahr seidene handtschuch</i>	1	–
Vier mantili mit Spizen	30	–
Ein Wickhlhauben mit Rotten sammet gefietert	3	–
Allerhand clag sachen	8	–
Ein ¹⁴³² Hauben mit Ehr! ¹⁴³³ samt einen paar angeschant	12	–
Sechs weise Nachtzeüg tiecher	8	–
Zwanzig ungebutzte hauben	30	–
Zwey glate haarmäntl	1	30
Sechs casßet Streifl ¹⁴³⁴	3	–
Siben und zwanzig Halß Streifl mit Spitzen	6	
Siben paar Handt Spitzen	1	30
Ein Hungarisches Reiches Mitter ¹⁴³⁵ von Spitzen	26	–
Ein Hungarisches Sammetenes deto mit poindi span brämet	10	–

Weisse Wäsch

47. Hemmeter a 51. Xr.	39	57
25. Weisse fürtiecher a 7. Xr.	2	55
12. Schlawffhauben a 7. Xr.	1	24
27. paar Baumwoll- Zwirn- und leinwathene Unterzich strimpf a 7. Xr.	3	9
7. paar gestrickte handtschuech a 7. Xr.	–	49
Drey alte Haarmäntl	1	–
Vier Nachtzeig tiecher	–	24

1430 A P 1314 és a AFW jelzetű példányokban: „10”. Itt a P 108 jelzetű példányának másolója több sort, valószínűleg egy oldalt átugrott és a „Vier mantili mit Spizen” értékelését írta ide.

1431 Schleier

1432 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Sechs”.

1433 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Öhrl”.

1434 Az AFW 45-A-II és P 1314 jelzetű példányokban: „Carset Strieffl”, az AFW 45-B jelzetű példányból kimaradt a tétel.

1435 Mieder

Fünff weisse fenster fürhang	1	30
Acht alte und Neüe damaßkhene tischtiecher	8	–
Zwey außgenähete Handtiecher	3	–
Ein ausgenähetes tischtuech	2	30
Ein langes weises handttuech	1	30
Ein tuzet ordinari tisch Serviet	1	30
32. saubere Deto	4	36
drey duzet grobe Serviet	3	36
Zwey genähete Kießziechl		34
Neinzehn Elln weisse grobe leinwath a 9. Xr.	2	51
Vier gespizte alte Haarmäntl	8	–
Vier alte weisse tiechl	1	–
Vier alte gefärbte schnopf tiechl	–	30
Siben paar angeschanten	5	–
Drey weisse schlaffhauben	4	30
Drey paar dazel ¹⁴³⁶	–	51
Vier halß streif	–	45
21. alt und Neüe leilacher	20	–
14. ordinari tischtiecher	7	–
39. allerhand tisch Serviet	3	–
5. weisse Frauen Carsetl	4	–
Ein alben samt dem altartuech	3	–
Vier frauen hemmeter	3	–
Acht weisse schnopf tiechl	2	–

Effecten und Mobilien
In Taffl Zimmer

34. blat grien gestreifte Rösetene Spallier 153. Elln a 30. Xr.	76	30
Vier dergleichen Portiern ¹⁴³⁷ 120. Elln a 30. Xr.	60	–
Ein schenckh Kasten	4	–
Ein schlag Uhr	25	–
drey cheridon ¹⁴³⁸	1	–

¹⁴³⁶ A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Täzl”.

¹⁴³⁷ Bordüre

¹⁴³⁸ lerakodó asztalka

Ein alte bettstatt samt einer darauf ligenden deckhen	4	–
Ein Runter tisch von weihen holtz samt einen Rotten geblumten teppich	4	–
Sechs griene tiechene Sesßl a 1. fl. 15. Xr.	7	30
Für ¹⁴³⁹ weise fenster fürhäng	1	30
Ein Zeihenes ¹⁴⁴⁰ fenster tuech	–	30
26. Stuckh depfer ¹⁴⁴¹ geschier, worunter die mehristen zerbrochen	2	–

In Capellen Zimmer

Fünff Stuckh Niederländische Spallier, mehr 3. stuckh auf zwilch ¹⁴⁴² gemahlen	250	–
Sechs genähte taffel Sesßl a 1. f. 30. Xr.	9	–
Ein Länsesßl [!] ¹⁴⁴³ mit Creüznadt	5	–
Ein teppich Sesßl	3	–
Ein schreib Kästl von harten holtz.	10	–
depffer ¹⁴⁴⁴ und Porzellan geschier auf den Schreib Kästl	8	–
Zwey schwarz baizte schublادت Kasten	4	–
Fünff tisch, drey von harten, und 3. von weichen holtz.	3	–
Zwey tisch teppich	5	–
Ein lederner Rast Sesßl	4	–
18. stuckh aufsäzl, worunter 6. giffit geschier	6	–
6. weisse fürhäng	2	–
3 Rott tüechene fenster tiecher	1	–
29. blat zerschwollene Spallier 176 ¹⁴⁴⁵ Elln a 10. Xr.	19	20
6. lederne Sesßl	1	42
Zwey alte gefürneiste schreib Kästen	8	–
Ein anderer deto	3	–
Ein grosser Schreibkasten mit welschen steinern eingelegt, und in der mitten ein Spiegl	20	–
Ein Instrument ¹⁴⁴⁶	6	–
Ein trag Sesßl	10	–

1439 Vier

1440 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Zeugenes”.

1441 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „delffter”.

1442 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Zwillich”.

1443 Lehnssessel

1444 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „delffter”.

1445 A P 1314-es példányban: „176”, az AFW jelzetű példányokban: „116”. – A végösszeg alapján az utóbbi jó.

1446 Spinet/Virgina, esetleg csembaló

Ein bettstatt sambt einer Roßhären mattrazen, ein tuchet, ein deckhen, ein polster, zwey leylachen	20	–
Ein feldbeth mit schrauben	2	–
Ein tisch von gibbs arbeit gemacht	130	–
Vier fenster fürhäng	1	–
Zwey tabonetl	1	–
13. Stuckh aufsäzl ¹⁴⁴⁷		
Zwey kleine Spiegl mit vergolten Rähmln	4	–

In Frauen Zimmer

Ein alter gar grosser Kleyder kasten von weichen holtz	4	–
Zwey kleinere deto	3	–
Ein Kleines Kästl	1	–
Zwey Reiß trücherl	2	30
Ein bettstatt von weichen holtz, darinnen ein Werchene, 2. roßhärrene, mattrazenß, und ¹⁴⁴⁸ Pölstern von Roßhaar, Zwey lend polster von federn, 8. haubt kiß	30	–

Im Cabinetl

37. blat Räsetene gestreifft Spallier 166. Elln a 30. Xr.	83	–
Zwey dergleichen portiern	10	–
Ein grosser Spiegl in einer schwarzen gebaitzten Rahm	20	–
Auf 2. fenster doppelte weise fürhäng	3	30
Ein grien tafetnes bett mit einer damaschkenen Coupert deckhen	40	–
Ein Roßharene Mattrazen, 2. dergleichen Pölster, ein unterbett, lendtpölster, ¹⁴⁴⁹ und ein deckhen mit goldenen blumen	25	–
Vier lähn Sössl	2	–
Ein grosser Roß Sessl ¹⁴⁵⁰	3	–
Ein Nachtzeüg tischl samt teppich, und gespitzten Nachtzeüg tuech, sambt ein grien tafetenen deckhen, und Spigl und Silber überzogenen Rahmen	15	–
Zwey gefärbte, ein weises Tüchl, samt einer Nacht hauben, Nadl Kiß und Pulß stizl ¹⁴⁵¹	2	–

1447 Az értékelés hiányzik a P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „2 [fl.]”.

1448 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „und” helyett „3”.

1449 Az AFW jelzetű példányokból hiányzik: „ein unterbett, lendtpölster”.

1450 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Rast sesßl”.

1451 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „bulst stüzl”.

Ein braitter Rockh, darzu 4. Elln braitte porthen auf einen frauen Rockh, wegt 28. loth a 1 fl.	28	–
Ein gelegenheit Hauben mit schwarzen bandt	1	–
Ein Rottes schreib Kästl mit Philigran beschlagen	10	–
Ein alter Gallanterie Kasten, worauf allerhand medicamenten	6	–
Ein schubladt kasten von Nußbaumen holtz, so aber der frauen gräfin Contrinin gehören soll	6	–
Ein schwarzbaitztes Köstl mit bein eingelegt, sambt allerhandt darauf stehenden geschierl	6	–
Ein kleines Tischl grienen, und weisen teppich, sambt den darauf stehenden Züpf trücherl ¹⁴⁵² und einsaz	5	–
Ein kleine messingene Schall waag samt 1 1/2 lb. einsaz gewicht	1	30
Ein Rottsametener Bucher ¹⁴⁵³ Sackh mit Silber portiert	6	–
Ein schwarz beth Schämerl	2	–
Etliche stuckh aufsäzl auf den ofen	–	30
Zwey kleine stockh Sesßerl	1	30

Zünn

Ein Centen 32. lb. Schlackhewalder ¹⁴⁵⁴ schüßl, und däller a 30. Xr.	66	–
---	----	---

Kupffer

Ein Theé und Caffée geschier¹⁴⁵⁵

Mesßing

Ein Mörser 9 ½ lb. a 27 Xr.	4	16
Ein Einmach böckhl	1	–
Ein grosse schnöllwaag	3	–

1452 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „zupff trücherl”.

1453 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „bücher”.

1454 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „Schlackhawerder”, „Schlackawerder”. Schlaggenwaldi cin (Horní Slavkov, Csehország).

1455 Az értékelés hiányzik, a P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „1 [fl.] 30 [Xr.]”.

Pfndt [!]¹⁴⁵⁶ und Waagen

Sechs braune gutsche ¹⁴⁵⁷ pferdt a 50 f.	300	–
Sechs geschier, so schon sehr schlecht	60	–
6. alte geschier, welche nit zu schatzen.		
Ein Stadt wagen samt Pölster und deckhen.	70	–
1. Landauer Chaise sambt bölster und Sizdekhen ¹⁴⁵⁸	70	–
Ein alter Stadt waagen	8	
1. laither wagen	20	–
	Summa summarum	228650 fl. 24 Xr.

Zu Urkund dessen unsere ferttigung

Actum Wienn ut Supra

L. S. Johann Martin Edlen von Hoche landtschreiber

L. S. Johann Jacob Matheser gehrichts Secretarius

A külzeten: Inventarium. 1716 Copia Inventarii post obitum Principissae Evae Tököly Super ejusdem Bonis mobilibus et immobilibus confecti.¹⁴⁵⁹ No. 2o Processus inter Filiam Principissae, et ejusdem Testamenti Executores ventillatus.

Megjegyzés: másolat.

MNL OL P 108. Rep. 41. Fasc. F. Nr. 326. További másolatok: AFW 45-B (becsértékkel, német nyelvű, az eladott mobiliák bejegyezve); AFW 45-A-II. [*Kiadta:* KOPP 2020, i. m. 202–223.]; MNL OL P 1341.; Illésházy család levéltára, Lad. 18. Fasc. 8. Nr. 5.

1456 Pferd

1457 A P 1314 és az AFW jelzetű példányokban: „gutschi”.

1458 A tétel nem szerepel a P 108 jelzetű példányban, a másik három másolatban viszont megtalálható.

1459 Az AFW jelzetű példányok külzete: „Inventarium. Über Weyland der hochgebohrnen Fürstin, und Frauen Frauen Ewae verwittibten Fürstin von Esterhaß undt Gallanthe, gebohrnen Gräfin Teckhelin seeligen Verlassenschafft de dato Wienn den 2ten Septembris 1716. Kayserlicher Tax 12 fl.”

91. THÖKÖLY ÉVA BÉCSI HAGYATÉKÁBÓL ESTERHÁZY JÓZSEFHEZ
JUTOTT TÁRGYAK

Bécs, 1716. október 2. – 1717. március 5.

Specification

Deren Mobilien, welche (titl:) Herr Graff Joseph Esterhazy, aus der Fürstlichen Frau Muetter¹⁴⁶⁰ Verlassenschafft den. 2. Octobris. 1716. auß der Behausung zu Wienn in Bey sein des Herrn Rittmaisters Stranyai zu sich genohmmen

	fl.	Xr.
1 ^{mo} Ein grossen Schreib kasten mit Wällischen steinern eingelegt, ¹⁴⁶¹ und in der mitten ein spieg	20	–
2. Ein Tragsessl mit stangen	10	–
3. Ein Lainsessl mit Creüzl nath	5	–
4. deto ein Teppich nath-sessl	3	–
5. 6: genäthe Taffet ¹⁴⁶² sessl	9	–
6. Ein grosser spieg in einer schwarz gepaizten Ramm	20	–
7. Dölfter und Borcellan ¹⁴⁶³ Geschier	8	–
8. Ein Landtauer Schesß ¹⁴⁶⁴	70	–
9. Ein kleinen Blaß palch zum Haarpuder		
10. Zwey tisch teppich Einem umb 4 fl. zusammen		–

Item von dergleichen Mobilien den 7. Decembris aus dem graff Löwenburgischen
hauß zu sich genohmmen

	fl.	Xr.
11. Ein fläschl mit steinern in goldt gefast	250	–
12. Ein paar Leichter sambt liecht puzen	78	30
13. Ein tuzet messer mit Agat-schallen	18	–
14. Zwölf paar mesßer, gabel, sambt Löffeln in ein fueterall	64	–
15. Ein Roth sammetes Caffee Trücherl	172	7 ½
Latus:	735	37 ½

1460 Thököly Éva (1659–1716)

1461 pietra dura

1462 tafota

1463 delfti (fajansz) és porcelán

1464 landauer cséza

16.	Ein guldene toback thusen ¹⁴⁶⁵	129	–
17.	Ein Creüz sambt den Culans und Köttel mit den halß bändl von 99. diemantl	800	–
18.	Item bleibt ausständig der zünß vom gartten in der Leopoldtstatt mit	75	–
	Summa	1739	37 ½

Daß ich Endts geferttigter obbelte mobilien aus meiner seeligsten Fürstlichen Frauen Muetter Verlassenschaft, von denen Herren Executorn Richtig empfangen habe: Bezeugt meine ferttigung. Actum Wienn den 5. Martii 1717.

Joseff Antony Graf Esterhasi m. p.

Megjegyzés: Esterházy József aláírása sajátkezű.

A külzeten: „N. 70. Verzeichnuß Vonn dem gnädigen Herrn graffen Joseph Esterhásj wegen abkaufften Mobilien betreffend.“

Kiadta: KOPP 2020, i. m. 156–157.

AFW 45-C-I.

1465 Tobak Dose: tubákos vagy burnótos szelence

Függelék

Rövidítések

f.: forint

fl., flo.: florenus, forint

HH., HHHH.: Herren, urak

lb.: libra, Pfund, font

m.: mille, ezer

m. p.: manu propria, saját kezűleg

Nr.: Numero

PP.: Patres, atyák

P. S.: post scriptum, utóirat

P.S.: praesentatum, bemutatva, közhírré téve

Rep.: Repositorium

Xr.: krajcár

Felhasznált források és irodalom

Levéltári és kéziratári források

- AFW = Archiv der Franziskaner, Wien
EPA = Archiv der Esterhazy Privatstiftung, Forchtenstein
Acta Varia Bündel 199
HstA = Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Wien
Erdődy levéltár, 1716. Lad. 3. Fasc. 4. No. 6.
MNL OL = Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Budapest
P szekció: Családok, személyek, testületek és egyesületek iratai
Családi fondok, levéltárak: Az Esterházy hercegi család levéltára
P 108 Repositorium
P 125 Esterházy Pál iratai
P 1314 A herceg Batthyány család levéltára, Missiles

FELHASZNÁLT IRODALOM ÉS FORRÁSOK

- Esterházy Pál és Thököly Éva iratai 1. Levelezés.* Sajtó alá rend. VISKOLCZ Noémi, ZVARA Edina, KIRÁLY Péter, KISS Erika, Bp., 2022 (Esterhazyana).
- HAAS, Friedrich Freiherr von, *Genealogische Auszüge aus den beim bestandenem niederösterreichischen Landmarschall'schen Gerichte publicierten Testamenten.* Jahrbuch der K. K. Heraldischen Gesellschaft „ADLER“, Neue folge, Zehnter Band, Wien, 1900, 80–320.
- JAKAB Elek, *Az utolsó Apafi*, Bp., 1875.
- KOPP, Margit, *Denunziert – judiziert – rehabilitiert. Biografische Skizze zu Fürstin Eva Esterházy, geb. Gräfin Thököly (1659–1716)*, Eisenstadt, 2020 (Mitteilungen aus der Sammlung Privatstiftung Esterhazy, Bd. 11.).
- Magyar–zsidó oklevéltár*, V. köt., 2. rész, pótkötet (1701–1740). Szerk. GRÜNVALD Fülöp, SCHEIBER Sándor, Bp., 1960.
- VISKOLCZ Noémi, Esterházy Pál és Thököly Éva. In: *Esterházy Pál és Thököly Éva iratai.* In: *Esterházy Pál és Thököly Éva iratai 1. Levelezés.* Sajtó alá rend. VISKOLCZ Noémi, ZVARA Edina, KIRÁLY Péter, KISS Erika, Bp., 2022 (Esterhazyana), 9–27.
- VISKOLCZ Noémi, *Az öntörvényű palatinusné. Thököly Éva (1659–1716).* Akadémiai doktori értekezés (kézirat), Miskolc, 2022.

Idegen és régi magyar szavak és kifejezések

A

a die intimationis: közlésének,
kihirdetésének napjától
ab ovo: a kezdetektől
absolute: pontosan, mindenképpen
acceptál: elfogad
accomodál: alkalmazkodik, tartja magát
valamihez
ad interim: átmenetileg, addig is
ad pia causa: kegyes célra
adimpleál: teljesít
adjustál: elrendez
admittál: bebocsát, beenged, fogad
admoneál: figyelmeztet
admonitio: dorgálás, figyelmeztetés
adurgeál: sürges
affidátor: jótálló, biztosító
afflictus: meggyötört, nyomorult
allaborál: iparkodik, szorgalmaz
almárium: szekrény, téka
almb: alba, miseing
ámbrából csinált öv: illatosított anyagot
tartalmazó öv
angaria: negyedév
angeskan (angeschan, engageant): a könyékig
érő ruhaujj széles, általában aszimmetrikus
csipkefodra
Änickhl (Enkel): unoka
anniversarium: évforduló
annectál: csatol
anticipato: megelőlegezve
anxietás: aggodalom
applikál: csatol, alkalmaz
apprehendál: megkap
approbál: helyesel, jóváhagy
aranyos: aranyozott
assecural: biztosít
assecuratoria: bizonyíték, jogbiztosító levél
assignált: átruházott
assumál: elfogad, felvesz
asztag: a learatott gabona kévéiből készült
rakás
asztalkeszkenyő: asztalkendő, szalvéta
attingál: foglalkozik vele

audentia: meghallgatás
aulica camara: Udvari Kamara
Aydam (Eidam): vő

B

barát: szerzetes
Barhendt (perreter): flanelhez hasonló puha,
bolyhos anyag
Bauer → Brauer
Bellica: Udvari Haditanács
beneficium: javadalom
Beter (Bödter, Betten): imádkozó (személy), olvasó,
rózsafüzér
boglácska: kis boglya
bosszú: bosszúság
Brauer (Bauer, Preyer, Bierbrauer): sörfőző
Braut Bett: nászágy, menyasszonyi ágy
breves brevium: rövid törvénytörvények
breviárium: a zsolozsma imádságait tartalmazó
imakönyv
Briselet (Brösilet, Prisilet): több tagból álló
drágaköves ékszer, melldísz
brüderisch: morva testvérek, magyarul újkeresztény,
anabaptista közösségek megnevezése
bubita, bóbita: a 17. század végének francia udvari
divatjából ismert csipkés fejdísz (fontange)
bükkönyös borsó: pillangós virágú
takarmánynövény

C, Cs

caeremonia: szertartás, formalitás
caeterum: egyéb, a többi, a hátralévők
cafrangos: rojtos, fodros
camerae praeses: az Udvari Kamara előljárója
capa pohár: teljes felületén sűrűn díszponcolt
pohár
capacitál: győzköd
cardinál: kardinális, bíboros
cassál: visszavon, megsemmisít
cautio: biztosíték
cedál: lemond, átad
cessionarius: engedményes, akinek a javára
átengednek valamit
cheridon: lerakódó asztalka

circumscriptio: döntés, körülírás
 clenodium: ékszer, drágaság
 coaquisitio: közös szerzemény
 comunicál: közöl
 complanál: elegyenget, kiegyenlít
 comprobál: rábizonyít, bebizonyít
 computus: elszámolás
 concludál: határoz, összefoglal,
 következtetésre jut
 condálás: végrehajtás
 confirmatio: megerősítés, jóváhagyás
 consensus: egyetértés, beleegyezés
 consensual: egyetért
 conservatio: megőrzés, megtartás
 constanter: kitartóan, következetesen
 contentum: megelégedés
 contestál: tanúsít
 contractus: megállapodás, szerződés
 conventio: szerződés
 convictus: kollégium, diákokon
 cooperál: működik, együttműködik
 cooperatio: beleegyezés, együttműködés
 correspondeál: levelezik
 Cortun, Cartan: pamut kartonvászon
 credentia: asztali edénykészlet ónból
 vagy ezüstből
 creditor: hitelező
 Crepones (Cropones, Crepanes) → krepp
 Culans (Calans): ékszerek, többnyire nyakékek
 függői (felső részének rögzítő, akasztó
 tagja, amely sokszor leválasztható
 a függőről)
 czaiczház (Czaicht haus, Zeughaus): fegyvertár
 czukelládó, csukkoláda: csokoládé
 csinadoff (Sinawaffen, Sinabatten): finom
 lenvászon
 csöngető: csengettyű

D

däzel → tucli
 de reliquo: a többről
 declarál: kinyilvánít, megismertet, előad
 decretum: rendelet, határozat
 denunciál: kihirdet, kijelent
 desperatio: kétségbeesés, reményvesztés
 desponsatio: eljegyzés
 dévaj: hazug, hitvány
 devotio: áhítat
 difficultas: ellenvetés, nehézség, hiány
 discantista: fiú énekes
 discretio: saját belátás, ítélőképesség

discretus: tapintatos
 disponál: rendelkezik
 dispositio: rendelkezés, utasítás
 distrahál: elad, széthord
 doceál: okít, tanít
 domus professa: jezsuita rendház
 donatio: adománylevél
 Dose → Tobak Dose
 drap d'argent: ezüstsövet

E

effectuatio: végrehajtás
 efficiál: elér, keresztülvisz
 égettbor: borpárlat
 elmulat: elmulaszt
 elucescál: kitetszik, kitűnik
 erdenen: cserépedény, fazekas kerámia
 Ertag (Dienstag): kedd
 eventus: valaminek a kimenetele; esemény
 evincál: megmutat, bebizonyít
 exagerál: kiemel, hangsúlyoz
 excandescalván: haragra gyúlván
 exculpál: mentetet
 executor: végrehajtó személy
 exequál: foganatosít, végrehajt
 exhortatio: intés
 expediál: elküld
 expressus: gyorsan
 extendál: kiterjed

F

Feldbett: úti vagy tábori ágy
 fidei commissum (Fideikommiss):
 hitbizomány
 firhang, férhough (Vorhang): függöny
 fluß: fluorid kő
 fölfordul: fölmegy
 froccos: rojtos (a német 'Franse': rojt-ból)
 fronc: rojt
 fructus: termés, jövedelem, haszon
 fundus: összeg, jövedelem, tőke
 funt: a szőlő hozamára vagy a területére
 utaló mértékegység
 fúria: harag
 fürtuch: kötény
 füstölő: fűszertartó, asztaldísz
 fűszerszám: fűszer

G, Gy

galiba: baj, bonyodalom
 geklöpelte: klöplizett, vert (csipke)

Geliebde: Gelübde, fogadalom
genuine: híven, pontosan
Gesundstein (gesindt steinl): kövek, melyeknek gyógyhatást tulajdonítottak
gewindschte, gewünschte: kívánatos
gipszes asztal: gipsz domborművel díszített asztal
granum (szemer): egy borsszem vagy árpaszem nehézségű súlymérték, gran (kb. 0,07 gr)
gratia: kegy, nagylelkűség
gyira, gira (márka): az ezüst egykori súlymértéke (kb. 245 gr)
gyolcs: finom pamutvászon

H

Hauben: főkötő, főként férjezett asszonyok fejviselete
hejus mal: a hiúz hasi prémje
helyett: helyenként
heuriger (Heyrge): az évi (idei) bor
hit: adott szó, eskü
Hofmaisterné: udvarmesterné
Hokmester, Hofmeister: udvarmester

I

immutál: megváltoztat
impetál: megtámad
importál: behoz, jövedelmez
imputál: beszámít
in natura: természetben (való visszafizetés)
indignatio: felháborodás, méltatlankodás
infallibiliter: kétségbevonhatatlanul
informatio: tájékoztatás
informatus: tájékozott
ingratitude: hálátlanság
ingrediál: összegez
inhereál: ragaszkodik
inhibeál: megakadályoz, eltilt
injuria: sérelem, jogtalanság
inscribál: ráirat, ráterhel
insinuál: gyanúsít
inspector: intéző
instál: kér
instantia: kérvény
instrument: billentyűs hangszer, virgina vagy spinet, esetleg csembaló
intendál: akar, szándékozik
intentio: törekvés, szándék, akarat
interes: kamat
intertentio: élelmezés, eltartás, ellátás
intervenial: (meg)történik, közbejön

irrehabilitier: a visszajuttatás feltétele nélkül
irrevocabiliter: visszavonhatatlanul
ispitály, ispotály: kórház, szegényház

J

Jäger: vadász
jármas marha: igavonó szarvasmarha, ökör
jubiler: ékszerész, ékszerkereskedő
judex curiae: országbíró
judicialiter: hivatalosan
judicium: ítélet
juss: jog, jogosultság

K

kalán: kanál
kalastrom, klastrom: kolostor
kamuka: selyem- vagy lenfonalból mintásan szőtt kelme, mai megnevezéssel damaszt
kapicol: gyengébb minőségű selyemszövet
kassierung: visszavonás, megsemmisítés
keresztény tál: ónmázás, „habán” kerámia
Khie (Kühe): tehének
kisebbség: lealacsonyítás
Kiss(en) ziehl (Kießziechl, Küßzüchl): párnahuzat, párnaciha
kivarrrott szék: hímzett, kárpitozott szék
Klagbaum: bécsi ispotály, járványos betegek kórháza és szegényház
Klagkleid (Klach Kleidt): gyászruha
koporték (Cooperto, Cupertekn): (ágy)takaró
kőkép: szobor
Krain räsch: karintiai rása (durvább, gyengébb minőségű posztó)
krepp (Crepones, Cropones, Crepanes): hullámos felületű textília
kuk só: koch só; főzött, tengeri só
Kuvertdeckel (Copert deckhen): ágytakaró
Kühlkessel: italhűtő edény
Kühlwandl (Kiechlwäntl): italhűtő kádacska
kvetál → quietencia

L

laborál: munkálkodik
l'aggio (lazi): felár (ázsió), a körmöci aranyforint esetében szokásos felár
lajt: hosszúkás hordó
Lämpl: báránka

Landauer chaise: Landauer cséza, könnyű,
rugós hintó
Landhaus: az alsó-ausztriai rendek székhelye
Bécsben
Landmarschall (marsall): az ausztriai tartományok
kinevezett elöljárója
lazi → l'aggio
Läzl: a mellet, dekoltázst fedő öltözék
legalis evictio: törvényes úton való visszavonás
legatarius: végrendeleti örökös
Leilach: lepedő
Lendbölster (Lendpolster): derékalj
lengyel munka: színes, realiztikus virágokat,
növényeket ábrázoló barokkos hímzés
letesz: kifizet
libera dispositio: szabad rendelkezés
Liedlohn (litloh, Arbeitslohn): fizetség, munkadíj
ludas tábla: a latin, „ludus” szóból képzett
megnevezés, 16. századi eredetű táblás
társasjáték

M

Machpökh (Einmachbecken): befőzőüst
kandírozott gyümölcshöz
macula: bűn
Mandag (Montag): hétfő
Mantille: csipkés, széles, sálszerű fejkendő
manuteneál: fenntart
Marschallatus: az ausztriai rendek landmarschalli
hivatala, egyben rendi bíróság
más: most
megenged: megbocsát
megítél: elítél
Mehl Kübel: lisztes bödön
memoriális: feljegyzés
mondta mondák: mendemondák
moratorium: fizetési haladék
mortifikál: lelkileg meggyötör
Mörser (Merßer): mozsár
mulat: (el)mulaszt, marad

N, Ny

Nachtzeug (Nachtzaig, Nochzaig): toalettészlet
saját ládájában
negligál: megtagad
német köntös: német (nyugati) szabású
női öltözék
nyakbanvető: nagyobb méretű, drágaköves,
gyöngyös tagokból álló, a vállra fekvő
nyakéktípus

O, Ö

oblatio: felajánlás
obligatio: kötelezettség
obligatoria: kötelezvény
obtestál: esdekel, könyörög
Ohrenbügel (ohrbugl): fülbevaló
onus: teher
opponál: szembehelyezkedik, szembeszegül
orgonás óra: nagyobb, zenélő-, orgonaszerkezetes
asztali óra
originalis: eredeti
öreg: nagy

P

palota: többnyire nagyobb terem, esetleg nagy
lakóhelyiség
Paperl: papagáj
paraphernum: jegyajándék
Partitmacher: pártoskodó személy
passió: szenvedés
passzus: hágó, átjáró
páter: katolikus szerzetes pap
patientia: türelem
patyolat: a legfinomabb lenvászon
paulinus: pálos szerzetes
Peltz (böltz): kabátféle; rövidebb, szabott felsőruha,
zeke
perennalitás: örökösség
perseverál: megmarad, konokul kitart
personalis: hivatali személynök
pertinentia: hozzátartozó (ingatlan); tartozék
perturbál: megzavar
plenipotentia: teljes körű felhatalmazás
poena: büntetés
point d'Espagne (poin di span): selyemalapú
fémszálas vert csipke
point d'Hongrie (magyar öltés) cikcakk
motívumban, színátmenetesen,
élénk színekkel, általában sűrű vászonalapra
készült hímzés
póka: pulyka
portéka: holmi, ingóság
Portiere: ajtófüggöny
practica: mesterkedés
praejudicál: előre ítélik, sérelmére szolgál
praescibált: előírt
praescriptus: előbb említett
praesentál: bemutat, előterjeszt
praeses: hivatali elöljáró
praetendált: kért, követelt
praetensio: követelés, igény

praevie: előzőleg
praevio modo: az előbb látható módon
preceptor: tanítómester
Preyer, Brauer: sörfőző
pro dote: nászajándékként
pro manus: kezeibe
procedál: eljár
processus: eljárás, ügy
projectum accordae: megegyezéstervezet
projectum: tervezet
prokát (brokát): fémszállal szőtt selyemszövet
promoveál: előmozdít
proponál: előterjeszt, javasol
prospiciál: gondot fordít, utánajár
prostitutio: gyalázat
protectio: oltalom, pártfogás
protestál: tiltakozik
proventus: jövedelem
provideál: gondoskodik
provisio: készlet, ellátás, ellátmány
publica necessitas: közszükséglet
punsanfarbes (ponzonfarbes): élénkpiros szín,
a ponceau (pipacs) szóból

Q

quietencia: elismervény, nyugta

R

raptim: sietve, sebtében
rása: gyengébb minőségű posztó,
festett gyapjúszövet
ratificatio: hivatalos engedélyezés, beleegyezés,
érvényesítés, jóváhagyás
rauten gyémántos smuk: fazettált, négyszög alapú,
csúcsos gyémántkövekkel díszített ékszer
rebellió: lázadás
recalcitral: ellenszegül
recedál: visszalép
recognoscál: elismer
recommendál: ajánl
recompensatio: viszonzás, ellentételezés
referál: beszámol
reflexio: észrevétel, megjegyzés
refusio: megtérít
regiment: ezred
reichen Zeug: fémszállal szőtt, feltehetően
selyemszövet
reiterál: megismétel
relegál: küld, utasít
relegatio: utasítás
remorál: hátráltat

remunerál: megjutalmaz
reponál: felel
repraesentál: előterjeszt, előad
repulsio: visszautasítás
requirál: kér
residentia: lakóhely
resolutio: döntés, határozat
respiciál: szemrevételez
respirium: haladék
restantia: fizetési hátralék
reszkető tű: rezgőtű
reversalis: kötelezvény
rigorosus: szoros
rövidség: megrövidítettség, kár

S, Sz

sajdít: észrevesz, sejt
Salzvaß (Salzfaß): asztalra való sótartó
satisfactio: elégtétel
satos: sajtol, kiprésel
Schallwag: gyorsmérleg, egykaros mérleg
Schnur: menyé (valakinek)
scrupulus: kétely, fenntartás
secretarius: titkár
secundál: segít
securitas: biztonság, biztosíték
sententia: ítélet
sential: gondol, vél
seria admonitio: komoly dorgálás, figyelmeztetés
sincere: őszintén
sinistre: kedvezőtlenül, rosszul
Sinnewaffen (csinadoff): finom vászon
skófiom: húzott arany szállal készült hímzés
Smukk: ékszerkészlet
sollicitátor: ügyvéd
spallér (spalír, Spalier): keretre feszített textília
vagy bőrkárpit
Spanische Wand (spánisi bonth): spanyolfal
specifice: részletezve
Sraibtsch (Srajbtés): fiókos, általában kisebbfajta
szekrény
sraufon járó: csuklós, összehajtható
stapheta: küldönc, kengyelfutó
Sterge (Stierchen): bikaborjú
sub custodia: felügyelet alatt
submittál: alárendel, alávet
subscribál: aláír
succedal: követ, vagyis örököl
successor: utód, leszármazott
superlát: mennyezetes ágy textildíszé
suppleál: kipótol

suspendál: fölfüggeszt
suspirio: gyanú
szemiben: learatatlan gabona
szinyor: zsinór
szőr matrac: gyapjúval töltött matrac

T

tali in casu: abban az esetben
tandem: végül, végre
társzekér: teherszállításra használt nagyobb,
erős szekér
Tasser (daezerl): tányérka
taxa: illeték
titulus: cím, jogcím, indok
Tobak Dose: tubákos, burnótos szelence
Tonne: hordó
tornyos óra: torony kinézetű asztali óra
torta: édes, sült tésztaféle
traderzán: ezüst szállal átszótt szövet, a francia
„drap d'argent” kifejezésből
trador: aranyzállal átszótt szövet, a francia
„drap d'or” kifejezésből
transferál: átad, átruház
tucli, tácli, tászli, dazel: fodros, rakott kéz-,
illetve nyakszegély
tung: mézesbödön
turbál: háborít, megzavar
twill (Zwillich, zwilch): erős szövésű gyapjúsövet

U

urgeál: sürget

V

válogatva: kiválasztva
valor: érték
venerabilis: tiszteletre méltó
veralieniren: eltulajdonítani, eladni
vice ispány: nádorhelyettes, alnádor
vice: helyettes
vont arany: húzott aranyszál, skófium
vonyómarha: igavonó szarvasmarha (ökör)

W

Weisbote: birtok- és birtoklási ügyek
bécsi bírósági végrehajtója
Werg: a gerebenezés során keletkező
kenderhulladék
wiedertaufferisch (Witer taufferisch): újkeresztény,
habán
Willkür (Will Chur), saját döntés

Z

Zahlperlen: szemenként árult gyöngy,
általában jó minőségű és/vagy nagyobb szemek
Zeihenes (Zeugenes): textília, valószínűleg
gyapjúsövet

Kronológia

1659. február 1.	Késmárk	Thököly Éva születése, szülei Thököly István és Gyulaffy Mária
1672. január 30.	Bécs	I. Lipót magyar király Esterházy Pált nevezi ki Thököly Mária és Éva gyámjává
1681. június 13.	Sopron	Esterházy Pál nádorrá választása
1682. március 31.	Kismarton	Esterházy Orsolyának, Esterházy Pál első feleségének halála
1682. június eleje	Kismarton	Esterházy Pál és Thököly Éva eljegyzése
1682. június 15.	Munkács	Thököly Imre és Zrínyi Ilona házasságkötése
1682. augusztus 9.	Kismarton	Esterházy Pál és Thököly Éva házasságkötése
1684. június 7.		Esterházy Mária Anna Terézia születése
1685. május 5.	Kismarton	Esterházy Pál kötéslevele Thököly Évának birtokokról és egyéb javokról
1687. augusztus 8.	Kismarton	Esterházy Pál zálogba adja Szent Margarétát Thököly Évának, akinek a kúria kedvelt tartózkodási helye lesz
1687. december 7.	Pozsony	Esterházy Pál elnyeri a német-római birodalmi hercegi címet
1687. december 9.	Pozsony	I. József magyar királlyá koronázása Esterházy Pál részvételével
1688. április 4.	Kismarton	Thököly Éva magyar nyelvű végrendelete
1688. május 7.	Kismarton	Esterházy József Antal születése, az ő vonalán marad fenn az Esterházy hercegi ág
1690. május 25.	Bécs	A házaspár nézeteltéréseinek első nyilvánosságra kerülése, Thököly Éva Esterházy Pál elleni tiltakozólevele
1691. szeptember 30.	Bécs	Thököly Éva zálogba adja erdélyi birtokait II. Apafi Mihálynak
1693. szeptember közepe – 1696. július között		Thököly Mária és Johann Heinrich Baptist Tournon házasságkötése
1694. május 24.	Bécs	Kettős esküvő: Esterházy Mihály és Anna Margherita Tizzone Biandrata, valamint Esterházy Gábor és Margaretha Christina von Abensberg und Traun házasságkötése
1695 nyara (?)		Thököly Katalin és Karl Joseph Jörger von Tollet házasságkötése
1696. július 19.	Pozsony	Thököly Éva újabb zálogszerződése II. Apafi Mihállyal
1697. november 24.	Bécs	Thököly Katalin és Johann Jakob Löwenburg házasságkötése
1700. augusztus	Bécs	Thököly Éva fogságba ejtése
1700. december 23.	Bécs	I. Lipót döntése Thököly Éva elítéléséről és a tullni kolostorba való zárásáról
1701. október 21.	Bécs	I. Lipót döntése Thököly Éva tullni kolostorból való kiengedéséről; letelepedését Sankt Pöltenben engedélyezik, a várost nem hagyhatja el

1702. július 1.	Bécs	Thököly Éva és Esterházy Pál első vagyoni egyezsége
1703. február 11.	Pozsony	Esterházy Terézia házasságkötése Erdődy Györggyel
1704. március 13.		Esterházy Gábor halála
1704–1705		Thököly Éva megvásárolja az alsó-ausztriai Donaadorfot (Ybbs közelében), amit 1713-ig birtokol, 1705–1707 között rendszeres tartózkodási helye
1705. május 5.		I. Lipót német-római császár és magyar király halála
1705. szeptember 13.	Ízmit (Törökország)	Thököly Imre halála
1706. március 18.	Fraknó	Thököly Éva és Esterházy Pál második vagyoni egyezsége
1706. október 21.	Bécs	I. József uralkodó részlegesen rehabilitálja Thököly Évát, az alsó-ausztriai Wienerwald területén szabadon mozoghat
1707. április 30.		Thököly Éva megvásárolja Tribuswinkelt (Baden mellett), ahol 1691-ben már egy malmot birtokolt, 1707–1714 között a kastély az egyik tartózkodási helye
1707. május 22.	Bécs	Esterházy József és Maria Octavia von Gilleis eljegyzése
1708. március 2.	Bécs	I. József uralkodó teljesen rehabilitálja Thököly Évát
1708. augusztus 10.	Bécs	Thököly Éva végrendelete
1709. augusztus 8.	Bécs	Thököly Éva kertet és házat vásárol a bécsi Leopoldstadtban
1709. december 22.	Bécs	Esterházy József és Maria Octavia von Gilleis házassága, Thököly Éva nem lehet jelen
1711		Thököly Éva megvásárolja Wienersdorfot (Baden közelében)
1711. július 1.	Bécs	Thököly Éva végrendelete
1712. május 23.	Pozsony	Esterházy Pál birodalmi hercegi diplomájának megerősítése és elsőszülött fiágára való kiterjesztése
1713. március 26.	Kismarton	Esterházy Pál halála
1713. március		Esterházy Mihály válik családfővé, ő örökli a hercegi címet
1713. május 15.	Kismarton	Esterházy Pál temetése Thököly Éva részvételével
1713. szeptember 15.	Hegykő	Thököly Éva megvásárolja Hegykő birtokát
1713. október 21.	Tribuswinkel	Thököly Éva pótvégrendelete
1714. augusztus 29.		Thököly Éva palotát vásárol a bécsi Riemergassén
1715. december 11.	Bécs	Thököly Éva pótvégrendelete
1715. december 15.	Bécs	Thököly Éva eladja Tribuswinkelt Franz Christoph Scavinioninak
1716. július 8.	Bécs	Thököly Éva pótvégrendelete
1716. augusztus 21.	Bécs	Thököly Éva halála
1716. augusztus 23.	Maria Lanzendorf	Thököly Éva temetése a ferences kegyhely templomában

Személynévmutató

A

- Abbaffy → Apafi
Abensberg-Traun, Otto Ehrenreich (Operstorff undt Traun), alsó-ausztriai tartományi marsall 82
Aichold, Beate von (Freyle Beatl) 128–129, 131
Aichpigel uram 40
Akay (Ackay, Ahay) István, Trencsén vármegyei nemes 78, 120, 146, 172, 219, 246
Albrechtsburg, Philipp Jacob von, az Udvari Kamara titkára 133
Amborus János, agyagosi lakos 160
Amborus Mihály, agyagosi lakos 160
Andrássy (Andreasin) Klára Magdolna, ágostonos kanonissza, előljáró 112, 120
Apafi Mihály (Apaffi, 1676–1713), II., erdélyi fejedelem 13–14, 143, 147, 172, 186, 246
Aszalay család 144
Aszalay István 147
Austerlicz, Wolfgang (Wolf), kismartoni zsidó 146
Austerlicz család, kismartoni zsidó család 146–147
Austerliz, Marx, kismartoni zsidó 170

B

- Baberli, Fraulein → Inbensenberg, Baberl von
Balassa Zsuzsanna, Hölgyi Gáspár felesége (Hölgyné, Frau Huldtgin) 78, 171, 186, 213
Bassano, Jacopo (Passan, 1510 k.–1592), velencei festő 220, 246
Batthyány II. Ádám (1662–1703), Batthyány Kristóf és Palocsai Horváth Anna Mária fia, horvát bán, országbíró 39, 42–43
Bauer, Leonhard(t) („doctor Pauer”, †1717), Thököly Éva bécsi ügyvédje 66, 69, 84–85, 88, 120, 131
Beatl, Freyle → Aichold, Beate von
Beroni → Perényi
Bethlen Kata, II. Apafi Mihály felesége 14
Bethlen Miklós 14
Bezerédy Ádám (Bezerédi, Weßeredy), Esterházy Pál kapitánya, egyik ügyintézője, bizalmi embere 18–19, 21, 33, 36, 43, 45–48
Bezerédy Franciska, ágostonos kanonissza 111, 120
Brandis (Brondais), Franz Jakob, alsó-ausztriai kormánytanácsos 105

- Brezniai uram 14
Bucelleni (Bucelleny uram), Julius Friedrich, osztrák udvari kancellár 37, 40
Bukovicz → Vukovicz
C
Caccia, Franciscus (Cacsia, Kacsia, 1648–1725), ferences szerzetes, az osztrák ferences rendtartomány provinciálisa, majd szentföldi megbízottja, a Maria Lanzendorf-i kolostor előljárója 40–41, 46, 112, 119, 128, 242
Calloh (Callos, Collat), Antonio 220
Cauttin → Kauthen
Contrin, Frau Gräfin, 1717 elején a bécsi riemerstrassei ház földszintjének bérlője 227, 254
Cámány Benedek, agyagosi lakos 159

D

- Deák → Teák
Dobos György 144
Dobos Péter 144
Dobos Zsuzsanna 144
Dorinkovic (Dorinkovicz, Dornikovics, Dvornikovitsch, Diurnikovith), Veronika (Frändli, Frondli), később Veronika Lahnerin (Deichhoff[in]), Thököly Éva szobalánya, egyik bizalmasa 129
Dragschics (Dragsics, Drägschiz), István, Esterházy Pál nádori titkára 192
Draskovich (Drászkovicz uram) 63
Draskovich János (1630–1692), főudvarmester, Nádasdy Magdolna Mária férje 9–11, 31
Draskovichné → Nádasdy Mária Magdolna

E

- Ebergényi László (1654–1724), ezredes, majd császári altábornagy 37
Edler, Johan Philip, von Andlern 73
Edler, Johann Adam, von Fabricz, császári tanácsos, adószedő 115
Elias, kapucinus szerzetes 38–39
Erdődy György (1676–1759), Esterházy Anna Terézia férje 110–111
Esterhasin, Eva Fürstin → Thököly Éva

Esterházy család 148
 Esterházy, frau Gräfin 241
 Esterházy Anna Terézia (1684–1755),
 Esterházy Pál és Thököly Éva leánya,
 Erdődy György felesége 110–111, 121, 124,
 127, 222, 240
 Esterházy Borbála, Esterházy Ferenc
 és Thököly Katalin leánya, orsolyita apáca
 a pozsonyi kolostorban 120
 Esterházy Borbála, Kéry Ferenc felesége 31
 Esterházy „Fényes” Miklós József (1714–1790),
 Esterházy József fia 132
 Esterházy Ferencné → Thököly Katalin
 Esterházy Franciska Antónia (1677–1691 k.),
 Esterházy Ferenc és Thököly Katalin
 leánya, ágostonos kanonissza Kismartonban
 120
 Esterházy József (Graff Joseph, 1688–1721),
 Esterházy Pál és Thököly Éva gyermeke
 66, 93–94, 106, 110, 239, 256–257
 Esterházy Krisztina, Esterházy Ferenc
 és Thököly Katalin leánya, orsolyita apáca
 a pozsonyi kolostorban 120
 Esterházy Krisztina Terézia (1663–1728),
 Esterházy Pál és Esterházy Orsolya gyermeke,
 Jozefa néven ágostonos apáca 12
 Esterházy László (1626–1652) gróf,
 Esterházy Pál bátyja 146
 Esterházy Mihály Bernárd (Mihály öcsémuram,
 úrfi, 1671–1721), Esterházy Pál
 és Esterházy Orsolya fia 12–13, 23,
 31, 34
 Esterházy Pál (1635–1713), gróf, majd herceg,
 a Magyar Királyság nádora 5–6, 10–15,
 18–33, 36, 38–39, 41–49, 51, 53–58, 61–65,
 67–68, 70, 75, 77, 82, 86, 88–90, 98–100,
 104–105, 133, 135, 138, 146–147, 149, 163,
 172, 186
 Eylers (Eilers), Johan(n) von (1636–1702),
 császári tanácsos 73

F

Fábián János 148
 Fábiankovics Ferenc (Fabiakovich, Fäbiánkovitz),
 Esterházy Pál familiárisa, udvari és mezei
 kapitánya 18–19, 21
 Fehérpataky (dominus) 148
 Folkra → Volkra
 Föszö György, agyagosi lakos 160
 Frankh, Samuel, kismartoni zsidó
 170

G

Gaich (Geich), Reiner Henckenius, komornyik
 az özvegy császárné, Pfalz-Neuburgi Eleonóra
 udvarában 219
 Galya (Gallya) András, Esterházy Pál ügyvédje
 és egyik bécsi ágense 57, 59–60
 Gayman (Geyman), Johann Carl, báró,
 császári kamarás 73
 Generi, David 146
 Gerdenitz Márton, köpcsenyi számvevő 189
 Gerstl, Adam, kismartoni zsidó 171
 Gilleis zu Theras und Sonnenberg, Maria Octavia
 (1688–1762), Esterházy József felesége 94, 111,
 124, 127
 Gillich („doktor Gilih”, Gilich, Gülich), Ludwig,
 Esterházy Pál egyik bécsi ügyvédje 22
 Goldstein, Eva Maria Magdolna (Everli),
 valószínűleg Esterházy Pál törvénytelen leánya
 64
 Gonzaga, Eleonóra Magdolna (1630–1686),
 német-római császárné, magyar királyné 215
 Grundemann von Falkenberg, Adam Anton
 (1624–1711), 1667–1710 között az alsó-ausztriai
 rendek almarsallja (Land-Untermarschall)
 32–33, 37, 40–41, 43, 45–46, 48–49, 52–53
Grünvald Fülöp 51
 Guarient, Gvarient → Quarient
 Gudenus, Johann Christoph von (Godenus,
 1632–1705), báró, titkos tanácsos 61, 63, 212
 Gulátsi Albert, II. Apafi Mihály meghatalmazottja
 Thököly Éva birtokügyében 14

H

Haan, Friedrich Freiherr von 123
 Habsburg, József, I. (Őfelsége, 1678–1711),
 német-római császár, magyar király 56–57,
 68, 95
 Habsburg, Lipót, I. (Leopold, Őfelsége, 1657–1705),
 német-római császár, magyar király 9, 17,
 23, 25, 33, 37, 39, 41–43, 45–47, 49, 53, 70,
 75, 83
 Hannover, Vilma Amália (1673–1742),
 braunschweig-lüneburgi hercegnő, I. József
 német-római császár és magyar király felesége
 127, 230
 Handgraf (Hantgraf), a külföldi kereskedőket
 ellenőrző bíró Bécsben, piacfelügyelő 62
 Harrer, köpcsenyi sörfőző 171
 Hardisch, Ferdinand (Páter Hadiß, Hardicz,
 Hardics, 1642/43–1699), bécsi ágoston-rendi
 szerzetes 14, 18, 23

Heissenstein grófnő, a Heussenstamm zu
Hessenstein grófi család tagja, Thököly Éva
barátnője 126
Herbeville, Louis (1639–1709), császári
altábornagy, 1705-től magyarországi császári
főparancsnok 55
Hersicz, Johannes (Herrschiz, †1708), számvevőségi
írnok, köpcsényi harmincados 172, 212
Hevenyesy uram 40
Hochburgh uram 20
Hoche (Hocke, Hocky), Johan Martin, alsó-ausztriai
tartományi írnok, udvari kamarai tanácsos
84–85, 105, 228, 255
Hohenwart, Anna Maria von (Freyle von Mandorff),
Johann Ferdinand von Mandorff felesége 213
Horváth György, agyagosi lakos 160
Horváth Miklós 169
Horváth Miklósné 171
Hölgyi Gáspár (†1689) 78
Hölgyi Gáspárné → Balassa Zsuzsanna
Hörman, Alois, az osztrák ferences
rendtartomány provinciálisa (1708–1711,
1720–1723) 109
Hueberin, Hilaria 112–113
Hueber, Joannes 112
Hugl (Hul), Martin 218, 245
Huldtgin, Frau → Balassa Zsuzsanna
Hunyadi László, a nádori kancellária alkalmazottja
44, 63

I

Illésházy Miklós, Liptó és Trencsén vm. főispánja,
1706-tól király kancellár 122
Illésy (Illési) Ádám, Esterházy Pál familiárisa
50, 52
Inbsensperg (Jebstensberg)
Baberl von (Fraulein Baberli) 186, 213
Istokovich György, agyagosi lakos 160
Istokovich Márton, agyagosi lakos 160

J

Jacob, Thököly Éva donaudorfi titkára 113
Jakab Elek 14
Jaklin Balázs (†1695), magyar kancellár,
nyitrai püspök, Nyitra vm. főispánja 16, 20
Jeszenszky István (†1724), Esterházy Pál
bizalmi embere, 1704-től titkára 6, 36, 39,
41, 48–49, 51, 53–54, 56–58, 61, 66–68,
105
Joseph, Graff → Esterházy József
József, I. → Habsburg, József, I.

Junga, Gregor Sebastian, Thököly Éva káplánja
125, 129, 218, 244
Jurko 171

K

Kaunitz, Dominik Andreas (1655–1705),
birodalmi alkancellár 1698-tól, a Titkos
Konferencia minisztere 52
Kauthen (Cauttin, Kauten), Maria Polixena
grófnő, született Kriechbaum,
Hans Maximilian von Kauthen zu Kirchberg
felesége 112
Kecskeméthy János (1633–1712), jezsuita pap
25
Keeß, Johann Georg, Thököly Éva
végrendeletének nyilvánosságra hozatalakor
felkért tanú 115
Kéry Ferenc (Köry, Keri) 31, 126, 130, 218, 244
Kessler (Keszler, Keszler), Georg Christoph,
Esterházy Pál bécsi ügyvédje 60, 69, 104–105
Kirchenknopf (Kürchenknopf), Johann,
Esterházy Pál kismartoni, majd fraknoi
tiszttviselője 20, 172
Kisfaludi János 145
Kisfaludi Zsuzsanna 145
Kleinburg, Paul Carl von 131
Kneidinger, Josepha, tullni apáca 112
Kollonich Lipót (Cardinál, Koloniz, 1631–1707),
győri püspök, bíboros, kalocsai, majd
esztergomi érsek 16, 23, 25, 27, 29, 31, 35,
37, 39, 54, 60
Kopp, Margit 6, 8, 75, 95, 97, 124, 228, 239,
255, 257
Korka Péter, istállóemester 153
Köry → Kéry
Kriechbaum (Kriechpaum), Johann Jacob von,
alsó-ausztriai kormánytanácsos 48, 213
Kropf, Franz Joseph von, referendárius
az Udvari Kamarában 50
Kürchenknopf → Kirchenknopf

L

Lahnerin → Dorinkovicz
Laitgeb Ferenc 145
Lendvai, Esterházy Pál inasa 57
Lichtenstein, Anton Florian von (1656–1721),
herceg 41
Liesl → Maria Ließl
Lipót, I. → Habsburg, Lipót
Listhy család 145, 170
Listhy János (Listius, †1676 k.) 147

Listhy László (Listius, 1628–1662) 148
Listhy (Listi) Renáta, ágostonos kanonissza 111
Lodomilla leányasszony, Thököly Éva szobalánya
32
Löwenburg, Elisabeth von, született Windischgratz
grófnő 128
Löwenburg, Johann Jakob von (Lebenburg,
Levemburgh, 1670–1732), második felesége
Thököly Katalin 55, 57–59, 62–63, 111, 119,
128, 131, 133, 178
Lukovics György (Georgii) 144

M

Maderer, Johann Friederich, Thököly Éva
végrendeletének nyilvánosságra hozatalakor
felkért tanú 115
Maister, Michael Josef (†1696), a pöllai ágostonos
kolostor prelátusa 202
Mandorff, Freyle von → Hohenwart, Anna
Maria von
Maria Lißl, Thököly Éva valószínűleg
osztrák szobalánya 125, 129, 132
Markhl, Matthias (Märckhl, 1649–1725),
a kismartoni Szent Márton-templom plébánosa
112, 120
Mattheser Johan Jacob, bírósági titkár 228
Mayerberg, Philipp Oswald, Edler, birodalmi lovag,
bírósági végrehajtó 84–85
Mednyánszky Pál (†1708), a Magyar Kamara,
majd a Magyar Kancellária tanácsosa,
felesége révén az Esterházyak rokona 80, 171,
186, 213
Meskó Ádám (Meska, 1665–1734),
nádori ítélőmester 123
Molard uram 61
Monok István 8

N, Ny

Natl (Nadl, Náthl, Nátl) család 143
Natl (Náthl) Gergely 171
Natl (Náthl) János 148
Natl (Náthl) Lipót 148
Nagy István, felsőbüki, Sopron vármegyei alispán
(1689–1730) 120
Nádasdy család 10
Nádasdy István (1653–1686), Nádasdy Ferenc
és Esterházy Anna Júlia gyermeke, Thököly Mária
második férje 119
Nádasdy Istvánné → Thököly Mária
Nádasdy Mária Jozefa, Olmützben orsolyita
apáca 64

Nádasdy Mária Magdolna (Mancza kisasszony,
1647–?), Nádasdy Ferenc és Esterházy Anna
Júlia gyermeke, Draskovich János felesége
9–11, 55, 57–58
Nádasdy (Naidasti) Pál, Nádasdy István
és Thököly Mária fia 119, 242, 246
Nádasdy Tamás (Nadasti, Nadasty,
1660/1661 k.–1734), Somogy vármegye főispánja,
a Helytartótanács tagja, Nádasdy Ferenc
és Esterházy Anna Júlia gyermeke,
Draskovich Krisztina férje 21, 125, 170
Naszvadi család 78
Nimeth György, agyagosi lakos 159
Nyáry család 24

O, Ő

Oppenheimer (Oppenheimer), Emmanuel, zsidó
kereskedő 218, 244
Oppenheimer, Samuel (Oppenheimer,
1635 k.–1703), bécsi hadseregszállító, bankár,
„udvari zsidó” („Hofjude”) 51
Őfölsége → Habsburg, Lipót, I.; Habsburg, József, I.

P

Pálffy István, agyagosi lakos 160
Palugyay uram 40
Papp (Pap) Miklós 147
Pauer → Bauer
Pekry Lőrinc (Sógor uram, 1650 k. – 1709),
a költőnő Petrőczy Kata Szidónia férje 13, 147
Perényi (Beroni) 219, 246
Pfundner, Emericus (Páter Imre), ferences szerzetes
40, 119
Pineß, Mandl, kismartoni zsidó 147
Polyák (Polak) Dávid, kismartoni zsidó 149, 170
Prankné (Pronkné, Bronkné, Frau von Prankckh,
Brankhin), Thököly Éva bizalmasa, második
férje Vukovicz János 22, 24, 30, 32, 37, 44–45,
113, 141, 150, 159
Praun, Catharina von 112
Pränz, Georg (Georg), pápai megbízott 133
Puechberg (Puchberger), Johann Michael,
az Udvari Kamara könyvelője és adószedő 115
Pukoviz → Vukovicz

Q

Quarient, Franz Anton, von Raal (Guarient, Gvarient,
†1713), császári udvari tanácsos, referendárius
és titkár 32, 46, 97, 114, 125, 128, 220, 246

R

- Ráthi Imre 144
 Ráttky György 147
 Reümayr, Mathias, császári haditanácsos 133
 Reytmayr, Joseph Theodor, Thököly Éva
 végrendeletének nyilvánosságra hozatalakor
 felkért tanú 115
 Rhorer (Rorer) István József, kismartoni számvevő,
 könyvelő, pénztárnok 65, 67–68, 99–100
 Rösler (Resler), Andreas osztrák hivatalnok 123

S, Sz

- Sailer (Saillers, Seiler, Szailers; 1646–1715),
 Johann Friedrich, udvari tanácsos 57, 59
 Salm, Karl Theodor Otto zu (1648–1710), herceg,
 titkos tanácsos és első miniszter 60
 Sándor Gáspár, kismartoni prefektus, jószágigazgató;
 felesége Thököly Erzsébet, Thököly Miklós
 és Jakusics Zsuzsanna lánya 62–63, 65,
 67–68, 112
 Sándor Gáspárné → Thököly Erzsébet
 Sándor László, Sándor Gáspár és Thököly Erzsébet
 fia 120
 Sauber (Sauberer, Szauberer), Carl Joseph (Joseph
 Carl), az Udvari Kamara titkára 56, 191
 Scalvinioni (Sclavignoni), Franz Christoph,
 császári kamarás 218, 244
 Scalvinioni, Hieronymus (1642–1705),
 az Udvari Kamara tanácsosa 49–50, 52
 Schad, Johann Adam Xavier, császári tisztségviselő,
 Pottendorf császári intézője ???
Scheiber Sándor 51
 Schick, Georg Friedrich von, az Udvari Kancellária
 referendáriusa 54, 59
 Schlesinger, kismartoni zsidó család 146
 Schlesinger, Wolf (Szlesinger), kismartoni zsidó
 kereskedő 50–51, 146
 Schmal, Frank (Frankl) 146
 Schwartzzenburgh (Svartzenburgh, Schwarzenberg),
 herceg 24
 Schwarzin, Thököly Éva soproni házának lakója 152
 Serane, Paulus (Pauli) 221
 Sinzendorff, Philipp Ludwig Wenzel von
 (1671–1742), osztrák udvari kancellár 97
 Sípós (Parapatics) Péter, Esterházy Pál zenésze
 és küldönce 68
 Somogyi Ferenc, a Magyar (Udvari) Kancellária
 titkára 77
 Spiczter (Spizer), kismartoni zsidó 146
 Stranyai, százasos 256
 Svartzenburgh → Schwartzzenburgh

- Szapáry (Zapary) Péter 218, 245
 Szauberer → Sauber
 Szelepcsényi György (1595–1685),
 esztergomi érsek 146
 Szilvássy Zsuzsanna (Susannae) 145
 Szirmay István (†1711), nádori ítélőmester,
 személynök (personalis) 44, 48
 Szlesinger → Schlesinger

T

- Takács Márton (Takacs Martton), agyagosi bíró 159
 Tarnóczy András, lékai (1687–1691), majd
 kismartoni (1693–1706) számvevő 47
 Tarnóczy János, a Magyar (Udvari) Kancellária
 expeditora 56, 58
 Teák (Deák) István (Istvány), agyagosi lakos 160
 Teleki Mihály (1634–1690) 13
 Telekiné → Vér Judit
 Thanin (Thaunin?), Maria Barbara, Thököly Éva
 ápolója 132
 Thirheim → Thürhaimb
 Thököly Erzsébet, Sándor Gáspár felesége 67, 112,
 120
 Thököly Éva (Eva Fürstin Esterhasin,
 Töckhely, 1659–1716), Thököly Imre, Katalin
 és Mária testvére, Esterházy Pál második felesége
 5–6, 9–11, 13–14, 16, 18–22, 24, 26–27, 29–30,
 32–35, 37, 42, 45, 48, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 77, 82,
 84, 86, 88, 90, 94, 96, 98–99, 104–105, 107–108,
 111, 113, 116, 121, 123–124, 126, 131, 133, 135,
 141, 143, 150, 153, 159, 163, 169, 186–188, 192,
 196, 214–215, 229, 239, 256
 Thököly Imre (1657–1705), felső-magyarországi
 fejedelem, Thököly Éva fivére, Zrínyi Ilona
 második férje 9–11, 19
 Thököly Katalin (1655–1701), Thököly Imre,
 Mária és Éva testvére. Első férje
 Esterházy Ferenc, a második Karl Joseph Jörger
 von Tollet, a harmadik Johann Jakob
 von Löwenburg 13, 107, 111, 119, 178, 203
 Thököly Mária (1656–1709 és 1711 között),
 Thököly Imre, Katalin és Éva testvére.
 Első férje Gersei Pethő László, a második
 Nádasdy István, a harmadik Johann Heinrich
 Baptist Tournon 9, 13–14, 19, 28, 107, 111,
 119, 121, 246
 Thürheim (Thirheim, Thürhaimb), Francisca von,
 grófnő, Thököly Éva barátnője 240
 Thomas (Toma), Thököly Éva inasa 121
 Tizzone Biandrata, Anna Margherita (1673–1755),
 Esterházy Mihály felesége 32

Toma → Thomas
Tomasics család 145
Tournon, Amalia Eleonora, Johann Heinrich
Baptist Tournon és Thököly Mária leánya,
kismartoni apáca 119, 121
Tóth (Tott) János, agyagosi lakos 159
Tournon (Turnon), Johann Heinrich
Baptist (†1716 után), Thököly Mária
harmadik férje 111, 121, 124, 127, 219, 246
Trautson, Ernst Graf von (1633–1702),
bécsi püspök 23
Trimmel Mátyás, az Esterházy család lakompaki
számvevője 148

V

Van Bassen, Bartholomeus (1590–1652),
holland festő 220, 246
Velsz → Weiß
Vér Judit (1631–1707), Teleki Mihály
második felesége 13
Vergilius Maro, Publius 68
Veronese, Paolo (1528–1588), itáliai festő
220, 247–248
Veronika → Dorinkovicz, Veronika
Vilma Amália → Hannover
Vital András 144
Volkra (Folkra, Volckra), Otto Christoph von,
udvari kamarai tanácsos, 1705-től
a Magyar Kamara alelnöke 55–57, 59, 61
Völcsey (Wölcsey) György, Esterházy Pál fraknói
és bécsi ügyintézője 6, 19–20, 22–25, 31–32,
37, 41–42, 44–45, 49, 53

Vukovicz (Wkovicz, Wukovicz, Bukovicz,
Bukovizi, Wkoviz, Vukhauiz) János, Thököly Éva
bizalmi embere, udvarmestere 22, 24, 27, 32, 37,
45, 69, 113, 120, 132, 141, 150, 154, 159, 163, 229
Vukoviczné, első házasságában Prankné,
Thököly Éva bizalmasa 22, 24, 30, 32, 37,
44–45, 113, 141, 150, 159

W

Wallberger, Thomas (Valperger, 1643/44–1696),
Marienberg apátja, kismartoni várplébános
26–27
Wedlin (Wödlin), Frau, zu Scheibs 113
Weiß (Velsz), von, gróf 186, 213
Wertheimer (Werdscheimber), Moises (Moyses)
245
Weßeredy → Bezerédy
Windischgrätz, Elisabeth, Johann Jakob von
Löwenburg harmadik felesége 128
Wkoviz → Vukovicz
Wolff, jezsuita páter, I. Lipót gyóntatója
41–43
Wödlin → Wedlin
Wukovicz → Vukovicz

Z

Zapary → Szapáry
Zichy Ádám (1653–1701), császári és királyi kamarás,
második felesége Jakusich Terézia 170
Zichy Rozina/Rozália, 1694-től kismartoni
ágostonos apáca, elöljáró,
Zichy Pál és Károlyi Kata leánya 120

Helynévmutató

A

Agyagos, Sopron vm. (Agyos, Agyagosszergény;
HU) 144–145, 159, 163, 169
Alsólendva, Zala vm. (Himbach, Limbach,
Limpach, Lindau, Lendava; SLO) 78, 169

B

Baden bei Wien (Baden, Paden;
Niederösterreich, A) 109, 117
Balf, Sopron vm. (HU) 63
Bécs (Vienna, Wien, Wienn; A) 5–8, 11–12, 14,
17–20, 22–25, 31, 33, 35–36, 38–39, 41–43, 45–49,
51, 53–54, 56–58, 63, 68, 70, 75, 77, 82–85, 88, 95,
105, 109–110, 116–117, 121, 126, 131, 135, 137,
186, 214, 233, 256
Bécsújhely → Újhely
Beszterce, Trencsén vm. (Westerirza, Westerze,
Vágbeszterce, Považská Bystrica; SK) 124, 212
Botragyo → Podhrágy
Boldogasszony, Sopron vm. (Frau Kirchen,
Frauenkirchen; Burgenland, A) 117
Bratislava → Pozsony

C, Cs

Czogerstorf → Zagersdorf
Csógersdorff → Zagersdorf

D

Darufalva → Drassburg
Dérföld → Dörföl
Dobráköz → Döbrököz
Dolný Hričov → Hricsó
Dörföl, Sopron vm. (Dörfel, Dérföld,
Steinberg-Dörfel; A) 28–29
Donaudorf (Donadorff, Donadorff bey Ybbs;
egykor Niederösterreich, A) 110, 113–114
Döbrököz, Tolna vm. (Dobráköz, HU) 20
Drassburg, Sopron vm. (Tráßpurgh, Darufalva;
Burgenland, A) 142

E

Edenburg → Sopron
Eyßenstadt → Kismarton

F

Feketevár (Schvarczenpak, Schwarzenbach;
Niederösterreich, A) 16, 84–85, 134
Felling (Welling; Niederösterreich, A) 84
Fertőboz → Holling
Fertőrákos → Rákos 63
Fertőszentmiklós → Szentmiklós
Forchtenau → Fraknóváralja
Forchtenstein → Fraknó
Fraknó, Sopron vm. (Forchtenstein; Burgenland, A)
5, 19, 57, 62–64, 82, 86, 88, 133, 192, 195
Fraknóváralja, Sopron vm. (Forchtenau;
Burgenland, A) 172
Frauenkirchen (Frau Kirchen) → Boldogasszony
Füles → Nikitsch

G, Gy

Gäßmarkh → Késmárk
Geresdorf → Gyirót
Gintz → Kőszeg
Girat → Gyirót
Gschieß → Sérc
Güns → Kőszeg
Günz → Kőszeg
Gyirót, Sopron vm. (Girat, Geresdorf;
Burgenland, A) 120
Győr, Győr vm. (Raab, HU) 26, 74

H

Hartenstein (Niederösterreich, A) 85
Hegykő, Sopron vm. (Heiligen Stein,
Heiligenstein, Heyllingstein; HU) 148, 153, 163,
188
Heiligenstein → Hegykő
Hidegség → Klein-Andree
Himbach → Alsólendva
Holling, Sopron vm. (Fertőboz, HU) 169
Hornstein → Szarvkő
Hricsó, Trencsén vm. (Hiruso, Ricsó,
Dolný Hričov; SK) 78, 80, 147, 171, 186,
212, 219, 246

J

Jägersdorff (A) 78

K

- Kabold, Sopron vm. (Kobersdorf; Burgenland, A) 17, 134, 137
 Käsmarkh → Késmárk
 Kassa, Abaúj-Torna vm. (Kashau, Kaschau, Košice; SK) 117
 Keresztúr, Sopron vm. (Creiz, Sopronkeresztúr, Németkeresztúr, Deutschkreutz; Burgenland, A) 172
 Késmárk, Szepes vm. (Gäßmarkh, Käsmark, Kežmarok; SK) 117
 Keüleü → Küllő
 Klein-Andree, Sopron vm. (Kleinandrer, Kleinandrä, Hideség; HU) 169
 Kismarton, Sopron vm. (Eyßenstadt, Eisenstadt; Burgenland, A) 9–10, 12–14, 18, 21, 24, 26, 29, 44–45, 47, 49, 51, 54, 58, 105, 110, 133, 135, 146, 187
 Kißger → Köpcseny
 Kitsee → Köpcseny
 Klenovnik (Klinovincz, HR) 11
 Košice → Kassa
 Köpcseny, Moson vm. (Kißger, Kitsee, Kützsee; Burgenland, A) 78, 89, 91, 93, 145, 147–148, 153, 188
 Körtvélyes, Moson vm. (Burgenland, A) 148
 Kőszeg, Vas vm. (Gintz, Güns, Günz; HU) 27, 126, 130
 Küllő, Sopron vm. (Keüleü, Girm; A) 137

L

- Lajtaújfalu → Újfalu
 Lakompak, Sopron vm. (Lakompok, Lackenbach; Burgenland, A) 29, 148
 Lanzendorff → Maria Lanzendorf
 Laxenburg (Niederösterreich, A) 33
 Léka, Vas vm. (Luckenhaus, Lochkenhaus; Burgenland, A) 109
 Limbach → Alsóindva
 Lindau → Alsólendva
 Linz (Lincium; Oberösterreich, A) 75, 109–110, 129, 219
 Loretom, Sopron vm. (Loreta, Loretha, Loretto; Burgenland, A) 109, 117
 Luckenhauß → Léka

M

- Malomháza, Sopron vm. (Münihof, Minihof; Burgenland, A) 135, 137
 Márcfalva, Sopron vm. (Marz; Burgenland, A) 62

- Margaréta, Sopron vm. (Margareten, Szent Margaréta, Szentmargitbánya, St. Margarethen, Sankt Margarethen im Burgenland; Burgenland, A) 138, 153, 163, 187
 Maria Enzersdorf (Niederösterreich, A) 124
 Maria Lanzendorf (Lanzendorff; Niederösterreich, A) 6, 108, 116, 121, 124
 Mariathal, Pozsony vm. (Maria Thall, Máriavölgy, Marianka; SK) 109
 Mariazell (Maria Zell, Steiermark, A) 131, 179, 206, 240
 Markt Sankt Martin → Sankt Marten
 Mattersdorf → Nagymarton
 Meggyes, Sopron vm. (Megyes, Fertőmeggyes, Mörbisch am See; Burgenland, A) 63
 Micske, Sopron vm. (Répcemicske, Strebersdorf; Burgenland, A) 18

N

- Nagymarton, Sopron vm., (Mattersdorf, Mattersburg; Burgenland, A) 167
 Nagyszombat, Pozsony vm. (Tyrnau, Trnava; SK) 117
 Neostadium → Újhely
 Neufeld an der Leitha → Újfalu
 Nikitsch, Sopron vm. (Füles; Burgenland, A) 16

O, Ö

- Olmütz (Olomouc, CZ) 64
 Oszlop, Sopron vm. (Uzlop, Islip; Burgenland, A) 142
 Ödenburg → Sopron

P

- Paadan → Baden bei Wien
 Peresztteg, Sopron vm. (Pärästägen; HU) 162
 Podhrágy, Trencsén vm. (Botragyo, Podhrugy, Podragga, Hricsó-váralja, Hričovské Podhradie; SK) 78, 80, 110, 171, 186, 212
 Pomogy, Moson vm. (Baum, Páma, Pamhagen; Burgenland, A) 154
 Pordány → Prodersdorf
 Pottendorf (Niederösterreich, A) 23
 Pozsony, Pozsony vm. (Prespurg, Pressburg, Bratislava; SK) 14, 39, 99
 Pöllau (Steiermark, A) 202
 Pressburg → Pozsony
 Prodersdorf, Sopron vm. (Wulkaprodersdorf, Pordány, Vulkapordány; Burgenland, A) 145
 Ptuj → Pettau

R

Raab → Győr
 Raab (Oberösterreich, A) 26, 74
 Rábakecöl → Kecöl
 Rajec, Trenčín vm. (SK) 166
 Reiz → Hricsó
 Répcecske → Micske
 Ricsó → Hricsó
 Ruszt, Sopron vm. (Rust; Burgenland, A) 142–143
 Ryzo → Hricsó

S, Sz

Sankt Marten, Sopron vm. (St. Márten,
 Sopronszentmárton, Markt Sankt Martin;
 Burgenland, A) 22
 Schennkh → Sümeg
 Schigsheiß → Sérc
 Schircz → Sérc
 Schlaggenwald (Schlackawerd,
 Horní Slavkov; CZ) 227, 254
 Schmickh → Sümeg
 Schützen am Gebirge → Sérc
 Sérc, Sopron vm. (Schigsheiß, Schircz, Gschieß, Gschüeiß,
 Schützen am Gebirge; Burgenland, A) 245
 Schwarzenbach → Feketevár
 Sempte, Pozsony vm. (Sintavia, Szente, Szenti,
 Šintava; SK) 33
 Sopron, Sopron vm. (Edenburg, Edtenkburg,
 Soprony, Ödenburg; HU) 12, 16, 18, 63, 67–68,
 106, 133, 188
 Sopronszentmárton → Sankt Marten
 St. Margarethen → Margaréta
 St. Márten → Sankt Marten
 Stainamanger → Szombathely
 Strebersdorf → Micske
 Sümeg, Veszprém vm. (Schennkh, HU) 109, 117
 Szarvkő, Sopron vm. (Szarukő, Hornstein;
 Burgenland, A) 51
 Szécsény, Nógrád vm. (HU) 145
 Szent Margaréta → Margaréta
 Szentmiklós, Sopron vm. (Fertőszentmiklós,
 Sankt-Niklau; HU) 62
 Szombathely, Vas vm. (Stainamanger, HU) 25, 31

T

Tráßpurgh → Drassburg
 Tribuswinkel (Tribeswinckhl, Tribis Winckhel,
 Tribisbinkli, Trüeb Wünckhl, Trüebswünckhl;
 Niederösterreich, A) 16, 20, 65, 67, 104, 116,
 124–125, 127, 132
 Trnava → Nagyszombat
 Tulln an der Donau (Tulna;
 Niederösterreich, A) 44, 47, 73
 Tyrnau → Nagyszombat

U, Ü

Újhely (Bécsújhely, Neostadium,
 Wiener Neustadt; Niederösterreich, A)
 11, 33, 54
 Uzlop → Oszlop
 Übß → Ybbs

V

Vienna → Bécs
 Vulkapordány → Prodersdorf

W

Welling → Felling
 Westerirza → Beszterce
 Wien → Bécs
 Wiener Neustadt → Újhely
 Wienersdorf (Wimmersdorf;
 Niederösterreich, A) 124, 229
 Wimmerstorff → Wienersdorf
 Wulkaprodersdorf → Prodersdorf

Y

Ybbs an der Donau (Übß; Niederösterreich, A)
 118

Z, Zs

Zagersdorf, Sopron vm.
 (Czogerstorf, Csógersdórrff, Zarány;
 Burgenland, A) 142
 Zágráb, Zágráb vm. (Zagreb, HR) 11
 Zsolna, Trenčín vm. (Solla, Sillein;
 Žilina; SK) 166, 212

The documents of the feud and trials of Éva Thököly and Pál Esterházy

As a sequel to our edition of the correspondence between Pál Esterházy and Éva Thököly published in 2022, this volume provides the documents of their deteriorating marriage, feuds and litigation.

The marriage of Pál Esterházy (1635–1713) Palatine and Imperial Duke and his second wife, Éva Thököly (1659–1716), took place in 1682 and began to deteriorate after a few years. From the end of the 1680s, more and more quarrels broke out between them. Their life together ended in the summer of 1700 when Pál Esterházy accused his wife of trying to poison him. The trial against Éva Thököly, imprisoned in Vienna, began, and the ruler, Leopold I, found her guilty of mixing poison in a decision dated December 23, 1700. He sentenced the Duchess to imprisonment and ordered her to be transported to the Dominican convent in Tulln. The duration of her imprisonment was not determined, and her husband had to take care of her. However, Éva Thököly was not satisfied with the decision and with the help of her lawyers, citing health reasons among others, managed to get her released from the Tulln monastery on October 21, 1701. She was allowed to settle in Sankt Pölten in Lower Austria – but she could not travel to Vienna or Hungary.

Later on, Éva managed to achieve two more important goals regarding her situation, perhaps also taking advantage of the fact that King Leopold I of Hungary died in 1705, and his son, King Joseph I took his place, who, in his decree dated October 21, 1706, returned Éva Thököly's freedom. From that time on she was able to act and move freely, and the restrictions ended. However, Éva was not satisfied with that but wanted her honour restored. This took place more than seven years after her persecution when on March 2, 1708, Joseph I fully rehabilitated her and not only restored her to her former dignity and rights but also ordered that no one dare accuse her of a crime.

During these years, she also tried to settle property matters with her husband, which took place on July 1, 1702, in Vienna. In the contract, the Duchess renounced her possessions in Hungary and accepted that she could not enter the territory of the Kingdom of Hungary, in exchange Pál Esterházy promised to pay capital interest on Éva Thököly's property in Hungary worth 80,000 forints per year, as well as to hand over 50,000 forints in cash together with Éva's movables, including her jewellery and her treasury. After that, Éva Thököly bought estates in Lower Austria, close to Vienna: in Donaudorf (1704–1705), Tribuswinkel (1707), Wienersdorf (1711), and she even bought a palace on the Riemergasse in Vienna (1714).

Through the rich source material available, this publication tries to present the details of the unusual marriage of the Duchess in connection with the couple's correspondence published in the previous volume. The sources for this were primarily provided by three archives. The most significant collection is the *repositorium* No. 41 of the archives of the Esterházy ducal family of the Hungarian National Archives, which can be considered a separate Thököly archive. It contains the legal documents for the Transylvanian estates passed down to the Thökölys on their maternal line and the materials of the related lawsuits until the 18th century, the case files of the confiscation of

the Thököly estates by the Treasury in the early 1670s and the guardianship of the Thököly daughters, as well as the documents published in this volume of the litigation between Pál Esterházy and Éva Thököly between 1700 and 1713. The current form of this corpus was created by the former archivists of the ducal family, providing a special place for these documents important in terms of inheritance and heritage. Palatine Pál's documents in the *Acta Varia* of the Fraknó archive of the Esterházy Private Foundation (Archiv der Esterhazy Privatstiftung, Forchtenstein) also have significant source value. The written legacy of the Duchess's life after 1700, or rather the part of it concerning the Franciscan order, went to the Franciscans of Maria Lanzendorf which she patronized, and later to the Vienna center of the Franciscan Province of Austria. As one of the main beneficiaries of the Duchess's will, the Franciscan order kept the documents intact for centuries. Due to the difficulties caused by the recent pandemic, it was only after a long wait that we managed to get into the Franciscan archives in Vienna and examine the relevant material in March 2022.

As a result of the research, the most important 91 documents have been selected for the volume in the following breakdown:

1. Letters and archival sources concerning the relationship and feud between Éva Thököly and Pál Esterházy (Nos. 1–51)
2. The trial and settlements of Éva Thököly and Pál Esterházy (Nos. 52–67)
3. The wills of Éva Thököly (Nos. 68–73)
4. Inventories of Éva Thököly's possessions (Nos. 74–91)

The fate of Éva Thököly can be said to be extraordinary for her age. She went from being a rich Countess to a foreign court as an orphan who suddenly lost her family and fortune, and then, by her marriage to her guardian, she became the woman of the highest-status in the Kingdom of Hungary. In 1700, she lost her freedom and dignity again and then fought her way out of this situation. She died three years after her husband's death, on August 21, 1716, at the age of 57, in her house in Vienna. She found her final resting place in Maria Lanzendorf, a shrine of the Franciscan order near Vienna; her artistically carved epitaph can be seen in the church, where her memory is preserved to this day. The sons of Pál Esterházy from his first marriage, Mihály and Gábor, had no male heirs. The ducal branch of Esterházy owed its existence to József Esterházy, born of Éva Thököly.

Tartalom

Király Péter: Bevezetés	5
-------------------------------	---

Iratok

Thököly Éva és Esterházy Pál viszályára vonatkozó levéltári források

1. Thököly Éva Draskovich Jánosnak, Kismarton, 1691. május	9
2. Thököly Éva Draskovich Jánosnak, Kismarton, [1691. június 11. előtt]	10
3. Draskovich János Thököly Évának, Zágráb, 1691. június 11.	11
4. Esterházy Krisztina Jozefa Esterházy Pálnak, [1691 nyárelő?]	12
5. Thököly Éva és Thököly Mária Pekry Lőrincnek, Kismarton, 1692. január	13
6. Ferdinand Hardisch Esterházy Pálnak, Bécs, 1692. február 9.	14
7. Thököly Éva Jaklin Balázsnak, Tribuswinkel, 1692. február 24.	16
8. Ferdinand Hardisch Thököly Évának, Bécs, 1692. február 24.	18
9. Völcsey György Esterházy Pálnak, Bécs, 1692. február 25.	19
10. Jaklin Balázs Esterházy Pálnak, Bécs, 1692. február 25.	20
11. Thököly Éva Fábiánkovics Ferencnek, Kismarton, 1692. március 1.	21
12. Völcsey György Esterházy Pálnak, Bécs, 1692. március 4.	22
13. Völcsey György Esterházy Pálnak, Bécs, 1692. március 6.	23
14. Völcsey György Esterházy Pálnak, Bécs, 1692. március 10.	24
15. Kollonich Lipót Esterházy Pálnak, Bécs, 1692. március 13.	25
16. Thököly Éva Thomas Wallbergernek, Kismarton, 1692. március 21.	26
17. Kollonich Lipót Thököly Évához, Kőszeg, 1692. április 1.	27
18. Thököly Mária Esterházy Pálnak, Dörföl, 1692. április 2.	28
19. Thököly Éva Kollonich Lipótnak, Kismarton, 1692. április 4.	29
20. Kollonich Lipót Esterházy Pálnak, Szombathely, 1692. április 6.	31
21. Esterházy Mihály Esterházy Pálnak, Bécs, 1700. augusztus 15.	31
22. Bezeredy Ádám Esterházy Pálnak, Bécs, 1700. szeptember 1.	33
23. Thököly Éva az alsó-ausztriai Land-Untermarschallnak, [Bécs], 1700. október 22.	33
24. Thököly Éva Kollonich Lipótnak, [Bécs, 1700. október 18–24. között]	35
25. Bezeredy Ádám Esterházy Pálnak, Bécs, 1700. október 23.	36
26. Elias kapucinus szerzetes Esterházy Pálnak, Bécs, 1700. november 17.	38
27. Esterházy Pál Elias kapucinus szerzetesnek, Pozsony, 1700. november 20.	39
28. Jeszenszky István Esterházy Pálnak, Bécs, 1700. november 27.	39
29. Völcsey György Esterházy Pálnak, Bécs, 1700. december 15.	41
30. Batthyány Ádám Esterházy Pálnak, Bécs, 1700. december 19.	42
31. Bezeredy Ádám Esterházy Pálnak, Bécs, 1700. december 22.	43
32. Bezeredy Ádám Esterházy Pálnak, Bécs, 1700. december 23.	45
33. Bezeredy Ádám Esterházy Pálnak, Bécs, 1700. december 24.	46
34. Bezeredy Ádám Esterházy Pálnak, Bécs, 1700. december 27.	47
35. Szirmay István jelentése az 1700. júliusi orvosi vizsgálatról, hely és dátum nélkül	48
36. Jeszenszky István Esterházy Pálnak, Bécs, 1702. július 8.	48
37. Jeszenszky István Esterházy Pálnak, Bécs, 1702. augusztus 15.	49
38. Jeszenszky István Esterházy Pálnak, Bécs, 1702. augusztus 17.	51
39. Völcsey György Esterházy Pálnak, Bécs, 1702. október 24.	53

40. Jeszenszky István Esterházy Pálnak, Bécs, 1705. november 28.	54
41. Jeszenszky István Esterházy Pálnak, Bécs, 1705. december 2.	56
42. Jeszenszky István Esterházy Pálnak, Bécs, 1705. december 4.	57
43. Jeszenszky István Esterházy Pálnak, Bécs, 1705. december 18.	58
44. Esterházy Pál Sándor Gáspárnak, Fraknó, 1706. február 14.	62
45. Esterházy Pál Sándor Gáspárnak, Fraknó, 1706. február 22.	63
46. Nádasdy Mária Jozefa Esterházy Pálnak, Olmütz, 1706. március 3.	64
47. Thököly Éva Sándor Gáspárnak, Tribuswinkel, 1708. november 8.	65
48. Sándor Gáspár Thököly Évának, Sopron, 1708. november 14.	67
49. Jeszenszky István Esterházy Pálnak, Bécs, 1708. november 17.	68

Thököly Éva és Esterházy Pál pere és egyezségei

50. I. Lipót uralkodói döntése, Bécs, 1700. december 23.	70
51. Thököly Éva kérvénye az uralkodóhoz, hely nélkül, 1701. június 30. előtt	71
52. Thököly Éva kérvénye az uralkodóhoz, [Tulln an der Donau, 1701. szeptember–október]	73
53. I. Lipót uralkodói döntése Thököly Éva és Esterházy Pál ügyében, Bécs, 1701. október 21.	75
54. Thököly Éva követelései, hely nélkül, 1702	77
55. Thököly Éva és Esterházy Pál közötti egyezés, Bécs, 1702. július 1.	77
56. I. Lipót uralkodói döntése, Bécs, 1702. október 27.	83
57. Thököly Éva két végrehajtási kérelme, Bécs, 1704. április 22.	84
58. Egyezés Esterházy Pál és Thököly Éva között; Thököly Éva példánya, Fraknó, 1706. március 18.	86
59. Egyezés Esterházy Pál és Thököly Éva között, Bécs, 1706. december 15.	88
60. Thököly Éva válasza Esterházy Pál javaslataira, hely nélkül, 1707. március előtt	90
61. Thököly Éva beadványa az uralkodóhoz, hely nélkül, [1707. május után – 1708. március 2. előtt]	94
62. I. József uralkodói döntése, Bécs, 1708. március 2.	95
63. Esterházy Pál és Thököly Éva elszámolása, hely nélkül, 1708. október 31. – 1708. november 28.	98
64. Esterházy Pál elismervénye, Pozsony, 1708. december 26.	99
65. Esterházy Pál ellenbeadványa, hely nélkül, [1710. október 22.]	100
66. Thököly Éva nyugtája, Tribuswinkel, 1711. január 22.	104
67. Jeszenszky István levele Esterházy Pálnak, mellékelve Thököly Éva követelései, [Bécs, 1711. december 19. előtt]	105

Thököly Éva végrendeletei

68. Kismarton, hely nélkül, 1688. április 4.	106
69. Hely nélkül, 1708. augusztus 16. – 1716. augusztus 22.	108
70. Bécs, 1711. július 1. – 1716. szeptember 4.	116
71. Tribuswinkel, 1713. október 21.	124
72. Bécs, 1715. 1715. december 11. – 1716. augusztus 22.	126
73. Bécs, 1716. július 8.	131

Thököly Éva javaira vonatkozó iratok, leltárak

74. Esterházy Pál kötéslevele Thököly Évának I., Kismarton, 1685. május 5.	133
75. Esterházy Pál kötéslevele Thököly Évának II., Kismarton, 1685. május 5.	135
76. A Szent Margaréta-i kúria inventáriuma, 1700	138
77. Thököly Éva iratainak jegyzéke, hely nélkül, 1700	143
78. Thököly Éva soproni házának inventáriuma, 1700. augusztus 11.	150
79. Thököly Éva lefoglalt ingatlanai és ingóságai, Köpcseny, 1700. szeptember 17. – Hegykő, 1700. szeptember 20. – Szent Margaréta, 1700. szeptember 23.	153
80. Thököly Éva kismartoni tárházának inventáriuma, 1701. január 11.	163
81. Thököly Éva követelései, hely nélkül, [1702 körül]	169
82. Thököly Éva követelései, hely nélkül, 1702. július 1.	169

83. Thököly Éva követelése, hely nélkül, [1702. július 1. után]	186
84. Thököly Éva tárgyai Kismartonban és Szent Margarétán, 1702 [?]	187
85. Thököly Éva Sopronban, Hegykőn és Köpcsényben maradt ingóságai, 1703. november 17. és 29.	188
86. Thököly Éva fehéreneműinek inventáriuma, Fraknó, 1706. január 8.	192
87. Thököly Éva követeléseinek listája, hely nélkül, 1709. szeptember 28.	196
88. Thököly Éva hagyatékának bécsi inventáriuma, 1716. szeptember 2. – 1716. szeptember 15.	214
89. Thököly Éva hagyatékának wienersdorfi inventáriuma, 1716. szeptember 10. – 1716. október 13.	229
90. Thököly Éva hagyatéka, hely nélkül, 1716. szeptember 15.	239
91. Thököly Éva bécsi hagyatékából Esterházy Józsefhez jutott tárgyak, Bécs, 1716. október 2. – 1717. március 5.	256
Függelék	
Rövidítések	261
Felhasznált források és irodalom	263
Idegen és régi magyar szavak és kifejezések	265
Kronológia	271
Személynévmutató	273
Helynévmutató	279
The documents of the feud and trials of Éva Thököly and Pál Esterházy	283

